

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

---

*Twenty Sixth day of the Second Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 18th March, 1969.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

ARTIFICIAL RAINS

562—

* 1099 Q.—Sri B. Niranjana Rao (Malleswaram) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the State Government to start a scheme for having artificial rains in view of the serious vagaries of the monsoons ; and

(b) whether the Government is going to allot funds in the Fourth plan for this ?

The Minister for Revenue and Civil Supplies (Sri V. B. Raju) :—
(a) No, Sir.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—ఇప్పుడు మన ప్రకృతి ఉన్న మద్రాసు రాష్ట్రంలో, ఇంకా యితర రాష్ట్రాలలో యీ వధకం ఆమలులో ఉంది. అక్కడ మంచి లాభాలు యిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఆ సమాచారాన్ని అయినా తెప్పించారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—లేదండి. ప్రభుత్వం దగ్గర ఆ సమాచారం లేదండి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :—తీవ్రంగా కరువుతో బాధపడే ప్రాంతాలలో అటువలటి ఆర్టిఫిషియల్ రైస్ కురిపించటానికి—ఇతర దేశాలలో ఇందుకు ఉన్న సైంటిఫిక్ విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

Sri V. B. Raju :—At the moment there is no sufficient scientific knowledge or technical know-how in this matter.

INTEREST ON SUBSISTENCE LOANS

563—

* 351 (6275) Q.—Sri R. Mahananda (Darsi):—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) what is the rate of interest charged on subsistence loans sanctioned in 1952-53, in famine affected areas of Podili, Darsi and Kanigiri taluks of Nellore district ;

(b) what is the rate of interest now charged on these loans at the time of collection ; and

(c) can the Government collect interest and penal interest on these loans, even when it is not fixed at the time of sanction and execution of bonds ?

Sri V. B. Raju :—(a) No interest is being charged on subsistence loans.

(b) No interest is charged but penal interest at the rate of 0-06 per Rs. 10 permensum is being charged on over due instalments.

(c) Penal interest is being collected by virtue of a condition stipulated in the land order to the effect that penal interest would be collected on over due instalments.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, అచ్చితంగా వసూలు చేసు తీసుకోంటున్నారు. వారిదగ్గరనుండి మొదట 6 పైసెంట్ అని ఎగ్రమెంటు తీసుకోవటం. దరిమిలా దానిని రెట్రోస్పెక్టివ్ గా 6 పైసెంట్ చేశారని నేను లోగడ బడ్జెట్ సమావేశంలో చెబునూ ఆ కాగితాలు తీసుకువచ్చి మంత్రివర్గంకు చూపిస్తే పరిశీలన చేయిస్తామన్నారు. ఇప్పుడు ఆసలు ఇంటరెస్ట్ యే లేదని అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ ఎగ్రమెంట్స్ బాండ్స్ ఉన్నాయా?

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, నేను పోయినసారి తమద్వారా 6 పైసెంట్ వారికి ఇచ్చాను.

Sri V. B. Raju :—The Department reports that there is no interest on subsistence loans.

Sri P. Subbiah :—No, Sir.

V. B. Raju :—Certainly I shall make an enquiry. The point is penal interest is charged at 6 paise per Rs. 10 which may come to 7.20% per year only on the overdue instalment. That clause is incorporated in the loan order. That is the information. If he can show that the information furnished is incorrect we shall take deterrent action against the Officer. The only thing is, send us the bond.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—లోగడ ఇచ్చాను. మళ్ళీ ఇస్తాను. ఆసలు ఇంటరెస్టు లేకపోతే పీనల్ ఇంటరెస్టు ఎట్లా వస్తుంది?

Sri V. B. Raju :—The hon. Member should appreciate that penal interest is for failure of paying instalments at the proper time. That is, they have already fixed 10 paise per month for Rs. 10/- as penal interest on overdue instalments only so that the man pays in

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రకల్):—అధ్యక్షా. పీనల్ ఇంటరెస్టు అన్నది రైతులు సకాలంలో కట్టనందుకు, వారిపైన వేసినటువంటిది ఆని-మంత్రిగారు చెబుతున్నారు అసలు రై కాంగం తీసుకొన్న ఆస్తులకు 25 పర్సెంట్ సబ్సిడీ డిక్లర్ చేయవలసి ఉండగా అట్లాంటిది చేయకపోగా, ఆ మొత్తం వసూలు చేయటమే కాకుండా, ఇంకా పీనల్ ఇంటరెస్టుకూడ వసూలు చేస్తున్నారు, అట్లా చేస్తున్నందుకు ఆఫీసర్స్ వై పీనల్ ఇంటరెస్టు వేస్తే బాగుంటుంది. అసలు పీనల్ ఇంటరెస్టు అన్న వర్గతే తీసివేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—పీనల్ ఇంటరెస్టు ఉంచాలా తీసివేయాలా, అన్నది వేరే విషయము. ఇప్పుడు తెలియపర్చలేదు అంటున్నారు. ఇప్పుడు లోన్ బాండ్స్ ఉన్నవి. లోన్ ఆర్డర్ ఉన్నది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—రైతులు ఆలస్యం చేస్తే పీనల్ ఇంటరెస్టు విధిస్తున్నారు. అధికారులు తమ విధి నిర్వహణలో లోపం చేస్తే వారికి ఏమీ వేయరేమిటి?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—ఇప్పుడు ఈ క్వశ్చన్ లో ఇంటరెస్టు వసూలు చేస్తున్నారా అని ఉన్నది. ఇంటరెస్టు అన్నది—లోన్ ఆర్డర్ లో లోన్ బాండ్ లో లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఆ లోన్ బాండ్ ఫారమ్ ఉన్నదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—ఆ లోన్ బాండ్ ఫారమ్ వాడగ్గర లేదు.

శ్రీ కె. రామనాథం (మదినపల్లి):—ఇవి సబ్సిడెన్స్ లోన్స్. రైతులు సకాలంలో ఇన్ స్టాల్ మెంట్ యే చే చేయలేని పరిస్థితిలో వారిదగ్గరనుండి పీనల్ ఇంటరెస్టు వసూలు చేయటంలో బాచిత్యం ఏమీ ఉన్నదో గమనిస్తారా? కావాలంటే—ఆ ఇన్ స్టాల్ మెంట్ యే మీరు వసూలు చేయవచ్చును కదా.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—దీంతో ఉన్న ఉద్దేశ్యం—ఇన్ స్టాల్ మెంట్ సకాలంలో ఇన్ స్టానికోసం ఇది ఇన్ సెంటివ్. సకాలంలో ఇవ్వకపోతే యీ పెనాల్టీ వదుతుందనే భయంవల్ల సకాలంలో ఇస్తారు, వసూలు అవుతుంది అనే ఉద్దేశ్యంతో ఇది ఉంచబడింది.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న:—ఈ జీవనకృతి ఆస్తులు—కరువుకాలంలో ఏమీ ఆస్తి లేనటువంటివారికి కూలీలకు యిచ్చారు. ఇది కష్టకాలంలో ఇచ్చింది. ఆస్తి లేనివారికి ఇచ్చారు. కాబట్టి వడ్డీలేకుండా వసూలు చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—వడ్డీ వసూలు చేయము. సకాలంలో ఇన్ స్టాల్ మెంట్స్ ఇప్పించండి. అసలు దీనిమీద వడ్డీలేదు. దీనిని పీనల్ ఇంటరెస్టు అనే బదులు—పెనాల్టీ అనటం మంచిది.

ENCROACHMENT OF LAND IN MUSI PROJECT AREA

564—

* 493 (7247) Q.—Sri N. Raghava Reddy:—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state;

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that lands coming under the approach roads in Koppolu, Thungaturti and Bhimavaram under Musi Project area Nalgonda district have been encroached upon by some ryots ;

(b) if so, the action taken thereon ; and

(c) the reasons for not evicting such ryots ?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes, Sir.

(b) The Tahsildar is taking action to evict the encroachers under the provisions of Land Encroachment Act.

(c) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఇంతవరకు ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోలేదు. ఎందువల్ల చాలాకాలం అవుతున్నది?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఈ సంగతి యీ సుధ్యనే తెలిసింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అసలు మొదలు దీనికి సంబంధించిన అధికారి ఏమీ తెలుసుకోకుండానే యీ భూమి ఎవరూ ఆక్రమించలేదు; అది ఏమీ జరగ లేదని మీకు ఆన్సర్ వ్రాస్తే మళ్ళీ మేము ఆర్. ఐ. సి తీసుకుపోయి చూపించ వలసినవచ్చింది. మీ రోడ్ సర్వే మీకు తెలియకపోతే ఎట్లా అని వారికి చెప్పి చూపించడం జరిగింది. తర్వాతనే యీ జవాబు మీకు వచ్చింది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— ఎవరెవరు ఎంతెంత ఆక్రమించుకున్నారో ఉంది. గడ్డి నర్సయ్య రి సెంటు...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నేను వెళ్లి చెప్పానుగాని—వారిని ఎవిక్ట్ చేయటం లేదు.

Sri V. B. Raju :—If the Officer did not know, the hon. Member must have kept the Officer informed. Now, he must have taken action.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదన్నచే నా పాయింట్.

Sri V. B. Raju :—The hon. Member wants action on the part of the Officer. We shall certainly see that the Collector takes action in the matter.

FILLING UP OF T. B. CIVIL SURGEONS VACANCIES

565—

* 1529-(B) Q.—Sri A. Madhava Rao (Nellore) :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of vacancies of Civil Surgeons on T. B. side filled up from January 1968 till today ;

(b) the dates from which these vacancies arose and the dates from which these were filled up ;

(c) whether it is a fact that the High-Court had given a ruling that the date of vacancy and not the date of filling up should be the criterion to fill up a vacancy ;

(d) if so, whether the vacancies referred to in Column (a) were filled up in accordance with the ruling of the High-Court ; and

(e) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Health and Medical (Sri Md. Ibrahim Ali Ansari):
(a) & (b) Five posts.

	Post	Date of vacancy	Date of filing
1.	Superintendent, T. B. Sanatorium, Vikarabad.	24-5-1967	27-6-1968
2.	Superintendent, Government Welfare Fund T. B. Hospital, Nellore.	4-8-1967	27-6-1968
3.	Superintendent, T. B. Hospital, Mangalagiri.	29-9-1967	6-5-1968
4.	Superintendent, Hospital for the Diseases of Chest and T. B., Irrumnuma, Hyderabad.	27-10-1967	24-4-1968
5.	Superintendent, T. B. Hospital, Visakhapatnam.	8-5-1968	23-10-1968

(c) Yes, Sir.

(d) The posts were filled up taking into consideration eligibility of officers on the date of vacancy.

(e) Does not arise.

POST GRADUATE MEDICAL EDUCATION RESEARCH CENTRE

566—

* 1170 Q.—Sri R. Mahananda (Darsi) :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to start a Regional Post Graduate Medical Education and Research Centre in our State ;

(b) whether any financial help was promised by the Central Government to start such Research Centre; and

(c) if so, the place selected by the Government and the approximate cost to run it?

Sri Mohd, Ibrahim Ali Ansari :—(a) Yes. Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Osmania Medical College, Hyderabad is the selected centre. The approximate cost to run such an Institute is Rs. 25 lakhs non-recurring and Rs. 4.8 lakhs recurring as estimated in consultation with the Central Government authorities.

Sri R. Mahananda :—Will it be started this year ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—I hope it will be taken up in the next plan.

HOSPITAL AT GANNAVARAM

567—

* 925 (7673) Q.—Sri B. Niranjana Rao :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government sanctioned 16 beds to Hospitals in Gannavaram, Krishna District;

(b) if so, the reasons why the sanctioned beds were not opened so far; and

(c) whether any amount for the accommodation was sanctioned about two years back?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

శ్రీ వి. నిరంజనరావు :—ఇప్పుడు అసలు అదనంగా సౌకర్యాలు కలుగ చేయడానికి కనీసం ఈ సంవత్సరంలోగాని, రాబోయే ప్రచారాళికలో గాని ప్రయత్నం అయినా ఉన్నదా?

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రాహిం అలీ అన్సారీ :— దానికి ఎక్కువ చేయాలనే ప్రపోజిట్ ఉన్నది గాని డబ్బు లేకుండా తీసుకోవాలి. భవిష్యత్తులో అయినా ప్రయత్నం చేసి తీసుకుంటాము.

Sri A. Madhava Rao :—Government have posted a non-qualified T. B. Specialist in the T. B. Sanatorium in Nellore. Is it not against the Rules?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—I do not think so.

Sri A. Madhava Rao :—A non-qualified specialist in T. B was placed as Superintendent-in-Charge for the last one year. May I know whether there were no suitable candidates at the time?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—I shall get it examined.

Sri C. V.K. Rao (Kakinanda) :—I would like the hon. Minister to tell us whether all the 5 vacancies were filled up by promotion of Assistant Surgeons or any other method? If there was any other method, what was it? Was the vacancy of Civil Surgeon in Mangal giri filled in 1968 by the promotion of an Assistant Civil Surgeon? If it is in the affirmative, why was no mention made about it.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Naturally they are promoted from Assistant Surgeons to Civil Surgeons as per their qualifications.

Sri C. V. K. Rao :—On this the Minister should dwell. He has given an answer which I do not think is correct.

OLD AGE PENSIONS

568—

* 782 (6831) Q.—Sri D. Venkatesam (Kuppam) :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that old age pensions have not been paid to the disabled and sanctioned cases from the last eighteen months for the people in Kuppam taluq in Chittoor District ;

(b) if so, the reasons, for the delay; and

(c) whether old age pension cases have been examined by Revenue Divisional Officer concerned?

The Minister for Social Welfare (Sri A. Ramaswamy) :—(a) No Sir. The old age pensions have been paid in all the cases in Kuppam taluq.

(b) Does not arise.

(c) Yes, Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఓల్డు వజ్ పెన్సన్స్ డిపార్టుమెంట్ పర్సనల్ కు యిచ్చిన వారందరికి 60 యియర్స్ ఆబ్ అవ్ కాలేజీనే ఉద్దేశ్యంతో కొన్ని కేసెస్ రిటర్న్ చేశారు. ఇదివరకు శాంక్షన్ అయినవారికి కూడ దాదాపు రెండు సంవత్సరాలుగా ఆ యొక్క పేమెంట్స్ జరగలేదు. మళ్ళీ ఆ డిపార్టుమెంట్ పర్సన్స్ కు ఆ వేతనాలు యిచ్చేదానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. రామస్వామి :— 1967-68 సంవత్సరంలో చిత్తూరు జిల్లాకు విడుదల చేసిన నిధులు పూర్తిగా వినియోగించబడినాయి. కుప్పం తాలూకాలో షెడ్యూల్ చేసిన 128 పునర్నిర్మాణములు పూర్తి అయినవి. అందు 108 కేసులు మంజూరు ఉత్తరువులు జారీ చేయబడ్డాయి. వృధావ్యయ పంచనదారులు మరణించినవారున్నా, క్రమ విరుద్ధమైన మంజూరుల మూలంగా 78 కేసులు త్రోసిపుచ్చబడ్డాయి. 108 కేసులు మంజూరు చేయబడ్డాయి.

ILLICIT SALE OF RECTIFIED SPIRIT

559 -

* 1526-(H) Q.—Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether any of the agents of the Anakapalli Co operative Agricultural and Industrial Society Limited, Thummapala, Anakapalli taluk, Visakhapatnam district who are employed in the above factory had been found involved in the illicit sale of rectified spirit made from the above company in May-June 1965,

(b) whether any action had been taken against the agent referred to above so far; and

(c) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri V. Satyanarayana Rao) :—(a) Discreet enquiries revealed that an employee of the distillery was found to be involved.

(b) The Distillery Management have been addressed to take disciplinary action against their employee.

(c) Does not arise.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఆ ఎంప్లాయి పేరు ఏమిటి? ఆయనకు మేనేజ్ మెంటు పవర్ ఆఫ్ అటార్ని యిచ్చినదా?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :— ఆ ఎంప్లాయి పేరు వి. వెంకటేశ్వర రావు.

Sri K. Govinda Rao :— Is he Power-of-Attorney holder of the management?

Sri V. Satyanarayana Rao :—No, Sir. He is training the unit.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— ఇది దాదాపుగా ప్రతి అసెంబ్లీలో ఎప్పుడో ఒకసారి వస్తున్నది. సరైనటువంటి సమాధానం లేకుండా దాటవేయడం జరుగుతోంది. ఎంప్లాయిమీద చర్య తీసుకొంటాము అంటారుగాని సిన్ కు లేకుండా సిస్టర్ కు ఉన్నట్లుగా ఉన్నది. మేనేజ్ మెంటు తప్పచేస్తే ఎంప్లాయిమీద పదాము అని అంటారుగాని అసలు మేనేజ్ మెంటుమీద ఏ చర్య తీసుకొన్నారు?

శ్రీ పి. సత్యనారాయణరావు :— ఇది 5 సంవత్సరాలు కంటే ఎక్కువ కాలం అయిపోయింది కాదు. మాకు సంబంధించినంతవరకు మో. ఎం. డి. మీద యాక్ట్ తీసుకొన్నాము. అది కో ఆపరేటివ్ మిగిల్ ఫ్యాక్టరీ. దానిని యాక్ట్ తీసుకోవని మేము ప్రాసినాము. ఎ. బి. సి. ఎం. డి. యింటి దీనిని నిరుపాత ఆ సంస్థాయి తప్పకేకారని నిరూపణ చేశారు. దానిమీద కేసు పెట్టినా ప్రాసిక్యూట్ చేయాలనికూడ ప్రయత్నం ఆరుగుతున్నది.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— ఈ విషయం 5 సంవత్సరాలబట్టి ఉన్నదో మొదల గారికి తెలుసును. 5 సంవత్సరాలు ఉన్నప్పటికీకూడ యిట్లా జాబ్ వేస్తూవస్తూ అసలు రహస్యం ఏమిటో చెప్పగలరా? కొంచెం మెత్తదనం ఏమైనా ఉందా?

శ్రీ పి. సత్యనారాయణరావు :— మాకు సంబంధించినంతవరకు సంవత్సరం సంవత్సరంలోవలె యాక్ట్ తీసుకున్నాము. మాకేమి సంబంధంలేదు. మేనేజ్ మెంట్ యాక్ట్ తీసుకోవలసియిస్తుంది. మేము తీసుకోవలసిందికాదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఇది 1965 లో జరిగింది. తమకు తెలుసు. దీనికి ఎం. డి. సి. అయిపోయినవరువాత ఎ. సి. డి. పోల్డ్ వేసినవరువాత. ఫ్యాక్టరీలో ఒక సంస్థాన రెడ హాంబెడ్ గా దొరికాడు. దొరికిన వరువాత అతడి మీద విజిలెన్స్ కమిషన్ కూడ రికమెండ్ చేసి చాలకాలం అయిపోయింది. ఇప్పటి వరకు అతనిమీద యాక్ట్ తీసుకోవడానికి కారణం ఏమిటో మాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇప్పటికైనా దయచేసి క్లారిఫై చేస్తే బాగుంటుంది. కో ఆపరేటివ్ మినిస్టరుగారిని అడిగితే ఎక్సెక్ టివ్ మినిస్టరుగారికి వస్తున్నది క్వశ్చన్.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణరావు :— ఇంతకుముందు చెప్పాను. క్రిందటి అసెంబ్లీలో చెప్పాను. వరుసగా చెబుతున్నాను. మాకు సంబంధించినంతవరకు యాక్ట్ తీసుకొన్నాము. మాకు సంబంధించిన ఆఫీసర్స్ ను బ్రిటన్ లో ముందు పిట్టినాము. అన్నీ అయిపోయినాయి ఇది చేయాల్సింది మేనేజ్ మెంట్. యాక్ట్ తీసుకోవాలని మేము ప్రాసినాము. కో ఆపరేటివ్ డిపార్టు మెంట్ కు ప్రాసినాము. ప్రాసిక్యూట్ చేయాలని మళ్ళీ పోలీసుకుకూడ ప్రాసినాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 5 సంవత్సరాలు అయిపోయిన వరువాత ఎవరికి ఏమి ఇంట్రస్ట్ ఉంటుంది. ఇప్పుడు కేస్ పెట్టబోతారు. కేసు పెట్టిన వరువాత ఎన్ని సంవత్సరాలు వదులుతుంది. ప్రాసిక్యూషన్ పెట్టేటప్పటికి ఎన్నిసంవత్సరాలు వదులుతుంది?

శ్రీ పి. సత్యనారాయణరావు :— దీనిమీద చరిత్ర ఉన్నది. దీనిమీద వాళ్లు ప్రాక్సీలుకుపోవడం. నేనే తేవడం యిదంతా ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అసెంబ్లీలో 5 సంవత్సరాలు, 6 సంవత్సరాలు దీనిని గురించి ప్రస్తావన వచ్చింది. In spite of the question having been raised so many times, still there is delay on the part of the Government.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణరావు :— గవర్న మెంట్ డిలే కాదు. ప్రాక్సీలుకు పోవడం, ప్రాక్సీలునుంచి నేనే తేవడం, తతంగం చాల జరిగింది. అప్పుంగా గవర్న మెంట్ డిలే కాదు. గవర్న మెంట్ ప్రాప్యేగానే యాక్ట్ తీసుకోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మధ్యలో ప్రైవేట్ కంపెనీలు వాళ్ళు ఏదో పై తీసుకు వచ్చినట్లు ఉన్నారు.

Sri K. Govinda Rao :—That is only with respect to action said to have been taken against the Distillery Officer. What about the action against the management?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—మేనేజ్ మెంటు మీద యాక్షన్ తీసుకోవా లని ప్రయత్నం చేస్తే ప్రైవేట్ కంపెనీలు ఏదో చెప్పినది. ఈ ఎంప్లాయిస్ మీద మేనేజ్ మెంటు యాక్షన్ తీసుకోవాలి. We are not bound to take action against them.

Sri K. Govinda Rao :—It is the prerogative of the Registrar of the Co-operative Societies under the present Act. There is a loss of about Rs. 2 1/2 lakhs for the management.

Mr. Speaker :—Anyhow the hon. Minister, see what he can do. ప్రైవేట్ కంపెనీల మీద మేనేజ్ మెంటుపైన యాక్షన్ తీసుకోవడాదని పై చెప్పారట.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—అది అయిపోయింది.

Sri D. Venkatesham :—I would request the hon. Minister to kindly enlighten the House as to what is the percentage of alcohol content in the rectified spirit and in the country spirit also so that the House may assess as to what is the probable income that the management could have derived by selling this illicit arrack.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణరావు :—దానికి దీనికి ఏమీ సంబంధం లేదు, దయచేసి ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయండి.

UNDER VALUATION OF CONTRACT STAMPS

570—

* 402 (6755) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that on inspection by the Officers of the Registration Department from May 1965 to June 1967 it was observed that an under estimate of contract stamps, worth Rs. 41.67 lakhs was detected ;

(b) if so, what is the action taken on this ;

(c) how much is recovered in this and how much is written off ;

(d) the No. of cases that were detected in 1965-66 and 1966-67 which are under valued and fit for compounding ; and

(e) if so, how much compounding fee was levied in those years and whether it has been collected fully ?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes, Sir.

(b) Action is being taken by the Regional Inspecting Officers (Stamps) for realisation of the amount.

(c) An Amount of Rs. 17,109/- has been recovered and amount of Rs. 2,63,478/- was waived due to the clarification issued by the Government in Memo. No. 2811/65-19, Home, (Trans.I) dated 11-10-1966.

(d)	Year	No. of cases detectd.	No. of cases compounded.
	1965-66	8,627	2,511
	1966-67	7,812	5,968

(e) Year	Compounding fee levied in the year.	Amount yet to be realised by the close of the year including arrears of previous year.
1	2	3
	Rs.	Rs.
1965-66	1,74,895	1,64,144
1966-67	5,07,091	1,50,026

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇందులో ప్రధానంగా ఒక విషయమున్నది. దానిని తమ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావలయునను కుంటున్నాను. డిటెక్టు చేసిన తరువాత, నోటీసు యివ్వడం, వారివద్ద కొంత వసూలు చేయడం, ఆ తరువాత కాంపౌండింగు లేకుండా చేస్తున్నారు. గవర్నమెంటు నేరుగా డిటెక్టు చేసి, కాంపౌండ్ చేస్తే బాగుంటుంది. మధ్యలో యింకేమీలేకుండా సరాసరి చేస్తే గవర్నమెంటుకు రావలసిన మొత్తం తప్పకుండా వస్తుంది, లేకపోతే గవర్నమెంటుకు రావలసినదిరాదు. ఆ విధంగా చేస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—విచారణ లేకుండా—ప్రావర్ ప్రొసెస్ లేకుండా—వసూలు చేయడం, వారు మళ్లీ కోర్టుకుపోవడం యిదంతా జరుగుతుంది. But now, Sir, I will take the suggestion of the hon. Member and pass it on to the department.

ALLOTMENT OF LAND TO LANDLORDS OF ARUTLA

571—

* 491 (7240) Q.—Sri N. Raghava Reddy :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) the reasons for deciding to assign on pattas the lands bearing S. Nos, 239, 240, 241, 450, 648, 763, 805, 919, 966, 1671, 1703, 207, 684, 1363 to the landlords of Arutla village Ibrahimpatnam taluk, Hyderabad district even though they are Government's laoni lands;

(b) whether it is a fact that the said land has been registered as Government land in the Vasual Baki Ja'ir Record of 1357 Fasli; and

(b) if so, whether the said land will be assigned on patta to landless poor harijans who are the real cultivators, by cancelling the previous patta orders ?

Sri V. B. Raju :—(a) The lands in question are not Government lands but are patta lands.

(b) Yes, Sir. These S. Nos. were erroneously shown as poramboke in the wasool Bagi and subsequently correction of

entries was ordered through supplementary Sethwar on appeals preferred by the owners under section 87 of the Land Revenue Act.

(c) Does not arise in view of the answer given to clause (a) above.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మంత్రిగారు 'బి' లో 'ఇది నిజమే' నన్నారు. కొంతమంది అధికార్లను కట్టుకుని యీ విధంగా చేశారు. ఈ విషయమై ఒక సీనియర్ ఆఫీసర్ నువేసి ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా? ఏ ఉత్తర్వు పద్దతిపై యిది వట్టూ యివ్వబడింది ఆ మొదలైన విషయాలు తెలుసుకొనడానికిగాను థరో ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా ?

Sri V. B. Raju :— This was erroneously entered in Wasool Baki of Jagir as poramboke land. A survey of the jagir village was conducted during the jagir period and announcement was made in the year 1956. As there were several errors in the survey conducted during the jagir period in the year 1957, several ryots submitted petitions for the correction of errors. The errors were rectified. There was a procedure. The appeals were enquired into with reference to the old and new records and spot inspections were also made after verifying the facts.....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నేను అన్నీ చూచాను—ఆ రికార్డు చూచాను, ఆ డాక్యుమెంటు చూచాను, అదంతా జమ్మికింద రాతగా వున్నది. దానిపై విచారణ జరుపుతారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు ;— ఇది 56-57ది. సర్వే అయిపోయినది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అక్కడ పోలీసులను పెట్టడం అరిగింది; ఇది 600 ఎకరాలకు సంబంధించిన విషయం. ఎందుకని ఎంక్వయిరీ చేయించరు ?

Sri V. B. Raju :— Sir, I have stated. After verifying the facts correction of errors was approved by the Collector and the Kammi and Jali Patraks were also sent to the Director of Settlement for sanction under the law that was obtaining. The Collector made corrections and then sent them to the Director of Settlement and the Director of Settlement approved that Patrak and accordingly supplementary sethwar also was issued. The case was closed as far as entries were concerned. About the administrative enquiry to be made by sending it to the Revenue Board Member, we will examine it whether it is possible for rectification of records. I will find out whether it is possible because the area is a big area.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆలోచించండి.

Sri V. B. Raju :— I have already said so.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— చాలా వందల ఎకరాలకు సంబంధించిన విషయం. ఎంక్వయిరీ చేయించవచ్చుగదా, తప్ప అరిగినట్లుగా కనబడుతున్నదిగదా. ఎందుకు ఎంక్వయిరీ చేయించరు?

Sri V. B. Raju :— I don't know whether the hon. Member has studied this question.

Sri P. Subbiah :— Not studied—I have understood the answer.

Sri V. B. Raju :—It was a jagir vilage surveyed in 1956-57. Some entries were incorrectly entered in jagir records and they were rectified. There is a procedure for rectification of records and it cannot be done without going through the process.

Mr. Speaker :— If necessary please have an enquiry made.

WASTE LAND IN YELLAREDDY TALUK

572—

* 430 (6988) Q.—Smt. J. Eswari Bai (Yellareddy) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) the extent of waste land available for assignment in Yellareddy Taluk, Nizamabad district ;

(b) the extent of waste land assigned so far to :-

(1) Harijans

(2) Others backward Classes in Yellareddy taluk ;

(c) Of this how much was assigned in 1965-66, 1966-67, 1967-68, and ;

(d) (i) the total number of petitions so far received.

(ii) the total number disposed off

(iii) the total number of applications that are still pending?

Sri V. B. Raju :—(a) 14,326 acres 29 Guntas ;

(b)

(1) 324 acres, 23 guntas.

(2) 1,117 acres, 25 guntas.

(c)

1965-66 |

1966-67 |

Nil

1967-68 1,442 acres, 8 guntas.

(d)

(i) 3,324

(ii) 2,812

(iii) 512

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఈ ఫిగర్లు ఏ డేట్ వరకు మంత్రిగారి వద్దకు వచ్చాయి ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—రీసెంట్ ఫిగర్స్, జాయింట్ సెక్రెటరీ 20-10-68 న సైన్ చేసి పంపిన ఆన్సర్.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—తహసీల్ రికార్డుకు, వీరు యిచ్చినదానికి సరిపోవడంలేదు. ఈ ఎస్టేట్ మెంట్ ఏ వద్దతి ప్రకారంగా చేశారు ? ఎవరెవరికి ఎంతెంత ఇచ్చారు ?

Sri V. B. Raju :—The question is : “extent of waste land assigned so far”. వారు ప్రశ్నలోనే ఏ తారీఖు నుండి ఏ తారీఖు వరకు అని అడిగివుంటే బాగుండేది. ఫలానా తారీఖునుండి ఫలానా తారీఖువరకు యింత మందికి యింత భూమి ఎస్టేట్ చేయడం జరిగిందని చెప్పడానికి వీలువుండేది. ఐనప్పటికీ, 68-69 నుండి తీసుకుని వివరాలు యివ్వడం జరిగింది. ఏవరెవరికి

ఎంతెంత యిచ్చారనేది చెప్పడం కష్టం. ఏ వర్గతిపైన చేశారా? అంటే—
రెండున్నర ఎకరాలు మాగాణి, అయిదెకరాలు మెట్టవరకు యివ్వవచ్చు.

KANCHA-LAND

573—

1 575 (7762) Q.—Smt. J. Eswari Bai ;—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a three thousand acre 'Kancha' land belonging to the Government at Mansoorabad in Hyderabad district was leased or assigned to anyone ;

(b) if so, to whom it has been assigned or leased and for what purpose and on what terms ; and

(c) whether the land was leased or assigned on the recommendations of the Chief Conservator of Forests ?

Sri V. B. Raju :—(a) No, sir. But only an area of 141 acres 33 guntas was assigned from poramboke to 16 political sufferers and others in the year 1961.

(b) and (c) :—Does not arise in view of the answer to clause (a) above.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—141 ఎకరాల 33 గుంటలు అన్నారు. ప్రక్కలో కొన్ని వేల ఎకరాల కంట అని వున్నది. పోరంబోకు యిచ్చేటప్పుడు వేస్ట్ గా మారిన తరువాత యివ్వాలిగదా? Proramboke cannot be given.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—తెలంగాణలో పోరంబోకులు యివ్వవచ్చు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—లిగ్ బ్లాక్ ఆఫ్ లాండ్ యీ విధంగా యివ్వడం రూల్సుకు విరుద్ధంగా. ఎట్లా యిచ్చారు? Under G. O. No. 901 dated 21-5-61, big blocks cannot be assigned.

Sri V. B. Raju :—Survey No. 66 is assignable and that has been assigned to political sufferers and others. Altogether 15 people were given. There is nothing irregular in it.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఈ 300 ఎకరాల భూమిలో గవర్న మెంటుకు ఆదాయం వచ్చేదేమైనా ఉన్నదా? గవర్న మెంటు ప్రపోజర్స్ ఏమైనా ఉన్నాయా? ఈ 300 ఎకరాలు ఎవరికి యిచ్చారు ?

Sri V. B. Raju :—In Mansurabad village there is a Kancha of 633 acres 84 guntas. It is classified as kancha land. It is not given. It is there still as kancha. Only in survey No. 66 one poramboke of 141 acres 33 guntas was assigned. This is the information I can give.

శ్రీ. సి. వి. కె రావు :—మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో పదిహేను మంది పొలిటికల్ సఫరర్స్ కు యీ భూమి యిచ్చినట్లుగా చెప్పారు. వారి పేర్లెమిటో చెబుతారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—పొలిటికల్ సఫరర్స్, యితరులు.

Sri V. Palavelli :—May I know whether the Government employees also come under the definition of landless poor for assignment ?

Sri V. B. Raju :—Government employees who are drawing considerable salary are not eligible.

Sri V. Palavelli :—What is the limit of the salary drawn by Government employees ?

Sri V. B. Raju :— The rule is that he should be poor and landless. Poor means, it is a discretion left to the Collector. As to who is poor we do not fix it in terms of rupees.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— దానికి సరియైన సమాధానం రాలేదు. నాకు తెలిసినంత వరకు—'యాంటికరప్షన్ బిక్' లో వచ్చింది.....

శ్రీ వి. బి. రాజు :— పేపర్ మీద అధారపడి చెబితే ఎలా? They can take the information. They can ask the Minister. All the records I am prepared to place before the hon. Member.

Smt. J. Eswari Bai :— I will send this paper to you, Sir.

Mr. Speaker :— If what is found there in the papers is correct, none of the Minister will have a place here.

Smt. J. Eshwari Bai :— I am asking for correct information.

Sri V. B. Raju :— I am giving the information.

Mr. Speaker :— If a news item appears in any paper please verify it before putting the question,

Smt. J. Eshwari Bai :— Who is this Changal Reddy and on what basis has the hon. Minister given him?

Sri V. B. Raju :— If there is any thing she can write to the Minister and if she is not satisfied she can put a question. Or she can pass on that information.

Smt. J. Eshwari Bai :— Yes, I will pass on the information.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :— పేపర్లో వచ్చినది నిజమా, అబద్ధమా అనేది మంత్రి గారు తెలుసుకోవలసిన బాధ్యత వున్నది. పేపర్లో పడుతున్నది, అక్షలాది ప్రజలు చదువుతూ వుంటారు. ప్రజలలో ఆ సందేహం వుంటుంది. అది ప్రజల్లోకి వెళ్ళినట్లు చెబుకుంటేనే మంచిదని మనవి వేస్తున్నాను.

Sri V. B. Raju :— I have given the information to the House. If you want I will read and re-read it.

Mr. Speaker :— Not necessary అది నిజమో, కాదో కనుక్కుని చెబుతాను అంటున్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— నేను సరియైన సమాధానం చెప్పలేదనడం సరి కాదు. నేను వున్న ఇన్ ఫర్ మేషన్ చెప్పాను, ఇందులో ఏమి వున్నదో కనుక్కుని చెబుతాను.

DEPUTATION OF MEDICAL STUDENTS TO FOREIGN COUNTRIES

574—

*887 (7165) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Medical students are allowed to go to America through the United States Educational Society, for further studies in Medicines with the aid from that Society ;

(b) is it in practice now ;

(c) the procedure followed in selecting the students for foreign studies and the quantum of aid given by the Society ;

(d) how many students from our State were allowed to go to America in 1966-67 and 1967-68 for further studies in medicine ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari:—(a) Medical students are not deputed abroad by the Government for higher studies.

(b), (c) & (d) Do not arise.

TENDER FOR THE SUPPLY OF LIQUOR FROM HYDERABAD TO
WARANGAL.

575—

* 1528-K Q.—Sarvasri A. Madhava Rao, V. Rama Rao (Secunderabad Cantonment) and C. Janga Reddy (Parkal):—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have recently accepted the tender of one naya paise for the over all cost for the supply of 3 lakh litres of liquor from Hyderabad to Warangal ; and

(b) if so, the reasons therefor ?

Sri V. Satyanarayana Rao :—(a) The reply is in the negative.

(b) Does not arise.

RETRENCHMENT OF EMPLOYEES IN REVENUE DEPARTMENT

576—

*528 (7448) Q.—Sri G. Sivaiah (Puttur):—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether the employees working in the Revenue Department who have put in more than 10 years service were retrenched in Chittoor District ;

(b) if so, what is the basis on which such employees who put in more than 10 years were retrenched in Chittoor District ; and

(c) what are the steps proposed to be taken by the Government to re-employ the retrenched personnel in the Department in Chittoor District ?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes.

(b) The employees affected were ousted for want of vacancies consequent on winding up of the Settlement Party, withdrawal of Revenue Personnel working in Panchayat Samithis and Zilla Parishads, disbandment of staff sanctioned for work connected with the implementation of Andhra Pradesh Land Revenue (Enhancement) Act, 1967 and disbandment of staff connected with assignment of Government waste lands.

(c) The matter is under consideration of Government.

Sri G. Sivaiah :—He has said 'Yes' for (a). Are there not juniors who have been kept in service and seniors ousted in Chittoor district ?

Sri V. B. Raju :—To my knowledge, it is not correct.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఈ విషయమై ఒక కాలి అప్లెస్ నోటీసు కూడా యివ్వడం జరిగింది. About 40 employees who have put in more than 10 years' service have been retrenched at that time and have gone to the court. At that time the hon. Minister was pleased to inform the House that necessary steps will be taken to reappoint them. So far

no orders have been issued from the Government. I request the hon. Minister to say whether they will be taken back.

Sri V. B. Raju :—These employees had gone to court. Government had accorded sanction for creation of supernumerary posts for the 40 employees.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నల్లవేడు) :—నల్లవేడులో కూడా దాదాపు 10 సంవత్సరాల సర్వీసు వున్నవారిని రిట్రైండ్ చేయడం జరిగింది. అందులో ఆరేడు వయస్కురాల సర్వీసు వున్నవారికి రిట్రైండ్ మెంట్ యిచ్చినట్లుగా నూకు తెలిసినది, అది మాకు కూడా పంపించారు. వాటిని పరిశీలించి వారి స్వయం చేకూరేట్లు చేస్తారా ?

Sri V. B. Raju .—Certainly the Government will examine whether any juniors have been kept and seniors removed.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—నూపర్ న్యూమరీ పోస్టు క్రియేట్ చేశారన్నారు. అక్కడ వాటిని క్రియేట్ చేయవలసిన అవసరం వచ్చిందా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—వారు కోర్టుకుపోయి వై తీసుకువచ్చారు, అందు వలన వారిని వుంచవలసి వచ్చింది

GRANT OF PATTAS

577—

*833(6116) Q.—Sri R. Mahananda : Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Assistant Settlement Officer, of Nellore granted pattas in S. Nos. 3 and 6 of Devavaram and S.No. 320-1 of Thanamchinthala village of Darsi Taluk, Nellore district to non-residents of those villages and who are residents of Kandukur in Nellore district in 1967, if so, how much land was granted to them;

(b) whether any complaint was launched with the Collector Nellore in the month of April, 1968 by the M.L.A. Darsi stating that it is a bogus transaction, and

(c) if so, what action was taken by the Collector to set right this bogus sanction of lands ?

Sri V. B. Raju :—(a) The Additional Asst. Settlement Officer Nellore granted an extent of 108-70 acres in S. Nos. 3 and 6 of Devavaram village on patta jointly to seven persons who are non-residents of the village. An extent of 120 acres in S. No. 230/1 of Thanamchinthala village was also granted by him on patta jointly to five persons out of whom four are non-residents of the village.

(b) Yes, Sir.

(c) The Collector of Nellore has instructed the Tahsi'dar Darsi not to implement the orders of the Additional Asst. Settlement Officer in the village accounts. The Board of Revenue has also instructed the Director of Settlements to take up suo-motu revision of the cases.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—లోగడ ఒకసారి మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాను. నల్లవేడులో మెంటు ఆఫీసరు 28-2-67 న చార్జి ఇచ్చే రోజున ఎ. కింగ్-70 సెంటు నాన్ రెసిడెంట్లు ఐన కందుకూరు తాలూకా వారికి ఇచ్చారు. కలెక్టరుగారు

stay ఇచ్చారు. కాని లెక్కలలో చేర్చలేదు. అది అంతటితో అగక కోర్టుకు పోయింది. They are again trying to go to the Civil Court because there is one pleader among the grantees. అన్యాయం జరిగిందని పైమా ఫేస్ కేస్ ఉందని కలెక్టరు అన్నాడు. Why can't the Government dare to take action against the Settlement Officer who has granted patta at the time of handing over charge on 28-2-67.

Sri V. B. Raju:—I don't know what action has been taken because I did not anticipate the supplementary. But I will certainly look into the matter. Here the Tahsildar has not implemented the Settlement Officer's assignments. I will find out what action has been taken against the Settlement Officer.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఇది సంవత్సరం క్రిందట వచ్చింది. తరువాత కాగితం వ్రాసి ఇవ్వాలన్నారు. ఇచ్చాను. Call attention motion కూడా వచ్చింది. సంవత్సరంగా విచారణ లేకపోతే ఇప్పుడు విచారణ చేస్తానంటే ఎట్లా, 30 ఏకరాలు పరాయి తాలూకా వారు కొట్టుకు పోనుంటే.

Sri. V. B. Raju:—Unless it is found that this Officer had with mala fide intention assigned that land, I cannot say anything.

Sri R. Mahananda:—What is the Government doing all this one year?

(No answer)

ISSUE OF PATTAS TO HARIJANS

578—

* 479 (7177) Q.— Sri K. Butchi Rayudu (Kovvur):— Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that pattas have not been issued, so far to the Harijans of Katakoteswaram village in Kovvur Taluk, West Godavari district for the banjar lands which are under their cultivation for nearly 50 years; and

(b) whether the Government will take steps for the immediate issue of pattas to them?

Sri V. B. Raju:—(a) The Harijans are reported to have been in Sivoujama occupation of an extent of about 30 Acres in R. S. No: 926 of Tadimella village for the last about 30 years, and that their applications in 1966 for its assignment have been rejected by the Tahsildar on the ground that it is a communal poramboke.

(b) The Collector has instructed the Tahsildar, Kovvur to inspect the land and assess its suitability for assignment, and if found suitable to take urgent action to assign the occupied extents without delay observing the usual formalities.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—అక్కడ సుమారు 50 సంవత్సరాలుగా హరిజనులు వ్యవసాయం చేసుకొంటున్నారు. పన్నులు కట్టుకుంటున్నారు. వారికి పట్టాలు ఇవ్వలేదు. హరిజనులకు నేవ చేస్తున్నామంటున్నారు కదా. గాంధీ శతజయంతోత్సవం సందర్భంలో నైనా పట్టాలు ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — కలెక్టరు గారికి వాశాను. This matter should be expedited and it should be done without delay.

శ్రీ డి. ప్రకాశం :—బంజరుభూములు ఇవ్వడంలో రివెన్యూ డిపార్టుమెంటు వెనుకబడి ఉన్నది. చాలా ఆలస్యంగా ఇవ్వడంవల్ల పార్టీలు కొట్టుకోడం, తన్నుకోడం జరుగుతోంది. వీటిని డిపార్టుమెంటు కాకుండా ఒక సంస్థిగారు డిస్పోజ్ ఆఫ్ చేస్తే సత్వరంగా అవుతుందనుకొంటాను. ఒంగోలు తాలూకాలో అల్లూరులో 1600 ఎకరాలున్నది. రెండుమూడు సంవత్సరాలుగా ఎంతమంది అప్లికేషనులు పెట్టుకున్నా ఇంతవరకు ఏమీ జరుగలేదు. వారు తన్నుకులాడుతున్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—చాలావరకు తొందరగానే అవుతుంది. రివెన్యూ మినిస్టరు ఒక్కడు ఏమీచేయలేడు. క్రిందివారి చేతనే చేయించాలి. ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వారి గ్రామం గురించి ప్రత్యేకంగా చెబితే కనుక్కుంటాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—రాష్ట్రంలో అనేక రోట్ల రైతులు బావులు త్రవ్వకుని ఎన్నో సంవత్సరాలుగా కమ్యూనల్ పోరంబోకులను సాగుచేసుకొంటున్నారని వారిని రివిన్యూ అధికారులు ఇవిక్ట్ చేయకుండా వారికి పట్టాలు ఇస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆబ్జక్షనబుల్ కేటగిరీ క్రిందఉంటే అసైన్ చేయడానికి లేదు ఆ కేటగిరీ నుంచి తీసివేసి ఏమైనా చేయవచ్చును.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—లెక్కలలో వనం పోరంబోకు అని ఉంటుంది. లేదా సమాజపు పోరంబోకు అంటారు. 50 సంవత్సరాలుగా అనుభవిస్తుంటారు. ఇటువంటి భూములకు పట్టాలు ఇవ్వడానికి ఎందుకు ఉత్తరువులు ఇవ్వరు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఎప్పటికప్పుడు జిల్లా అధికారులు లిస్టులోనుంచి తొలగిస్తూంటారు. ఒక చెరువుఉంది అనుకోండి. అది అజాన్ డిస్ట్ టాంకు లతే అందులోనుంచి తీసివేస్తారు. Supposing there is a tank-bed; they will remove it as objectionable item and they will assign it; in this particular case it is being done so.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—హరిజనులకు మిగతావారికి భూమి తగాదాలు వచ్చినప్పుడు ఏదోరకమైన డాక్యుమెంటు సెటిల్మెంటు కోర్టులో పడవేస్తున్నారు. Settlement Court is not at all taking immediate steps to dispose of. ఇటువంటి సందర్భాలలో సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లకు సరియైన థాకింపులు ఇచ్చి ఇటువంటి హరిజనులకు పట్టాలు ఇచ్చి వ్యవహారం తొందరగా పరిష్కారం చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—సెటిల్మెంటు డిపార్టుమెంటు లెవెలులో ఆలస్యం అవుతోంది అంటున్నారు. I will take note of it.

AYACUT UNDER WYRA PROJECT

579—

* 532 (7475) Q.—Sri Mohd. Rajab Ali (Khammam) :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) the extent of settled ayacut under left canal of Wyra Project in Uppalamadaka village, Madhira Taluk, Khammam District ;

(b) the extent of 'Khuski-hal-Thari' under cultivation ?

(c) since when the said khuski.hal-thari under cultivation ?

Sri V. B. Raju :—(a) Acres 740.00 wet

(b) Acres 121.00

(c) Since last eight years.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ :—సెటిల్లు ఆయకట్టుకు పెట్టిన సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉంది. 1400 ఎకరాలు దీనిక్రింద సాగు అవుతోంది. 1982 లో ఎన్ హాన్సు మెంటు వచ్చినప్పుడు శిస్తు ఏ రకంగా వర్తింపు చేయాలో చేసారు. 1987 చట్టం ప్రకారం వారికి వర్తించలేదు. రైతాంగం సెటిల్లు కానందువల్ల శిస్తు తగ్గింపును పొందలేదు. ఆనాడు వసూలు చేసిన డబ్బు ఈనాడు ముదరా కావాలి కదా.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇప్పుడు శిస్తులోనికి వచ్చారు. ఆయకట్టులో షరీకు చేయడానికి అడిగారు అనుకున్నాను. తొందరగా కుష్కి హోల్ ఆయకట్టులో చేయిస్తారని కదా. 121 ఎకరాలు ఇప్పుడు కుష్కి హోల్ క్రింద ఉంది. 64 ఎకరాల 25 కుంటలు పి డబ్బు. ఇరిగేషను ప్రాంచి వారు షరీకు చేయించాని చెప్పారు. అందుకు చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ప్రతి చెరువు క్రింద యాక్చువల్ ఆయకట్టు కంటే ఎక్కువ సాగు అవుతుంది. ఏనాటి లెక్కలు. యాక్చువల్ సాగు ఇప్పుడు ఎంత ఉందో చూసి రెక్టిఫై చేయిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఎప్పటికప్పుడు ఆ ప్రయత్నం అవుతోంది. పి.డబ్బు. ఇరిగేషను ప్రాంచి వారు ఒప్పుకోవాలి. అంత నీరు ఉందో లేదో చెప్పాలి. ఎక్కువ భూమి తెచ్చి షరీకు చేయిస్తే నీరు సరిపోక కొట్లాటలు అవుతాయి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ ఆలీ :—1982 లో వసూలు కావించబడిన డబ్బు సెటిల్లు ఆయకట్టు మారనంతవరకు ఆ డబ్బు ముదరాయి ద్వే స్థితి లేదు. కనుక యిప్పుడయినా అది ఇప్పిస్తారా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—శివాయిజమా అయితే వావసు యివ్వడానికి లేదు. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి హుండిలో వేసినట్లే.

MEDICINES TO PRIMARY HEALTH CENTRES

580—

* 748 (6581) Q.—Sri G. V. S. Chalapathi Rao (Vijayawada-East):—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is not a fact that the Estimates Committee of Legislative Assembly 1965 recommended to the Government to change the supply of medicines to Primary Health Centres from the Government Medical Stores Depot and introduce a new system, and

(b) if so, what action was taken on the recommendation ?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari.—(a) Yes, Sir.

(b) Revised Orders have been issued in G. O. Ms. 26/Health, dated : 8.1.'69.

Dr T.V.S Chalapathi Rao :—May I know what the contents of that G.O. are, Sir? If not, at least will the hon. Minister be pleased to place a copy of the G.O. on the Table of the House.

Mr. Speaker :— Please send a copy of that to Dr. Chalapathi Rao.

Dr. T.V.S. Chalapathi Rao :—I don't know what are the contents of that G.O. Even till to-day my information is that many primary health centres are suffering for want of basic medicines for agriculturists and coolies. Health Centres are in the midst of villages and they require some basic medicines. Will the hon. Minister consider that and see that basic medicines are supplied to them?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Medical Stores have failed to supply. We have asked the District Medical Officers to purchase the medicines locally.

Sri K. Govindarao :—The indents placed on the M.S.D. are not complied with and medicines are not supplied by the M.S.D. In such cases, quite a lot of amount that is allotted for the purchase of medicines is left as balance. Will the Government take some step to see that with the balance of the amounts the medicines can be purchased from the local market.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—We have already ordered the District Medical Officer.

Sri K. Govindarao :— Only 50 per cent.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Even for the balance amount.

Sri Ch. Vengiah (Markapur) :— Previously the Medical Officers were permitted to purchase medicines from local markets and they were getting medicines which were useful for primary health centres. Is the hon. Minister aware that the Government Stores is sending packets which contain only cotton and distilled water and other useless medicines to the health centres. Is any representation made to the hon. Minister on this aspect and if so, what action has been taken by the Government?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—So far no representation was made to me. Anyhow I take the information from the hon. Member and will look into it.

HUMAN POISONING CASES

381—

* 1207 Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) how many cases of Human Poisoning were received by the Chemical Examiner to Government in the years 1966-67 and 1967-68;

(b) whether all these have been examined in those years only;

(c) whether there was any representation from the staff to meet the increasing demand of examination of cases quickly;

(d) how many cases of Drug analysis under Drug Act were received by this Department in 1966-67 and 1967-68.

(e) what are the functions of Drugs Inspector.

(f) whether minimum four days are fixed for them?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—

(a) 1966	1967	1968 till 21st November, 1968.
1441	1432	1444

- (b) Yes.
- (c) Yes.
- (d) 1966-67 : 388
1967-68 : 253
- (e) (i) to inspect not less than twice a year all establishments licence for the sale of drugs.
- (ii) to inspect the plants and the process of manufacture the means employed for standardising and testing the drug. The methods and technical qualification of staff employed in the case of manufacture products specified in schedules C & C (1).
- (iii) to submit a detailed report to the Controlling authority of each inspection of manufacturing concern.
- (iv) to take samples of the drugs for the testing and analysis from the manufacturing concern.
- (v) to investigate into written complaints.
- (vi) to institute prosecution against sales concern and manufacturing concerns in respect of breaches of the Drugs Act and rules.
- (vii) to make enquiries and inspection to detect the sale of manufacture of drugs in contravention of the Act.
- (viii) to detain imported packages which is prohibited when so authorised by the State Government.
- (ix) to inspect the blood banks attached to the Government Hospitals and private institutions.

Any other duties that are assigned by the Drugs Controller from time to time.

(f) No.

Sri R. Mahananda :—The hon. Minister while replying to (c) said "Yes." If there is no proper equipment and additional staff are they able to discharge their duties properly, because so many cases are pending with them for years together.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—If we think there is no proper staff, we will see that something is done.

AUDIT OF TALUK OFFICE ARMUR

582—

* 1107 Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that during local audit of the loan accounts of Armur Taluk Office, Nizamabad district in January, 1963 it was reported that an amount of Rs. 80,986 was misappropriated by the Revenue Officers;

(b) when did the Board of Revenue receive this report;

(c) who has collected these amounts; and

(d) was any enquiry taken up and punishment was given?

Sri V. B. Raju :—(a) Yes, Sir.

(b) The Board of Revenue received the report during June

1963.

(c) The amounts were collected by one Sri Damodar Reddy, L. D. C., Tahsil Office, Armoor and the village officers of some of the villages in Armoor Taluk.

(d) Yes, Sir. Two persons viz., Sri Ramu Reddy and Sri Damodar Reddy were dismissed from Service and action against others is pending.

TACCAVI LOANS

583—

* 1524-(W) Q.—Sri P. Mahendranath :— Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Revenue authorities of Nagar Kurnool division in Mahaboobnagar district are refusing recent distress taccavi loans to the protected tenants who are in need of immediate relief due to drought conditions; and

(b) if it is true what is the action to be taken by the Government in this respect?

Sri V. B. Raju :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

SIVOIJAMA LANDS IN ANANTHAPUR

584—

* 1257 Q.—Sri P. Subbaiah :— Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether the Bhadrampalli Harijans of Anantapur taluk, Anantapur District have been cultivating Sivoijama lands in S. No. 770/1 for the last 30 years;

(b) if so, whether proposals for patta of the said lands are made by the village officers of Bhadrampalli;

(c) whether Sri Bhuthrajarao has complained about this to the Harijans Welfare cell in Hyderabad, and

(d) if so, to what result?

Sri V. B. Raju :—(a) and (b) The Collector of Anantapur has reported that S. No. 770/1 of Bhadrampalli village is a patta land of one Sri Bandameedapalli Venkata Narasappa and hence the question of assignment of this land or cultivation by the Harijans does not arise.

(c) The answer is in the negative.

(d) Does not arise.

☞ పి. సుబ్బయ్య :— సర్వే నంబరు ఎవరి స్వాధీనంలో ఉంది ?

☞ పి. బి. రాజు :— యిన్నర్వేషన్ లేదు.

UNAUTHORISED CUTTING OF GOVERNMENT TREES

585—

* 1133 Q.—Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a report was sent on 29-2-1968 by the Village Karnam of Edara Darsi Taluk, Nellore district about the unauthorised cutting of Government trees in Donka Poramboke in between Edara and Bheemavaram ;

(b) what is the value of this theft and whether it has been enquired int ; and

(c) whether there was again any report and telegram to the Collector Nellore on 5-3-1968 by the same Karnam of Edara stating that one of the alleged tree-cutters tried to assault him for his report and if so, what is the action taken in this regard ?

Sri V. B Raju :— (a) Yes, Sir.

(b) The enquiry conducted by the Tahsildar revealed that the value of the tree cut and removed is about Rs 60/-.

(c) A telegram was received in the Collector's office on 6-3-1968 from the Karnam of Edara. In the course of enquiry, it was confirmed that the assault took place on 1 3-1968 at the residence of Karnam. Detailed enquiry could not be conducted as the Karnam did not appear before the Tahsildar to prove his case though he was sent for twice by the Tahsildar.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, కరణుగారు రిపోర్టు చేస్తే తహసీల్దారు విచారణ చేయడానికి కరణం దొరకలేదంటే నమ్మడానికి వీలులేకుండా ఉంది. రిపోర్టు చేసిన కరణం హాజరు కాలేదంటే ఎలా నమ్మమంటారు? కరణానికి రిజిస్టర్డ్ పోస్టులో పంపించారా లేక ఏ విధముగా తెలియజేశారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—చారి కోసం రెండుసార్లు కబురు పంపిస్తే కాలేదని చెప్పారు. కనబడలేదని కాదు. ఆ ఊళ్లో ఉన్నారు. కరణం దగ్గరకు తహసీల్దారు పోవాలా లేక తహసీల్దారు దగ్గరకు కరణం పోవాలా? పిలిపించి ఉంటే పోయి ఉండరు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, తనకు జరిగిన అవమానానికి తను పోలేదు అంటే నమ్మవచ్చునా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—తహసీల్దారు ఆ ఊరు వెళ్లారు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—రిపోర్టును బట్టి వెళ్ళారనే కదా. The Collector reported that enquiry could not be conducted as the Karnam did not appear before the Tahsildar. ఆ ఊరు వెళ్ళి అడుగు పెట్టారా అని కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కరణుగారు తహసీల్దారు దగ్గరకు పోలేదు. తహసీల్దారు ఆ ఊరు వెళ్లలేదు. ఎంక్వయిరీ చేసినది ఏమిటి?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఆ ఊరులోనే ఎంక్వయిరీ చేయాలా. తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సులో చేయాలా అనేది దీనిలో లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ వ్యవహారమంతా కొంచెము fishy గా కనిపిస్తున్నది. తహసీల్దారు కరణం మీద వచ్చిన రిపోర్టు hide చేయడానికి record create చేసినట్లు కనిపిస్తున్నది. అక్కడకు వెళ్ళినట్లు నిర్ణయించడము లేదు.

Sri V. B. Raju :—I do not have the information whether the Tahsildar had actually visited the village or whether he conducted the enquiry at some other place.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అది తెప్పిస్తారా ?

Sri V. B. Raju :—I will find out.

RELIEVING OF NURSES FROM CLERICAL DUTIES

586—

* 1206 Q.— Sri C. V. K. Rao :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether Government contemplated to relieve the nurses of clerical duties by sanctioning suitable number of posts in each Teaching Hospital and if not, the reasons therefor; and

(b) whether Government propose that nurses with Matric as their basic qualification be permitted to study the degree course in nursing granting study leave after 3 years of service and if not, the reasons therefor ?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :— (a) The nurses in Teaching Hospitals are doing only such clerical duties which are connected with Nursing. Therefore the question of appointing separate clerks to relieve the nurses of clerical duties does not arise.

(b) The University rules do not permit Matric or S. S. L. C. candidates to be admitted directly into B. Sc, course without their passing the basic P. U. C. examination.

Sri C. V. K. Rao :— With regard to the nurses being given clerical duties, it is not correct to give such duties to nurses. Nursing is connected with patients and the clerical duties are to be done by clerks. It is better that in view of the delicate nature of the profession they are relieved of these duties and further special consideration may be given for these nurses to equip themselves with better qualifications which are essential for better prospects.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— I will look into it.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలవతిరావు :— అధ్యక్షా, నర్సులు clerical duties చేయలేము అని ప్రభుత్వానికి రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారా ? దానిని ప్రభుత్వము సానుభూతితో పరిశీలించాలని ఎన్టీ మెట్స్ కమిటీ వారు సిఫార్సు చేశారు. అది వారి దృష్టికి వచ్చినదా ?

(No Answer)

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

RETRENCHMENT OF SECONDARY GRADE TEACHERS.

S. No. 586 -A.

S. N. Q. No. 2422-J.— Sri G. Sivaiah :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that about 6,000 Secondary Grade Trained Working Teachers in the State are expected to be retrenched with the introduction of 2 year intermediate course from the next academic year; and

(b) what steps would be taken by the Government not to retrench such teachers?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao) :— (a) No Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ జి. శివయ్య :—అధ్యక్షా, Junior colleges introduce చేస్తే ఇప్పుడు Higher Secondary Schools లో వున్న టీచర్లను retain చేస్తారా? లేక కొంతమందిని తీసివేస్తారా? తీస్తే ఎంతమందిని సుమారుగా తీసివేస్తారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—I have submitted to the House on a previous occasion that the details regarding the Junior Colleges are being worked out. It would take some time before we are able to say how many teachers would be absorbed in the Junior Colleges and how many would be continued in the Higher Secondary Schools.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— New educational system లో ప వ తరగతి upper elementary లోకలపాలని ఆలోచన వున్నదా? Secondary grade teachers వారికి కావలసిన వస్తారు కనుక అట్లాగే వుంచుతారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆలోచన వున్నది కాని అంచెల వారీగా జరుగుతుంది. There will not be any disturbance Sir As far as I can foresee, there is not going to be any large-scale retrenchment also.

SALARIES TO THE AIDED SCHOOL TEACHERS.

S. No. 586—B.

S N. Q. No. 2422 Q.— Sri K. Muniswamy :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that salaries for Aided School teachers in all districts especially Nellore, Chittoor and Hyderabad districts have not been paid by the District Educational Officers concerned since December, 1968 as their final grants are not yet sanctioned;

(b) if so, when will their salaries be paid; and

(c) what are the reasons, for this long delay in releasing the grants?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) No, Sir. The monthly salaries for three months from December 1968 to February 1969 have already been released by the District Educational Officers, Chittoor, Nellore and Hyderabad. It is not a fact that the salaries of the teachers of all aided schools in other districts have not been paid since December 1968. There might have been certain aided Institutions which might have not paid salaries in time for want of funds. It has since been released.

(b) Does not arise.

(c) The reasons for the delay in non-payment of salaries to some of the aided secondary schools is mainly due to the fact that provision made in the budget of the current financial year is based on expenditure incurred during the last year, i.e., 1967-68 when there was no free education in respect of boys upto Class X and when there were fee receipt under this item which was taken into account while releasing the grants to the aided secondary schools. Since free education is introduced in respect of boys upto Class X during the current year resulting the requirement of additional fund, the additional amount required by the District Education Officers towards the teaching grants to aided secondary schools has since been sanctioned after taking account whatever is needed additionally as a result of the introduction of free education upto Xth Class this year.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :— అధ్యక్షా. Maintenance grants కోసము నవంబరులో పంపిన లిల్లు ఫిబ్రవరిలో కాని ఇవ్వడము లేదు దానితోపాటు నవంబరు, డిసెంబరు పేమెంట్లు రావడము లేదు దానివల్ల సంక్రాంతి పండుగకు జీతాలు రాక అవస్థపడుతున్నారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అది కూడ release చేశాము. ఈ సంవత్సరము ఈ fee వల్ల మనకు వచ్చే income గురించి మనము భోగట్టా తీసుకొని వచ్చినది. అందుచేత additional గా release చేయడం జరిగింది. Final figures వచ్చినవి కనుక ఇకముందు వుండదని మనని చేస్తున్నాను.

AMADALAVALS COOPERATIVE SUGAR FACTORY

S. No: 586-C.

S. N. Q No: 2422-A. Q.—Sri M. B. Parankusam (Vunukuru):- Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Co-operative Sugar Factory, Amadalavalsa Srikakulam district is deducting Rs. 3.50 per ton of sugar cane crushed, towards the share amount out of the price payable to ryots and is paying only the balance to them ;

(b) whether it is not a loss to ryots to collect under compulsion the share amount from them who already own shares, in the factory ;

(c) whether it is intended to make up like this the loss sustained by the factory during the management of the former directors ; and

(d) whether amount collected at the rate of Rs. 3.50 per ton from the ryots during the crushing season of 1968-69 will be refunded to them ?

The Minister for Cooperation (Sri K. Vijayabhaskara Reddy):- (a) The Society is collecting non-refundable deposit from out of cane payments at the rate of Rs. 3-50 per ton for cane delivered in terms of by-law No. 42 of the bylaws of the Amadalavalasa Co-operative Agricultural and Industrial Society Ltd. Amadalavalasa Srikakulam District. The amount so deducted in terms of the said by-law shall be held to the credit of the member until it accumulates to Rs. 100 or multiples thereof when it will be credited towards the shares of the concerned members.

Cane payments are effected only after deducting the non-refundable deposits as referred to above.

(b) It is not a loss to the ryots as it would increase his share capital holdings with the society.

(c) No, Sir.

(d) No, Sir.

శ్రీ ఎం.బి. పరాంకుసం :— అధ్యక్షా, ఈ ఫ్యాక్టరీకి 76 లక్షలు నష్టము వచ్చినది. రైతులనుంచి టన్నుకు రూ. 3-50 వై చొప్పున నిర్బంధముగా వసూలు చేస్తున్నారు. సొసైటీ షేర్‌హోల్డర్లు 100 ల shares కంటే ఎక్కువ వుండ కూడదని నిబంధనవున్నటికి రైతులనుంచి 3½ రూ.లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ సీజన్లో మమారు ఒక లక్ష 80 వేల టన్నుల చెరుకు crush చేయవలసి

వున్నది. ఈ విధంగా వసూలు చేస్తే 4 లక్షల 55 వేల రూ లు వసూలు అవుతుంది ఇది రైతుల share capital గా వుండి పోవడం జరుగుతుంది. ఈ విధంగా share capital గా వసూలు చేయడము ఫ్యాక్టరీ పరియాలో వున్న రైతులకు చాలా నష్టము. దీనిని తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—వారు ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన వారు కాబట్టి తెలుసుకొని వుండవలసినది ఇది రైతులకు నష్టముకాదు. ఫ్యాక్టరీకి 50, 60 లక్షలు నష్టము వున్న మాట వాస్తవమే. కాని ఇది ఆ నష్టమును పూడ్చడానికి కాదు. Share Capital క్రింద IFC 60 లక్షలు, గవర్నమెంటు 80 లక్షలు యిచ్చినది. ఇది రైతుల shares increase చేయడానికి తప్ప ఆ నష్టమును పూడ్చే విషయము కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఈ విధంగా రైతులకు share holders గా చేయడం ఈ పద్ధతిలో చేయడం మంచిదే. అయితే ఇప్పటికి ఎంత మంది cane-growers ఆ విధంగా share holders అయ్యారో లెక్కయివ్వగలరా ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I want notice, Sir.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం (నరసన్నపేట) :—అధ్యక్షా, ఈ Board వున్నంత కాలం కనీసం 3 సంవత్సరాలైనా crush చేసింది. ఆ 3 సంవత్సరాల కాలంలో యించుమించు 80 లక్షలకు deficit ను తేలుస్తున్నారు. తేల్చారు కూడా. కాని యిప్పుడు special officer గారేమో రెండు సంవత్సరాలనుంచీ వున్నారు. వారు ఈ కాలంలో 20 లక్షలలాభం చూపిస్తున్నారని మనకు లెక్కలు వస్తున్నాయి. Nominated Board వుండేటప్పుడు నష్టం వస్తున్నది. Special officer కాలంలో లాభం కనిపిస్తున్నది. అందుచేత Board కు elections పెట్టకుండా Board లేకుండా మరొక రెండు సంవత్సరాలు special officer నే వుంచడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నము చేస్తుందాం ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అదెట్లా చెప్పగలముంది? మనం ఒక చట్టం ప్రకారం పోవలసినదే. అది crush చేసిన దాని గురించి చర్చించేటప్పుడు అంతకు పూర్వం కూడా Board వారున్నప్పుడే 1964-65 లో 1 లక్ష, 50 వేల టన్నులు crush చేశారు, అప్పుడు బాగా crush చేశారు. ఆ తరువాత crush చేయలేకపోవడానికి కారణాలు వేరే ఎన్నో వుండవచ్చు. వంటలు సరిగా లేనిచో ఏదో కారణం అయితే ఆవవచ్చు. కాని ఈ Special Officer చక్కగా పనిచేస్తున్నారన్నమాట వాస్తవమే. ఈ crushing season వరకూ కూడా శారినే పెడుతున్నాము. తరువాత దాని గురించి నేను యిదమిద్దంగా చెప్పడానికి లేదు. జగన్నాథంగారికి తెలుసు, Election జరపమని కోరుతూ High Court లో ఒక writ కూడా వేశారు, ప్రాక్టోర్లు direction కొరకని. Government కు election జరపమని తరువాత High Court orders కూడా వున్నాయి. తక్కిన విషయాలన్నీ ఆలోచన చేసి చేయవలసిన విషయాలు కావని నేను ఖచ్చితంగా ఏమీ చెప్పడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం :—High Court ఉత్తర్వు ప్రకారం 1969 May లో elections పూర్తి కావాలి. 1969 May కూడా వస్తున్నది. ఇంతవరకూ elections పూర్తి కాలేదు. ఎందుచేతను direction ప్రకారం elections పూర్తి కాలేదో చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—దాంట్లో యంతకుముందు ఒక High Court Judgement వచ్చింది. దానివలన Act లోని ఒక Section ను ఈ elections కు సంబంధించి “Appointment of the Officer to conduct the elections” అనేది కొట్టివేశారు. దానివల్ల పోయిన Assembly Session లోనే ఒక amendment pass చేసి elections ను జరపాలనే ఉద్దేశ్యం వుంది మాకు. కాని ఈ చక్కెర ఫ్యాక్టరీకి ఏమీ చేయాలనేది మేము కూడా ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—అధ్యక్షా, ఈ Cooperative Sugar Factories కు elections ఎప్పుడు జరిపిస్తారో ఏమైనా idea వుందా ప్రభుత్వానికి ?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy.—Sir, I cannot say exactly. ఈ crushing season దాటేవరకూ disturb చేయకుండా ఉండడం మంచిదే మోసని అనుకుంటున్నాము. అది కూడా Court directions వుంటే Advocate Generalనూ వాళ్లనూ అడిగి, ఏమైనా High Court కు move చేసి చేయవలసిందే.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ సొసైటీ లో maximum share capital ఎంత ? ఇన్ని మాట్లు వసూలు చేస్తే అది maximum ను దాటిపోయి నట్లుగా అవుతున్నది. అది ఎట్లా legal అయినది ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—Sir, I cannot exactly give the details రైతుల దగ్గర వసూలు చేసినది టన్నుకు 8.50 చొప్పున వసూలు చేస్తూ అది 100 రూపాయలయ్యేవరకు రైతుది, దానిని అతని share capital గా convert చేసి వారికి యిస్తారు. దానిని exact గా మీరు అడిగిన దానికి ఆ మొత్తం amount ఎంతో చెప్పాలంటే నాదగ్గర ఆ figures లేవు. Separate గా అడిగితే నేను చెప్పగలను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అసలు దాంట్లో discrepancy అవుతున్నదంటే. వాళ్లు ప్రతి టన్ను మీద మూడున్నర వసూలు చేస్తున్నారన్నారు. 100 రూపాయలు, రెండు వందల రూపాయలకన్న share capital ఉండడానికి వీలులేదు. వీళ్లు చాలా tons యిస్తున్నారు. అక్కడ వీటిమీద లెక్క వేసేవట్లయితే 3 వందలు, 4 వందలు, 5 వందలూ అవుతున్నది. అసలు ఎట్లా చేశారో అదేమైనా విచారించారా ? ఎందుకు విచారించలేదు ? అది irregular కదా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—అది clear గా వుందండి. వారు adopt చేసిన bye law ప్రకారమే ton కు 3 1/4 రూపాయలు వసూలు చేస్తే అది రైతు వేరిట ఒక మారు రూపాయలు అయ్యేవరకు accumulate అయిన తరువాత దానిని వారికి shares గా యిస్తారండి. అది share capital మొట్ట మొదట క్లినికీ conditions కొన్ని వున్నాయండి. ఒక Sugar Factory ని మీకు start

చేయాలంటే 20 లక్షలైనా వసూలు చేయవలసి వుందంటి. ఏ factory కూడా 20 లక్షలు వసూలు చేయలేదు. దాదాపు 10 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేశారు. మిగతాది మనం చేసి అది పూడిస్తే తప్ప వీలులేదు. I. F. C. వారికి యిప్పుడు మనం 80 లక్షలు యివ్వాలి. ఇంకా తక్కిన విషయాలున్నాయి. వీటిని దానికి ఉపయోగించటంలేదు. కాని ఈ వసూలు చేసిన డబ్బు రైతులకు shares గానే కొంత కాలమైన తరువాత యివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—నా point అది కాదంటి. అది సరే ఒప్పుకున్నాము. మొట్ట మొదట పెట్టినప్పుడు డబ్బు లేదు కనుక share capital వేరే central గవర్నమెంట్, ఎవరో యిచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఎంతవరకు ఒక share holder కు share capital వుండవచ్చుననే విషయంలో మీ కేమైనా information ఉందా అని వారు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అంతకుమించి వసూలుచేయకూడదు అని కదంటి. అంతకుమించి వసూలు చేశారు కనుకనే ఇంతడబ్బు ఆవుతుంది.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy:—I do not have information. I shall take note of it.

VAMSADHARA PROJECT

S. No : 586-D :

S. N. Q. No : 2423-P. Q:—Sri S. Jagannadham: -Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Vamsadhara Project in Srikakulam District has been included in the 4th Five Year Plan ;

(b) if so, the area where the reservoir will be constructed ;

(c) in how many phases it will be taken up ; and

(d) whether the work will be started in the year 1969-70.

Sri S. Sidda Reddy:—(a) The Neradi Barrage which is independent part of Vamsadhara Project is included in the Draft Fourth Five Year Plan.

(b) The Barrage will be at Neradi, and the reservoir is presently being contemplated to be located at Hiramandalam.

(c) The present thinking is to take up the Project in two stages.

(d) No, Sir, the Scheme is yet to be formulated

శ్రీ ఎన్. జగన్నాధం:—Dr. K. L. Rao గారు శ్రీ కాకుళం జిల్లా పర్యటన చేసినపుడు "యిది 4th plan లో include అవుతుందని, తరువాతను 1969-70 లో కనీసం ఒక phase take up చేయడం జరుగుతుంది; రెండు కోట్ల రూపాయలు ఈ సంవత్సరం ఖర్చుపెడుతున్నామని వారు చెప్పారు. సిద్దారెడ్డిగారు కూడా శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో పర్యటన చేస్తున్నప్పుడు జిల్లాపరిషత్తు సమావేశంలో కూడా చెప్పారు. 4 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో దీనిని చేర్చడం జరిగింది, తప్పకుండా 69-70 లో కొంతడబ్బు పెట్టడానికి కూడా ప్రయత్నం

చేస్తున్నామని కూడా చెప్పారు. ఇప్పుడు ఈ జవాబేమో ఈ విధంగా కనిపిస్తున్నది. దీనికేమి సమాధానం చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—4వ ప్రణాళికలో చేర్చబడుతుందని యిప్పుడు కూడా చెప్తూనే వున్నామంది. మరి 69-70 లో ఖర్చుపెట్టామంటే ఇప్పుడు వేరే ఒక వర్గతి ప్రకారంగా మొట్టమొదట అనుకున్న plan వేరు. నేరేడి దగ్గర బారేజీన్నా గొట్టా దగ్గర రిజర్వాయర్ అని మొట్టమొదట అనుకున్నాం. ఇప్పుడు అట్లాకాకుండా Dr. K. L. Rao గారు నరసింహారావుగారు ఇద్దరూకూడా అక్కడికిపోయి చూచిన తరువాత నేరేడి దగ్గర కూడా ఒక బారేజీ, గొట్టా దగ్గర కూడా ఒక బారేజీ వేరే ఇంకొకటి హీరామండలం దగ్గర ఒక రిజర్వాయరు form చేసి అంటే నేరేడి దగ్గరనున్న బారేజీని నింపి తరువాత హీరామండలం రిజర్వాయరును form చేస్తామని అనుకున్నారు. దానికి staff ను వేసి investigation జరుపబోతున్నాము. అది Central Water Power Commission ముందుకు పోవాలి. అదైన తరువాత కాని యిది చేయడానికి వీలులేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇది యిప్పుడు finalisation form లోకి వచ్చినట్లైనాంది? దీనిక్రింద ఆయకట్టు ఎంతవస్తుంది?

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—అదింకా investigation లో వుండండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఈ ప్రాజెక్టు ఈ 69-70 వ సంవత్సరంలో త్వరగా investigations పూర్తిచేసి రాష్ట్రప్రభుత్వం పంపించినట్లయితే ప్రారంభించడానికి అభ్యంతరం వుండదు అని Dr. K. L. Rao గారు ప్రతికల ద్వారా ప్రకటించివున్నారు. అందువల్ల ఆ దృష్ట్యా అయితేనేమి, ఇటీవల నిన్న లేదు మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మొన్న కాసన సభ ద్వారాకూడా వంశధారనుండి ఆ రిజర్వాయరును develop చేసి పెద్దదిగా చేసుకున్నట్లయితే తక్కువ ఖర్చుతో విశాఖపట్టణానికి నీరు వంశధారనుండి supply చేసే అవకాశం వున్నదనే ఒక ప్రతిపాదనకూడా ఇటీవల వచ్చినందువల్ల ఈ రెండింటి దృష్ట్యా విశాఖపట్టణంయొక్క అత్యవసర పరిస్థితి దృష్ట్యా అయితే నేమి, శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని 100 సంవత్సరాలనుంచి ప్రతిపటా వాగ్దానాలు మూత్రం చేయబడుతున్నటువంటి ఈ పరిస్థితిదృష్ట్యా నైతేనేమి, తప్పనిసరిగా 1969-70 లో దీనిని ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేయగలుగారా? అది లేనప్పుడు అనవసరమైన ఏదైనా ఒక హడావిడి జరిగితే దానికి బాధ్యత పూర్తిగా ప్రభుత్వమే వహించవలసిన పరిస్థితి వుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—అధ్యక్షా, హడావిడి చేయవలసినదేమీ లేదండి. కాని యిందులో ప్రభుత్వంయొక్క లోపమేమీ లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎందువల్లనంటే గొట్టాకాని, నేరేడి బ్యారేజీల విషయంలో Inter State problem వున్నందువల్ల ఆలస్యమైనచేతప్ప డబ్బు లోపంవల్లకాని మరొక లోపం కారణం. ఇక్కడ దీనికోసమని యిప్పుడు హీరామండలం దగ్గర ఏదైతే రిజర్వాయరు అని అనుకుంటున్నామో ఈ కొత్తస్కీముయొక్క stages మూడు రకాలుగా వుండని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నేరేడి దగ్గర బారేజీ, గొట్టా

దగ్గర భారేజి, separate గా హీరమండలంవద్ద reservoir వీటిని special staff ను వేసి investigation చేయిస్తున్నామంది. శ్రద్ధగానే చేస్తూవున్నాము. Investigation అయిపోయి Central Water Power Commission కు పోయి అదంతా మంజూరై వచ్చిన తరువాతి వీలైతే తప్పకుండా ఈ సంవత్సరమే కొంత ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, వీలైతే అన్నమాటలోనే మాప్రాణాలు పోతున్నాయి. ఆ "వీలైతేనే" అనేది లేకుండా, ప్రభుత్వం తలపెడితే ఏవైనా చేయగలదు. ఇప్పుడు అనేకపనులు మీరు ఈరోజునుకుంటే తెల్లవారేసరికి order లు వస్తున్నాయి. అందువల్ల ఈ సందర్భంలోనే ఈ 69-70 వ సంవత్సరం పూర్తికాకముందే ఈ వంశధార ప్రాజెక్టు కార్యక్రమం first stage ఏదైనా ప్రారంభించే ఏర్పాటు చేయగలమనే హామీ ఈ శాసనసభ ద్వారా మరి తుదిసారిగా యివ్వడానికి కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారైనా ఏదైనా ఒకమాట చెప్పగలరా అని నేనడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇదంతా చెప్పారండి, అది చాలాకాలంగా ఆలస్యం అవుతూ వచ్చింది అనేక కారణాలవల్ల. దీనివిషయం ఏమైనా చేయాలనే టటువంటి కుతూహలం ఈ House లో ప్రతి ఒక్కరికీ వున్నదండి. డింట్లో ఏమీ అనుమానంలేదు, ప్రభుత్వం investigation కు special staff ను వేశారు. వారిని quick గా చేయమని కూడా చెప్పినారు. వారివద్దనుంచి రాగానే వెంటనే Central Water Power Commission కు కూడా పంపిస్తాము. పంపించి అది అక్కడినుంచి రాగానే వెంటనే ప్రారంభించడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేద్దామనేటటువంటి ఉద్దేశ్యమే వుంది. కాని ఇంకొక వేరే ఉద్దేశ్యం ఏమీలేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. 69-70 లోగా ఈ కార్యక్రమంలో ఖర్చుకాండ పూర్తిచేసి ప్రాజెక్టు పని ప్రారంభించగలరా లేదా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ పనిని 69-70 లో చేస్తారా చేయరా అని వారడిగేది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దీనికోసం అందరమూ ప్రయత్నం.....

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అది ఐదుపుతామని మీరు నిర్ణయం చేసుకుంటే మిగతా ప్రయత్నాలు ప్రారంభమవుతాయి; ముఖ్యమంత్రిగారు తెలివిచ్చినట్లుగా అధ్యక్షా !

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఏమాత్రం సంకోచంలేకుండా సహృదయంతో అందరమూ ప్రయత్నం చేస్తామని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇంతవరకు ఆలస్యానికి మీ హృదయం ఏమైనా అడ్డు వచ్చిందా ? ప్రభుత్వం సహృదయంతో ప్రారంభించడానికి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదండీ.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఈ ప్రయత్నం, ప్రయత్నం అన్నమాటే మాకు వంద సంవత్సరాలు మా ప్రాణం తీసింది ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని కొంతెం సిరియస్ గా తీసుకోవాలి. 69-70 లోగా ఫలానా తేదీని అనేది ప్రకటించనప్పుడు తప్పనిసరిగా ప్రజలేదైనా ఒక చర్యకు కడంగవలసి వుంటుంది. అటువంటి పరిస్థితి రాకుండా చేయగలరా అని ఆఖరి నామనవి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రజలేమీ ఆందోళన చేయవలసినటువంటి అవసరం లేదండీ. దానివల్ల ఊరికే ఆందోళనతో ఏమీ నిమిత్తం లేకుండానే చేస్తామని Minister గారు అన్నీ చెప్పినారుకదా. తీసుకోవలసినటువంటి steps అన్నీ సరుద్దేశ్యంతోనే తీసుకుని చేయాలని, ఎంత శీఘ్రంగా వీలైతే అంత శీఘ్రంగా మనం అంతా పూర్తిచేయించి మొదలుపెట్టాలనేటటువంటి కార్యక్రమం వున్నదని నేను నిన్ననే మనవిచేశానుకదా.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వంశధార నుంచి విశాఖపట్టణానికి మంచిసీరు తీసుకునిపోవడానికి ఆలోచన ఏమయినా ఉన్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—విశాఖపట్టణానికి సీరు గోదావరినుంచి తీసుకుని వెళ్లడం కాస్తీ. హీరమండలం దగ్గరనుంచి విశాఖపట్టణం సీరు తీసుకుని వెళ్లడంవలన డిస్టెన్స్ తక్కువ, ఖర్చు తక్కువ అందుకని త్వరితగతినీ చూడమని వారివాదన.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నాకు అర్థమయింది అట్లాంటిది హీరమండలంనుంచి తీసుకుని వెళ్లాలని అనుకుంటున్నారా మీరు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది ఇన్ వెస్ట్ గేషను చేస్తున్నారుకాదండీ.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అంటే ఆ ఆఫీస్ ప్రాయంతోటేనా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నానిని కూడ మనస్సులో పెట్టుకునే ఇన్ వెస్ట్ గేటు చేస్తున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—గోదావరినుంచి విశాఖపట్టణానికి సీరు తీసుకుని వెళ్లడం ఒకటి. సీలేరునుంచి తీసుకునిరావాలనేది ఒకటి డిస్టెన్స్ తక్కువ గ్రేవిటేషనులోకే వస్తుంది, అనేది ఒకటి ఉంది. అందుచేత దానినుంచి ఒకటి ఉండాలని అడుగుతున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Various things can be investigated, Sir. What is the trouble? Which is feasible, which is less costly, which will satisfy the needs of Visakhapatnam could be considered.

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీకాయ :—యీ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఎంత ఇన్ వెస్టు వేశారు ? లచ్చన్నగారు అడిగినట్లుగా 1969-70 లో ప్రారంభిస్తారా ? అంటే చెప్పడంలేదు. అది గట్టిగా చెప్పాలండీ.

శ్రీ యస్. సిద్ధారెడ్డి :—ప్రాజెక్టుకు ఇంకా ఎస్టిమేషను కాలేదని చెప్పాను. డబ్బు ఎంతో చెప్పడంకష్టం. ఇన్ వెస్ట్ గేషనులేనప్పుడు ఎస్టిమేషనులేదు.

K. G. HOSPITAL, VISAKHAPATNAM

S. No. 586-E.

S N. Q No. (2423)-J. Q.—Sarvasri K. Govinda Rao, G Sivaiah, C. V. K. Rao, B Ratnasabhapaty, (Rajampeta) Badrivishal Pitty (Maharajgunj), P. Sanyasi Rao, (Visakhapatnam) and J Eswari Bai.—Will the hon. Minister for Health & Medical be pleased to state:

(a) whether any representations have been received by the Government about alleged continued harassment of nursing students in K. G. Hospital, Visakhapatnam by the Nursing Superintendent and Nursing Tutors as a result of which there are attempts of suicide by some of the girl students undergoing nursing training.

(b) if so, the action taken thereon?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—(a) No representations have been received by the Government about the continued harassment of Nurse students in the K.G Hospital, Visakhapatnam. Sri K. Govinda Rao, M.L.A in his letter dated 10-3-69 has reported that the Nursing Superintendent and Nursing Tutors are harassing the Nurse students and that due to the harassment some students tried to commit suicide.

(b) On the representation of Sri Govinda Rao, the matter has been referred to the Director of Medical & Health Services for enquiry and report. His report does not show any harassment on the part of the Nursing Superintendent nor Nursing Tutors.

Sri K. Govinda Rao :—Is it a fact or not that the Deputy Director of Medical & Health Services has gone to Visakhapatnam and when the students complained of harassment and mismanagement of the hostel, the Nursing Superintendent and Tutors began to harass these girls and did not permit them to attend the examinations leading to all sorts of unpleasant consequences and one girl by name Rukmani attempted to commit suicide?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—She never committed suicide.

Sri K. Govinda Rao :—She never committed suicide. I said she attempted to commit suicide. There is a charge-sheet also framed. Do not say there is nothing.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Even attempt to commit suicide, is not correct. As per the report of the Director she is suffering from hysteria. So, she get fainted now and then. Whenever she gets fainted.

Sri K. Govinda Rao :—What is this cock and bull story, Sir? Was she given the hall-ticket to attend the examination in December, 1968? Was she allowed to attend the examination again in January, 1969?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—All this information I do not have with me. If the hon. Member wants the details, I will get them.

Sri G. Sivayya :—Sir, this is a peculiar case. If doctors unite they can give any type of certificates of madness, attributing many other things. In this case whether the Government is aware that there is a strong suspicion against the male tutors who are harassing these nursing girls. In this case Miss Rukmani led the students to complain against the tutors' harassment to one Sarojini, Deputy Director of Medical Services and it led to all these things. So, can

be personally go and enquire Sir? Because this is a matter concerning the girls and not men.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—In what way my going there will help, Sir? It is a matter between the girl and a boy

(Laughter)

Sri K. Govinda Rao :—It is not the question of a girl and boy. Please do not take it like that. May I request the hon. Minister to enquire into the conditions leading to the attempt to commit suicide ?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—Certainly. I will depute a Senior Officer to enquire into the matter.

Sri G. Sivayya :—Will the hon. Minister personally go and enquire into this matter, Sir ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—గోవిందరావుగారు చెప్పిన ఇన్ ఫర్మేషను ప్రకారం మాస్తే పోలీసువారు ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు ప్రయత్నించినందువలన చార్జ్ షీటు పైలు చేశారని చెబుతున్నారు. అది సందేహించడానికివీలులేదు. అలాంటప్పుడు ఇప్పుడు మంత్రిగారికి వచ్చినది తప్పుడు ఇన్ ఫర్మేషను డిపార్టుమెంటువారిచే రనేది రుజువువుతుంది. యీ తప్పుడు ఇన్ ఫర్మేషను ఇచ్చే డిపార్టుమెంటు అధికారులమీద చర్యతీసుకుంటారా ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—As I have already submitted, I will depute a Senior Officer to enquire into it.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదండి. ఇప్పుడు పోలీసు చార్జ్ షీట్ పైల్ అయినట్లయితే డిపార్టుమెంటువారిచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషను తప్పు కాబట్టి యీ తప్పుడు ఇన్ ఫర్మేషను ఇచ్చినవారిపై చర్య తీసుకుంటారా లేదా ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—Later on, if it is proved that the present report is incorrect, certainly we will have to take some action.

శ్రీ వి. పాలవెలి :—రానివలన వారాస్ చేసినట్లు రూఢిగా తెలుస్తోంది. So, I would request the hon. Minister to take immediate action to see such of the tutors are transferred from the place. Another thing is some of these Nursing students were detained without assigning any reason. So, I would request the Minister to consider the r case sympathetically and conduct the examination at least in the month of March or April. They are prepared to bear the cost of the examination. Here is a petition from one such candidate. I will pass on to the Minister and I request him to take action on this.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—I will take the information, Sir.

Sri V. Palavelli.—Transfer the tutors and arrange for the conduct of the examination, we request two things, Sir.

Sri M. Ibrahim Ali Ansari :—I will take the information, Sir.

శ్రీ పి సవ్యాసీరావు :—ఈ వర్కింగువోంలో వర్సులు పాస్ అవాలంటే.

Mr. Speaker :—In this there is one thing. Sri Govinda Rao has sent some representation. And the Minister says he has deputed the DDMS to go and enquire into the matter. The report of the

DMS says that no harassment was made. Now the hon. Members is still disputing the correctness of the report. He has promised to send another Senior Officer for enquiry and report. It is better that we wait till the report of that enquiry is over and get the report.

Sri K. Govinda Rao :—Senior Officer, ofcourse will go and enquire. At the same time, unless these tutors are removed transferred they will not be able to give any evidence at all. Because they will be in the grip of the tutors. Here no evidence is forthcoming.

Mr. Speaker :—I think it is better the Minister himself pays a visit to that place and makes an enquiry. Is he willing to go there and make an enquiry

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari .—Yes, Sir.

Mr. Speaker :—The Minister himself is willing to go there and make an enquiry. And the Member also can meet him there and represent whatever he has got to say.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు రాలేదని వెలవిస్తున్నారు. ఏది ఏమైనా అసెంబ్లీలో తీసుకువచ్చే వరకు ప్రభుత్వం చూడటం లేదనేది కనబడుతోంది. అది కై రెస్టరుకు మినిస్టరుకు పంపడం జరిగింది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—వచ్చే సెషన్లో యీ ప్రశ్న తీసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—Include చేస్తారు

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

T. A. & D. A. OF MINISTERS

119—

33 (5803) Q.—Sri B. Niranjana Rao :—Will hon the Chief Minister be pleased to state :

the amount of travelling allowance and daily allowance drawn by the Ministers from 1-1-1968 to 31-3-1968.

A :—

A statement showing the particulars of Travelling Allowance and daily Allowance drawn by the Ministers from 1-1-68 to 31-3-68 is placed on the Table of the House.

(Statement)

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[VIDE L. A. Q. No 119/[83 (5803)] unstarred]

Statement showing the particulars of T. A. & D. A. drawn by Ministers from 1-1-1968 to 31-3-1968

Name of the Minister	January		February		March	
	T. A.	D. A.	T. A.	D. A.	T. A.	D. A.
1. Chief Minister	988.80	245.00	1064.68	..	632.55	..
2. Minister (Agri)	302.56	105.00	811.10		(For Feb. & March)	
3. Minister (Rev. & C. S)			731.52	225.00	(For Feb. & March)	
		(Plane charges)	1354.00			
			2085.00			
4. Minister (P.R.)	404.16	..	207.70	80.00	416.22	60.00
5. Minister (Comms.)	415.60	87.50	344.00	..	315.40	30.00
	Plane charges					
	498.00					
	918.60					
6. Minister (Law & Prisons)		..	543.28	65.00	616.40	..
7. Minister (J.Sh)	1212.72	125.00	992.10	140.00	850.88	..
	(including plane charges)		(including plane charges)			
8. Minister (Edn.)	586.20	..	164.80	80.00	1095.00	..
	Plane charges		63.45			
			275.95			
9. Minister (Ind.)	..	..	..	..	183.50	25.00
10. Minister (Mun. Admn.)	869.76	15.00	513.92	80.00	564.08	50.00
11. Minister (End.)	405.55	15.00	1822.00	25.00	658.00	123.95
12. Minister (Co-op)	297.60	..	1342.96	80.00	256.64	..
13. Minister (Irri.)	749.12	..	1375.38	..	708.36	..
14. Minister (Labour)	804.00	50.00	2515.56	125.00	(For February & March)	
15. Minister (H. & Medical)	370.24	80.00	286.78	..	238.08	30.00
16. Minister (Social Wel.)	482.32	30.00	248.52	80.00	380.80	..
17. Minister (Ex. & Pro.)	723.68	140.00	1454.40	47.50	683.25	112.00

ENCROACHMENT FEES TO PANCHAYATS BY R.T.C.

120—

1553 Q.- Sarvasri Y. Venkata Rao and M. Ch. Nagaiah :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

what is the amount that was paid by the Road Transport Corporation during the year 1967-68 towards encroachment fees to various Panchayats and Municipalities in the State ?

A :—

The Road Transport Corporation has not made any payment towards encroachment fees to Panchayats and Municipalities in the State during the year 1967-68.

DISPLAY OF QUOTATIONS OF VEMANA AND SUMATHI IN
R. T. C. BUSES

121—

1828 Q.—Sri P. O. Satyanarayana Raju :—Will hon. the Chief Minister be pleased to State :

(a) whether the Government is contemplating to display the quotations of Vemana and Sumathi in Road Transport Corporation Buses ; and

(b) if so, when ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ASSISTANT MECHANICAL ENGINEERS

122—

237 (4998) Q.—Sri S. Vemayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) number of Assistant Mechanical Engineers posts now available in the State under Andhra Pradesh State Electricity Board ;

(b) whether all the above posts are held by the Mechanical Engineers only ;

(c) if answer to clause (b) is in the negative the reasons therefor ;

(d) whether there are proposals with the Government now to promote Junior Engineers or Supervisors (Mechanical) as Assistant Engineers (Mechanical) in the Electricity Board ; and

(e) if answer to clause (d) is in the affirmative, the time by which the matter will be finalised ?

A :—

(a) Five posts.

(b) Yes Sir. All the five posts are now held by Mechanical Engineers only.

- (c) Does not arise.
- (d) No, Sir.
- (e) Does not arise.

HIGH YIELDING VARIETIES

123—

1190 Q.—SRI C. V. K. Rao:—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state;

(a) whether Government encouraged High Yielding Varieties Programme in East Godavari District and if so, what are the varieties encouraged and in which taluks they were grown in 1967-68;

(b) whether as a means of encouraging this programme Government has assisted the farmers with seeds, fertilisers, pesticides and credit; if so, the quantity given under each item during 1967-68?

A:—

(a) Yes. The following High Yielding Varieties are encouraged in East Godavari District:—

- (1) Taichung Native I Paddy.
- (2) Chainan 2 Paddy.
- (3) I. R. 8. Paddy.
- (4) Hybrid Jowar.
- (5) Hybrid Bajra.
- (6) Hybrid Maize.
- (7) Tainan 8 Paddy.

The above varieties are grown during 1967-68 in the following blocks of East Godavari District:—

- (1) Razole blocks.
- (2) Kothapet block.
- (3) Amalapuram block.
- (4) Rajahmundry block.
- (5) Rampachodavaram block.
- (6) Ramachandrapuram block.
- (7) Kakinada block.
- (8) Pithapuram block.
- (9) Tuni block.
- (10) Prathipadu block.
- (11) Peddapuram block.
- (12) Yellavaram block.

(b) With a view to encouraging this programme, Government have supplied sufficient seeds, fertilisers, and pesticides to the cultivators during 1967-68. The loans are also granted to the cultivators by the Co-operative Department. The block-wise area under High Yielding Varieties of paddy, Hybrid Jawar, Hybrid Maize, Hybrid Bajra and the distribution of seeds, fertilisers and pesticides are given in the statement enclosed.

(Statement)

APPEN

(Vide Answer to L. A. Question

Name of Block	Area under High Yielding Varieties of paddy				Seed distributed	Fertilisers distributed		Pesticides distributed	
	T. N. I. R.	8	Chinan	2		Tinan	3	Total	Ammo Sulphate Mts.
	In acres								
Razole	..	3,844	..	..	3,844	8,288	691	1,922	384
Kothapet	..	7,334	..	..	7,334	15,397	1,341	3,667	733
Amalapuram	..	7,429	..	..	7,429	22,076	1,337	3,715	742
Rajahundry	..	417	1	..	418	4,515	255	209	42
Rampachada- varam	..	50	11	..	61	988	1,989	30	6
Ramachandra- puram	4,073	15,568	..	5	19,646	2,98,153	..	18,890	2,04,924
Kakinada	352	15,530	15	10	15,927	2,39,017	..	23,782	1,66,879
Pithapuram	22	247	..	..	269	4,555	..	423	2,999
Tuni	11	278	..	..	284	3,787	..	396	2,779
Prathipadu	..	307	..	6	313	4,621	..	666	4,651
Peddapuram	14	554	..	..	568	8,440	..	863	6,093
Yellavaram	..	218	2	2	222	4,248	..	445	8,126
Total	4,472	51,791	29	23	56,315	6,09,685	5,613	65,018	3,93,358

DIX—I

No. 1190 Serial No. 12°).

Hybrid Jowar		Hybrid Maize		Hybrid Bajra		Fertilisers	Pesticides sold	
Area	Seeds	Area	Seeds	Area	Seeds	distributed in	Endrine	Fun-
cove-	distrib-	cove-	distrib-	cove-	distrib-	terms of	Litres	gicides
red	ted	red	ted	red	ted	Ammo. Sul-		Kgs.
acres	Kgs.	acres	Kgs.	acres	Kgs.	phate		
194	946	41	230	..	..	23	236	30
362	1,510	85	424	3	4	45	446	50
505	1,670	95	570	..	..	60	600	80
79	329	65	390	59	115	18	140	12
207	980	206	1,236	148	227	52	411	28
287	1,151	158	948	..	..	..	715	6,718
243	972	68	376	1	3	..	544	5,291
96	382	363	2,181	21	42	..	632	3,703
131	521	29	162	47	69	..	446	2,621
108	432	15	90	20	3	..	227	2,315
134	536	54	324	26	52	..	610	3,721
284	996	77	462	39	80	..	853	4,792
2,580	10,425	1,256	7,403	364	680	198	5,860	29,356

RUSSIAN TRACTORS

124—

1382 Q —Sri V. Palavelli :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) how many Russian tractors have been supplied to our State during 1966, 1967 and so far in 1968 in our State;

(b) what is the cost of each tractor; and

(c) how many have been supplied to each District during the above periods?

A :—

(a), (b) and (c): A Statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE
[VIDE L. A. Q. No. 1382 (UNSTARRED)]

(a) Russian Tractors were supplied in our State as detailed below :

	DT-14 B	DT-28	Bye-larus
1966	67	8	2
1967	222	..	25
1968	206	..	27
	<u>495</u>	<u>3</u>	<u>54</u>

(b) The cost of each tractor of DT-14 is Rs. 7,923.50 (Provisional) and Bye-larus is Rs. 17,054.98 (provisional) exclusive of taxes and ex-godown, Vijayawada. DT-28 Model was banned by Government of India and there was no import since 2 years.

(c) Russian Tractors supplied in Andhra Pradesh - District-wise during 1966, 1967 and 1968.

	DT-14 B	DT-28	Bye-larus
1. Anantapur	4	..	..
2. Adilabad	9	..	..
3. Chittoor	14	..	..
4. Cuddapah	22	1	4
5. East Godavari	60	..	2
6. Guntur	28	..	7
7. Hyderabad	19	..	1
8. Krishna	69	1	38
9. Khammam	16	..	1
10. Kurnool	12	..	..
11. Karimnagar	10	..	..
12. Mahaboobnagar	8	..	..
13. Medak	26	1	..
14. Nalgonda	41	..	..
15. Nellore	28	..	..
16. Nizamabad	9	..	..
17. Srikakulam	12	..	1
18. Visakhapatnam	14	..	..
19. West Godavari	60	..	..
20. Warangal	34	..	..
Total	<u>495</u>	<u>3</u>	<u>54</u>

DONATION OF WHEAT BY CHARITABLE ORGANISATIONS

125—

347 (5229) Q.—Sri Badrivishal Pitti :—Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state :

(a) the names of the charitable organisation which have allotted a gift of 500 metric tons of wheat during 1966 to Andhra Pradesh; and

(b) the names of the places where it has been distributed?

(a) & (b) A statement is laid on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide L. A. Q. No. 6229 (Unstarred)]

Regarding the names of charitable organisations which have allotted gift wheat during 1966 to Andhra Pradesh and the places of distribution.

Sl. No.	Name of Organisation making the gift	Quantity gifted	Places in which the gift was distributed
(1)	(2)	(3)	(4)
<i>1. Nellore District :</i>			
	Indian Red Cross Society	208 bags of wheat	1. Madireddipalli 2 bags
			2. Amudalapalli „
			3. Obulakkapalli „
			4. Naidupalem „
			5. Kambbalapadu „
			6. Kunchapalli 4 bags
			7. Pamulapadu 2 bags
			8. Juvvaleru „
			9. Akkacheruvu „
			10. Sudanagunta „
			11. Thummagunta „
			12. Kallurpalli „
			13. Gundlasamudram „
			14. Marripudi „
			15. Pannur „
			16. Ankepalli „
			17. Vallayapalem „
			18. Kakarla „
			19. Ramayapalem „
			20. Chilamkur „
			21. Talamalla „
			22. Yeluru „
			23. Chimata „
			24. Kunchipudi „
			25. Veemavaram „
			26. Garlapeta „
			27. Annavaram „
			28. Yedavalli „
			29. Garladinne „

(1)	(2)	(3)	(4)
-----	-----	-----	-----

1. Nellore District :—

30.	Konkanamitla	bags
31.	Chintagunta	„
32.	Yadamalapadu	„
33.	Tuvvupad	„
34.	Munagapad	3 bags
35.	Veligandla	2 bags
36.	Egalapadu	„
37.	Mugachintala	„
38.	Kondayapslem	„
39.	Siddavaram	„
40.	Nagarjugunta	1 bag
41.	Chinamana-	2 bags
	gunda	
42.	Sa'anuthala	„
43.	Nagampalli	„
44.	Mahandapura	„
45.	Baduguleru	1 bag
46.	Garimenapenta	2bags
47.	Katragunta	5 bags
48.	Tarlupadu	32 bags
	Panchayat samithi	
49.	Pedarkatla	8 bags
50.	Uppalapad	2 bags
51.	Pedilu	30bags
52.	Tarlupad	10bags
53.	Gotlagattu	6 bags
54.	Chinarikatla	3 bags
55.	Malliavaram	2 bags
56.	Tadivaripalli	5 bags
57.	Marjapeta	3 bags
58.	Seethanagul	3 bags
	varam	
59.	Kalaruvvula	5 bags
	pada	

Total: 208 bags

2. Cuddapah District:

Luthern Missionary Society at piler in Chittoor District. 8986 bags

Lakkireddi palli and Rayachoty Panchayat Samithi areas in Rayachoty taluk.

3. Adilabad District:

A. National Christian Council 197 bags

Bellampalli and Luxettipet Taluks.

B. Cathelic Relief Service under the Indo American Agreement July 1961 Catholic Mission Adilabad. 164/80 Quintal of wheat

Adilabad Utnoor, and Both Taluks.

(1)	(2)	(3)	(4)
<i>4. West Godavari District :</i>			
	Indian Red Cross Society	28 M. T.	Pedapalu, Bhimadole, Chintalapudi Polavaram, Buttayagudem, Koyyula Gudam, Gopalapuram Nallajerla, Nidadavole Samithi and also at Eluru.
<i>5. Chittoor District :</i>			
1.	Church of South India Madras Diocese.	270 bags wheat 470 bags rolled wheat 300 bags Bulgar wheat	Chittoor Panchayat Samithi area and Ganguddanahalli area.
2.	National Christian Council	1860 bags of wheat 2600 Rolled wheat	Punganoor & Chowdepalli Panchayat Samithi areas

---

FOREST WELFARE FUND

126—

904 (731) Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) what is the amount of Forest Welfare Fund now available in the State :

(b) out of the said Fund the amount spent during 1966-67 and 1967-68; and

(c) the places where the amount was spent and other purposes, for which the amount was spent?

A:—

(a) There is no Forest Welfare Fund, but Andhra Pradesh Forest Benevolent Fund, with an amount of Rs. 25,000 now available in the Central Committee of Management at Hyderabad.

(b) & (c) No amount was spent during 1966-67. During 1967-68 an amount of Rs. 1,802.85 was spent. The details of expenditure are indicated below :—

(i)	Grant to the family of late Sri Veeraiah, Forest Guard, in Kakinada division ..	Rs. 175
(ii)	Grant to the family of late Sri C. P. Bhimraj, Assistant Conservator of Forests, Hyderabad ..	500.
(iii)	Expenditure towards printing of Benevolent Fund Rules, booklets, receipt books and incidental charges, etc. ..	1,127.85

RATIONS TO PRISONERS

127—

1777 Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya: -Will the hon. Minister for Law be pleased to state:

(a) whether the ration given to the prisoners in Andhra and Telengana Jails were varying; and

(b) if so, what are the quantum and quantity of ration given to each of the prisoner in Andhra and Telengana and why the difference?

A:—

(a) Yes, Sir.

(b) A statement showing the diet scales of 'A' 'B', and 'C' class prisoners of Andhra and Telengana regions, is placed on the Table of the House. The Difference is due to the different rules now in force in the areas.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide Answer to L. A. Q. No. 1777 (Unstarred)

A & B CLASS DIET SCALES (TELANGANA AREA) PER DAY

Sl. No.	Name of the article	Vegetarian	Non Vegetarian
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Wheat or Jawari or Bajra Flour	408 Grs.	408 Grs.
2.	Rice	175 "	175 "
3.	Sugar or Molassess	58 "	58 "
4.	Milk	$\frac{1}{2}$ lr.	420/ $\frac{1}{2}$ M
5.	Tea	7 Grs	7 Grs.
6.	Dhall	87 "	87 "
7.	Sweet Oil	14 "	14 "
8.	Ghee	29 "	29 "
9.	Vegetables (Leafy)	116 "	116 "
10.	Tamarind	7 "	7 "
11.	Fuel	700 "	700 "
12.	Chillies Powder	7 "	7 "
13.	Salt	17 "	17 "
14.	Onions	14 "	14 "
15.	Condiments (Garlic Corrin-der Turmeric)	8 "	7 "
16.	Vegetables (Non-Leavy in-cluding Potatoes)	175 "	175 "
17.	Mutton	—	116 "
18.	Black pepper	—	1 "

Note :- Fruits worth 0-19 P. are allowed for each prisoner thrice a week.

**PARTICULARS OF SCALES OF DIET A & B CLASS
PRISONERS PER DAY (ANDHRA AREA)**

Sl. No.	Name of the articles	Vegetarian diet Scale		NonVegetariandiet Scale			
		Labour- ing	Non- Labour ing	Labouring	Non-labour ing		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)		
1.	Rice or Wheat (Superior Quality)	566Grs.	510Grs.	566 Grs.	510 Grs.		
2.	Dhall	170 "	141 "	170Grs for 4 days & 56 Grs. for 3 days.	85 Grs. for 4 days & 56 Grs. for 3 days.		
3.	Tamarind	28 "	28 "	28 Grs.	28 Grs.		
4.	Curry Powders Chillies Coriander Turmeric (7 : 6 : 1)	} 21 "	} 21 "	21 Grs.	14 Grs.		
5.	Salt			28 "	28 "	85 "	85 "
6.	Onions			28 "	28 "	28 "	28 "
7.	Vegetables			226 "	226 "	226Grs. for 4 days and 170 Grs. for 3 days.	-do-
8.	Potatoes	113 "	113 "	113Grs, for 4 days and 28Grs, for 3 days.	85 Grs. for 4 days only.		
9.	Mustard	7 "	7 "	7 "	7 Grs.		
10.	Pepper	7 "	7 "	7 "	7 "		
11.	Cummin Seeds	7 "	7 "	7 "	7 "		
12.	Garlic	2 "	2 "	2 "	2 "		
13.	Gingelly Oil	28 "	28 "	28 "	14 "		
14.	Coconut	14 "	14 "	1/4 Nos.	1/4 No.		
15.	Tea or Coffee	14 "	14 "	14 Grs.	14 Grs.		
16.	Sugar	28 "	28 "	42 "	42 Grs.		
17.	Ghee	28 "	28 "	—	—		
18.	Butter Milk or Curd	1/2 lr 1/4 "	1/2 lr or 1/4 Lr.	—	—		
19.	Milk	140Ml	140Ml	140Ml	140 Ml		
20.	Fuel	906Grs	906Grs	906Grs	906 Grs.		
21.	Mutton	—	—	170Grs for 3days	113 Grs. for 3 days		
22.	Suja	—	—	56Grs for 4 days	-do-		

**C. CLASS PRISONERS DIET SCALES (TELANGANA AREA)
PER DAY**

Sl. No.	Name of the Article	Labouring	Non-labouring
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Rice or wheat flour or Jawari flour	700 Grs.	583 Grs.
2.	Dhall Toor, Gram & Moong	87 " "	87 " "
		for 6 days in a week.	for 6 days in a week.
8.	Mutton (one day in a week) (Vegetarians will be issued 58 Grs of Gur, 58 Grs. of Basan, 29 Grs. Oil and 116 Potatoes in place of Mutton)	145 Grs	145 Grs.
4.	Onions	11 Grs.	11 Grs.
5.	Salt	25 " "	25 Grs.
6.	Turmeric (One day in a week 29 Grs)	2 1/3 Grs	2 1/2 Grs.
7.	Garlic	2 1/3 Grs.	2 1/3 Grs.
8.	Coriander	2 1/3 " "	2 1/3 Grs.
9.	Vegetables	233 " "	233 " "
10.	Fuel	583 " "	583 " "
11.	Sweet Oil	23 " "	23 " "
12.	Tamarind	23 " "	23 " "
13.	Chillies	7 " "	7 " "
14.	Milk for conversion into butter Milk	70 MI	70 MI

**C. CLASS PRISONERS DIET SCALES PER DAY
(ANDHRA AREA)**

Sl. No.	Name of the article	Labouring diet	Non-labouring diet
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	A. Rice or wheat flour (for Rice diet)	566 Grs.	510 Grs.
2.	B. Ragi, Choloam or cumbu flour rice for mixed diet	425 Grs. Mix. 141 Grs. rice	368 " " 141 " "
3.	Dhall	141 " "	118 " "
4.	Vegetables	226 " "	226 " "
5.	Gingelly oil	14 " "	14 " "
6.	Onions	14 " "	14 " "
7.	Salt	30 " "	30 " "
8.	Curry Powder (Chillies Corriander-Turmeric) (7: 6: 1)	7 " "	7 " "
9.	Milk for conversion into butter milk	70 MI	70 MI
10.	Tamarind	14 Grs.	14 Grs.

GOLD SAHASRANAMAMALA TO LORD VENKATESWARA

128—

1732 Q.—Sri Agarala Easwara Reddy:—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state:

- (a) whether the T. T. D. Board, Tirupathi, has resolved to adorn Moolavarlu with "Namavali" and other ornaments; and
 (b) the weight of the ornaments with approximate cost?

A:—

(a) Yes, Sir. The Board of Trustees, Tirumala-Tirupathi Devasthanams, resolved to adorn Sri Varu with one gold Sahasranamamala with Sahasranamavali inscribed in each dollar.

(b) 30 kgs. of gold valued at Rs. 4,65,000, approximately.

TRADE UNION ORGANISATIONS

129—

118 (6950) Q.—Smt. J. Eshwari Bai:—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state:

- (a) whether the A.P.T.U.C. is the most representative Trade Union Organisation or any trade body as per the latest figures of verification; and
 (b) the number and names of Trade Union Organisations which are affiliated to all India bodies and their strength of total membership?

A:—

(a) I. N. T. U. C. is the most representative trade union organisation as per the latest verified figures.

(b) As per the annual returns submitted by the Trade Unions for the year ending 31-12-1967 the following is the strength of each All-India Body:—

Name of Trade union organisation	No. of Trade unions affiliated	Total membership
I. N. T. U. C.	204	1,01,586
A. P. T. U. C./		
A. I. T. U. C.	164	89,593
H. M. S.	22	39,005

A list of Trade unions affiliated to respective organisation district-wise is enclosed.

APPENDIX—II

(Vide answer to L. A. Q. No. 118 (6950) S. No. 129)

LIST OF TRADE UNIONS AFFILIATED TO A. P. T. U. C.

Sl. No.	Name of the Union
(1)	(2)
SRIKAKULAM DISTRICT	
1.	Sri Rama Sugar Mills Labour Union, Bobbili.
2.	Cheepurupalli Mill Workers Union, Cheepurupalli.
3.	Palasa Parishramika Karmika Union, C/o G. C. Brahma, Kasubugga, Srikakulam District.
VISAKHAPATNAM DISTRICT	
4.	The Visakhapatnam Harbour and Port Workers Union, Harbour Approach Road, Visakhapatnam Velampeta, Visakhapatnam.
5.	The Government Agricultural Research Station and Farms Workers Union, Anakapalli
6.	The Andhra Pradesh Medical Employees Union, Maharaniyet, Visakhapatnam.
7.	The Railway Licensed Porters Unions, Main Road, Vizianagaram.
8.	Thummapala Sugars Workers Union, Thummapalem.
9.	Jute Workers Union, Vizianagaram.
10.	The Visakhapatnam Cine Employees Union, Vizag-1.
11.	The Balacheruvu Salt Factory Workers Union, Nellimuka Post
12.	Chittivalasa Labour Union, Tagarapavalasa.
EAST GODAVARI DISTRICT	
13.	The Cocanada Fibre Workers Union, Jagannaikpur, Kakinada
14.	Samalkot File Factories Workers Union, Samalkot.
15.	The Andhra Paper Mills Workers Union, Rajahmundry.
16.	Jatlu Labour Union, Government Hospital Street, Rajahmundry.
17.	Godavari Launch Workers Union, Dowleswaram.
18.	The Cartmen's Union, Rajahmundry.
19.	Deccan Sugar & Abkari Comany Workers Union, Samalkot.
20.	Andhra P. W. D. Workers Union, Dowleswaram.
21.	Rickshaw Workers Union, Rajahmundry.
22.	East Godavari District Motor Transport Workers Union, Rajahmundry.
23.	The Alluminium Workers Union, Rajahmundry, East Godavri District.
24.	The Alluminium Ingot Workers Union, Rajahmundry.
25.	Cigar Workers Union, Samalkot.
26.	The Municipal Employees Union, Samalkot.
27.	Kakinada Engineering Workers Union, Kakinada.
28.	Cigar Workers Union, Rajahmundry.
29.	East Godavari District Cine Employees Union, Rajahmundry.
30.	Crucible Workers Union, Samalkot.
31.	Building & Construction Workers Union, Rajahmundry.
32.	Municipal Market Vartaka Sangham, Stadium Road, Rajahmundry.
33.	Andhra Pradesh Federation of I. L. T. D., Company Workers Union, Rajahmundry.

(1)

(2)

WEST GODAVARI DISTRICT

34. The Jute Labour Union, Eluru.
35. Golden Tobacco Company Workers Union, Agraharam, Eluru.
36. Krishna Industrial Co-operative Workers Union, Nidadavole.
37. The Narsapur Municipal Workers Union Narasapur,
38. Chagallu Sugar Factory Workers Union, Chagallu.
39. The Engineering Workshop Employees Union, Tadepalligudem.
40. Town Beedi Workers Union, Gandhinagar, Eluru.
41. Foods, Fats & Fertilisers and Workers Union Tadepalligudem.
42. West Godavari District Cement Ferro Concrete Workers Union, Nidadavole.

KRISHNA DISTRICT

48. Andhra Cement Company Employees Union, Vijayawada.
44. Andhra Scientific Company Employees Union, Machilipatnam.
45. The Quarry Workers Union, Vijayawada.
46. Southern Railway Licensed Porters Union, Vijayawada.
47. K.C.P. & K.I.C. Workers Union, Vuyyuru.
48. Factory Labour Union, Vijayawada.
49. Vuyyuru Motor & Lorry Workers Union, Vuyyuru.
50. Andhra Pradesh Roads and Buildings Employees Union, Vijayawada.

GUNTUR DISTRICT

51. Krishna Cement Works Employees Union, Tadepalli.
52. The Tobacco Workers Union, Chilakaluripet.
53. Jute Mill Workers Union Guntur.
54. The Hemalatha Textiles Workers Union, Pedakakani.
55. City Hotel Workers Union, Kothapet, Guntur.
56. National Tobacco Company Labour Union, Kothapet, Guntur.
57. Guntur Pattana Pogaku Karmika Sangham, Guntur.
58. Andhra State I. L. T. D. Company Workers Union, Guntur.
59. Ramakrishna Cement Factory Workers Union, Macherla.
60. Nagarjunasagar Project Employees and Labour Union, Macherla.
61. Andhra Pradesh B. I. T. Company Labour Union, Guntur.
62. The Coffee and Meals Hotel Workers Union, Mangalagiri.
63. Mutta Karmika Sangham Central Ware House, Godowns Vadiamudi Mutta Karmika Sangham Office, Tenali Taluk; Jagarlamudi.
64. P. W. D. Workshops Mazdoor Sangh, Vijayawada -2.
65. Cinema Workers Association, Chinna Radhasala Street, Chilakaluripet.
66. Municipal Workers Union, Chilakaluripet.
67. Pattana Hotel Workers Union, Tenali.
68. East Coast Flour Mill Mutta Workers Union, Tadepalli.
69. Ponnur Pattana Rickshaw Karmika Sangham, Ponnur, Bapatla Taluk.
70. Motor Workers Union, Mangalagiri.
71. Oriental Carbonic Gas Company Workers Union, Kuppavarapu Post, Guntur.
72. Gas Workers Union, Mangalagiri.

(1)

(2)

-
73. Ponnur Municipal Workers Union, Ponnur.
 74. Cheneta Karmika Sangham, Mangalagiri.
 75. Pattana Engineering Workers Union, Tenali.
 76. Co-operative Handloom Workers Union, Mangalagiri.

NELLORE DISTRICT

77. The Nellore District Motor Labour Union, Nellore.
 78. The District Factory Workers Union, Nellore.
 79. Nellore Town Hotel Workers Union, Nellore.
 80. Andhra Pradesh Mica Labour Union, Gudur.
 81. Griddalu Agricultural Labour Union.
 82. The Kavali Taluk Municipal and Panchayat Workers Union, Kavali.
 83. The District Lorry Workers Union, Nellore.
 84. The Ceramic Workers Union, Nellore.
 85. The Hotel Workers Union, Kanigiri.
 86. Panchayat Workers Union, Kanigiri Town.
 87. Kavali Town Hotel Workers Union, Kavali.
 88. The Aluminium Workers Union, Nellore Railway Feeder Road, Nellore.

CHITTOOR DISTRICT

89. T. T. D. Transport Workers Union, Tilak Road, Tirupathi.
 90. Sri Venkatachalapathi Mills Workers, Union, Padmavathi-nagar, Tirupathi.
 91. Tirupathi Motor Transport Workers Union, Renigunta Road, Oppst. to Pratap Talkies, Tirupathi.
 92. Tirumala Tirupathi Ghat Road Double Bulloc Cart Workers Union, Tirupathi.
 93. T. T. D. Engineering Maistries and Inspectors Union, Tirupathi.
 94. Kuppam Motor Workers Union, Kuppam P. O. A. P.

CUDDAPAH DISTRICT

95. The District Motor Workers Union, Guntabazar, Cuddapah.

KURNOOL DISTRICT

96. Adoni Textile Workers Union, Adoni.
 97. Adoni Textile Labour Union, Adoni.
 98. Andhra Government Press Employees Union, Kurnool.
 99. Adoni Spinning and Weaving Company Limited Engineering Cleaning and Oilers Union.

ANANTAPUR DISTRICT

Nil

WARANGAL DISTRICT

100. Beedi and Cigar Workers Union, Warangal,
 101. Beedi Factory Employees Union, Warangal.
 102. The Printing and Binding Press Workers Union, Warangal.
 103. Warangal Cheneta Karmika Sangham, Mandi Bazar, Warangal city. A. P.
 104. Petrol Bunks and Automobile Workers Union, Warangal.
-

(1)

(2)

ADILABAD DISTRICT

105. Nataraja Spinning and Weaving Workers Union, Pinjarigutta, Post Nirmal.

MAHBOOBNAGAR DISTRICT

106. Mahboobnagar District P. W. D. (I. B.) Workers Union, Dindi Project, Devarkonda Taluk, Mahboobnagar District.

NIZAMABAD DISTRICT

107. Municipal Workers Union, Ahmedi Bazar, Nizamabad District.
108. Rice Oil and Dall Mills Workers Union, Ahmedi Bazar, Nizamabad District.
109. The Nizamabad Press, Workers Union, Nizamabad.
110. The Nizam Sugar Project Employees Union, Nizamabad.
111. District Hamala Union, Ahmedi Bazar, Nizamabad.
112. Brahma Putra Tapi Sangam, Bodhan.
113. Bodhan Municipal Karmik Sangham, Bodhan.
114. The Nizamabad Co-operative Sugar Factory Workers Union, Nizamabad.

MEDAK DISTRICT

Nil.

KARIMNAGAR DISTRICT

115. Karimnagar District Municipal Workers Union, Karimnagar.
116. District Highways Canals Employees and Inspection Bunglow Watchmen (P. W. D.) Union, Karimnagar.
117. R. T. C. Licensed Coolies Union of Karimnagar Division, Karimnagar.
118. Ramagundam Collieries Clerical Association, Godavari Khani, Karimnagar District.
119. Beedi Karmika Sangham, Karimnagar District, Koratla (P. O.) Karimnagar District.
120. Zilla Panchayat and Local Board Employees Union, Karimnagar.

KHAMMAM DISTRICT

121. Singareni Collieries Workers Union, Kothagudem.

NALGONDA DISTRICT

122. Nalgonda District P. W. D. (I. B.) Workers Union, Nalgonda.
123. N. S. Project Central Workshops Workers Union, Vijayapuri North, Tigervally, Nalgonda.
124. The Local Board & Municipalities Employees Union, Nalgonda.
125. Agricultural Farm Employees Union, Dindi Post, Devarkonda, Nalgonda District.
126. The Road Transport Motor Workers Union, Suryapet, Nalgonda District.
127. N. S. P. Motor Workers Union, Vijayapuri North, N. S. Dam, Nalgonda.

(1)

(2)

HYDERABAD DISTRICT

128. Staff and Workers Union of Municipal Corporation, Hyderabad.
129. Hyderabad Chemical and Pharmaceutical Workers Union, Jawaharnagar, Hyderabad.
130. Hyderabad Iron & Steel Workers Union, Narayanguda, Hyderabad.
131. Zinda Tilismath Workers Union, Himayatnagar, Hyderabad.
132. Aryan Industries Workers Union, Subhash Road, Secunderabad.
138. Andhra Pradesh Highways Employees Union, Himayatnagar, Hyderabad.
134. Utility Workers Union, Himayatnagar, Hyderabad.
135. The Praga Tools Employees Union, Hyderabad-20
136. Total Stock Yard Workers Union, Subhash Road, Secunderabad.
137. A. P. Government Press Employees Union, Ameerpet, Hyderabad.
138. Biological Employees Union, Jawaharnagar, Hyderabad.
139. Sanathnagar Engineering Workers Union, Yellareddyguda, Hyderabad-16.
140. A. P. Government Garden Malics Union, Gunfoundry, Hyderabad.
141. The P. W. D. Workshops Workers Independent Union, Mint Compound, Saifabad, Hyderabad.
142. Zarda Workers Union, Darushafa, Hyderabad.
143. Jay Engineering Workers Union, Bowenpalli, Hyderabad.
144. The Indian Hume Pipe Co. Employee Union, Andhra Pradesh.
145. The General Mechanical Engineering Employees Union, Jawaharnagar, Hyderabad.
146. The Andhra Pradesh Motor & Lorry Transport Company's Employees Union, Hyderabad.
147. Hyderabad Chemicals & Fertilisers Industry Employees Union, Hyderabad.
148. The Food Corporation of India Employees Union, Southern Region, Andhra Pradesh, Hyderabad.
149. Usha Refrigeration Industries Employees Union, Hyderabad.
150. Nifa Sweets Employees Union, Hyderabad.
151. City Cinema Employees Union, Hyderabad.
152. Banita Steel Industries Employees Union, Zamistanpur Risala Kursheed Jahi, Hyderabad-20.
153. D. B. R. Mills Workers Union, Bakshiguda, Hyderabad.
154. The Harvin Employees Union, Jambagh, Hyderabad.
155. Nath Laboratories Employees Union, Gaganmahal Road, Hyderabad-29.
156. The Hylam Employees Union, Jawaharnagar, Hyderabad-20.
157. Hotel Kamgar Union, Subash Road, Secunderabad.
158. Ayurved Sevashram Employees Union, Jambagh, Hyderabad.
159. Neeta Employees Union, Yellareddiguda, Hyderabad-16.
160. The Republic Forge Employees Union, Himayatnagar, Hyderabad-29.

(1)

(2)

-
161. Private Transport Employees Union, Humayatnagar, Hyderabad-29.
  162. Dalphin Laboratories Employees Union, Yellareddiguda, Hyderabad-38.
  163. Hyderabad Fruit Hamals Union, Kathalmundi, Nampalli, Hyderabad.
  164. Andhra Pradesh State Road Transport Corporation Employees Union, Iftekar Mansion, Hyderabad.

LIST OF TRADE UNION AFFILIATED TO H. M. S.
VISAKHAPATNAM

1. The Thandava Co-operative Agricultural & Industrial Society Employees Union and Workers Union, Payakaraopet.
2. The Kirlampudi Sugar Mills Mazdoors and Employees Union, Pithapuram;

WEST GODAVARI DISTRICT

3. West Godavari District Cement & Ferro Concrete Workers Union, Nidadavole.
4. Staff & Workers Union of Satyanarayana Spinning Mills, Tanuku.

GUNTUR DISTRICT

5. P. W. D. Workshops Employees Union, Tadepalli.

HYDERABAD DISTRICT

6. Electricity Department Workers Union, Saifabad, Hyderabad.
7. Indian Iron and Steel Corporation Workers Union, Secunderabad.
8. Daily News Press Union, Maclediguda, Secunderabad.
9. P. W. D. Workshop Mazdoor Sabha, Saifabad, Hyderabad.
10. The B. V. R. Balreddy & Company Press Workers Union, Vydichagan, Secunderabad.
11. Government Building Maintenance Employees Union, Mint Compound, Hyderabad-22.
12. South Central Railway Mazdoor Union, Maredpalli, Secunderabad.
13. South Central Railway Licenced Porters Mazdoor Sabha, Maredpally, Secunderabad.
14. The Hindustan Aeronautics Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad-12.

NIZAMABAD DISTRICT

15. Sugar Factory Mazdoor Sabha, Shakarnagar, Nizamabad District.
  16. Hamals Union, Kamareddy.
-

(8)

(2)

WARANGAL DISTRICT

17. The Warangal Division Electricity Employees Union, Warangal.
18. Municipal Water Works Department Workers Union, Warangal.
19. Hospital Employees Union, Warangal District, Mukaramjahi Road, Warangal.
20. Andhra Pradesh Market Weighmen Union, Jaiprakash Road, Warangal.
21. Cinema Employees Union, J. P. H. Road, Warangal.
22. Hotel Workers Union, Mukaramjahi Road, Warangal.

SRIKAKULAM DISTRICT

1. The Facor and R. B. Shree Ram Company Employees Union, Shreeramnagar, Garividi.
2. Garividi Facor and Companies Workers Union, Garividi, Shreeramnagar.
3. Cheepurapalli Railway Siding Ore Handling Workers Union, Cheepurapalli.

VISAKHAPATNAM DISTRICT

4. The Bheemunipatnam Motor Works Union, Bheemunipatnam.
5. The Indian Naval Armament Depot Civil Employees Union, Atmakurivari Street, Visakhapatnam.
6. Andhra Motor Vehicles Workers Union, Bus Stand, Visakhapatnam.
7. The Commercial Employees Union, Baba Gardens, Visakhapatnam.
8. Visakha Zilla Motor Transport Workers Union, Bus stand, Vizianagaram.
9. Brooke Bond Employees Union, Atmakurivari Street, Visakhapatnam.
10. Port Kalasis Union, Visakhapatnam.
11. South Eastern Railway Porters Union, Gangulavari Street, Waltair.
12. Anakapalli Co-operative Agricultural and Industrial Society Limited, Workmen Union Via Anakapalli, Thummapala.
13. Visakhapatnam Hotel Workers Union, Bus Stand, Vizag.
14. Government Dairy Farm Workers Union, Bus Stand, Vizag.
15. Hotel Workers Union, Bus Stand, Vizianagaram.
16. Visakha Zilla Tannery Workers Union, Bus Stand, Vizianagaram.
17. Vizianagaram Press and Mills Employees Union, Bus stand, Vizianagaram.
18. Cine Workers Union, Bus Stand, Vizianagaram.
19. Jute Mill Karmika Congress Sangham, Chittivalasa.
20. Nellimarla Jute Mills Staff Union, Nellimarla.
21. Harbour Construction Workers Union, Kadambavari Street, Visakhapatnam.
22. National Industrial Metal Workers Union, Malkapuram, Visakhapatnam.

(1)	(2)
23.	Narsipatnam Motor Workers Union, Near Post Office, Narsipatnam.
24.	Saw Mills and Wood Workers Union, Kadambavari Street, Visakhapatnam.
25.	Andhra Region Hospital National Employees Union, Daba Gardens, Visakhapatnam.
26.	National Salt Labour Union, Nadupur Kanthi (P. O.).
27.	National Port Trust Employees Union, Visakhapatnam.
28.	Nellimarla Jute Mills Worker Union, Nellimarla.
29.	The Visakhapatnam Circle Engineering Workcharged Contingencies Employees Union, (P. W. D. Public Health and High Ways), Visakhapatnam.
30.	The Nellimarla Jute Mills Shramika Sangham, Nellimarla.
31.	Chodavaram Co operative Sugar Factory Shramika Sangham, Chodavaram.
32.	Marketing Society Kollagaral Union, Gandhi Market, Anakapalli, Visakhapatnam.
33.	The Lower and Upper Sileru Works Union, Lower and Upper Sileru Workers Union, Sileru.
34.	The Military Engineering Services Civilian Employees Union, Opposite Lalitha Temple, Kalithanagaram, Waltair.
35.	Visakhapatnam Consumers Co-operative Stores Employees Union, Shrinagar, Vizag-4.
36.	Indian Oxygen Employees Union, Daba Garden, Saibaba Street, Visakhapatnam-4.

EAST GODAVARI DISTRICT

37. The National Tobacco Company Works, Congress, Biccavole.
38. The Municipal Water Workers Congress, Rajamundry.
39. National Workers Union, Rajamundry.
40. Stone Ware Pipe Factory National Workers Union, Rajahmundry.
41. Rajahmundry Hotel Employees Union, Kalabarigi Street, Rajahmundry.
42. Andhra Pradesh National Tobacco Company Staff Union, Rajahmundry.
43. The Central Tobacco Research Employees Association, Near Arts College, Rajahmundry.
44. The Mandapeta Area Gumasthala Association, Rajahmundry, Near Govt. Hospital, Alum Road.
45. Bandlu & Jatlu Karmika Sangham, Patnalavari Street, Main Road, Kakinada.

WEST GODAVARI DISTRICT

46. The Eluru Jateeya Press Workers Union, Congress Sibiram, Agraharam, Eluru.
47. Andhra Rashtra Municipal Sanitary Maistrula Sangham, Eluru.
48. Jateeya Jute Karmika Sangham Congress Office, Eluru.

(1)

(2)

 KRISHNA DISTRICT

---

49. K. C. P. and K. I. C. Independent Workers Union, Vuyyuru.
 50. The Andhra Handloom Weavers Co-operative Society Employees Union, Satyanarayapuram Street, Vijayawada.
 51. The Masulipatnam Instrument Mfg. Employees Union, Contonment road Masulipatnam.
 52. Brook Bond Employees Union, Vijayawada.
 53. City Bus Workers Union, Vijayawada.
 54. National Tobacco Co., Jateeya Karmika Sangham, Gandhinagar, Vijayawada.
 55. Vijayawada Cloth Muttu Workers Union, Gudivariveedhi Road, Vijayawada.
 56. The Harijan Congress Agricultural Field Labour Society, Ranigarithota, Vijayawada.
 57. Vijayawada City Co-veyance Labour Union. Balaji Matham, Vijayawada-1.
 58. Nidumanuru Muttu Workers Union, Nidamanuru post. Vijayawada Taluk.

GUNTUR DISTRICT

58. (a) Krishna Cement Staff and Workers Union, Guntur.
 59. Sangham Employees of Ramakrishna Cement Company, Macherla.
 60. The Tenali Town Cycle Rickshaw Transport Union, Tenali.
 61. Andhra Municipal and Local Board National Workers Union, Ganganummapeta, Tenali.
 62. P. W. D. Work-shops Employees Union, Sithanagaram, Guntur District.
 63. Mangalagiri Tobacco Mazdoor Union, Mangalagiri.
 64. Chilakaluripeta Motor Workers Union, Gundaiah Chowk, Chilakaluripet.
 65. The Andhra Cement Company Limited Mines Workers Union Nadikudi Mines, Dacheppally Post.
 66. The Mysore Fertiliser Company National Mazdoor Union, Krishna Cement Workers (P.O.), Guntur District.
 67. Mangalagiri Marketing Committee Yard Muttu Workers Union, Mangalagiri.
 68. Adusumalli National Tobacco Mazdoor Union, Adusumalli, Bapatla Taluk, Guntur District.

NELLORE DISTRICT

69. Pakala Salt Factory Platform Harijan Coolies Union, Woolapalem, Kandukur.

KURNOOL DISTRICT

70. The Rayalaseema Mills Staff Union, Rayanagar, Adoni.
 71. Rayalaseema Mills National Labour Union, B. N. Road, Adoni.
 72. Adoni Jayyeya Municipal Workers Union, B. N. Road, Adoni.
 73. Adoni Cheneta Karmika Sangham, B. N. Road, Adoni.
 74. National Textile Workers Union, Adoni.
 75. The Hotel Workers Union, Kurnool.
 76. Srisailam Project Labour and Employees Union, Kurnool.
-

(1)

(2)

ANANTAPUR DISTRICT

77. Andhra National Textile Workers Union, Guntakal.
78. The Thungabhadra High Level Canal Workers and Labour Union, Taluq Rayadurg, Post Mallayam.

CHITTOOR DISTRICT

79. Tirupathi Cotton Mills National Labour Union, Tirupathi.
80. Chittoor District Beedi Workers Union, Kalahasthi,

WARANGAL DISTRICT

81. Azamjahi Mills Workers Union, Warangal.

KHAMMAM DISTRICT

82. Andhra Pradesh Colliery Mazdoor Sangh, Kothagudium Collieries Post.

NALGONDA DISTRICT

83. Nagarjunasagar Project Mazdoor and Employees Union, Vijayapuri North.
84. Nagarjunasagar Left Bank Canal Employees and Workshop Workers Union, Miryalaguda, Nalgonda District.
85. The Suryapet Factory Labour and Workers Union, Suryapet, Chandranna Kunta Bazar.

KARIMNAGAR DISTRICT

86. Andhra Pradesh Electricity Workers Union, Ramagundam.
87. District Motor Vehicles Drivers and Workers Union, Gandhi Road, Karimnagar.
88. District Cinema Operators and Workers Union, Karimnagar.

MEDAK DISTRICT

89. Manjira Water Supply Workers Union, Rajampet, Sangareddi Taluk.

MAHBOOBNAGAR DISTRICT

90. Surya Lakshmi Cotton Mills Workers Union, Mahboobnagar.

ADILABAD DISTRICT

91. Sirpur Paper Mills Workers Union, Sirpur, Kagaznagar, Adilabad District.
92. Sirsilk Employees Union, Sirpur, Kagaznagar.
93. Multiple Contractors Worker Union, Sirpur.
94. The Adilabad District Agricultural Labour Union, Sirpur, Kagaznagar.
95. Thandu Coal Mines Labour Union, Bellampalli, Adilabad District.
96. Multi Contractors Workers Union, Mancherial.
97. Adilabad District Motor Drivers and Workers Union, Mancherial.
98. The City Municipal Union, Sirpur, Kagaznagar.
99. Nataraj Spinning and Weaving Mills Employees Union, Nirmal.
100. Shops and Establishments Hotels Hamals Cinemas Workers Union, Post Nirmal.

(1)	(2)
101.	Municipal Employees Union, Nirmal Post.
102.	Motor Employees Union, Post Nirmal.
103.	Talagana Beedi and Zarda Factories Workers Union, Post Nirmal.
104.	The Saw Mills Shops Employees Union, Sirpur, Kagaznagar.
105.	Hotel and Cinema Workers Union, Sirpur, Kagaznagar.

HYDERABAD DISTRICT

106. The Allwyn Metal Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.
107. Government Distilleries Employees Union, Narayanguda, Hyderabad.
108. Government Press Employees Union, Puranammat, Saidabad, Hyderabad.
109. Kohincor Glass Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.
110. Andhra Pradesh Textile Labour Association Narayanguda, Hyderabad.
111. M. E. S. Employees Union, Andhra Pradesh Area, Secunderabad.
112. Andhra Pradesh Public Health and Hospitals Employees Union, Hyderabad.
113. All A. P. Health and Medical Employees Union, Darulshafa, Hyderabad.
114. Andhra Pradesh Brooke Bond Karmika Sangham, Ghatkesar, Hyderabad.
115. Deccan Chronical Employees Union, Mint Compound, Hyderabad.
116. Road Transport Workers Union Narayanguda, Hyderabad.
117. The Hyderabad State Electricity Department Employees Union, Mint Compound, Hyderabad.
118. Bownapalli Military Dairy Farm Employees Union, Secunderabad.
119. Nirmal Industry Employees Union, Khairatabad, Hyderabad.
120. Andhra Pradesh Press Workers Union, Narayanguda, Hyderabad.
121. A. C. C. Centre Civilian Employees Union, Secunderabad.
122. J. B. Mangharam Biscuit Factory Employees Union, Tank Bund, Hyderabad.
123. E. M. E. School Class IV Civilian Workers, Union, Lalbazar, Trimalgiri, Secunderabad.
124. Bio-Chemical and Synthetic Products Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.
125. Golkonda Cigarette Factory Workers Union, Narayanguda Hyderabad.
126. A. P. Tanneries Workers Union, Hyderabad.
127. Hyderabad Deccan Enamel and Porcelain Employees Union, Narayanguda, Hyderabad.
128. Reliance Cement Flooring Tile Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.
129. Bicycle Chain Factory Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.
130. Hyderabad Asbestos Cement Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.

-
(1)	(2)
181.	Switch Gear Manufacturing Company Employees Union, Hyderabad.
132.	Andhra Bhoomi Employees Union, Secunderabad (c/o INTUC, Narayanguda, Hyderabad).
183.	Ellora Industries Workers Union, Hyderabad.
184.	Radio Spare Parts and Receivers Unit Technical Staff Union, Hyderabad.
135.	Andhra Pradesh Municipal Sahakar Mazdoor Union, Hyderabad.
186.	Andhra Pradesh Veterinary and Animal Husbandry Employees Union, Shahirat Khana, Charminar, Hyderabad.
137.	Swastic Bobins Employees Union, Narayanguda, c/o INTUC, Office, Hyderabad.
138.	Synthetic Drug Project Employees Union, (I. D. P. Ltd), Hyderabad
139.	Neta Co-operative Spinning Mill Employees Union, Narayana-guda, Hyderabad.
140.	Milap Newspers and Press Employees Union, Hyderabad.
141.	Andhra Pradesh Chemicals and Fertilisers Mazdoor Sabha, Hyderabad.
142.	Andhra Pradesh Club Employees Union, Narayanguda, Hyderabad.
143.	The Hyderabad Roller Flour Mills Employees Union, Narayan-guda, Hyderabad.
144.	'U' Foam Private Limited, Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
145.	Furniture Mill-cum-Mechanical Wood Workshop Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
146.	Electra Products Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.
147.	The Rajaka Seva Sangham, Hyderabad, Rangaraz Bazar, Secunderabad.
148.	Telangana Agricultural Engineering Workers Union, Nalla-kunta, Hyderabad-16.
149.	The Andhra Pradesh Government Gardens Workers Union, Darusafa, Hyderabad-16.
150.	A. P. Ayurvedic Pharmaceutical and Manufacturers Workers Union, Nearby Head Office of Municipal Corporation of Hyderabad.
151.	Confectionary Manufacturing Works Employees Union, Salar-jung Devdi, Hyderabad.
152.	The A. P. Fisheries Employees Union, Charminar, Hyderabad.
153.	A. P. Electrical Equipment Corporation Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
154.	Heavy Electricals Employees and Apprentices Association, Ramchandrapuram, Hyderabad.
155.	Andhra Foundry Employees Union, Hyderabad.
156.	The Anil Welf Mesh Fabric Steel and Wire Products Employees Union, Hyderabad.
157.	Andhra Light Industries Union, Hyderabad.
158.	Chikoji Veeranna and Co., Workers Union, Hyderabad.
159.	The Hindustan Machine Tools Ltd., Employees Union, Hyderabad.
-

(1)	(2)
160.	The Usha Refrigeration Industries Limited Workers Union, Hyderabad.
161.	The Andhra Re-rolling Works Employees Union, Hyderabad.
162.	The Electronics and Engineering Instruments Manufacturing Corporation Employees Union, Hyderabad.
163.	The Indian Detonators Limited Employees Union, Hyderabad.
164.	The Hyderabad Indian Oxygen Employees Union, Hyderabad.
165.	Andhra Pradesh Small Scale Industries Development Corporation Limited, Ceramic Servicing Centre Employees Union, Hyderabad.
166.	The Praga Tools Limited, Mazdoor Sabha I. N. T. U. C. Office Narayanaguda, Hyderabad.
167.	Telangana Spinning and Weaving Mills Employees Union, Balanagar, Secunderabad.
168.	Indo-Swiss Agencies Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
169.	Andhra Pradesh Construction and Errection Workers Union, Balanagar, Secunderabad.
170.	South Central Railway Employees Union, Seethaphalmandi, Secunderabad.
171.	Spectra Structurals Employees Union, Narayanaguda, Hyderabad.
172.	Bisichem Industries Workers Union, Narayanaguda, Hyderabad.
173.	Hindustan Aeronautics Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
174.	Hyderabad Rickshwa Drivers Union, Narayanaguda, Hyderabad.
175.	Small Scale Industries Workers Federation, Exhibition Ground, Hyderabad.
176.	Government Gardens Employees Union, Narayanaguda, Hyderabad.
177.	I. A. L. Company Employees Union, Narayanaguda, Hyderabad.
178.	The Oxygen Equipment and Engineering Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
179.	Commercial Chemical Co. (India) (P) Limited, Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad-18.
180.	Hyderabad Usha Works Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad-8
181.	A. P. Small Industries Division Cooperation Ltd., Foam Rubber Factory Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad-18.
182.	T.N. Viswanatha Reddy & Company Employees Union, Barkatpura, Hyderabad-27.

(1)	(2)
183.	Andhra Pradesh Integrated Milk Project Staff and Workers Union, Hyderabad-2.
184.	Neote Enterprises Company Private Ltd. Employee Union, Sanathnagar, Hyderabad.
185.	Radiant Engineering Company Private Ltd. Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
186.	Mahalkshmi Glass Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad,
187.	The A. P. S. R. T. C. Staff and Workers Union, Barkatpura, Hyderabad-27.
188.	Sri Rama Engineering Company Employees Union, Sanathnagar Hyderabad 18.
189.	The Tandur Stone Quarry Labour and Employees Union, Marwadi Bazar, Tandur.
190.	The Biological Tans Staff and Workers Union, Barkatpura, Hyderabad-27.
191.	Warner Hindustan Employees Association, New Nallakunta, Hyderabad-13.
192.	W. S. I. Hospital and all E. S. I. Dispensaries Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
193.	Rai and Sons Juice Lime Staff Workers Union, Sanathnagar, Hyderabad.
194.	The Republic Forge Company Staff and Workers Union, Barkatpura, Hyderabad-27.
195.	Nehru Zoological Park Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
196.	Health Employees Union, Municipal Co-operation of Hyderabad, Chappal Bazar, Hyderabad.
197.	National Metal Industries Employees Union, Sanathnagar, Hyderabad.
198.	Ravindhra Bharati Theatre Employees Union, Chappal Bazar, Hyderabad.
199.	Bidri Workers Union, Shahirat Khan, Hyderabad.
NIZAMABAD DISTRICT	
200.	Nizam Sugar Factory Employees Union, Shakkarnagar.
201.	Sugar Employees Union, Janakampet, Nizamabad.
202.	Nizamabad Zilla High Ways Workers Union, Rakkaspet, P. O., Bodhan.
203.	Godavari Valley Circle Workers Union, Pochampadu Project, Alamur Taluk.

POINTS OF INFORMATION

re: ARREST OF SOME STUDENTS IN HYDERABAD.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వద్దన్నపేట) :—అధ్యక్షా! “ఆంధ్రజ్యోతి” యివాళ వచ్చిన వార్తకలోని వార్త చదువుతాను: “హైదరాబాదులో 100మంది విద్యార్థుల అరెస్టు”. అంతేకాదు. ప్రభుత్వ కార్యాలయం వద్ద ఏకెటింగ్ సందర్భంగా 9 మంది బాలికల నిర్బంధించారు. “వెంకట్రామ మెమోరియల్ స్కూలు వద్ద ప్రత్యేక తెలంగాణా కోసం సమ్మె చేస్తున్న 7 గురు బాలికలను అరెస్టు చేసి బలహీనం చేశారు” అని వారు పేర్కొన్నారు. అయితే (Interruptions). ఈ పరిస్థితులలో మనం సమావేశమయ్యేది యివాళ ఆఖరు రోజు. ఈరోజున మనం పోతున్నాం. అవతల పరిస్థితుల వాస్తవాన్ని దృష్టికి తీసుకోకుండా వాటి తీవ్రతను గమనించకుండా ఆ విషయాలు అక్కరలేనట్లు యీనాడు మనం పోవడం న్యాయం కాదు. ఈ పరిస్థితి పోలీసులకు వప్పగించి పోలీసు రాజ్యం యీ తెలంగాణాలో సృష్టించదలచుకొనడం సరైనది కాదు ఈ విధంగా నిర్బంధాలు, అరెస్టులు, బలాత్కారాలు చేయడం సరైనది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి తెలుతారో చూడండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, he may be prepared to take the news from “Andhra Jyothi” but I am not prepared to take it.

Sri T. Purushothama Rao :—Is it the answer Sir? నేను ఆ పేర్లతో మనవిచేస్తాను— వెంకట్రామా మెమోరియల్ బాలికల పాఠశాల వద్ద.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ వార్తకగాక ప్రభ, ఎక్స్ప్రెస్, హిందూ, డెక్కన్ క్రానికల్— మిగతా పేపర్లు ఏవైనా ఆ వార్త ప్రచురించాయా?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఆంధ్రజ్యోతిని నమ్మడానికి పిలువేదని ముఖ్యమంత్రి గారు భావించవచ్చునా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది incorrect అని చెప్పడం లేదు. మిగతా పేపర్లలో కూడా వచ్చియుంటే— that would have been a source of corroboration—

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఒక పేపరులో వడిన వార్త తీసుకోను అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. కాని అరెస్టు జరిగాయనే సమస్య యిప్పుడు సభ ముందుకు మీ ద్వారా తెచ్చారు. ఆ అరెస్టు జరిగాయో లేదో చెప్పవచ్చును గదా? ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియదా?

Sri K. Brahmananda Reddy :— If they give notice, I will get the information quickly in other two hours.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఇంతవరకు సభా నాయకులకు యీ విషయము తెలియదా? తెలిసియుంటే చెప్పవచ్చును గదా? లేకపోతే తెలియదని చెప్పాలి. గౌరవ సభ్యులు అడిగినప్పుడు వారుచూటిగా చెప్పకపోవడం జరుగుతోంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :— I have not seen the Deccan Chronicle also. నాకు తెలియనిది ఎట్లా చెప్పి ను? నోటీసు యిస్తే చెప్పిస్తాను.

Point of Information:
re: Closure of Colleges affiliated to
Osmania University.

18th March, 1969.

47

మిస్టర్ స్పీకర్.— నోటీసు యిస్తే రెండు గంటలలో తెప్పించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతామంటున్నారు. కనుక గౌ. సభ్యులు నోటీసు యివ్వండి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—నోటీసు యిస్తాము కాని "అంభోజ్యోతి" లో వచ్చింది నమ్మను— అంటే ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—నేను నమ్మకం, నమ్మకపోవడం కాదండి I am not prepared to take that information అని చెప్పాను. If you give notice I will get the correct information.

re: CLOSURE OF COLLEGES AFFILIATED TO OSMANIA UNIVERSITY.

SRI G. Sivaiah:— Sir, the Osmania University affiliated Colleges have been closed. There are many students from the Rayalaseema and Circar districts who intend to attend the colleges and take their examinations. Because of their closure, they are unable to attend and there is fear among such students that the academic year is likely to be closed if the present strike continues. In such case, what about the fate of such students who intend to attend the colleges and who could not do? Will the Government take any special steps to provide them accommodation in the other Universities without losing the academic year, Sir? This is an important factor which is agitating the minds of those students who are unable to attend the Colleges, Sir

Sri P. V. Narasimha Rao:—Sir, the affiliated Colleges of the Osmania University in the City, I understand have been closed only upto the 20th of this month. They were temporarily closed for three to four days. The closure was effected only two days ago. There are some holidays in the meanwhile. The closure is not going to be very long, as I understand it at the moment. So, at the moment I cannot add anything further.

Mr. Speaker:—Regarding the matter referred to by the hon. Member Sri G. Sivaiah I have asked the office to put up the proceedings. After the proceedings are put up, I will go through the whole thing and give my ruling.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :—అధ్యక్షా, రెండురోజులు పోయిన తరువాత కాశీజీలు తెరచినాగాని, స్టూడెంట్సుకు Confidence రావాలి. Examinations కు వెళ్లాలంటే మంచి వాతావరణం ఉండాలి. లేకపోతే కాగాచదివి పరీక్షలలో ఎట్లా వ్రాయగలుగుతారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఒకటి దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఏర్పడినాయనే విషయం అందరికీ తెలుసు. ఆంధ్రులు తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉంటున్నారు. వారి రక్షణ కోసం ప్రభుత్వం వారు చర్యలు తీసుకొని చేయవలసిన బాధ్యత ఉన్నది అదే విధంగా తెలంగాణా వారు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఉంటే వారి ప్రాణానికి personal property కి రక్షణ తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. ఈ విషయం గురించి చర్య తీసు

కొనేటప్పుడు—యింతమందిని అరెస్టు చేశారని, అంతమందిని చేశారని, information కావాలని అంటున్నారు. వీటన్నిటికీ చర్యలు తీసుకొని భవిష్యత్తులో ఇటువంటివి జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం కాలేజీలకు కొంత మంది పోదలచుకుంటే లోపలికి పోనివ్వకుండా కొంతమంది అడ్డు పెడుతున్నారు అని, పత్రికలలో చదువుతున్నాము. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకునేటప్పుడు, అవసరమైతే వంటి force కంటే ఎక్కువ ఉపయోగించి దౌర్జన్యం చేసి, హింసపెట్టి, స్టూడెంటును గాని, మిగతావారినిగాని చేసియుంటే దానికి గవర్న మెంటును విమర్శించవలసిందే గాని ఎక్కడో stray incident జరిగిందని, అరెస్టు చేశారని అంటే—as a precautionary measure they might arrest. నేరం జరుగుతుందని information వచ్చినప్పుడు 151 క్రింద చర్య తీసుకోవచ్చును. ప్రభుత్వంపైనే కాకుండా శాంతి భద్రతలు కాపాడవలసిన బాధ్యత ప్రతి శక్తునిపై, ప్రతి పౌరునిపై ఉన్నదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—తమరు చెప్పినది బాగానే ఉన్నది. ముఖ్యంగా ప్రాధికారాదు ప్రాంతంలో నివసించే ఆంధ్రులు ప్రత్యేక తెలంగాణా ఉద్యమం వల్ల భయాందోళనలతో ఉన్నారు. నేను పురుషోత్తమరావుగారికి appeal చేసేది—delicate position పాడుచేయ వద్దని కోరుతున్నాను—తరువాత మేము యింటికి వెళ్లుతున్నాము, అనేక ఉత్తరాలు రావచ్చును. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులు ఆంధ్రులకు delicate position, ప్రభుత్వానికి delicate, పురుషోత్తమ రావుగారికి delicate—యీ పరిస్థితులు aggravate చేయకూడదు. వారికి వచ్చు టెప్పి వెళ్ళిపోతున్నాము; నాలుగు నెలల తరువాత వస్తాము; అది గమనిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—శాంతియుత వాతావరణం కలుగజేయవలసిన బాధ్యత ఆందరిపై ఉన్నది; ప్రభుత్వంపై ముఖ్యంగా ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రత్ననభావతి :—ఒక డిమండ్ ఇన్ఫార్మేషన్ చేశారు. If some people want to demonstrate peacefully there shall be no objection. It is a fundamental right of every man. So, the fundamental issue has been raised by Mr. C. V. K. Rao. If there is any breach of peace indulged by demonstrators, what you will say will apply.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు అనుభవం వల్ల తెలియనటువంటి విషయం కాదు. మొదలు—పీస్ ఫుల్ గా స్టార్ట్ అవుతుంది. తర్వాత దాంట్లో కొంతమంది చేరతారు. చేరిన తర్వాత—some of them resort to violence. ఎవరెవరైతే యీ డిమాండ్ ప్రేషన్స్ ప్రారంభించ దలచుకొన్నారో వారు పీస్ ఫుల్ గా చేయవచ్చును. కాని తర్వాత కొంతమంది చేరతారు. ఇది మన అనుభవంలో మనకు తెలుసు. ఇది బాలా డెలికేట్ ఎఫైర్ ను కొంచెం జాగ్రత్తగా ట్రేకింగ్ చేయవలసిన బాధ్యత వారిపై ఉంటుందని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. నరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి) :—అధ్యక్షా, పర్సనల్ ప్రావర్తన రక్షణ విషయంలో తమరు చెప్పిన దానితో ఏకీకరిస్తున్నాము. ఇప్పుడు సమస్య ఏమిటంటే—91 మంది బాలికలను నిర్బంధించి ఏదో బలాత్కరించారని వార్త వచ్చింది. ఈ వార్త ఒక పేపర్లోనే కాదు; మరొక పేపర్లో కూడా వచ్చింది అని చెప్పారు. ఇది డెలికేట్ పొజిషన్ అని ఏటా అనుకొంటున్నామో—దానిని టేకిల్ చేసేటప్పుడు కూడా చాలా డెలికేట్ గా టేకిల్ చేసినపుడే సరైన వాతావరణం సృష్టించగలుగుతాము. అంతేగాని—In the name of protection of property and persons, the police should not indulge in any violent activities. ఉన్న అనుభవంబట్టి పోలీసు పరిస్థితిని ఇంకా చెడగొడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పోలీసు ఎక్కడైనా అతిక్రమించి ఏదన్నా అన్యాయంగా అక్రమంగా ప్రవర్తించినపుడు తప్పకుండా విమర్శించవలసినదే, గవర్నమెంట్ కూడా చర్యలు తీసుకోవలసినదే.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—బలాత్కరించారు అనే వార్త వస్తే—నేను ఆ వార్తను తీసుకోనే తీసుకోను—అని అంత తేలిగ్గా త్రోసివేస్తే ఎట్లా?—అది నేను సీరియస్ గా తెలుసుకొంటాను; ఒకవేళ అక్రమాలు జరిగినట్లయితే నేను చూస్తాను—అనేది రావలసిన సమాధానం అని మేము ఆశిస్తున్నాము.

శ్రీ సి. పాచ్. రాజేశ్వర రావు (సిరిసిల్ల) :—అధ్యక్షా, మిత్రులు సోదర సభ్యులు రావుగారు వెలిబుచ్చిన సెంటిమెంట్ చాలా ముఖ్యమైనది. చాలా డెలికేట్ పరిస్థితిలో యీనాడు తెలంగాణ ప్రాంతం ఉంది, యావత్ ఆంధ్రదేశం ఉంది. ఈ డెలికేట్ పరిస్థితిని అతి సున్నితమైన పరిస్థితిని పరిణామాలను చాలా సున్నితంగా, బాధ్యతగా పరిశీలిస్తూ, గమనిస్తూ సాధ్యమైనంత త్వరగా అందరికీ సంతృప్తికరంగా (సంపూర్ణంగా న్యాయం కాకపోయినా) కనీసం న్యాయంగా పరిష్కరించవలసిన బాధ్యత యీనాడు ఉభయ ప్రాంతాల ప్రజలపైన ఉన్నది. ఇక్కడి ప్రజలు తమ న్యాయమైన సమస్య గురించి ప్రశాంతంగా ప్రజాస్వామిక పద్ధతులలో, శాంతియుతంగా, ఆందోళన చేస్తున్న సందర్భంలో—ఆంధ్ర తెలంగాణా ఉభయ ప్రాంతాలను పరిపాలన చేస్తున్నట్లుంటే యీ ప్రభుత్వము, యీ ప్రభుత్వానికి అధినేతగా ఉన్న బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు యీ రకంగా ప్రశాంతంగా ప్రజాస్వామిక పద్ధతులలో శాంతియుతంగా ఆందోళన చేస్తున్న సందర్భాలను గౌరవిస్తూ, లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్ టెయిన్ చేస్తూ వ్యవహారం చేయవలసిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రి గారిపై, వారి ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. ఇవాల్టిలో యీ సమావేశము ఆఖరు. ఇక మేము ఇదంతా వారికి అప్పగించిపోతున్నామా అని పిస్తున్నది. పరిస్థితులు విపరీతంగా ఉన్నవి. ఏ చర్యలు తీసుకొంటారో—ఏ పరిణామాలు వస్తాయో—చాలా బాధ్యతగా పరిశీలించి, మూలమైన సమస్యను పరిష్కరించటానికి త్వరగా పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—Any how, we will take it up at 1-30 p.m. The Chief Minister has promised to get the information by 1-00 p. m. or so.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్షా, మీరు చెప్పారు. డిమాన్ స్ట్రేషన్స్ చేసేవారు లా అండ్ ఆర్డర్ బ్రేక్ చేస్తే ప్రభుత్వం ఏమి చేయాలన్న ఇస్యూ వచ్చింది. 9 Girls have staged a demonstration. We cannot think that the girls have used violence. There cannot be breach of peace indulged by these 9 girls. It is impossible to think of it. రావుగారు చెప్పినదానివల్ల, తమరు చేసిన అబ్జర్వేషన్ వల్ల కొంత సిట్యూయేషన్ వచ్చింది. whether the demonstration led by the girls lead to break of law or not?

Mr. Speaker :—Different people are resorting to different tactics. చిన్న విద్యార్థులను, 6 సం. ల పిల్లకాయలను ముందుకు పెట్టి వారుపోయి ఏదో చేయాలని చెప్పి చేస్తున్నారు. పేపర్స్ లో వచ్చిన విషయాలను బట్టి చెబుతున్నాను. వారిని పోలీసులు తీసుకుపోయినపుడు వారు ఏద్యటం మొదలు పెట్టారు. పోలీసువారు వారికి చాక్ లెట్ లు పెట్టి పంపించారని విన్నాను. I do not know how far it is true.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—తమరు చెప్పినట్లు చాలా విచిత్రమైన స్ట్రేటజీస్ లో యీ డిమాన్ స్ట్రేషన్స్ చేస్తున్నారు—We cannot help, Sir.

Not only in Andhra Pradesh, but in other countries also, we are seeing such things are there and the students are resorting to strikes and other tactics.

Sri G. Sivaiyah :—There is Section 144. More than 4 persons are not allowed to meet. So, if peaceful agitation has to be continued, the Government should consider removing the prohibitory order. As long as Section 144 is there, more than 4 persons cannot be there and agitate.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా, రెండు రోజులనుండి దీనిపై చర్చలు జరుగుతున్నవి. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఒక సున్నితమైన సంఘటనగా తీసుకొని అందరూ అలోచిస్తున్నారు. అయితే దానికి అభ్యంతరము లేదు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు జరుగుతున్న యీ సంఘటనలకు ప్రభుత్వం ఎంతవరకు బాధ్యులు? ఇందులో ఆన్ సోషల్ ఎలిమెంట్స్ రావటానికి ఉన్న వరిస్థితులు ఏమిటి? అధ్యక్షా, కాంప్స్ పెడుతున్నారు. విద్యార్థులను దగ్గరకు పిలుస్తున్నారు. ఎన్నెన్ని కరఫెడ్ ప్రాక్టీసెస్ అలవాటు చేయగాలో అవన్నీ చేస్తున్నారు. దీనిమీద జ్యూడిషియల్ ఎంకవయిరీ పెట్టించండి. అది ప్రూవ్ కాకపోతే నేను రిసిగ్నేషన్ ఇస్తాను. తమరు వాస్తవాన్ని గమనించండి. ఇది వాస్తవంగా జరుగుతున్న పరిస్థితి. ఈ వాస్తవాన్ని ఏ విధంగా కాదని అంటారో చెప్పమనండి. కాంప్స్ పెడుతున్నారు. కాంప్స్ పెట్టి విద్యార్థుల్లో విద్యార్థులకు చీలికలు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వారు ఏ విధంగా విద్యార్థులలో చీలికలు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారో, ఏ విధంగా ఆన్ సోషల్ గా ప్రవర్తిస్తున్నారో చూడండి.

Mr. Speaker :—You are forcing the Government to refer to certain incidents which have taken place in the State. It is not desirable. కాంతియుతమైన వాతావరణం మనం సృష్టించవలెనని అనుకుంటున్నాం.

Point of Information :
 re : Proposal to install a statue of
 late Sri Ambedker.

18th March, 1969. 481

ఏదో దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు జరిగిపోయాయి. దానికి ఎవరు కారకులు అంటే ఎవరైనా కారకులు ఉండవచ్చును. దానిని గురించి ఇప్పుడు వద్దు. మంత్రి గారు ఇన్ ఫర్మేషన్ కాల్ ఫర్ చేసి రెండు గంటలు తర్వాత స్టేట్ మెంటు చేస్తామంటున్నారు. Let us wait and hear him.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— అధ్యక్షా, పొట్టి శ్రీరాములుగారు చనిపోయినప్పుడు—ఆంధ్ర రాష్ట్రం కావాలని స్టూడెంట్లు అందరూ ఆందోళన చేశారు. అప్పుడు నేను చదువుకొంటూ ఉండి, ఆందోళన చేశాము. రాజమండ్రి వద్ద రైలు ఆపివేస్తే—రైలులోవున్న తమిళియన్స్ ను మేము గౌరవించి భోజనాలు పెట్టాము. వారిని మర్యాద చేసి, శాంతియంతంగా ఆంధ్ర రాష్ట్రం కావాలని ఆందోళన చేశాము. కాని, ఇక్కడ సర్కార్ నుండి వచ్చిన విద్యార్థులను, రాయలసీమ నుండి వచ్చిన విద్యార్థులను స్కూలుకు వెళ్లనివ్వకుండా—వారిని బాతులు తిడితే ఎట్లాగండి? తెలంగాణా కావాలంటే కోరమనండి. కాని ఇక్కడ ఉన్న చుమ్మల్ని తిడుతూ, అవతలకు పొమ్మంటే ఎట్లాగండి? ఇది చాలా సీరియస్ పోజిషన్.

శ్రీ బదరి విశాల పిత్తి :—अध्यक्ष महोदय. नलगुडा में माधो रेडडी और नरसिंह रेडडी नामी दो विद्यार्थि एक दफतर के सामने पिकेट कर रहे थे। उन्हें पोलिस पकड कर पोलिस-स्टेशन ले गये और वहां उन्हें इस खदर पीटा गया कि वे बेहोश हो गये। मुख्य मन्त्रि जो सूचना देने वाले हैं उस में इस घटना के बारे में भी सूचना दें तो अच्छा रहेगा।

re : PROPOSAL TO INSTALL A STATUE OF LATE SRI AMBEDKAR

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నేను ఒక కాల్ అసెంబ్లీ మోషన్ పెట్టాను. అంబేద్కర్ గారి స్టాట్యూ విషయం మీరు బడ్జెటులో తీసుకోమన్నారు. మీరు అన్నట్లుగా బడ్జెటులో తీసుకోన్నాము గాని దానికి ఏ రిప్లయి యింతవరకు రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అంబేద్కర్ గారి స్టాట్యూ ఎరెక్ట్ చేసే విషయం పోయిన సమావేశంలో కూడ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. దానిని ఏదైనా తర్వాత చేయ కూడదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నన్ను ఏమి చేయమంటారు? ప్రామిసెంట్ ప్లేస్ లో పెట్టాలని అందరికీ ఆందోళనగా యున్నదని నేను చెప్పాను. ఫార్మిక్ నాయకుడు అంటారు. ఒకరిని మీట్ కావడం. 10 మందిని కలిపి ప్రయత్నం చేయడం అదేమిలేకుండా, అసెంబ్లీకి వచ్చి ఒక మాట అడిగితే అంబేద్కర్ గారి యెడల వారికే ప్రేమ ఉన్నట్లు, కడమవారికి లేనట్లు మాట్లాడడం బాగా లేదు. What steps has she taken?

Mr. Speaker :—That is what he said, he is a national figure. We will seriously think of it and see that something is done.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—చాలా సంతోషం. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ విధంగా చెప్పారు. ప్లేస్ కూడ నేను సజెస్ట్ చేశాను. He is a constitution

maker, కాన్స్టిట్యూషన్ హౌస్ ఎదురుగానే గార్డెన్ లో పెడితే బాగా ఉంటుందని. I have suggested the place and the statue is ready.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అందరుకలిసి ఒక కమిటీగా ఏర్పాటు చేసుకొని కార్పొరేషన్ మేయర్ ను కొంతమందిని కలిసి సిటీలో ఎక్కడ, ప్రామినెంట్ ప్లేస్ లో పెడితే బాగా ఉంటుందని నిర్ణయం చేస్తే బాగా ఉంటుందని కొంటున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I wish she takes counsel with the corporation, కార్పొరేషన్ వారి అధికారి, మేయర్ గారు ఉన్నారు. స్టాండింగ్ కమిటీ సభ్యులు ఉన్నారు. వారితో మాట్లాడితే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker :—After all nobody has got any objection. Only selection of the place has to be done.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I will use my good offices also.

CONDOLENCE MOTION

re:—DEMISE OF SRI M. SUBBA REDDY FORMER M. L. A.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I move :—

“That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Mallu Subba Reddy, former Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—అధ్యక్షా, స్వర్గీయులు మల్లు సుబ్బారెడ్డి గారు మూలొచాలా మందికి, అందులో ఈ శాసన సభలో కూడా చాలామందికి సన్నిహితంగా ఉండే స్నేహితులు, మీకు జాల్యం నుంచి సహచరుడుగా అనుచరుడుగా ఉంటూ ఆనేక విధాలుగా తోడ్పడినటువంటి స్నేహితుడు. వారు 1909 లో జన్మించారు. బి. ఎ. బి. ఎల్; అడ్వకేట్. నంద్యాలలో ప్రాక్టీస్ చేస్తూ ఉండేవారు. వారు మా అందరితోపాటు 1941 సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నారు. 1942 క్విట్ ఇండియా మూమెంట్ లో పాల్గొన్నారు. రెండు సంవత్సరాలపై కాలంపాటు జైలులో ఉన్నారు. చాలా యోగ్యుడు. చాలా నెమ్మది కలిగిన వాడు. మితభాషి. 1952 వ సంవత్సరములో నంద్యాల నియోజకవర్గం నుంచి కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిని ఓడించి ఆంధ్ర శాసన సభకు ఎన్నికై వారు. దాని తరువాత దురదృష్టవశాత్తు 1956 లో ఓడిపోయినారు. కాని 1962 లో మళ్ళీ రెబల్ గానే నంద్యాల నియోజక వర్గం నుంచి సక్సిడ్ అయినారు. దీనివల్ల మీకు తెలుస్తుంది. మంచి వలుకుబడి కలిగినటువంటివాడు ప్రజాసమూహంలో అంటే కాంగ్రెసును గెలిచాడు అనేమాటకాదు. వ్యక్తిగతంగా సంఘంలో మంచి పలుకుబడిని సంపాదించుకొన్నటువంటి కెర్నల్. ఎవరితోనైనా సరే రాజకీయంగా ఎన్ని బేధాభిప్రాయాలు ఆ పట్టణంలో గాని, రాష్ట్రంలో గాని ఉన్నప్పటికీ అందరితో కూడ మంచి సంబంధభాంధవాలు కలిగినటువంటి స్నేహితుడు. చివ్వువందలోనే చనిపోయినాడు అని చెప్పాలి. 59 సంవత్సర

Condolence Motion :
 re : Demise of Sri M. Subba Reddy
 former M.L.A.

18th March, 1969.

483

కాలంనాటికే చనిపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం. నాకు ముఖ్యంగా 1942 లో కైలులోకి వచ్చినప్పటినుంచి చనిపోయేంతవరకు చాలా దగ్గర మిత్రుడు అని మనవిచేస్తున్నాను. అనేకసార్లు సంద్యాల వెళ్లినప్పుడు, వారు కాంగ్రెస్ ను వ్యతిరేకించినప్పటికిని వారి ఇంటికి వెళ్లేవలవాటు, భోజనాలుచేసే అలవాటు మాలో చాలా మందికి ఉండినది. వారికి ఒక పుత్రుడు, యిద్దరు కుమార్తెలు. కర్నూలుజిల్లాకేకాసు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కూడ ప్రత్యేకమైన పాత్రను వహించగలిగిన శక్తివంతుడు చనిపోవడం దురదృష్టకరమని నేను మనవి చేస్తున్నాను. వా పర్సనల్ సానుభూతినే కాకుండా వారి కుటుంబమువారికి మన House సానుభూతిని కూడ తెలియపరచాలని మనవిచేస్తున్నాను. వారి ఆత్మకు భగవానుడు శాంతి ప్రసాధించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తు వారు స్వర్గస్తులైన వార్తముందుగా నేను పత్రికలలో చూడలేకపోయానను. మొన్నతమరు సంభాషణలో చెప్పేవరకు వారు చనిపోయినారనే వార్త నాకు తెలుసుకొనే అవకాశం లేకపోయింది. వీలు ఉంటే ఒకమారు వెళ్ళి వారికుటుంబాన్ని చూచి వచ్చేవారమే. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు తెలివిచ్చినట్లుగా మా అందరికంటే మీకు ఎక్కువగా చిన్నప్పటినుంచి అతి అప్యాయంగా సన్నిహితంగా ఉన్నవంటి వ్యక్తి. వారి మంచిచెడ్డలు మా అందరికంటే తమకుళాగా విశదమని నా విశ్వాసం. 1952 వ సంవత్సర ఎన్నికలలో స్వతంత్రంగా సభ్యుడు అయిన నాటినుండి వారితో నాకు పరిచయం. ముఖ్యమంత్రిగారు తెలివిచ్చినట్లు వారు సరళ హృదయంగల స్నేహితుడు. ఆఖిప్రాయాలలో, సిద్ధాంతాలలో భిన్నత్వం ఉండి వ్యవహరించినా అందరికోకూడ చాలస్నేహంగా విశ్వాసంగా, గౌరవంగా. అతి సన్నిహితంగా తిరగ గలిగిన వికాల భావం, సహజమైన మానసిక తత్వం ఉన్న వ్యక్తి. ఎవరు ఏపార్టీవారొచ్చినా అందరిని ఆదుకొనే వ్యక్తి. వారికి దుర్మార్గం అయిన ఉబ్బసంబబ్బు వచ్చినది. 1962 ఎన్నికల తరువాత యాక్టివ్ గా రాజకీయాలలో లేకపోవడానికి గల ప్రధాన కారణం వారికివచ్చిన అస్వస్థత అనే సంగతి తమకు తెలిసినటువంటి విషయమే. ఒక విషయం నేను చెప్పవలసి యున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రం యొక్క రాజకీయరంగంలో ఒక నూతన మార్పులు, తిరిగి కాంగ్రెసుకు రాష్ట్రంలో ప్రాబల్యంచెక్కే ఒక ఘట్టానికి ప్రధాన పాత్ర వహించిన వ్యక్తులలో అయిన ఒకరు. అది వ్యతిరేకమైన చర్యగా భావించినప్పటికీ వారు ఆనాడు ప్రకాశం మంత్రివర్గమీద వచ్చిన విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానాన్ని బలపరచడానికి వారు సిద్ధపడకుండా ఉంటే మిగతా నలుగురు కూడ సిద్ధపడి ఉండేవారు కాదని చెప్పడానికి, ఏలాంటి సందేహం లేదు. ఆ విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం, ప్రతిపాదించి దానికి బలం సంపాదించడానికి యింటింట తిరిగిన వ్యక్తి కాబట్టి, ఆయన యొక్క నిర్ణయం మీదనే శంకరరెడ్డిగారితోపాటు మిగతా నలుగురు కూడ ఆ విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాన్ని బలపరచడానికి ఆవకాశంకలిగింది. మంచోచెడో ఈనాడు రాష్ట్ర పరిస్థితిలో, వాటినిగురించి నేను కామెంటు చేయలేనుగాని. ఇక్కడ కాంగ్రెస్ నిర్మాణం చేసుకొని తద్వారా కాంగ్రెస్ బలంలోకి రావడానికి

కారణం అయింది అంటే ఆనాటి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం యొక్క సంఘటన, దానివల్ల వచ్చిన పరిణామం అనే విషయం తమకు విశదం అని నావిశ్వాసం. మరొక విషయం నేను చెబితే తమరు అన్యథా భావించరనుకొంటాను. వారు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం బలపరిస్తే మీమీద కూడ ఒక అపోహ వచ్చి మీరే చెప్పి, మీ ఎడల చాకిరికన్న భక్తి విశ్వాసం గురుభావం బట్టే బి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పకపోతే మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారు ఓటు యిచ్చి ఉండేవారు కారనే నిందకు, మీరు గురి అయినారని నాకు బాగా తెలుసు. నాకు తెలిసినంతవరకు వారు ఇది మంచిదే, చేయవలసిందే అని అనుకున్న తరువాత ఎంతటి గురువులైనా, ఎంతటి భక్తి తనకు ఎవరిమీద ఉన్నా తన నిర్ణయాన్ని చలించజేసుకొన్న వ్యక్తి కారని నాయొక్క గాఢ నమ్మకం. చాలా సరళ హృదయం. ఆ దౌర్భాగ్యమైన జాడ్యం వారికి రాపురించక ఉన్నట్లయితే వారు యింకా ఎంతో ప్రధాన పాత్రను మన ఆంధ్ర రాష్ట్ర రాజకీయాలలో, చాల ప్రముఖ మైనటువంటిది, స్వార్థకతను సాధించగలిగినటువంటి పాత్రను నిర్వహించగలిగిన వ్యక్తి. అందుకే మి సందేహం లేదు. వారి ఆత్మకు శాంతిగలగాలని, సఖానాయకులు ప్రతిపాదించిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ వారి కుటుంబానికి నా తరపున మా పార్టీ తరపున సానుభూతి అంద జేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. పావ్: రాజేంద్రారావు:—అధ్యక్షా, శ్రీ మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారి అకాల మరణంవల్ల సఖానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను మా పార్టీ తరపున, నా తరపున సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. వారు సరళ హృదయాలు. మితభాషి. తమరాజకీయ ప్రత్యర్థులతో బాటుగా చక్కని సంబంధం ఏర్పాటు చేసుకొని ఉద్యమాలలో సముచితమైన పాత్ర వహించినవారు. తెలివిగలిగిన, అనుభవశాలి. ప్రత్యేకంగా వారు తమకు దగ్గరి మిత్రులు. వారు చనిపోవడం ముఖ్యమంత్రిగారు నెలవిచ్చినట్లుగా—మన రాష్ట్రానికి ఒక లోటుగా భావించవలసి వుంటుంది. అటువంటివారి మరణంవల్ల మరొకసారి వారి కుటుంబానికి మా పార్టీ తరపున సానుభూతిని తెలియ జేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి:—అధ్యక్షా, శ్రీ మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారి అకాల మరణంవల్ల వారి కుటుంబ సభ్యులకు మా పార్టీ తరపున సంతాపాన్ని తెలియ జేస్తున్నాను.

శ్రీ చావీలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారు కాసన సభకు వచ్చినప్పటి నుండి—మద్రాసు నుండి ఆంధ్రకు, తరువాత విశాఖాంధ్రలోను చాలా సన్నిహితంగావున్నాం. వారు సంద్యాల ప్రాంతంలో ప్రజలకు చాలా సేవచేసినవారు. ఉదార హృదయంగల వ్యక్తి. లచ్చన్నగారు చెబుతుంటే నాకు జ్ఞాపకం వస్తున్నది—ఆ రోజున నొ-కాన్సిడెన్స్ మోషన్ లో ముగ్గురు రాయలసీమ మెంబర్స్ వోటు చేశారు. ప్రజలకు తెలుసో, తెలియదో కాదు. తెలియదుగాని—మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారు చెబితే తమరు, లచ్చన్నగారు యీ తిని చేశారని, ఓటలరెడ్డిగారు చేశారని మాకు తెలుసు. మేము అపోజిషన్ మొదటగా వుంటుందనుకున్నాం. కాని లచ్చన్నగారు కాంగ్రెసులో కలిసి

Condolence Motion :
 re : Demise of Sri M. Subba Reddy
 former M L A.

18th March, 1965. 485

పోయారు. అప్పుడు జరిగినదంతా తమకు తెలుసు. అది పాత చరిత్ర. మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారు నంద్యాల నుండి యిక్కడికి elect అయి వచ్చారు. లచ్చన్నగారు ఒక మాట అన్నారు కాబట్టి యిదంతా చెప్పవలసివచ్చింది. ఆ వేళ ఆ నో-కాన్సిడెన్స్ చెప్పడంవల్ల కాంగ్రెసు బలపడదనుకున్నాం. దాని బలపడి, బలపడి చివరికి దేశాన్ని యీ విధంగా చేసిన స్థితిని చూడవలసివచ్చింది. సెంటర్ లో కూడా ఎక్కడవున్నదో చెప్పలేని స్థితిలోవున్నది. ఈ నాటికైనా సుబ్బారెడ్డి గారు ఆ నాడు ఏవుద్దేశంతో కాంగ్రెసును పడగొట్టారో ఆ ఉద్దేశం ప్రకటించి వుంది. దానిని పడగొట్టినట్లయితే ఒక ప్రజాస్వామ్యయుతమైన ఆపోజిషన్, దానికి తగిన గవర్నమెంటు, ఆ గవర్నమెంటుకు ఒక అర్గనైజ్డ్ పార్టీ అది ప్రజలకు వుపయోగపడే విధంగా వని చేస్తుందని ఆ రోజు ఉద్దేశం. దాని దురదృష్టకరమైన పరిస్థితులన్ని ఏర్పడ్డాయి. మొత్తం రాజకీయ వాతావరణమంతా— డిపొటికల్ రైజ్ అయిపోయింది. రాజకీయ నాయకుడు లేడు; పార్టీ లేదు. ఒక సిద్ధాంతం లేదు. ఈ స్థితి నుంచి మనం బయట పడితే విశాలాంధ్ర సుస్థిరంగా వుంటుందని, దానికి లచ్చన్నగారు కూడా పూర్తిగా కంటిబ్యూట్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. త్యాగాలు చేసి తెచ్చుకున్న యీ విశాలాంధ్రను సుస్థిరంగా నిలబెట్టుకుందామని, మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారి స్మృతి అందుకు వుపయోగపడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. వారి కుటుంబానికి నా సంతాపాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారి మరణంవల్ల సంతాపాన్ని తెలుపుతూ ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారు ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో నా సహచరులు. తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా సహచరులు. ఆయన ఉత్తముడు, మితభాషి. ఆయన 82-87 ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసనసభలో కూడా వున్నారు బహుశా యిన్ని చూసిన మీదట యింక జీవితంలో చూడవలసినది ఏమీ లేదని అనుకుని, ఆయన మననందరినీ విడిచిపెట్టి వెళ్ళి పోయారను కుంటాను. ఆయన సమ్మీన విషయాల్పై నిర్భయంగా పోరాడారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అందుకే—'రెజెల్ కాంగ్రెస్ మన్' అన్నారు. ఆయనను చూస్తే నాకెంతో గౌరవం. ఆయన మరణానికి మేము విచారిస్తున్నాము.

శ్రీ సి. బంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, వారితో మాకు విరివయంలేదు గాని, వారి ఆకాల మరణం వల్ల మా పార్టీ తరపున వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలుపుతూ, వారి అత్తకు శాంతి కలిగించాలని ధగవఃకుని ప్రార్థిస్తుముగిస్తున్నాను.

श्री बदरी विशाल पित्ती.—(महाराज गंज) श्री मरुल्लर सुब्बारेड्डी के देहांत पर मैं अपनी और अपनी पारटी की ओर से श्रद्धांजली अर्पित करता हूँ।

శ్రీమతి కె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, మల్లు సుబ్బారెడ్డి గారి మరణానికి చాలా విచారిస్తున్నాం. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని నా

తరపున, మా పార్టీ తరపున ఒలకుస్తున్నాను. వారి అమ్మకు శాంతి కలుగు
గాక. వారికి మా శ్రద్ధాంజలి అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కర్నూలు):—అధ్యక్షా, మల్లు సుబ్బారెడ్డి గారి ఆకాల
మరణం పట్ల సంతాపం తెలుపుతూ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన శీర్షా
నాన్ని మా ప్రాభు తరపున బలపరుస్తున్నాను. వారి ఆత్మకు ధర్మవంతుడు శాంతి
కలుగజేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. చిత్తశుద్ధికలిగిన రాజకీయవారులకు — 80
ఏళ్లు నిండేటప్పటికి ఒక ప్రత్యేక మైన రోగం వస్తుంది — యిలాంటివారికి అటువంటి
లేమీ రాకుండా వుంటే బాగుంటుంది. వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలియ
జేస్తు నెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (కర్నూలు):—అధ్యక్షా, మల్లు సుబ్బారెడ్డి గారు
నాకు చిన్నప్పటి నుండి పరిచయం. ఇద్దరం సంద్యాలలోనే వుంటున్నాం. వారు
82 జూలై ఎలక్షన్లలో గెలిచారు. తరువాత 57 లో ఓడిపోయారు. 82 లో
మళ్ళా గెలిచారు. రాజకీయంగా వారికి, మాకు ఎప్పుడూ వ్యతిరేకత వుండినది.
అయితే, వారు చాలా మంచివారు అందరితోనూ ఎంతో అప్యాయంగా వుండే
వారు. ఎంతో మంచివారు. శత్రువును కూడా గౌరవించేవాడు. ఆయన ఎన్ని
కలలో విజయానికి అదే కారణం. మా సంతాపాన్ని వారి కుటుంబానికి తెలుపు
కుంటూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం):—అధ్యక్షా, మల్లు సుబ్బారెడ్డి గారి
మరణం పట్ల సంతాపం తెలుపు శీర్షానాన్ని—ముఖ్యమంత్రి, సభా నాయకులు
ప్రవేశపెట్టిన దానిని నేను బలపరుస్తున్నాను కర్నూలు ఆంధ్ర-రాజధానిగా
వుండేటప్పుడు శాసన సభ్యుల యొక్క camp ను ఏర్పాటు చేసిన వారిలో వారు
కూడా ఉన్నారు. సంద్యాలలోని వారి యింటికి రెండు మూడు దఫాలు నేను
వెళ్ళాను. వారికి చాలా పాపలారితీ వుంది. వారిని ప్రజలు ఎంతో గౌరవించేవారు
కర్నూలులో గవర్నమెంటు పోవడం విషయం సోదరుసభ్యులు చెప్పారు కాబట్టి
చెబుతున్నాను. చిదానందంగారు తటస్థంగా వున్నందువలన శంకర రెడ్డిగారు
యీ ప్రకృత లేచినందువలన ఒక్కటటుతో ఆ గవర్నమెంటు పోయింది. కీర్తి
శేషులు ప్రకాశంపంతులుగారి గవర్నమెంటులో అపొజిషను పార్టీవారు బెడ్డింగు
కట్టండి, గవర్నమెంటు యీ వేళపోతుంది, రేపు పోతుంది అనేవారు. కీర్తి
శేషులు సుబ్బారెడ్డిగారి పార్టీలో 6 మంది సభ్యులై వా వుండేవారు, ప్రతి
రోజూ ఏ ఓటింగు వచ్చినప్పటికీ కూడా మొత్తం నాయకులు వారితో సంప్ర
దించి గవర్నమెంటుకు ఓటు చేయించి గవర్నమెంటును వదిలించేవారు. ఆనాడు
గవర్నమెంటును పోగొట్టిన కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాగి రెడ్డిగారు. లచ్చన్నగారు—
ఆ పుద్గామ్మలు ఆ గవర్నమెంటును పోగొట్టబట్టే దివాళా అయి వారి పార్టీలు
తగ్గిపోయాయి వారు రోజూ అడ్డుమనిషి బాణాలు వేసేవారు. సుబ్బారెడ్డిగారి
అత్తకు శాంతి కలుగాలనే నేను మీ ద్వారా పరమేశ్వరుని ప్రార్థిస్తూ వారికుటుం
బానికి వా సానుభూతిని అందజేస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—ఆధ్యక్షా, సుబ్బారెడ్డిగారి అకస్మిక మరణవార్త విని చాలా చింతిస్తున్నాను. నంద్యాలలో శాసనసభాసభ్యులుగా రావాలంటే చాలా కష్టం. అటువంటిదివారు అక్కడనుంచి శాసనసభ్యుడుగా రెండుసార్లు ఎన్నికైనారంటే ఆయనకున్న ప్రజాదరణ ప్రజలతో ఆయనకుగల సంబంధం కళ్లకు కట్టవట్లు కనిపిస్తోంది. ఆయన సుప్రసిద్ధస్థానివాడి. తమ స్థానియ వాదవృత్తిలోను, రాజకీయాల్లోనుకూడా ఆయన విజయవంతంగా వున్నారు మొన్నటివరకు. అంతేకాదు, వారు శార్యదీక్షాదకులని చెప్పాలి కర్నూలు జిల్లాలో హరిజన హాస్టల్ను వర్కింగ్ గనుగురించి వాణి, నన్నూ, లింగాన్ని—ముగ్గురినీ ఒక కమిటీగా వేశారు. ఆప్పుడు వారితో నాకు చాలా పర్సనల్ కంటాక్టు ఏర్పడింది. వారు ప్రతి అంశాన్నీ దీక్షతో ఘట్టంగా చూశారు. ఆయనే ఒక రిపోర్టు వ్రాసి మాముందుపెట్టారు. ఆయన మేధానంవన్నుడు. అటువంటిసుబ్బారెడ్డిగారిని మనం కోల్పోవడం మా జిల్లాకాక రాష్ట్రానికీకూడ ఊని లోటనిచెబుతూ, సభానాయకులు—మంత్రిగారి అభిప్రాయాలతో ఏకీభవనూ నెలవైపుకు ఉంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—గౌరవసభ్యులారా, మీరంతా చెప్పిన విషయాలతో నేను హృదయపూర్వకంగా ఏకీభవిస్తున్నాను. మల్లుసుబ్బారెడ్డిగారు వారి విద్యార్థి దశనుంచీకూడా నాకు బాగా తెలుసు. వారేకాదు, వారితల్లిడిండ్రులు అన్నదమ్ములు—వారంతాకూడా నాతో చాలా సన్నిహితంగా వుంటూవచ్చారు. సుబ్బారెడ్డిగారు 83 వ సంవత్సరంలో బి.ఎల్.డిగ్రీ పొందినతరువాత స్థానియ వాద వృత్తిలో ప్రవేశించినప్పుడు నా దగ్గర జూనియరుగా వారినృత్తి ప్రారంభించారు. 88 వ సంవత్సరంలో నేను కర్నూలుజిల్లాలోయి ఆధ్యక్ష పదవికి ఎన్నికైన తరువాత నాకువున్న సీవిలు వర్కు, క్రిమినలు వర్కు అంతా వారికి అప్పజెప్పి నేను కర్నూలుకు పోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అప్పటినుంచీకూడ వారు స్థానియవాద వృత్తిలో నుంచిపేరుప్రతిష్టలు సంపాదించుకొని బాగా ద్రవ్యంకూడా ఆర్జించారు. రాజకీయజీవితంలో, ప్రజాజీవితంలో నాతోపాటు నాకు అనుచరుడుగా వున్నమాట వాస్తవం. కాని, కొన్నిసంవత్సరాలైన తరువాత వారికి నాకూ రాజకీయంగా కొన్ని భేదాభిప్రాయాలు వచ్చాయి. అయినప్పటికీ వ్యక్తిగతంగా, వారు చనిపోయేవరకూకూడ, వారు నేనుకూడ పూర్వం మాదిరిగానే మిత్రులుగా వుంటూవచ్చాము. 1955 లో ప్రకాశంగారి మంత్రివర్గంవైన వచ్చిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం గురించి ప్రస్తావిస్తూ వెంకట రెడ్డిగారు—మీరు కూడా, కీర్తి శేషులు ఇప్పుడు లేరు—సుబ్బారెడ్డిగారు—బహుశా: వీరిద్దరూ బలవరచినందువలననే అప్పుడు ఆ నోకాన్సిడెన్సు మోషను నెగింది అని అనుకుంటున్నాను అన్నారు. వారిద్దరూకూడ నాకు సన్నిహితులే. నేను ఏ విధంగా చెబితే ఆ విధంగా వారు నడచుకొనేవారని ఆ జిల్లాలో ఒక ప్రతీతి, అందరూ అనుకుంటూ వుండేవారు, కాని కర్నూలులో విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం రాకమునుపే 15 రోజుల ముందు నేను ఒక కేసు విషయంలో ముఠ్ఠాయిలను డిఫెండు చేయడానికి నంద్యాల వెళ్లవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. నేను నాడు వారిని కల్సుకోవడం తటస్థించింది. దీనినిగురించి అప్పుడు వారితో

నేను చర్చించడంకూడా జరిగింది. వారు అప్పుడు వారి అభిప్రాయం నాకు చెప్పారు. నేను విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాన్ని బలవరచదలచుకున్నాను. అని చెప్పారు. దయచేసి కరణాలు చెప్పండి అన్నాను. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం పాస్ అయితే మంత్రివర్గం పోతుంది. అసెంబ్లీ రద్దు అవుతుంది. కొత్తగా ఎన్నికలు వస్తాయి, మళ్ళా రెంవసారి డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొని పోటీ చేయదలచుకున్నారా అని అడిగాను. రెండవది, స వత్సరం కూడా కాలేదు. కష్టపడి చేస్తున్నారు, కొంత అభివృద్ధి జరుగుతోంది, మీ కాలవశమితి యింక రెండు సంవత్సరాలు మాత్రమే వుంది, కాబట్టి అంతవరకు యిదే మంత్రివర్గం వుంటే మంచిదేమో తీవ్రంగా ఆలోచించుకోవలసింది అన్నారు. 52 వ సం.లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా పోటీచేసి ఓడిపోయిన నాబోటివాడు పాధ్యమైనంత త్వరలో ఎన్నికలు మళ్ళా వస్తే బాగుంటుందని అనుకుంటే అనకొనివుండవచ్చు కాని న్యాయంగా ప్రభుత్వంవారు మంచిపని చేస్తున్నారు అనే ఉద్దేశంతో అట్లా అనుకోలేదు నేను. ఇప్పటికీకూడా కర్నూలులో అప్పుడున్న మంత్రివర్గం సాధించిన అభివృద్ధి బహుశ ఇటీవల ఎప్పుడూ సాధించలేదేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను. కాని, విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానంపైన చర్చ జరిగేటప్పుడు కడపలో ఒక క్రమినలు కేసులో సెషన్స్ కోర్టులో ముద్దాయి తరపున డి.పెన్సు సాక్ష్యముగా వెనుకున్నారని నన్ను — నాలుగు రోజులవరకూ అక్కడేవేశారు. సరిగా విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం చర్చకు వచ్చినప్పుడే ఆనాడు నన్ను విచారించారు అక్కడ. రికార్డుకూడా వున్నాయి. బహుశ అంతకుముందురోజు కాని, ఒకటి రెండు రోజుల ముందుగాగాని ఇది వచ్చివుంటే ప్రభుత్వం తరపునే ఎవరైనా వచ్చి వుంటే నేను తప్పకుండా కర్నూలువచ్చి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం బలవరచకుండా వెంకటరెడ్డిగారిని, సుబ్బారెడ్డిగారిని చేసేవాడినేమో ననుకుంటున్నాను. నా దగ్గరకు ఎవ్వరూ రాలేదు కాబట్టి నేను తోక్యం వుచ్చుకోలేదు. నేను లేనప్పుడు లచ్చన్నగారు మా యింటదగ్గరకు వచ్చి ఒక ఉత్తరం వ్రాసిపెట్టి పోయారు అందులో, మీరు కడప వెళ్లారని సంగతి తెలిసింది, మిమ్ములను కలవడానికి వీలులేకుండాపోయింది, కాబట్టి నేను యీ ఉత్తరం వ్రాసిపెట్టిపోతున్నాను అని వుంది. నేను కడపనుంచి వచ్చిన తరువాత ఆ ఉత్తరం చూచుకున్నాను. అప్పటికి ఇదంతా అయిపోయింది. నేను తిరిగివచ్చేటప్పుడు ప్రొద్దుటూరులో అడిగాను విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం ఫలితం ఏమయింది అని? పాస్ అయిందని చెప్పారు ఈ విషయం మాత్రం నాకు ఏమీ తెలియదు. కాంగ్రెసువారిలోని చాలామంది మిత్రులు నేను ఏదో చేశానని — ఇప్పటికీకూడా నాకు ఆ ఆవవామి పోలేదు. కాని, ఒక విషయంమాత్రం నేను గట్టిగా చెప్పగలను. చేయదలచుకుంటే — తెరచాటుగావుండి నేను ఏమీ చేయదలచుకోలేదు. ఏదైనా వచ్చినప్పుడు బహిరంగంగా వచ్చిదైర్ఘ్యంగా చేయదలచుకున్నానుగాని తెరచాటునుంచి, వెనకనుంచి చేయాలనే అభిప్రాయం నాకు ఎప్పుడూ లేదు. ఎప్పుడూ అటువంటిది చేయనని మనవిచేస్తున్నాను.

Messages from the Council :
 re : Nominations to the Public
 Accounts Committee.

చాలామంది మిత్రులు చెప్పినట్లు, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు. మన రాష్ట్రం ఇప్పుడు చాలా శీత్రమైన పరిస్థితిలో ఉన్న విషయం మనకందరకు తెలుసును. బాధ్యత కలిగిన వ్యక్తులుగా మనమందరం రాష్ట్ర శ్రేయస్సును భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని అంద్రులమందరం కూడా ఒకటి ఆనుకుని దేశానికి ప్రపంచానికి రుజువు చేయకలగాలి. ఐకమత్యమంతో ప్రవర్తించవలసిన బాధ్యత ఎంతైనా ఉంది. మనమందరం సోదరులుగా ప్రవర్తించుకుంటూ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి పాటు పడాలని కోరుతున్నాను. మల్లు సుబ్బారెడ్డిగారి గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఎక్కువగా నేను చెప్పవలసిన వని లేదు. వినయం, నమ్రత, సౌమ్యత, శాంతి స్వభావం కలిగిన వ్యక్తి ఆయన. న్యాయవాద వృత్తిలో ఆయనకు మంచి పేరు ప్రతిష్ఠలుండేవి. చాలా పాపులర్ మాన్ ఆయన. పాపులారిటీ వల్లనే ఆయన రెండు సార్లు కాంగ్రెసులో పోటీ చేసి గెలిచాడు. వారు పోవడం వారి కుంటుం బానికే కొక రాష్ట్రానికి కూడా లోటు ఏర్పడిందని ఆనుకుంటున్నాను. చారికి కగవంతుడు శాంతిని ఒసగాలని కోరుతున్నాను గౌరవార్థం రెండు నిమిషాలు నిలబడాలని కోరుతున్నాను.

The question is :
 "That this House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri Mallu Subba Reddy, former Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family".

The motion was adopted rem con all members standing in silence for two minutes.

POINT OF INFORMATION

re: Hunger Strike by Sri Kameswara Rao.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— కామేశ్వరరావు :— అనే ఆయన 11 రోజులనుంచి నిరాహారదీక్ష పూని ఉన్నారు. 87 మంది ఉద్యోగులకు సంబంధించినది. బోనసు సంబంధించి షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లు ఆక్టుగురించి దీని గురించి మంత్రిగారు ప్లేటుమెంట్లు చేస్తామని చెప్పారు. చెప్పనీయండి.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :— గవర్నమెంట్కు సంబంధించినంతవరకు రెండు యిస్యూస్ ఉన్నాయి. బోనసు విషయం, షాప్స్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లు ఆక్టును ఎక్స్లెండ్ చేయడమా లేక ఎగ్జెంట్ చేయడమా అనే దానిని గురించి పరిశీలన చేస్తాం. బోనస్ మాత్రం యిచ్చేది కాదు. నాన్ ప్రాఫిటబుల్ బాడీ కాబట్టి ఆలోచనలో లేదు. క్యాబినెట్ కు రిఫర్ అయితే అప్పుడు చూస్తాం.

Mr. Speaker:—Please go through and see that something is done. Please see that it is settled some how.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— బోనసు యితర రాష్ట్రాలలో యిస్తున్నారు.

Mr. Speaker :—The Minister has promised to make a statement today. Is he willing to make any statement ?

(pause)

Anyhow members have brought to the notice certain things. Please make a note of them and see how best they can be settled.

MESSAGES FROM THE COUNCIL

re : NOMINATIONS TO THE PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE.

Mr. Speaker :—Now, I have got one or two announcements to make the following is a communication received from the Chairman, Legislative Council;

"I am to inform the Legislative Assembly that the following motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on 11th March, 1969, concurring in the recommendation of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to the Public Accounts Committee of the Assembly for the financial year 69-70.

MOTION

"That this House concurs in the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to serve on the Public Accounts Committee of the Assembly for the financial year 69-70 and do proceed to elect in such manner as the Chairman may direct six members from among the members of the Council to serve on the said committee."

"I am further to inform the Legislative Assembly that at the sitting of the Legislative Council on 17th March 1969, I declared the following members duly elected to the Public Accounts Committee of the Assembly for the financial year 69-70 :

1. Sri A. Joseph
2. Sri M. Subba Reddy
3. Smt. K. Kanakarathamma
4. Sri Y. C. Ranga Reddy
5. Sri I. Lingayya
6. Sri J. Mutha Reddy

re: Nominations to the Estimates Committee

Mr. Speaker:—I am to inform the Legislative Assembly that the following motion has been adopted by the Andhra Pradesh Legislative Council at its sitting held on 11th March, 1969, concurring in the recommendations of the Assembly that the Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to the Estimates Committee of the Assembly for the financial year 69-70.

MOTION

That this House concurs in the recommendation of the Andhra Pradesh Legislative Assembly that the Andhra Pradesh Legislative Council do agree to nominate six members from the Council to serve on the Estimates Committee of the Assembly for the financial year 69-70 and do proceed to elect in such manner as the Chairman may direct six members from among the members of the Council to serve on the said committee."

"I am further to inform the Legislative Assembly that at the sitting of the Legislative Council on 17th March, 1969, I declared the following members duly elected to the Estimates Committee of the Assembly for the financial year 1969-70.

1. Sri D. Kondiah Chowdhry
2. Sri N. D. M. Prasad Rao
3. Sri K. V. Prathap Reddy
4. Sri R. Narapa Reddy
5. Sri Nivarphi Venkata Subbiah
6. Sri G. Krishnamoorthy

Point of Information :
re : Village establishment.

18th March, 1969.

491

re . NOMINATION TO THE REGIONAL POSTS AND TELEGRAPHS
ADVISORY COMMITTEE

Mr. Speaker :—I am to inform the House that Sri A. Bhagwantha Rao has been nominated for election to the Regional Posts & Telegraphs Advisory Committee, Hyderabad. As the number of candidates nominated is equal to the number of vacancies to be filled, namely 1, I declare him to have been duly elected to the Regional Posts & Telegraphs Advisory Committee, Hyderabad.

re : Nomination to the vacancy on Committee on Public Accounts

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that Sri Poola Subbiah has been nominated for election to one vacancy on the Committee on Public Accounts for the financial year 1969-70. I declare him to have been duly elected to the Committee on Public Accounts.

POINT OF INFORMATION

re . VILLAGE ESTABLISHMENT

Sri V. B. Raju :—You may kindly remember, yesterday a point was raised about the orders issued by the Revenue Board regarding village establishment. The Board of Revenue has prescribed certain scales to be observed in appointing village servants in the year 1970. Collectors have been submitting proposals based on those instructions. The land revenue has increased during the last 60 years while there was only small rise in the number of pattadars that are paying the land revenue. It was also noticed that in some of the villages, village servants are appointed indiscriminately and without proper sanction. The Board of Revenue also noticed a tendency on the part of the Assaldars and subordinate authorities to increase the strength of the village establishment by following certain methods. For example, in one case where one patwari was holding charge for a group of villages which was bifurcated into independent villages, he appointed 11 patwaris in the place of 1. It was also further noticed that in some villages where there are no wet lands Neeradies are appointed and in some villages where there was need there were no Neeradies. To bring in uniformity and to have general principles as guide-lines for subordinate officers, the Board of Revenue considered it necessary to reiterate the principles laid down in its proceedings of 1910 with suitable modifications necessitated by enhancement of land revenue and changes that occurred during the past 60 years and prescribed certain scales in Board orders of 14-2-69. The Government have since received some representations and the Government are asking the Board of Revenue to keep these proposals in abeyance till further instructions. The Government actually have taken note of the representations about the retrenchment that they may be caused because of the introduction of the new proposals and is going to ask the Board to keep the instructions in abeyance till further instructions are issued.

Mr. Speaker :—At least till next session. Some of the members might again make some representations.

ANNOUNCEMENT

re : RESIGNATION FROM THE MEMBERSHIP OF THE PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE.

Mr. Speaker:—I have received one resignation letter from Mr. Ram Bhoopal Reddy. It says: "I am to state that I am here-with tendering my resignation from the membership of the Public Accounts Committee. Please accept the same. With regards,"

Now, let us proceed to Call Attention Notices.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re:—Cell Created for receiving Complaints from Scheduled and Castes Scheduled Tribes.

శ్రీ బి. వి. రమణయ్య:— అధ్యక్షా, ఇటీవల ప్రభుత్వం జి. ఓ. ఎస్ 880 డిపార్ట్మెంట్ 1-6-68 తీసుకు వచ్చినది. The Government has created a cell to review the activities to hear the petitions and solve the problems. ఈ సెల్ క్రియేటు చేసినటువంటి ఉద్దేశ్యము ముఖ్యమంత్రిగారు యిటీవల ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ పార్లమెంటులో సీమిలర్ సెల్ క్రియేట్ చేసినటువంటి విషయం తెలుసును. వై. బి. చవాన్ గారు సెంట్రల్ షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్స్ సెల్ ను ఏర్పాటు చేసి సర్వీసెస్ ప్రొమోషన్లు గాని డెవలప్మెంట్ యాక్టివిటీస్ గాని అరుగుతున్నటువంటి అన్యాయాలు పరిశీలించడం కోసం సెల్ క్రియేటు చేసిన విషయం తెలుసును. ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన అరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు సెల్ క్రియేటు చేశారు. డిప్యూటీ సెక్రటరీని చేశారు. జి. ప. డి. లో చీఫ్ కలెక్టరీ కమిషనరు, డిప్యూటీ కలెక్టరీ డిప్యూటీ కమిషనరు గా చేశారు. డిప్యూటీ కమిషనరు యిండి పెండెంటుగా నిర్ణయం చేయడానికి అవకాశం లేకుండా 3/4 మంది పంచాయత్ రాజ్ డిపార్టుమెంటు సెట్టి బలం లేకుండా చేశారు. షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్స్ కు సంబంధించినవారు ఒక కోటి మంది ఉంటారు. అసగా ఈ రాష్ట్ర జనాభాలో నాలుగో వంతు ఉంటారు. వారి అభ్యుదయం, కష్టనిష్ఠురాలు చూడడం కోసం వేసిన సెల్ ను పటిష్టంగా చేయలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. అది యిండి పెండెంటుగా ఉండాలి. పంజాబులో దీనికి సంబంధించి ఒక సెక్రటరీ యిటు డిపార్టుమెంటు ఉంది. బీహారులోను మైసూరు లోను కొన్ని కమిటీస్ వేసి టు గో యింటు ది మేటర్లు లెజిస్లేటర్లు కమిటీస్ ను చేశారు ఇంతవరకు మనకు ఆ పని కూడ చేయలేదు. On the lines of Estimates Committee on the lines of P. A. C. పార్లమెంటులోని షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్స్ వారిలో పార్లమెంటరీ కమిటీని చేశారు. అటువంటి కమిటీని వేయాలి. Advisory board ని వేయాలి. To renew the activities, to advise the cell advisory board ని వేయాలని మనవి చేస్తున్నాను చీఫ్ సెక్రటరీగారు కమిషనరుగారు వుంటే ఏ డిప్యూటీ సెక్రటరీని వేసినా independent గా action తీసుకొనే అవకాశము లేదు. Services లో వున్న scheduled castes వారికి అన్యాయము జరిగితే కమిషనరుకు represent చేయడముచాల కష్టము. ఇటీవల హరిజనులకు జరిగిన అన్యాయము గురించి రిపోర్టులు

Calling attention to a matter of urgent public importance : 18th March, 1969. 403
 re : Cell created for receiving complaints from Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

వచ్చినవి. The Secretariat is considered to be the seat of the Government. There is not even one Deputy Secretary in the Secretariat from among the Scheduled Castes and Scheduled Tribes, there are not even two or one Assistant Secretary also. అన్యాయము జరిగినది అని కోర్టుకు పోయి దాని ద్వారా ఆర్డర్లు తెచ్చుకొంటే దానిమీద appoint చేసిన అసిస్టెంట్ సెక్రటరీని revert చేసిన పరిస్థితి జరిగినది. P and T Department లో కొన్ని కేసులలో కాని minimum education qualification వున్న వారు వందల కొలది available గా వున్నప్పుడు సెక్రటేరియట్ లో minimum educational qualification వున్న వారు ఎందుకు available గా లేదో అర్థవంకానడము లేదు. ఇటువంటి విషయాలన్నింటిని call చూడాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి represent చేస్తే G. O ని issue చేశారు. Retrenchment లో కూడ Scheduled castes వారికి protection ఇవ్వాలని ఆర్డర్లు issue చేశారు. సంవత్సరము. 11 జూలై 1967న ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ శాసన సభలోనే దానిని ప్రవేశపెట్టారు. Scheduled Castes కి protection ఇచ్చారు. That G. O. was created on 3rd August 1967. Retrospective effect అని జి. ఓ. లో లేదని డిపార్టుమెంటు వారు అంటున్నారు. ఇప్పటికే చాలమంది Scheduled Castes, Scheduled Tribes వారు retrench అయినారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని represent చేశాము. Call కి represent చేశాము. ఇంతవరకు ఏమీ కాలేదు. We met the Chief Engineer (General) Mr. Malla Reddy, we are helpless. We met the Chairman of the State Electricity Board to implement that G. O. We are helpless. ప్రభుత్వము సర్దుబాట్లో చేసి G. O. ని అమలు చేయలేని పరిస్థితిలో వున్నది. Services లో అన్యాయము జరుగుతున్నది. Developmental programme లో అన్యాయాలు జరుగుతున్నవి ఈ సూచనలన్నింటిని రృప్టిలో పెట్టుకొని ఈ cell ని independent body గా చేయాలని కోరుచున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Sri K. Brahmananda Reddy :—In G. O. Ms. 330, G. A. (Special) Department, dated 1-6-1968, orders have been issued to constitute a cell in G.A. D. to deal with the representations and grievances of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes. A cell has accordingly been formed in the G. A. D. with effect from 19-7-1968. The intention of the Government in creating the cell is to provide for the uplift of the scheduled castes and tribes and to ensure that also schemes and special provisions, namely, social, economic, educational advancement etc made for the benefit of the scheduled castes and tribes are carried out effectively and that all grievances of the members of those communities are speedily and sympathetically redressed. The Chief Secretary to the Government is the Welfare Commissioner for the scheduled castes and tribes at the State Level and is responsible to secure effective enforcement of all the provisions made by Government from time to time for the promotion of the welfare of these communities; to enquire into the grievances that may be raised by members of those communities in regard to any failure of negligence

494 18th March, 1969 Calling attention to a matter of urgent public importance :
 re : Cell created for receiving complaints from Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

in implementing the special provisions made for their benefit and to take necessary remedial action. He will also take necessary measures for ensuring protection to them against exploitation and harassment. The Collector who is the Welfare Deputy Commissioner for scheduled castes and tribes exercises the same functions at the District Level as the Welfare Commissioner at the State level and works directly under his control. The Cell has taken steps towards appointment of liaison officers in all the departments of the Secretariat as also the offices of the Heads of Departments, Collectors and other unit officers charged with the task of securing due enforcement of the special rules of reservation made in public services as also the concessions extended from time to time in favour of scheduled castes and tribes. It is hoped this system will result in securing representation for these communities in services which they were not hitherto given. Instructions have also been issued to local bodies, public undertakings etc to provide for rule of reservation in service under their administrative control. Steps are also being taken to see that these bodies amend their rules of recruitment of personnel so as to provide reservation to these communities. So far 300 complaints have been filed with the cell. Of these 38 have been finally disposed off; of these 15 pertain to harassment of Harijans. Out of these 15 cases, 2 relate to murder; one ended in conviction and the other is still pending in the court. In the other cases, disputes were settled among the parties themselves or the police have taken necessary action resulting in cordial relations amongst them. 6 cases pertain to service matters of whom in 2 cases the two affected individuals were re-instated in service. In the other cases, representations were found to be not based on any valid grounds. 6 cases pertain to land assignment and they have been sent to the Collectors with instructions that lands may be assigned in case they are found unobjectionable. The other cases are also miscellaneous matters; and they too were sent to the appropriate authorities with instructions to render such assistance as may be necessary. All the other pending cases have been referred to concerned authorities and when their reports are received they will be examined and appropriate action taken.

Mr. Deputy Speaker.—I do not know whether he has any information.

Sri B. Ratnasabhapathi :—This information, the Chief Minister might require because he is going to make a statement in an hour or two about the arrests. Just now we are coming from there. We are told that four students have been rounded up by 50 police and they were beaten mercilessly. This information also he may kindly get. If this is the way things are going..

Mr. Deputy Speaker :—You have brought it to his notice. He will tell at 10' Clock.

श्री बदरीविशाल पिल्ली :—अध्यक्ष महोदय, विधान सभा के सामने जॉलिस वालों ने ४ लडकों को बुरी तरह से पीटा है। यह बह रेडडी राज नहीं पोलिस

Calling attention to a matter of urgent public importance 18th March, 1966 495
 re : Cell created for receiving complaints from Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

राज होगया है। इस असेम्बली के चारो तरफ पोलिस ही के लोग है और जनता के साथ दुर्वहवार चल रहा है। यह किस तरह और कब तक चलता रहेगा।

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, Hunger strike చేయడానికి వచ్చిన పుడు వారికోరిక ఏమివున్నా పోలీసువారు శాంతముగా వుండాలి. లేకపోతే ఉద్రేకాన్ని రేకెత్తించి ఉద్యమానికి దోహదముచేసిన వారు అవుతారు. అసెంబ్లీ సభ్యులు మంసు ఈవిధంగా జరుగుతూవుంటే ప్రజలలో ఏమి అభిప్రాయము వుంటుంది? అందువల్ల కాస్త అల్లర్లు జరిగినా శాంతముగా వుండాలని పోలీసు వారికి instructions ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارمینار) :— اسپیکر صاحب - پولیس سے زبرد کنٹرول کریں جو اس سے استعمال اور بڑھے گا - جو کچھ ہوا اس سے بڑھ کر ہوگا - پر امن طور پر انہیں (احتجاج) کرنے دیجئے - چیف سیکرٹری صاحب اسکو دیکھیں

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఇవాళ అసెంబ్లీవుంది కాబట్టి బయట జరిగిన గొడవలు తమదృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాము. రేపటినుంచి వారిని కొట్టచలపినా ఎవ్వరూ అడిగేవారు వుండరు. పోలీసులు పిల్లలను తరుముతున్నారు. వారిని రేకెత్తించినట్లు అవుతుంది. ఆవిధంగా కాకుండా పోలీసువారికి తగినమాట చెప్పాలి. మదమలపైన కొట్టగానే వాళ్లు అక్కడే పడిపోతున్నారు. పిల్లలు అల్లరిచేస్తే వారిని వెళ్లగొట్టాలి కాని ఈవిధంగా కొట్టడము అంటే మేము tolerate చేయము.

ఇక cell విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారు reply యిచ్చారు. వారు నెక్రటరీలు యిచ్చిన వాటిపైన ఆధారపడతారు ఎన్నో cases ఇచ్చాము. ఒక్క దానికి కూడ cell నుంచి మాకు reply రాలేదు. హరిజనులను మేము బాగా చూస్తున్నాము అంటారు బడ్జెటు వారి సంక్షేమానికి 100 లక్షలు కేటాయించాము అంటారు. చెప్పకమే కాని జమలుతో రావడంలేదు. Chief Secretary గారికి ఎన్నో cases ఇచ్చాను. ఒక case మీ ఎదుట పెడతాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :— అధ్యక్షా! నేనిన్నిసార్లు నిలబడతూనే వున్నాను. మీరేదో నన్ను పిలుస్తారనుకుంటే, నన్ను మీరు మరచిపోయి నట్లున్నారు. సరే “మీరు దీనిమీద మాట్లాడుడానికి హక్కులేదని” మీరంటే నేను మానేస్తాను. ఈ call attention లో నేనూ notice యిచ్చాను. వ్రాసి యిచ్చాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— స్పీకర్ గారు వెళ్లబప్పుడు చెప్పి పోయారు. So many have given notice, one of you may speak అని రమణయ్య గారికి opportunity యిచ్చి స్పీకర్ గారు వెళ్లిపోయారు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— రమణయ్య అంటే రమణయ్య వాళ్ల పార్టీ తరపున మాట్లాడాడు.

Calling attention to matters of urgent public importance :
re: Alleged death of Sri Ramalingiah in Palacole.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—పార్టీనుంచి అనికాదు. వ్యవధిచాలా తక్కువున్నది. కనుక one of you అని చెప్పి ఆవిషయంలో తెల్సుకోదానికి గాను మీ రిచ్చిన సంగతి కూడా మొదటే పరిచయం చేసుకోదానికి ఈవిధంగా చేకాము అని చెప్పివున్నారు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:— అ రెట్టా పీలుపడుతుందండీ? వాళ్లిద్దరిలో ఒకరికిచ్చారు. బాగుండనుకోండి. తరువాత నాకు కూడా అవకాశం యిస్తే బాగుండుంది.

Mr. Deputy Speaker:— There is no doubt about it. ప్రతికూరి ఒక్కో పార్టీనుంచి ఒక్కొక్కరికే అవకాశం యిచ్చేది మాత్రమే జరుగుతూవుంది. కాని ఈదినం వ్యవధి తక్కువగా వుంది. యింకా call attention motions వున్నాయి. ఎవరైనా ఒక్కొక్కరు మాట్లాడండి అని speaker గారు చెప్పినారు. ఆవిధంగా రమణయ్య గారిని పిల్చి అవకాశం యిచ్చి వెళ్లిపోయారు. అందువల్ల మీకు అవకాశం దొరకలేదు. సమాధానం కూడా చెప్పడంకూడా జరిగింది. There is nothing as intentional నేను second call attention కూడా పిలిచాను. ఇంకా మనకు Appropriation Bill వుంది. Agenda లో మనకింకా ఎంతో పని వుంది కనుక విలవలేదు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య:— ఇప్పటికిప్పుడే రెండు మాటలతో అయిపోయేది. ఈపాటికి రెండయిపోయేవి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—లేదండీ. ఇప్పుడు మీకు అవకాశం యిచ్చే వరకు బుచ్చిరాయుడు గారున్నారు, తరువాత ఇంకో పార్టీనుంచి కూడా వున్నారు యింకా. Now I have called second one. Let us go ahead.

re:—Alleged death of Sri Ramalingiah in Palacole.

శ్రీ పి. శేషావతారం (పాలకొల్లు):—అధ్యక్షా, పాలకొల్లు town లో 18-2-1969 న జరిగినటువంటి దారుణమైన చర్య, ఇది చెప్పకోతగ్గ హింసాకాండ. పాలకొల్లులో 12 వ వార్డుకు సంబంధించినటువంటి ఆసామి అయిన అలిగి రామయ్య కుమారుడు రామలింగయ్య అనే అతను రాత్రి 8 గంటలకు కాఫీ హోటల్లో టీ పుచ్చుకొనుచుండగా నర్సాపురం సబ్-ఇన్ స్పెక్టరు నలుగురు పోలీసులను పంపించి అతనిని అవతలికి తెప్పించారు. తెప్పించిన తరువాత అతనిని చాలా హింసించి, చాలా గట్టిగా కొట్టిన మీదట అతను స్పృహతప్పి పడిపోయినాడు. తరువాత అక్కడ వున్నటువంటి పోలీసులను యిచ్చి తలుపుల వెంకటేశ్వర్లు అనే ఆసామితోటి ఒక రిక్నా యిచ్చి అతనిని సంత మార్కెట్ లోకి పంపించేసినారు. పంపించి అక్కడ ఒక వెనరగంటి లక్ష్మణరావుగారు అనేటువంటి ఆసామి యొక్క బడ్డిఒకటి అక్కడవుంటే ఆ బడ్డి మీద అతనిని పరుండబెట్టారు వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయిన తదుపరి తిరిగి తలుపుల వెంకటేశ్వర్లు అతని తండ్రియైనటువంటి రామయ్య దగ్గరికి యింటికి వెళ్ళి మీ అక్కాయి స్పృహతప్పి పడిపోయివున్నాడు, యింటికి తీసుకునివద్దామని చెప్పి

Calling attention to matter of urgent public importance:
 re : Alleged death of Sri Ramalingiah in Palacole.

18th March, 1969.

497

రామయ్యను తీసుకువచ్చినాడు. అతను ఆతని తండ్రితో అక్కడికి తిరిగి వచ్చిన మీదట, తండ్రి వచ్చి చూడడంతోటి అతను చచ్చిపోయి వున్నాడు. అప్పుడు ఆ చుట్టు ప్రక్కలనున్న జనం అంతా అక్కడ చేరి, వారు, పెనరగంటి లక్ష్మణ రావు, అతను చచ్చిపోయినాడని పోలీసులకు రిపోర్టు చేసినా ఎవరూ కూడా దానిని ఐట్టించుకోలేదు. ఎవరూ రాలేదు. మర్నాడు ఉదయం 9 గంటలకు వారు వచ్చి body ని hospital కు తీసుకువెళ్ళి post mortem చేసి, అక్కడ పంచాయతీ చేస్తే అందులోకూడ దెబ్బలవల్ల చనిపోయినాడని అక్కడ వారు తెలియపరచిన విషయం కూడ వారు చెప్పన్నారు. ఇటువంటి దారుణమైనటువంటి సంఘటన ఈ విధంగా జరిగినట్లయితే ఆ ప్రజలెంత భీభత్సాంగా భీతావహంగా వుంటారో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. పాలకొల్లు చాలా పెద్ద టౌను. అక్కడ బ్రహ్మాండమైనటువంటి wholesale business జరుగుతుంది. ప్రతి శనివారం కొన్ని లక్షల రూపాయల సంత రాష్ట్రంలో కల్లా పెద్ద సంత అక్కడే జరుగుతుంది అయితే అక్కడ police వారి యొక్క రక్షణ కాని ఏమీ వున్నట్లు కన్పించదు. అక్కడ దొంగ సారా అమ్మకం కాని, వేకాట, అనేకమైన దొంగతనాలు, కేసులుకొట్టేయడం మొదలైన అనేక రకాలైన దారుణమైనటువంటి పనులు జరగడంవల్ల తీవ్రమైన పరిస్థితులు అక్కడ కలుగుతున్నాయి. కాని Police department వారు ఏమీ చర్యలు తీసుకున్నట్లుగా కూడా కన్పించడంలేదు. ఈ మధ్యనే జనవరి నెలలో అక్కడ main road లో నున్న ఒకమిషనుకుడుతున్నటువంటి ఒకతని కొట్టోను, అక్కడనున్న గుడ్డల కొట్టోను, రెండు కొట్లలో దోపిడీ చేసి ఆ గుడ్డలన్నీ అమ్మేసుకోడానికి ప్రయత్నించడం జరిగింది. కేసులు కూడా పెట్టినారు. ఇన్నీ జరిగినా కూడా ఒక్క దొంగను కూడా వారు పట్టుకోలేదు. ఒక్క కేసులో కూడా పట్టుకున్నట్లు కనపడడంలేదు. అందువల్ల వెంటనే ఈ విషయాన్ని special C. I. D. వారికి entrust చేసి enquiry చేయించి అక్కడ వున్నటువంటి Sub Inspector ను, దీనితో సంబంధం వున్నటువంటి వారినందరినీ కూడా వెంటనే అక్కడి నుంచి transfer చేసి దాని విషయంలో న్యాయంగా విచారణ జరిపించాలని నేను Chief Minister గాన్ని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :-18-19 మధ్య రాత్రి సుమారు ఒంటి గంటకు పెనరగంటి లక్ష్మణరావుగారు అనేవారు పాలకొల్లు టౌను Police station లో ఒక report యిచ్చారు. ఏమని అంటే 18-2-1969 న సుమారు 11 గంటల 15 నిమిషాలకు అలుగు రామలింగయ్యగారు అనే ఆయన, తన యొక్క (బంక్) పాపువర్గ చచ్చి పడివున్నాడని, ఈ case register చేసుకున్నారండి ; 18-2-69 న Section 174 C.R.P.C. క్రింద చేసుకన్నారు. 19-2-1969 న 7 గంటలకు inquest చేసినారండి. Inquest లో abrasions మొగముపైన, తలకు వెనుక ఒక దెబ్బ, ఆగువడినాయి. Post mortem examination కు పాలకొల్లు Medical Officer కు పంపినారండి. తేదీ 19-2-1969 న దాని autopsy అంటే post mortem examination జరిగింది. తరువాత post mortem

498 18th March, 1969. Calling attention to a matter of urgent public importance
 re: Fire accident in Choudavada.

certificate లో కూడా మొట్ట మొదట inquest లో యెదై తే దెబ్బలు చూడ బడినాయో అవేకనిపెట్టబడినాయి. ఆ చచ్చిపోయినవాడి నోటినుండి కొంత కిరసిన్ వాసన వచ్చినది. అందువలన అతని పొట్టలో వుండేటటువంటి viscera Chemical examination కు పంపినారు. Pending report of Chemical examiner అది reserve చేయబడడం జరిగింది. Station General diary search, register, entry book, యీ arrest card యివన్నీ చూస్తే యితనిని arrest చేసినట్లు యేమీ లేదు. He was not wanted in any case. ఇది police custody లో అని యెవరో allegation చేసారు కాబట్టి Sub-divisional Magistrate కు enquiry కి పంపించినారు. Sub-divisional Magistrate గారు enquiry చేసి Medical opinion వచ్చిన తరువాత వారు findings యిస్తారు

re:—Fire accident in Choudavada.

శ్రీ వి. పాపయ్య :—అధ్యక్షా, నేను యీ నెల 11 వ తారీఖున యిక్కడి నుంచి నా నియోజకవర్గం వెళ్లడం జరిగింది. ఇక్కడ నుంచి వెళ్ళ గానే నాకు తెలిసిన ఆళ్ళర్లకర్మమైన విషయం యేమిటంటే చోడవరానికి రి మైళ్ళదూరంలో వున్నటువంటి, వెంకన్నపాలెం, ఆనందపురం మధ్యన వున్నటువంటి చోడవాడ అనే గ్రామం యీ నెల మొదటి వారంలోనే అగ్ని ప్రమాదానికి గురి కావడం. దరిదాపు 50 యిండ్లు భస్మివట్లం అయినవని భోగట్టా నాకు తెలిసిన వెంటనే హుటా హుటాని అక్కడికి వెళ్ళాను. వెళ్ళి అక్కడున్నటువంటి ఆ local సర్పంచి వాళ్ళను తీసికొని ఆ గ్రామం చూసాను. అక్కడి వారిలో చాలా మంది బీదవారున్నారు ఏ ఐదు మందో పది మందో కొద్దిగా డబ్బుగల వారున్నారు. మిగతా వారందరూగూడ complete గా బీదవాళ్ళే ఆ ప్రాంతం గత నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి, కరువుకు గురై అన్నోడకాలకే కటకటపడుతున్నారు. అది కొండ ప్రాంతంలోని గ్రామం. చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులన్నిటినీ ప్రత్యేకంగా revenue మంత్రిగారు దృష్టియందుంచుకోవాలని, అక్కడికి వెళ్ళి చూసి యెదైనా చేయ వలసిందని కోరుచున్నాను. వాళ్ళు మంచి నీరు కూడ లేకుండా బాధపడు తున్నారు. వారు గృహ నిర్మాణం చేయాలంటే చాలా వ్యయ ప్రయాసలు కలుగుతాయి. ఈ సందర్భంలో అక్కడి వారికి అధికంగా యివ్వుడిచ్చిన 50 రూపాయలే కాకుండా అధికంగా సహాయం చేయడానికి గాను దానిని యెక్కువగా వెచ్చించవలసిన అవసరం వుంది. వారు కూలి నాణి చేసి పొట్ట పోసుకుంటున్నారు. ఆనే విషయాన్ని నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి వారు face చేస్తున్నటువంటి కరువు దృష్ట్యా Revenue Minister గారు discretionary grants నుంచి యివ్వమని, అదనంగా యివ్వమని విజ్ఞాపనను కూడా నేను స్వయంగా వారికి దాఖలు చేసుకొని వున్నాను. ఇవన్నీ దృష్టిలో వుంచుకొని వారికి పత్వరంగా ఈ 50 రూపాయలు మాత్రమే కాకుండా వారికి అదనంగా యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. చోడవరంలో తరచుగా అగ్ని ప్రమాదాలు జరుగుతూ వున్నాయి. చాలా గ్రామాలలో అగ్ని

Calling attention to a matters of urgent public importance: 18th March, 1969. 409
 re: Fire accident in Mahadevapuram.

ప్రమాదాలు సంభవించాయి. మా చోడవరం తాలూకా one of the biggest taluks అయినప్పటికీ కూడా మాకు అక్కడ అగ్ని మాపక దళం లేకపోవడం చాలా బాధగా వుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం అచ్చట వెంటనే ఒక fire Service Station ను open చేయించడానికి సూచనకోవలసిందిగా ఈ సందర్భంలో విషయ పూర్వకంగా అర్థిస్తున్నాను

Sri V. B. Raju :—A fire accident took place in Choudavada Village in Chodavaram Taluk, Visakhapatnam District on 3rd March 1969. It is reported that 385 houses were gutted. Private property worth about Rs. 75,000 was destroyed, but there was no loss of human life or cattle. The Tahsildar, Chodavaram sent proposals for affording relief to the tune of Rs. 16,300. This matter is being actually taken up by the Collector for extending relief and we shall write to the Collector that if there are any funds available in the District in any Relief Fund he might consider extending further relief also.

Sri V. Palavelli :—Please see that a fire station is set up at Chodavaram.

Sri V. B. Raju :—The setting up of fire stations will be separately examined.

re: FIRE ACCIDENT IN MAHADEVAPURAM

శ్రీ జి. తిమ్మారెడ్డి (అల్లగడ్డ) :—అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గం మహాదేవ పురం గ్రామంలో 12-3-69 మధ్యాహ్నం ఇళ్లకు నిప్పుంటుకుని 385 ఇళ్లు రెండు గంటలలో కాలిపోయినాయి. వారందరూ బీదవారు. వెంటనే నేను సబ్-కలెక్టరును, వహాశీలుదారును చూచాను. సంద్యాలనుంచి రోటరీక్లబ్ వారు వచ్చి కొన్ని గుడ్లలిచ్చి ఒకపూట భోజనంకూడ పెట్టారు. ఒకపూట భోజనం పెడితే 1,000 రూపాయలు ఖర్చయింది. నేనుకూడ వెయ్యి రూపాయలుపెట్టి ఒకపూట భోజనం పెట్టాను. ఒక్కొక్క మనిషి వెయ్యి రూపాయలు పెట్టి భోజనం పెట్టాలంటే సాధ్యంకాదు. కలెక్టరుగారు వహాశీలుదారు గారు కలిసి వారికి ఇంటికి 50 రూపాయల చొప్పున రిలీఫ్ ఇచ్చారు. బిల్డింగు మెటీరియల్ కాంక్షను చేశారు. కాని కాంక్షనుచేసి ఆరు నెలలయినా బిల్డింగు మెటీరియల్ ఇవ్వకుండా వారు చెట్లక్రిందనే కాపురం చేసేట్లు చేస్తున్నారు. మా తాలూకాలో అయిదారు గ్రామాలలో ఏర్పడెంట్లు జరిగింది. వారికి కూడ బిల్డింగు మెటీరియల్ ఇవ్వకుండా చెట్లక్రింద కాపురం ఉంచడం జరిగింది. కాబట్టి ఫారెస్టు డిపార్టు మెంట్ వారికి వెంటనే బిల్డింగు మెటీరియల్ ఇచ్చేట్లు ఉత్తరువులివ్వాలని కోరుతున్నాను. పోతే ఆ పరియో మొత్తం కరువుగా ప్రకటించి రిమిషను ఇచ్చారు. వారికి ప్రధాని నిధినుంచిగాని, చేరే నిధినుంచిగాని వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యం కలుగజేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వీలయితే లోను ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం 50 రూపాయలు యిస్తుంటే ప్రభుత్వానికి నష్టం. కాబట్టి అయిదు సంవత్సరములలో తీర్చుకునేట్లుగా లోను బేసిన్ వైన ఒక్కొక్కరికి వారి కెఫాసిటీని బట్టి 500-1000-2000 రూపాయలు యిస్తే వారు ఐదు సంవత్సరములలో రి-పే చేస్తారు. కాబట్టి అది ఆలోచించాలని కోరుతున్నా వారికి

ప్రధానినిధినుంచిగాని, గవర్నరు నిధినుంచిగాని ఎలా వ్యయం కలిగించాలని కోరుతూ ఇప్పుడు రిలీఫ్ ఇచ్చిన కలక్టరుగారిని, తహశీలుదారుగారిని అభినందిస్తూ తొందరలో ప్రభుత్వం మిగతా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. వి. రాజు :—అధ్యక్షా, కర్నూలు జిల్లాలో వారు చెప్పినట్లు మహాచేవపురం గ్రామంలో 12-8-69న అగ్నిప్రమాదం కలిగి 364 ఇళ్ళు కాలిపోయినాయి. నష్టం దాదాపు రెండులక్షలు ఉంటుందిని అంచనా. కుటుంబాలు కలక్టరుగారు కుటుంబానికి 50 రూపాయల గొప్పని 18,200 రూ.లు 16-8-69న కాంక్షను చేశారు. బిల్డింగు మెటీరియల్ 7,200 రూ.లు మెటీరియల్ కూడా కాంక్షను చేశారు. వారు కోరినట్లుగానే ఫార్మెట్టు డిపార్టుమెంటుకు వ్రాయడం జరుగుతుంది. ఏమీ అటంకం పెట్టకుండా యీ బిల్డింగు మెటీరియలుకు అటంకం పెట్టవద్దని వ్రాయడం జరుగుతుంది. వారు రిలీఫ్ అడిగారు. ఆ సూచన పరిశీలించడానికి ఎడ్మినిస్ట్రేషనును కోరుతాము.

re: Affairs of Repalle Panchayat Samithi.

శ్రీ ఎ. శశవంశరావు :—అధ్యక్షా, బరువయిన పౌరసంఘంలో, శాశ్వత గల శాసన సభ్యునిగా యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చేటట్లు తీసుకుని వచ్చానుగాని అంతకంటే చెప్పేదిలేదు. అందులో మొదటనే చేసిన ఐటమ్స్ They are indicative of a deeper malady in the administration of Repalle Panchayat Samithi. అందుచేత వారు చదివిన దానినిబట్టి నేను సంతోషపడనుగాని నేను రిక్లెస్టు చేసేది ఏమంటే ఎఫెక్టివ్ గా పనిచేసే సమితి ఎడ్మినిస్ట్రేషను నడిచేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 9-8-69 ని రివిన్యూ బి.డి.ఓ. ను అపాయింటు చేశారు. రెండవది యం. వెంకటేశ్వర్లు అనే ఒక టీచరును ట్రాన్స్ఫరు చేయడం జరిగింది. మేము డి. ఇ. ఓ. లో ఎగ్జామిన్ చేయించి బి. డి. ఓ. రిపోర్టు తీసుకుని ట్రాన్స్ఫరు చేయడం మంచిదిగాను కేన్సిల్ చేయమని అతనికి కైరెక్టు ఇచ్చాము. ఆ బి. డి. ఓ. పవో కొన్ని అబ్జెక్షనులు రయిజు చేస్తే లేదు అతనిని రి ట్రాన్స్ఫరు చేయమని అడిగించారు. 16-1-69 న ఆ యం. వెంకటేశ్వర్లు అనే అతను రిపల్లె మునిసిపల్ కోర్టులో దావా వేశారు. అందుచేత బి. డి. ఓ. యీ దావా వెండింగులో ఉండగా ట్రాన్స్ఫరు చేయడం మంచిదా కాదా అని మాకు వ్రాశారు. అది ఏమయినా ఆ అర్డరు క్యారీఅవుట్ చేయమని 13-4-69 న అతనికి ఇన్ స్ట్రక్షనులు ఇవ్వడం జరిగింది. అతనిని ఆ విధంగా ట్రాన్స్ఫరు చేసి గవర్న మెంటుకు రిపోర్టు చేయమనడం జరిగింది. యీ పూర్వచంద్రరావు మేనేజరుగా పనిచేస్తున్నాడు. యీయన పే రెంటు డిపార్టు మెంటు, వంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు. అందుచేత ఈయనను పేరెంటు డిపార్టుమెంటుకు సరండర్ చేయడం అనే ప్రశ్న లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

re: Non-payment of salaries etc. to teachers.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మా పరియాలో ప్రయివేటు ఎయిడెడ్ మేనేజ్ మెంటు స్కూలులు ఉన్నాయండి. వారికి ఉద్యోగాలు రావడం, డీకాల్సు

Calling attention to a matter of urgent public importance: 18th March, 1969. 501
 re Non-payment of salaries etc.,
 to Teachers.

వచ్చిరతరువాత అందులోంచి డిడక్టు చేసుకోవడం తరువాత పద్దతనుకోండి. ఇప్పుడున్న దేనుంటే డిశంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరి—ఇప్పుడు మార్చివచ్చింది. యీ మూడు నెలలనుంచి జీతాలు వారికి ఇవ్వడంలేదు. డి. ఇ. ఒ. ఆఫీసుకు వెడి కే ఏమంటారు, మాకు రిలిజ్ రాలేదయ్యి గవర్నమెంటునుంచి రిలిజ్ చేయడంలేదు ఫండ్లు అంటారు జీతాలు ఇచ్చే టాయిములోకూడ సామ్రాంగా తన గాని 10 గాని జీతాలు వస్తాయి, పంచాయితీరమితులకు. ఇక్కడ మటుకు 20-28 వ తేదీలకు రావడం లేకపోతే యీ నెల శీతం వచ్చేనెల రావడం జరుగుతోంది. అది గవర్నమెంటు లోపమనీ అనుకోను, డి. ఇ. ఒ. ఆఫీసులో విలంబన అనీ అనుకోను. కొన్ని ప్రత్యేక కారణాలున్నాయి. యీ ఎయిడెడు స్కూల్సుకు చాల ఇబ్బందికలుగుతోంది. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో వెంటనే పరిష్కారం చేయాలి. గుంటూరులో సుసుమహారవాధ విద్యాలయమని ఉంది. అందులో 15-16 మంది టీచర్లు ఉన్నారు వారికి మూడు నెలలుగా జీతాలు అందడంలేదు. డి. ఇ. ఒ. ఆఫీసుకు వెళ్లి అడిగితే మాకు సాలరీను రిలిజ్ చేయలేదు కాబట్టి సాలరీను పే చేయడానికి వీలులేదు అంటారు, డి. ఇ. ఒ. ఆఫీసులో బిల్లు పెట్టడంకూడ 5-10 తేదీనకూడ జీతాలు జేవంటే ఎట్లాగ? డి. ఇ. ఒ. లోపమో గాని, సూపరింటెండు లోపమోగాని 20 వ తేదీవరకూ బిల్స్ పాస్ కావు. ఆఫీసుకు టీచర్లు పోయి ఏమయినా సమర్పణ చేసుకుంటేగాని బిల్లుపాస్ చేయరండి. యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. వెంటనే రెక్టిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, నేను కాల్ ఎటెన్షన్ ఇచ్చిన డాంట్లో ఎలిమెంటరీస్కూల్సు, ఓరియంటల్ స్కూల్సు అని వ్రాశాను. ఆ ఓరియంటల్ స్కూల్సు సముద్రంలో కొట్టుకుపోయింది. అది ఎట్లా మిస్ అయిందో తెలియదు. తరువాత దానిలో అది ఎట్లా మిస్ అయిందో తెలియదు. దానిలో మెయిన్ క్వార్టర్స్ ఒకటుంది. అదేమంటే బ్రజరీ ఆఫీసర్లు. మాకు క్లియరన్సు సర్టిఫికేటు రాలేదనుకనుక మేము ఇవ్వమని నెలల తరబడి వదేసి ఉంచుతున్నాము. అందువలన వారినుంచి కమ్యూనికేషను వచ్చినా అక్కడ పనికాదు. మా టి. ఎ. కే లేదు. నా టి. ఎ. మూడునెలల పదిపాను రోజులు వట్టింది. నా టి. ఎ. కాగితంవచ్చింది గాని నా క్లియరన్సు రాలేదని నిలిపారు. మంత్రిగారు నేను అన్నీ ఎరెంట్ చేశామని చెప్పవచ్చు. అరేజ్ చేశామని అనుకన్సన్వటికి ఆ ట్రజరీ ఆఫీసరుకు క్లియరెన్సు రాలేదని కాగితంకదలదు. డబ్బు ఇచ్చేనేగాని కాగితం కదలదు. అందువలన యీ ఎడ్మినిస్ట్రేషను బాగుపడేది ఉందా? ఎందువలన బ్రజరీ ఆఫీసులు డిలే చేస్తున్నాయి. డిస్టిక్టు బ్రజరీ ఆఫీసునుంచి సబ్ బ్రజరీ ఆఫీసుకు కాగితం రావడానికి మూడు నెలలువదుతుంది. యీ ఎడ్మినిస్ట్రేషను ఇట్లాగ నడవవలసిందేనా? లేకపోతే దానిని కొంచెం ఎక్స్ లికిట్ చేసే ప్రయత్నం ఉందా? అది చెప్పాలి. చాలా కాలంనుంచి ఓరియంటల్ టీచర్లు అందరికీ శ్రీ కాకుళంలో కూడ ఇట్లాగే ఉంది.

Calling attention to a matter of urgent public importance :

re : Non-payment of salaries etc ,
to Teachers.

Sri P. V. Narasimha Rao:—An additional amount of Rs. 3 lakhs was provided for reappropriation and communicated to the District Educational Officer, Guntur, through the Director of Treasuries and Accounts, Hyderabad for using the same towards payment of grants for Aided Primary schools during 1967-68 in the Director's letter No. Rc. 1300/A. 1-1-68 dated 13.8.69, i.e. Just about 5 days ago. This additional amount could not be provided earlier for want of funds. It is hoped that there will not be any further delay in payment of teachers in aided primary schools in Guntur.

As regards the Oriental Schools, I would like to submit that almost the entire amount required by them to pay the arrears of salaries has been released recently. About Rs. 10 lakhs have been released in two instalments Rs. 4,81,000 in one instalment and remaining in the next instalment so that there will be no difficulty at all in the payment of salaries. Actually, the salaries are being disbursed. That is the latest report.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణమూర్తి:—మధ్యన ప్రైవేట్ ఆఫీసులు అడ్డుగా వున్నవి. కాగితాలు రాలేవంటారు. క్లియరెన్సు పంపినప్పటికీ నెలల తరబడి ఇవ్వకుండా ఆపేస్తున్నారు.

Sri P. V. Narasimha Rao:—That is a matter of procedure. Without the Director of Treasuries giving clearance, no payment is made. So far as we are concerned, we are actually not allowing any time gap between our sanction and communicating it to the Director of Treasuries. Our Officer is actually going to the Director of Treasuries and getting it cleared.

శ్రీ సి. వి. కె రావు:—జీతాలు యిప్పడానికి ఆర్డర్లు వాస్ చేశామని ప్రైవేట్ ఆఫీసులకు తెలియజేశామని అన్నారు. కాని అక్కడ పేమెంటు చేయుట లేదని నాకు ఉత్తరం వచ్చింది. మరి నేను యిక్కడ సమావేశంలో మన్నప్పడు తురుకొనుటకు వీలు లేదుకదా? ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి సక్రమంగా చేయించవలసిన శాస్త్రాధికారాన్ని నామీద ఉన్నది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—ఆ మొత్తాలు రిలీజైనవి. డైరెక్టరాఫ్ ప్రైవేట్ నుంచి క్లియరెన్సు వచ్చింది. సబ్ ప్రైవేట్ క్లియరెన్సు వచ్చింది. ఇక డి. ఇ. ఓ. గారు చూసుకోవాలి.

శ్రీ జి. వెంకట రెడ్డి:—పంచాయితీ సమితులలో టీచర్లకు జీతాలందుట లేదని చాదాపు రెండు మూడు సంవత్సరాల నుంచి కంప్లెయింటు వస్తున్నది. ఒక ఫండు లాంటిది ఏర్పాటు చేసి యీ టీచర్స్ జీతాల డబ్బు చేసికి డైరెక్టర్స్ చేయజూడదని, ఆ ఫండు ఒకేసారి రిలీజ్ చేయాలని పంచాయితీ సమితులలో వుండాలని నిర్ణయం చేశారు. ఆ విధంగా ప్రయవేట్ ఎయిడెడ్ మేనేజ్ మెంటు టీచర్లకు ఒక ఫండు ఒకేసారి ఎలాట్ చేసి ఆ ఏర్పాటు చేస్తే యీ లాప్సెస్ లేకుండా టీచర్స్ యిబ్బంది పడకుండా వుంటారు. అది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

Calling attention to a matter of urgent public importance : 18th March, 1969. 503
 re : Starting of Junior Colleges.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — ప్రయివేట్ మేనేజ్ మెంటు టీచర్లు కొరకు quarterly releases జరుగుతాయి. వచ్చే మూడు మాసాలకి ఈమాసంలో రిలీజ్ చేయడం జరుగుతోంది. ఇటీవలి మాసాలుగా want of funds వల్ల re-appropriation చేయవలసి వచ్చింది. గత సంవత్సరం పదవ క్లాస్ వరకూ fees తీసుకునేవారం. ఈ సంవత్సరం free చేశాము. అందువల్ల ఈ సంవత్సరం అంత amount release చేయడంలో కొరత పర్పడింది. వచ్చే సంవత్సరం ఈ యిబ్బంది వుండదు.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారామయ్య: — చాలా మునిసి పాల్టీలకు ప్రభుత్వం grants యిస్తోంది. కాని 3, 4 నెలలకుగాని ఎలమెంటరీ స్కూలు టీచర్లుకు జీతాలు అందడంలేదు. సక్రమంగా జీతాలందేటట్లు మంత్రిగారు ఏర్పాటు చేస్తారా?

Sri P. V. Narsimha Rao. — As far as I know the method for release of grants, there is no difficulty. Sometime; it so happens that there might be paucity of funds and for reappropriation a little time may be needed.

re : STARTING OF JUNIOR COLLEGES.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: — జూనియర్ కాలేజెస్ వచ్చే సంవత్సరం నుంచి ప్రారంభిస్తామని చెప్పారు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ, శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ తరపు నుంచి కమిటీను వెళ్ళాయి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ తరపు నుంచి మొన్ననే బయల్దేరిందని చెప్తున్నారు. ఎక్కడెక్కడ ఈ జూనియర్ కాలేజీలు నెలకొల్పాలనో, requirements ఏమిటో ఆ వివరాలన్నీ ముందుగా అక్కడివారికి తెల్పకపోతే యిబ్బంది అవుతుంది. తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లులో అనేక చోట్ల కాలేజీలు లేవు. ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించి ఈ జూనియర్ కాలేజెస్ ను నెలకొల్పుతారా? M. A. క్వాలిఫికేషనుగల టీచర్లు ఉన్నారు. వారికి 6 నెలల స్ట్రైయినింగు యిచ్చి Higher Secondary Schools కు వేస్తున్నారు. కాని M. A ప్యాస్ వస్తే disqualify అన్నారు. ఏరే మవుతారు? ఈ జూనియర్ కాలేజెస్ ఎక్కడెక్కడ ప్రారంభిస్తారో తెలియ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — ఆంధ్రా, నెలకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాల తరపు నుంచి కొన్ని teams వెళ్ళి ఒక నివేదిక సమర్పించే పరిస్థితి వచ్చింది, కాని ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం వారింకా కదలలేదు. వారితో మాట్లాడడం జరిగింది. వారు వెంటనే teams తయారుచేసి పంపి తెలంగాణా ప్రాంతంలో వున్న స్థలాలు సందర్శించి నివేదిక సమర్పించబోతున్నారు. రెండు మూడు వారాల్లో ఈ మూడు విశ్వవిద్యాలయాల reports మా వద్దకు సమగ్రంగా వస్తాయి. ఆ తరువాత ఎన్నిజూనియర్ కళాశాలలు, ఎక్కడెక్కడ నెలకొల్పేదీ వచ్చే నెలలో తుది నిర్ణయం తీసుకుంటారు. వచ్చే విద్యా సంవత్సరంలో ఈ కళాశాలలు నెలకొల్పుతారని చెప్తున్నాను. వచ్చే ఏప్రిల్ మాసాంతంలోగా

ఈ విషయాలన్నీ పరిశీలించిన నరైన, స్పష్టమైన నిర్ణయం చేయబడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: — తెలుగు మీడియం తీసుకు రాబోతున్న సందర్భంలో వాచకపుస్తకాలసంగతి ఏస్థితిలో ఉన్నదో చెప్పవలెనని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — ఇప్పుడున్న కార్యక్రమాన్ని బట్టి జులై మాసంలో పుస్తకాలు అందుబాటులోకి వస్తాయని అభిస్తున్నాము. దాని ప్రకారం ఆ కార్యక్రమం రూపొందించారు అది అనుకున్న ప్రకారం కొనసాగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం: — సర్కార్ జిల్లాలలో కొన్ని కాలాకాలంలో 10, 11 హైస్కూళ్లు, రెండు మూడు కాలేజీస్ చొప్పున వున్నవి. ఈ పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఎక్కడెక్కడ కాలేజీలు అవసరమో ప్రభుత్వం గమనించి ఎన్ని కాలేజీలు పెట్టవలెనని ఒక అంచనా ఏమైనా వేసినదా? వెనుకబడిన ప్రాంతాల యొక్క ప్రత్యేకావసరాలను గుర్తించి ఆంధ్రప్రాంతంలో ఈ కాలేజీలన్నింటినీ ప్రారంభించారో తెలియజేయవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బచ్చిరాయుడు: — జిల్లా పరిషత్తులు ఊనియర్ colleges పెట్టడానికి, స్కూళ్ళకు ప్రభుత్వానికి hand over చేయడానికి యిష్టపడుతుంటే దని చెప్తున్నారు. వారు ఒప్పుకొనకపోతే వ్రయివేటు స్కూళ్ళకు, గవర్నమెంటు స్కూళ్ళకు మాత్రమే preference యిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — ఒప్పుకొనరు అనే సమస్య ఉద్భవించదు. జిల్లా పరిషత్తుల యాజమాన్యంలో ఊనియర్ కళాశాలలు వుండవు. ప్రభుత్వం తీసుకొనడం జరుగుతుంది. లేక private గా వున్నవి, upgrade చేయడం జరుగుతుంది. జిల్లా పరిషత్తులు తిరస్కరిస్తున్నాయనే విషయంలో నాకెట్టి సమాచారంలేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య: — ఈ ఊనియర్ కళాశాలల నిర్వాహణకు ఆర్థిక సహాయాన్ని గురించి ఏదైనా స్పష్టమైన నిర్ణయం జరిగిందా? యూనివర్సిటీ గ్రాంటు కమిషన్ గాని, ప్రభుత్వంగాని యిచ్చే సహాయం ఎంత? ఎందుకంటే ఈ teams వచ్చినప్పుడు చెప్పినది — వెనువెంటనే ప్రభుత్వం నుంచి non-recurring expenditure అలావుంచి, recurring expenditure కూడ బహుశః 5, 6 మాసాల వరకూ మీకు అందవేమో, ఒక సంవత్సరం వరకూ సమ కూర్చుకోవలసిన అవసరం ఉండవచ్చునని చెబుతున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తోంది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: — University Grants Commission ఎంత సహాయం చేసేది, చేయదలచింది, చేయనిది ఇంతవరకు తెలలేదు. అందువలన అది స్పష్టంగా చెప్పే పరిస్థితిలో లేము. ఈ సంవత్సరం అంచనాలకు కావలసిన డబ్బు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఖర్చు పెట్టవలసివుంటుందో అది సమకూర్చుకోవలసి

Calling attention to a matter of urgent Public importance : 18th March, 1969. 505
 re : Release of water for standing crops in Irigapaka Ianka, Nandigama Ianka and Penumala Ianka.

వుంటుందని నిర్ణయం వున్నది. ఒక సంస్థకు ఇంకొక సంస్థకు చంబంధం లేకుండా ఏ సంస్థకు ఎంత అదనంగా ఖర్చుపెట్టాలో, ఎంత అవసరమో వారి నివేదికలు అందిన తరువాత తేలుతుంది. ఇప్పుడు చెప్పడానికి వీలులేదు. ప్రజలనుంచి కంట్రీబ్యూషన్ రావలసివుంటే సరైన టైము ఇవ్వడం జరుగుతుందని, ముందుగా announce చేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ వీటికి ఇస్తుందో లేదో తేలలేదు అన్నారు. ఇస్తుందని మేము అభిప్రాయంలో ఉన్నాము. అది ఇవ్వకపోతే ఆల్టర్ నేటివ్ గా వీటిని ఫుల్ కాల్జెస్ గా ట్రీట్ చేస్తే తప్పకుండా ఇస్తారు. కాబట్టి వాటిని జూనియర్ కాల్జీలు అని అనకుండా ఫుల్ కాల్జెస్ అని నిర్ణయిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— వారికి ప్రాయటం జరిగింది. వారితో మాట్లాడుతున్నాము. వారు ఇంకా సరైన సమాధానం చెప్పలేదు. చెబుతారని అనిస్తున్నాను. వారు సమాధానం చెప్పిన తర్వాత దానినిబట్టి మనం నిర్ణయం తీసుకోవచ్చును. జూనియర్ కాల్జీలు నెలకొల్పడానికి నిర్వహించడానికి ఇబ్బంది ఏమీ లేదు వారు ఏంటి ఉద్దేశం గురించి అడిగారు. ఇప్పుడు నిర్ణయం ఏమిటంటే తెలుగు తప్ప, ఇతర ఏ మాధ్యమంలోకూడ జూనియర్ కాల్జీలు పెట్టవలసి ప్రయివేట్ వారు చెట్టవచ్చును. బారివారి అధికస్థోమత దృష్ట్యా వారికి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కోడ్ లో ఉన్నరూల్స్ దృష్ట్యా గ్రాంట్స్ ఇవ్వటం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం తరపున తెలుగు మీడియమ్ తో మాత్రమే జూనియర్ కళాశాలలు— అక్కడక్కడ ఇంగ్లీషు మీడియమ్ తో కొద్దిసంఖ్యలో పెట్టడం జరుగుతుంది. ఇంకొక మీడియమ్—మూడవ మీడియమ్—ఏదీ ఇంతవరకు నిర్ణయం తీసుకోలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

re :—Release of water for standing Crop in Irigipaka Ianka, Nandigama Ianka and Penumala Ianka.

శ్రీ ఎన్. వేమిమ్మయ్య :— అధ్యక్షా, కృష్ణాజిల్లా కైకలూరు తాలూకా కిరిగిపాకలంక, నందిగామలంక, పెనుమాలలంక, యీ మూడు గ్రామాలు దొండపాడు కాలవలకు టెయిలెండ్ లో ఉన్నవి. టెయిలెండ్ ఆయకట్టులో ఉన్న గ్రామాలు అయినందువల్ల వీరికి సీళ్లకు ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. కొల్లేటి ముంపువల్ల ప్రతి సంవత్సరం వెల్లువలు రావటం వారికి ప్రధమపంట పండకుండా పోవటం జరిగింది. దానిని ప్రభుత్వం గమనించి ఎప్పుడైనా సరే యీ కాలవ క్రింది వారికి వర్షనెంటుగా సాగుబడి చేసుకోవటానికి రెండవపంటకు సాగు చేసుకోవటానికి ఉత్తరువు ఉంది. కాని ఆ ఉత్తరువు ఉపయోగం లేకుండాపోతున్నది. పైన చెప్పినట్లు భూస్వాములు ఉన్నందువల్ల వారు రెండేసి పంటలు బాగా పండిం కొంటున్నారు. ఈ దిగువ ఉన్న మూడు గ్రామాలవారు చాలా నష్టపడుతున్నారు. కనీసం ఒకటి రెండు బస్తాలుకూడ పండకుండా పోతున్నది. సిద్దబల్లె, డి. ఉద్యోగ గస్టుల నిర్లక్ష్యంవల్ల యీ విధంగా జరుగుతున్నది. ఈ టెయిలెండ్ గ్రామాలకు

506 18th March, 1969. Calling attention to a matter of urgent public importance:

re: Alleged unfair practices by the management of Saravaraya Textiles Kakinada.

ఉపయోగపడేటట్లు యీ కాలవను బాగు చేయించటంలో, ఆ తూములు పెట్టటంలో చాలా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. అక్కడ రైతులు స్వయంగా శ్రమ్యుకొన్న తూములు ఉన్నవి. వారిద్వారా 20 సం.ల నుండి వారు నీరు తెచ్చుకొని భూమి సాగుచేసుకొంటున్నారు. ఈ మధ్య ఒక ఇంజనీర్ గారు వెళ్లి పాత తూములను వగులగొట్టారు. అది ఆనాథరైజ్డ్ కాబట్టి వగులకొట్టటం సబబుగానే ఉంది. కాని వారికి వేరే తూములు ఏర్పాటు చేసిన తర్వాత, నీటి వనరులు ఏర్పాటు చేసిన తర్వాత పాత తూములు వగులగొట్టవచ్చునుగాని 20 సం.ల నుంచి ఉన్నవి వగులకొట్టటంవల్ల క్రిందికి నీరు పోకుండా పోవటం, పైన ఉన్న రైతులు క్రిందికి నీరు రానివ్వకుండా చేస్తుంటే-క్రిందికి నీరు రావటానికి ఏర్పాటు చేయకుండా పోవటంవల్ల 1,800 ఎకరాలకు నీరు లేకుండా పోయింది, 900 ఎకరాలలో వైరు ఎండిపోయింది. 300 ఎకరాలకు మొత్తం నీరు అందకుండా ఆ భూమి బీడుగా ఉంది. మిగతా విస్తీర్ణంలోకూడ పంట పండుతుందనే ఆశ లేకుండా ఉంది. అక్కడ ఉన్న ప్రధానమైన రైతులు హరిజనులు, వడైవారు, యాగవులు. వారు తప్ప-అక్కడ పెద్దరైతులు లేకపోవడంవల్ల-వారు నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నారు. ఇంతకుముందే వారు ఇరిగేషన్ మంత్రిగారికి మెమోరాండం పంపించారు. నేను కూడ ఒక డి. ఒ. లెటర్ వారికి వ్రాశాను. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలి. అక్కడ ఏదైనా డైవర్స్ కట్టిగాని, లేక, ఉన్న కాలవలో నీరు పారించే వేరొక పద్ధతిగాని చేసి, యీ 1800 ఎకరాలలో ఉన్న వైరును కాపాడాలని, వారికి శాశ్వతంగా రెండవపంట పంపిణీగా ఇతర రక్షణలు కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri S. Siddha Reddy :—Sir, the ayacut in the villages of Irrigapaka lanka, Nandigama lanka and Penumala lanka, Kaikalur taluk. of Krishna district is fed by a channel in the Krishna Eastern deltat. An extent of 1,730 acres was transplanted upto 2nd March 1969, out of the localised ayacut of 1918 acres. The crops are reported to be in good condition. వేమయ్య గారు చెప్పినట్లు ఇరిగేషన్ లో ఎప్పుడూ తెయిలెండ్ వారికి ఇబ్బంది ఉంటుంది. ఈ వ్యవహారంలో కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నవని చెబుతున్నారు. వాటిని త్వరగా రిపేర్స్ చేయించి, డ్రయివేజ్ తోకాటు, యీ ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ కూడ ప్రొవైడ్ చేయాలని అనుకుంటున్నాము. అప్పుడు ఇవి కూడ ఆలోచించి శీలైనంతవరకు తగిన సౌకర్యాలు చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

re: ALLEGED UNFAIR PRACTICES BY THE MANAGEMENT OF THE SARVARAYA TEXTILES, KAKINADA.

Sri C. V. K. Rao :—Where as the unfair labour practices and repressive vindictive acts of the managment of Sarvaraya Textiles Ltd., Kakinada are mounting up every day the management having victimised nearly 45 permanent workmen and the number is increasing day by day, the management having stolen workers' union records, connecting resolution in the records, foisting and manipulating unfavourable agreements on the workers by blackmail and threat,

Calling attention to a matter of urgent public importance: 18th March 1969. 507

re: Alleged unfair practices by the management of the Saravaraya Textiles Kakinada.

thereby the industrial peace and livelihood of the textile worker is being seriously jeopardised and whereas the workmen through all means of peaceful and legitimate negotiations failed to put the erring management in a proper attitude and desist from its repressive vindictive measures and whereas written petitions are presented to the Government, the latest being 1-11-1968, the Hon'ble Minister for Labour with Labour department officials having promised to visit Kakinada in January 1969 for arbitrating the industrial dispute and being delayed, the situation further deteriorating, it is demanded that a court of Enquiry into the disputed matter be forthwith instituted as this is an urgent matter of public importance.

ఈ సందర్భంలో మంత్రి గారు రాకపోవటానికి కొన్ని కారణాలు ఉన్నవి అనుకోండి. ఆయన ఆయన తాదాలయంగా ఉన్నారు అనుకోవటం. ఇది యావత్ కార్మికులయొక్క దుస్థితిని ప్రకటించే విషయము, ఇది కీలకస్థానంలో ఉన్న లేబర్ డిపార్టుమెంటుకు పరిష్క. 700 మంది కార్మికులు మా వట్టణములో 10 సంవత్సరాలనుండి ఒక పరిశ్రమ నడుపుతూ ఉన్నారు. ఇప్పటికి ముగ్గురు లేబరు మంత్రులు అయినారు. కొండా లక్ష్మణ్ గారు లేబర్ మంత్రిగా వచ్చారు. వారు దీనిని పరిష్కరించలేకపోయారు. ఆయన తర్వాత గురుమూర్తి గారు వచ్చారు. వారు కూడా పరిష్కరించలేకపోయారు. ఇప్పుడు నారాయణరెడ్డి గారు వచ్చారు. అది వారి తప్పకాదు. ఈనాడు బలంగా ఉన్నటువంటి పారిశ్రామిక వేత్తలు ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని, ముఖ్యంగా లేబర్ డిపార్టుమెంటును కలెప్ట్ చేస్తున్నారు. ఆ డిపార్టుమెంటు ఆ పంకిలాల నుండి బయటపడకపోతున్నదనటానికి ఇది ఉదాహరణ. ఈ ప్రభుత్వమే దీనిని పరిష్కరించటానికి ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యూనల్ కు అప్పజెప్పింది. ఆ ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యూనల్ వైతం సరైన పరిష్కారం చేయలేకపోయింది. ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యూనల్ కూడ యీనాడు ఇండస్ట్రియల్ పీస్ ను కాపాడటానికి సరైన దశలో లేదు అనేటట్లయితే ఎటువంటి విషయ వాతావరణంలో ఉన్నదో తమకు యీ హావుస్ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. కనుక ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యూనల్ యిప్పుడు ఎందుకు లేదు అనేటట్లయితే పారిశ్రామిక వేత్తలు ఇండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంటును గుప్పిట్లో పెట్టుకొనే పరిస్థితి కాకుండా; ఇండస్ట్రియల్ ట్రిబ్యూనల్ ను కూడ గుప్పిట్లో పెట్టుకొనే పరిస్థితి వచ్చినది అందుచేత కష్టపెట్టకు ప్రభుత్వం ఉన్నదా లేదా అనే పరిస్థితి వచ్చినది. దీనిని పరిష్కరించే మార్గాలు ఉన్నాయి. శాసనాలు ఉన్నాయి, సదుద్దేశ్యాలు ఉన్నాయి. అన్నీ ఉన్నాయి. కాని దురదృష్టవశాత్తు వీటిని అమలు పెట్టడానికి తగిన శక్తిని పుంజుకోలేక పోయినట్లయితే తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఇండస్ట్రియల్ డిస్ ప్యూట్ యాక్టును అక్షరాలా అమలుపెట్టేటట్లయితే చాల సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి. దానిని పరిష్కరించకుండా కప్పడాలు వేసే ఈ డిపార్టుమెంటును సరైన ఆర్డరులో పెట్టడానికి పూనుకోవాలి. సుమారు నాలుగైదు సంవత్సరాలబట్టి ఉన్నటువంటి తగువు, ప్రతి సంవత్సరం మీముండు వచ్చే తగాదా ప్రతిరోజూ ఏదో ఒక కార్మికునియొక్క పొట్టకొట్టే సమస్యగా యున్నది. ఆయన

508 18th March, 1969. Calling attention to a matter of urgent-
public importance:
re: Alleged unfair practices by the
management of the Saravaraya
Textiles Kakinada.

క్రొత్తగా లేబర్ డిపార్టుమెంటును తీసుకొన్నారు. ఆయన స్వయంగా వస్తాము అన్నారు. రమ్మనమని నేను కోరుతున్నాను. వచ్చి దీనిని పరిష్కరించడానికి పూనుకోమని ఆయనను అభ్యర్థిస్తున్నాను.

Sri K. V. Narayana Reddy :—Sir, the management of Sarvaraya Textiles Ltd., Kakinada had suspended 20 workers with effect from 30-5-1966 on the ground that they were involved in acts of violence and intimidation during the period of strike from 28-3-1966 to 16-4-1966. They framed charges against them and conducted enquiries. The management could not proceed with the dismissal of these workers as there was a dispute pending before the Industrial Tribunal over the dismissals of 13 workers. The management applied for permission under section 33 of the Industrial Disputes Act to dismiss the 20 workers. Since the Tribunal in its award held that the reference or the dismissal of 16 workers was invalid, the applications for permission to dismiss 20 workers became infructuous. The management had effected the dismissal of the 20 workers on 28-8-1967 with effect from 30-5-1966 the date on which the workers were suspended. The management had only dismissed 6 workers and not 45 as alleged by the member.

About the unfavourable agreements, I am given to understand that the management and the Sarvaraya Textiles Factory National Workers Union and Sarvaraya Textiles staff and workers union had entered into two agreements on 21-3-68 and 28-10-1968 under section 18(1) and 12(8) of the Industrial Disputes Act, 1947 respectively. These agreements related to increase in D. A. minimum workload, increments, wages to apprentices. The settlements would be in operation upto 31-12-1971. There was a clause in the above agreements to the effect that during their operation the workmen shall not raise any demand involving financial commitment to the management. The agreements are valid in law.

As per the records of the Registrar of Trade Unions, there are two unions viz., Sarvaraya Textiles staff and Workers Union and Sarvaraya Textiles Factory National Workers Union functioning in the Sarvaraya Textiles Mills Ltd., Kakinada. As regards the alleged theft of records and their manipulation, no representation has been received from either of the unions.

A representation dated 1-11-1968 signed by 174 workers of the Sarvaraya Textiles raising the demands relating to re-instatement of 36 dismissed workers with wages, annulment of agreements dated 24-9-1968 and 29-10-1968, increase of wages and D. A. by 25%, unfair labour practice adopted by the management and payment of bonus under the Payment of Bonus Act, 1965. As regards the dismissals of workers the hon. member is aware that Government had previously deputed the Deputy Commissioner of Labour in September 1967 to enquire into the allegations made with regard to removal of certain workers from service by the management. The hon. member was informed in Government letter No. 2697/Lab.1/67-5 dated 18-10-1967 of the result of the enquiry and also requested him to

Calling attention to a matter of urgent public importance: 18th March, 1969. 509
 re. Unsold tobacco in the State.

advise workers to raise industrial dispute under the Industrial Disputes Act. The Labour Department is presently engaged in enquiring into other demands raised in the representation dated 1-11-1968.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు.—ఇప్పుడు మంత్రిగారు డిపార్టుమెంటు ఇచ్చినదంతా చదివారు. ఇప్పుడు డిపార్టుమెంటు మేనేజ్ మెంట్ సూలో ప్రవేశించి వ్యవహారాన్ని చదివి నేను వదలలేదే చెబుతూ వచ్చాను. దాని విషయంలో చాలా తోడుగా వుంటుందని నా ఉద్దేశ్యం. అవతల మేనేజ్ మెంట్ తో వర్కర్స్ బాధపడుతూ ఉంటే మేనేజ్ మెంట్ తో, డిపార్టుమెంటు తో నేను బాధపడే పరిస్థితి వచ్చినది. ఈనాడు ఆ రిపోర్టునంతా మేనేజ్ మెంట్, మేనేజ్ మెంట్ చేరు లేకపోయినా, డిపార్టుమెంటుకు ఇచ్చి ఈవిధంగా వర్కర్స్ యొక్క సమస్యను పరిష్కరించకుండా చేస్తూ ఉన్నదని నేను భావిస్తున్నాను. మంత్రిగారు కాకినాడ ఎప్పుడు వస్తారో చెప్పలేదు, వారు వచ్చి స్వయంగా తెలుసుకోవడం మంచి వనికూడ నేను కోరుకున్నాను.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి:—గౌరవ సభ్యులతో నేను డిస్ కస్ చేసినాను. వస్తాను అని చెప్పాను. ఏప్రిల్ లో వస్తాను.

re: UNSOLD TOBACCO IN THE STATE

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు):—అధ్యక్షా, ఈనాడు రాష్ట్రంలో పొగాకు పండించే రైతులు చాలా వివేకవంతులైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నారు. పొగాకు క్వంటాల రూ. 500 నుండి రూ. 200, 150 లకు పడిపోయింది. చాలా సరుకు నిలవ ఉండిపోయింది, అమ్ముడుగాక. అందులో టాప్ గ్రేడ్, లో గ్రేడ్, మీడియమ్ గ్రేడ్ అని మూడు ఉంటాయి. విజయవాడ, గుంటూరు సెంట్రల్ డెల్టా. అక్కడ టాప్ గ్రేడ్ కుకూడ డిమాండ్ లేదు. లో గ్రేడ్, మీడియమ్ గ్రేడ్ అడిగేవారు లేరు. ఇదివరకే శ్రేడర్స్ కొంత కొని నిలవచేసి ఉన్నారు. ఇప్పుడు వారు కొనడంలేదు. మొదట్లో రిఫైలో కొంత పిక్చర్ ఏదో రోజుగా ఉన్నది, ధర వస్తున్నది ఉత్పత్తి పెరిగినందువల్ల. కాని యిప్పుడు ఏమీ లేదు. ఈ మధ్య స్పెయిన్ కు ఎక్స్ పోర్టు ఆర్డరు తెచ్చుకొన్నారు. అది స్టేట్ ప్రెడింగ్ కార్పొరేషన్ కాకుండా వాడియా బ్రదర్స్ అని ఎవరో ప్రైవేటు ఏజెన్సీస్ కు యిచ్చి స్టేట్ ప్రెడింగ్ కార్పొరేషన్ వారే వారి ద్వారా పంపించా అని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అది చాలా నష్టదాయకం. పొగాకు సమస్య, ప్రతి సంవత్సరం, రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా మీదపడి తీసుకువస్తున్నాము; పొగాకు నిల్వలవల్ల రైతాంగం దెబ్బతింటున్నారని, మినిమమ్ ప్రైస్ ఫిక్స్ చేయాలని, స్టేట్ ప్రెడింగ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా రైతుల దగ్గరనుంచి కొని నిలవ చేయాలని, దీనివల్ల దాదాపు రూ. 150 కోట్లు ఎక్స్ పెన్డర్ల రెవెన్యూ ద్వారా వస్తున్నది. రూ. 80 కోట్లు ఫారెన్ ఎక్స్ పోర్టు ద్వారా వస్తున్నది. అది ముఖ్యమైన సమస్య. రైతాంగాన్ని ఉత్సాహపరచాల్సింది పోయి యిట్లా నిరుత్సాహ పరుస్తున్నారు. స్టేట్ ప్రెడింగ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా తీసుకొని అమ్మించారే లేకపోతే చాలా ఇబ్బంది. రైతులకు, క్వంటాలకు రూ. 200, 150 లు వస్తే

క్యూరింగ్ కే చాలదు. కోల్ కొనుక్కోవాలి దాని క్యూరింగ్ కే చాల ఇన్ వెస్ట్ మెంటు పెడుతున్నారు. రిచ్ మెన్ క్యూరింగ్ అవసరం. ఇవన్నీ పెట్టిన తరువాత చివరకు ధర పోపోతే వారు పెట్టిన ఇన్ వెస్ట్ మెంటుకు రెమ్మైన రేటివ్ గా లేకపోతే వ్యవసాయమే మానుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషను ఇమిడియట్ గా టేబాకోని యిప్పుడు రై తాంగం దగ్గర ఉన్న నిలవలు విడుదల అయ్యేటట్లు చేస్తేగాని ఏమీ ఉపయోగం ఉండదు. సత్యంగా దీనిని గుఠించిన చర్య తీసుకోవలసినదని కోయిలూ గు కోల్ అల్లెన్న మోషన్ మూవ్ చేశాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, రెండు రకాల పొగాకు ఉన్నది. నాటుపొగాకు, వర్జీనియా పొగాకు. మా తాలూకాలో నాటు పొగాకు, వర్జీనియా పొగాకు ఉన్నది. ఈ నాటు పొగాకు కొనడానికి ఎవరు వచ్చేవాడు లేడు. దానికోసం ఎంతో ప్రయత్నం చేశారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటును, ఎక్సైజ్ డిపార్టుమెంటును బాండింగ్ ప్రాసీ డ్రమ్ పరిపంచములపై మొన్న జనవరి ఒకటవ తారీఖుకు బాండింగ్ పూర్తికావాలంటే వారు 31 జనవరి నాడు ఎక్స్ పుండ్ చేస్తున్నాము అని ఉత్తరం వ్రాశారు. బాండింగ్ లేకపోయేటట్లయితే రైతు చచ్చినట్లు పెట్టుకోవాలి. దానిలో మాకంతో తేడా వచ్చేటట్లయితే ఆ డబ్బు అంతా టాక్సక్రింద పే చేయాలిందే. దానికి యంతవరకు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ కు అవలెదు. వర్జీనియా పొగాకు ఉన్నది చాల మేజర్ ఇమ్ప్యూ. ఇప్పుడు వెంకటరావుగారు చెప్పినట్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు రు. 150 కోట్లు ఎక్సైజ్ వస్తున్నది. 30 కోట్లు రూపాయలు ఫారెన్ ఎక్స్ పుండ్ వస్తున్నది. కాని దీనిని అమ్ముడానికి స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ వాళ్ళకు క్రద్దలేదు. ఎందుకంటే ఎన్.టి.సి. కూడ ఒక విధంగా పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్తులయొక్క ఆడుగుజాడలలో నడుస్తున్నది. అందుకు ఉదాహరణ చెప్పాలంటే—నిన్న గాక మొన్న All India Chambers of industries and commerce వాళ్ళది ఒక మీటింగ్ జరిగింది. దానిలో మోడి గారు ఉపన్యాసం యిస్తూ ఎన్.టి.సి. కొనకూండా ఉండాలి, అది మా వ్యాపారస్తులకు యివ్వండి, మేమే కొనుక్కొని అమ్ముతామని చెప్పారు.

(Mr. Speaker in the Chair)

అక్షరాలా యిదే జరిగినది S.T.E. వారు పుత్తరచేకంలో వున్నారు కాబట్టి చారికి యీ సమస్య తెలియడం లేదు. Export drive లే-పోవడం వల్ల jute కి సంబంధించి incentive వుండాలని మొం-ర్జీచేశాయ్ గారు డ్యూటీ తగ్గించారు. మేము అడిగేది ఒకటే—నాటు పొగాకుకు excise duty exemption యిస్తే ఆ రైతులు బ్రతుకుతారు. లేకపోతే పూర్తిగా చెబ్బింటారు. వారెంతో invest చేశారు దీనిపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిప్పటికైనా యీ విషయంలో క్రద్ద తీసుకుని S.T.C. కొనేట్లు చెయ్యాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. సి. పావ్. నాగయ్య (ప్రతిపాదు):—అధ్యక్షా, ఈనాడు పొగాకుకు సంబంధించి రైతుల వద్ద నిల్వలు చాలా ఎక్కువగా వుండిపోయాయి.

Calling attention to a matter of urgent public importance : 18th March, 1969. 511
 re: Unsold tobacco in the State.

వ్యవసాయఖచ్చలుకూడా గిట్టక చాలా బాధపడుతున్నారు. రకరకాలైన గ్రేడ్సులో రెండున్నర లక్షల బేట్లు నిలబడి వుండిపోయినవి. ఈ చిన్న, పెద్ద వ్యాపారస్తులనుండి S.T.C. ద్వారా నయినా ఖరీదు చేయవలసింది. Export ప్రాసుమిండి బహిగునూ వుంటుంది. దీనిని కాకినాడకు మార్పడం సమచితం. కేవలం వత్తిడితో లెషన్ ఐయిల్ అని కేరళ రాష్ట్రంవారు export కు అనకాళ్ళాలు పొందుతున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైన వత్తిడి శ్రేణికి పోషకవల్ల చాలా సుఖ్యమైన పొగ కు పషయంలోకూడా సరిస్థితి యీ విధంగా వున్నది. అదేవిధంగా బరిస్సాగుండా వత్తిడి తీసుకొచ్చి, కేంద్రంతో చేయించు కుంటున్నది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా గట్టి చర్యలు తీసుకుని సిఫార్సు చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Sri K. V. Narayana Reddy : Sir, marketing of tobacco has become important, serious and complicated. The State and Central Governments have taken several measures to give relief to the growers and also to ease the situation. So with your gracious permission, I would like to make a comprehensive statement.

Mr. Speaker : -I am now hard-pressed for time. Give a gist of the statement.

Sri K. V. Narayana Reddy :—Here is a latest letter from Jagjivan Ram to the Honble Mr. Thimma Reddy on this subject. "Please refer to your letter forwarding the note on the problem of marketing of tobacco in Andhra Pradesh. In order to dispose of the unsold stocks of lower grades of tobacco. Government of India have since reduced the minimum floor prices of 1968 crop by 20 percent and of 1967 and previous years crop by 25 percent. Other steps like concluding a link deal for export of low grades have also been taken. It is expected that as a result of these steps the old stocks of tobacco will be cleared and the position will ease. We are pursuing the matter with the concerned ministry." చాలా steps తీసుకుంటున్నాం. Minimum export price revise చేయాలని— cost of production ఎక్కువ అయినందువల్ల — excise duty renew చేస్తే బాగుంటుందని— అందుకు మేము ప్రయత్నంకూడా చేశాము. S.T.C. చైర్మన్ టూండన్, కామర్స్ డిపార్ట్ మెంటు డెప్యూటీ సెక్రటరీకూడా వచ్చి మాట్లాడారు. అది స్టాట్యూటరీ పోర్టు కావాలి. దీనికొరకు మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. Export కు సంబంధించి చైర్మన్, డైరెక్టర్లనుకూడా నేను ఢిల్లీ పంపించాను. Stocks ను త్వరగా release చేయాలనే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—' S. T. C. చైర్మన్, డెప్యూటీ సెక్రటరీతో మాట్లాడాము' అన్నారు. వారు ఏమి చెప్పారు. ధరనుగురించి ఏమి చెబుతారు ?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—Cost of production ను బట్టి price fix చేయమని మేము అంటున్నాం.

PUTTING POST-OPERATION STITCHES BY WARD BOYS IN
OSMANIA HOSPITAL

श्री बदरी विशाल पिल्लै :—अध्यक्ष महोदय । यह उसमानिया हस्पताल में बहुत तरक्की हो रही है, मेरा मतलब है बद इन्तेजामी में । केजुवालिटीज वार्ड में ५ मार्च को वार्ड वाइज ने मरीजों को टांके लगाए । इसी तरह ब्लड ट्रांसफ्यूजन वगैरह का काम भी अनक्वालिफाइड लोग कर रहे हैं । अगर मंत्री महोदय यह कहे कि मेरी इत्तेला सही नहीं है तो मैं सिर्फ इतना कहना चाहता हू कि अगर मैं इसके सबूत पेश कर दूँ तो क्या वह इसकी जाच पडताल करेगा ।

दूसरी चीज यह कि हाउस सर्जन्स की जो एसोसिएशन है उसने ८ मार्च की चीफ मनिस्टर और हेल्थ मनिस्टर के पास दरखास्त पेश की थी । जिस में कहा गया था कि वहाँ उन को सुपरिन्टेन्डेन्ट ने फूल मालाए पहनाई । उन्होंने कहा यह ब्लाइटर, ईडियट और बास्टर्ड । ९ मार्च को इतना ही नहीं डाक्टर एस रामू ने जो हाउस सर्जन है वहाँ के सुपरिन्टेन्डेन्ट ने गर्दन में हाथ देकर बाहर निकाल दिया । असा मालूम होता है कि सरकार के पास कोभी दरखास्त पेश की जाती है तो उस पर कोभी अमल नहीं होता है और इस तरह तरह की वारेदाते चल रही हैं । मरीजों के साथ सिलवाड किया जा रहा है मैं समझता हू कि इस के लिए न केवल सहास्पिटल के सुपरिन्टेन्डेन्ट बल्कि मनिस्टर भी जिम्मेदार है ।

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :— Sir, there are definite hospital orders prohibiting ward boys from stitching wounds. The instructions were also circulated among medical officers and brought to their notice.

श्री बदरी विशाल पिल्लै :—अध्यक्ष महोदय, मैंने यह कहा है कि आरडर है या नहीं है । मैंने यह कहा है कि कहां इस तरह किया गया है ।

شری محمد ابراهیم علی انصاری :— عرض کرنا یہ ہے کہ میرے پاس جو رپورٹ آئی ہے اس میں یہ بتایا گیا ہے کہ ایسا نہیں کیا گیا ۔ اگر آپ انفرمیشن پیش کر دیں تو میں ضرور اس کی تحقیقات کرونگا اور جو ایکشن لینا ہے لوں گا ۔

POINT OF INFORMATION

72 : ACTIVITIES OF THE SMALL SCALE INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION.

Smt. B. Jayaprada Devi (Vinukonda) :— Sir, I rise on a point of information. A note has been circulated by Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation Ltd. In that list of schemes and the feasibility of reports on the industries to be promoted by A. P. Small Scale Industries Development Corporation is given. In that, with regard to items 22, 23, 24 and 27 to 36 they say that the party could not be identified. They do not state what attempts they have made to identify the parties. Sir, I request the Minister for industries to give an explanation on that.

Mr. Speaker :—Let the hon. Minister may please lay it on the Table of the House.

re : ELECTIONS to the HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATION

श्री बदरी विशाल पित्ती :—पाईट आफ इनफरमेशन। बलदिया के चुनाव के संबंध में एतेराजात बतलाने के लिए २५ फरवरी तक तय कर दिया गया था। इस को बाद में ७ मार्च कर दिया गया था। क्या यह सिलसिला इसी तरह से कांग्रेस पार्टी की सहमति के लिए इसी तरह से बढ़ाया जाता रहेगा या इस के लिए कोई निश्चित तारीख मुकर्रर कर दी जाएगी।

Mr. Speaker :—Can hon. Deputy Speaker give me version or what he says.

Sri V. K. Naik :—The date with regard to elections was extended from 25th February to 9th March. My colleague wants to have some information whether it would be continuously extended further for the benefit of the Congress people. That is what he means.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اسکو مختصر طور پر آپ نے کہا ہے۔ لیکن اسکے پہلے کا قصہ یہ ہے کہ پہلے کارپوریشن کے ڈمنسٹر کو ڈی لیمنٹیشن کا اختیار تھا۔ اسکے بعد کانگریسی میٹرس کی کمیٹی بنائی گئی۔۔۔

Smt. Sarojini Pulla Reddy :—Only that was an Advisory Committee. Not only the ex-Mayors but the District Congress President was also there.

Mr. Speaker :—Don't bring in the Corporation quarrels here. Let us see what the Minister has got to say.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - کارپوریشن ایکٹ کے کون سے سیکشن کے تحت کمیٹی بنائی گئی ہوئی کمرنگ سکشن نہیں ہے۔ خواہ نواہ ایک ڈیمنٹیشن بنائی گئی۔

Sri V. B. Raju :—The Government has to decide under the Act. There is a statutory obligation for the Government to determine the constituencies.

Mr. Speaker :—They are only complaining of the postponement of the date.

श्री बदरी विशाल पित्ती :—यह तारीख बढानें का सिलसिला क्या उसी तरह चलता रहेगा।

Sri V. B. Raju :—Finalisation of the delimitation of the constituencies. The elections are not postponed.

Mr. Speaker :—Even for receiving objections why should the date be postponed.

Sri V. B. Raju :—Because it is for the first time.

Mr. Speaker :—See that it is not again postponed.

Sri V. B. Raju :—The Government would keep in mind the views of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE

NOTIFICATION ISSUED UNDER THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION ACT, 1963.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I lay on the Table under sub-section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963) a copy of notification issued in G. O. Ms. No. 120, Home (Tr. II) Department, dated 25-1-1969 and published in the Andhra Pradesh Gazette Extraordinary dated 25-1-69 as required under sub-section (1) of section 9 of the said Act.

AMENDMENT TO THE ANDHRA PRADESH IRRIGATION (LEVY OF BETTERMENT CONTRIBUTION AND ADVANCE BETTERMENT CONTRIBUTION) RULES, 1965.

Sri V. B. Raju :—Sir, I lay on the Table a copy of the amendment to the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) Rules, 1965, issued in G. O. Ms. No. 204, Revenue, dated 3-3-1969 and published in the Rules Supplement Part-II Extraordinary issue of the Andhra Pradesh Gazette, dated 6-3-1969 as required under section 18 (2) of the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contribution) Act, 1965.

AMENDMENT TO RULES ISSUED IN G. O. Ms. NO. 2374, EDUCATION DATED 1-8 1962.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I lay on the Table under sub-section (3) of section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960, a copy of G. O. Ms. No. 30, Education, dated 5-1-1968 relating to the amendments issued to Rules issued in G. O. Ms. No. 2374, Education, dated 1-8-1962.

AMENDMENT TO RULES ISSUED IN G. O. Ms. NO. 78, EDUCATION, DATED 18-1-1968.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I lay on the Table under sub-section (3) of section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act 1960, a copy of the G. O. Ms. No. 1233, Education, dated 6-6-1968, relating to the amendments issued to Rules in G. O. Ms. No. 78, Education, dated 18-1-1968.

RULES RELATING TO MUNICIPAL CORPORATION EMPLOYEES CONDUCT RULES, 1968 FRAMED UNDER SUB-SECTION (2) OF SECTION 585 OF THE H. M. C. ACT, 1955.

Sri N. Chenchuramana Naidu :—Sir, I lay on the Table a copy of the Rules relating to Municipal Corporation Employees' Conduct Rules, 1968 framed under sub-section (2) of section 585 of the H. M. C. Act, 1955 as required under sub-section (3) of Section 585 of the said Act.

Mr. Speaker :—Papers laid on the table.

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE COMMITTEE ON ESTIMATES

Sri G. Rajaram (Balkonda) :—On behalf of the Chairman of the Estimates Committee, I beg to present the Tenth Report of the Committee on Estimates (1968-69) on the Agriculture Department and the Eleventh Report on the Andhra Pradesh Housing Board."

Mr. Speaker :—Reports presented,

ADOPTION OF THE REPORTS OF THE COMMITTEE OF PRIVILEGES

Sri Vasudev Krishnaji Naik :— Sir I beg to move :

“That the four reports of the Committee of Privileges relating to (1) The Palacharla Pattabhiramayya Case (2) the Rehnuma-e-Deccan Case, (3) The Case of the Sub-Inspector of Police, Bichkunda and (4) The Gopalachari Case which were presented to the House on 10th December 1968 be adopted.”

Mr. Speaker : Motion moved.
(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

“That the four reports of the Committee of Privileges relating to (1) The Palacharla Pattabhiramayya Case (2) The Rehnuma e-Deccan Case, (3) The Case of the Sub-Inspector of Police Bichkunda and (4) the Gopalachari Case which were presented to the House on 10th December, 1968 be adopted ”

The motion was adopted.

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL PESTS AND DIFASES
(AMENDMENT) BILL, 1969.

Sri P. Thimma Reddy :—I beg leave of the House to introduce the Andhra Pradesh Pests and Diseases (Amendment) Bill, 1969.

Mr. Speaker :— Motion moved.
(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Pests and Diseases (Amendment) Bill, 1969.”

The motion was adopted.

THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION (VOTE ON ACCOUNT) BILL, 1969

Sri K. Brahmananda Reddy :— Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969 be read a first time.”

Mr. Speaker :—Motion moved.
(Pause)

Mr. Speaker :—I am not allowing any other members to speak. Only the Leaders of the Parties will be allowed to speak. Each leader of the party can take about 15 minutes.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న :—అధ్యక్షా, వ్యవస్థిత తక్కువ ఉంది కనుక ఆంధ్ర తెలంగాణా ఆందోళన గురించి నా అభిప్రాయాలు చెప్పే ముందుగా కొన్ని ప్రధానమైన సమస్యలన్నాయి. బాక్ వర్డు క్లాస్ గురించి తమకు తెలుసును. 1962 ఎన్నికలైన సర్వత్రా ప్రభుత్వం చాలా ఉదారంగా బాక్ వర్డు క్లాస్ ప్రజలు చాలా సమర్థులని భావించి ఈ జాబితాలు రద్దుచేశారు. తరువాత అనేక విధాలుగా ప్రజలు ఆందోళన చేస్తే తిరిగి వాటిని 1964 లోనో 1965 లోనో పబ్లిష్ చేయడం, వాటిపై మైకోర్డుకు పోవడంతో అక్కడ రద్దు కావడం జరిగింది. బాక్ వర్డు క్లాస్ గా ఉంటున్న వారికి రాజ్యాంగ చట్టంలోని హామీలు పొందలేని

దౌర్భాగ్యపరిస్థితి 1962 నుంచి 1969 వరకు ఉంది. 1967 ఎన్నికలైన తరువాత ముఖ్యమంత్రి గారు బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి అన్యాయం జరిగింది. న్యాయం జరగాలని భావించి ఒక కమిషనును ఏర్పాటు చేశారు. ఏడాదిలోనే రిపోర్టు వస్తుందని అన్నారు. 1967-68 ఐపోయింగి. 1968-69 కూడా ఐపోతుంది. ఇంతవరకు రిపోర్టు రాలేదు. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి ఇచ్చిన హక్కులు కాని అర్హతలు కాని లేవు. పేరవాడుంటే స్కాలర్ షిప్పు, చదివి అర్హత కలవాడుంటే ఒక ఉద్యోగం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రా. పూర్వం నుంచి ఉంటున్న సదుపాయం. ఆ సదుపాయం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రద్దు చేయబడి రి సంవత్సరాలైనా ఇంతవరకు దారి తెన్ను లేదు. తెలంగాణ ప్రాంతం వారికి ఇచ్చిన హక్కులు రద్దు ఐపోయానుని బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమాలు జరుగుతున్నా ప్రభుత్వం లెక్కల ప్రకారమే 42 పర్సెంట్ ఉన్న బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి దిక్కు దివాణం లేకుండా ఎప్పుడూ ఉండి దౌర్భాగ్య పరిస్థితి అమాయకులైన బాక్ వర్డ్ క్లాసెస్ వారికి ఉన్నది. కనీసం రాబోయే 1969-70 నాటికైనా జాబితాలు ప్రకటించి క్రొత్త రక్షణలు క్రొత్త మెమోరాలీలు చూపించలేక పోయినా కనీసం స్కాలర్ షిప్పులు, అర్హతలన్న వారికి బ్రతకడానికి దారి చూపిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ స్పష్టపరచవలసిన అవకాశం ఉందని తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. బడ్జెట్ సుమారు 280 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్. రివెన్యూ బర్జుకే 288 కోట్లు పోతోంది. దీనిమీదనే రి కోట్లు నష్టం ఉంది. తరువాత పోచంపాడు రి కోట్లు, మిగతా డెవలప్ మెంట్ కు రి కోట్లు అంటున్నారు. ఇది ట్రంకెటెడ్ బడ్జెట్. ప్రపంచంలో ఎక్కడా జరుగనిది. ఆంధ్ర తెలంగాణా ఆందోళనలో వాస్తవ పరిస్థితులను ప్రజలకు తెలుసుకోడానికి అవకాశం లేకుండా చేసిన బడ్జెట్. ఇంకా ఏవో అని వృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తాం అంటున్నారు. ఆరు నెలలు తరువాత అంతా సరి చేసుకుని బలమైన అదనపు శిస్తు బిల్లును మనపై పెడితారని స్పష్టంగా కనబడుతోంది. శిస్తులభారంతో ఇప్పటికే ప్రజలు క్రుంగిపోయి ఉన్నారు. తలసరి లెక్క చేస్తే తలకు 45 రూపాయలు పతివాడు పన్నుకట్టుకొంటున్నాడు. అడుక్కునే వాని నెత్తిమీద చనుబ్రాలు త్రాగే పసిపాప నెత్తిమీద కూడా ఈ పన్ను పడుతోంది. దీనిని ఇంకా అదనంగా పెంచదలచుకుంటే చాలా ప్రమాదకరమైన పరిమాణాలకు దారి తీసినవారు అవుతారు. డబ్బు చాలదని తెలుసును. ప్రాహిణిషనును వెంటనే రద్దు చేయండి. సంతకాలు పెట్టించి తాత్కాలికంగా దాటవేసే పద్ధతి మంచిదికాదు. వేరే అదనంగా పన్నులు వేయడం సమర్థనీయం కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు అగ్రికల్చర్ వెల్ఫేర్ టాక్స్ వేస్తున్నారంటే సభా సాయకులు ఏదో సమాధానం చెప్పారు. ఇది రాష్ట్రానికి సంబంధించినది, దీనిలో కేంద్రం జోకర్లం వెట్టుకోకూడదని చెబుతారని ఆశించాను. దానికి సిద్ధమైనట్లే కనబడుతోంది. ఇప్పటికే మితి మించి పోయింది. ఏ రూపంలో వ్యవసాయ రంగంలో చేయి పెట్టినా తప్పనిసరిగా తీవ్రమైన పరిస్థితులు వచ్చి తీరుతాయి. జాతీయ సిద్ధపడవలసి ఉంటుంది. 288 కోట్ల బడ్జెట్ లో 91 కోట్లు అప్పుల వాయిదాలు, వడ్డీలు చెల్లించడానికి సరిపోతాయి. ఎరువుల నిమిత్తం తీర్చవలసింది

10 కోట్లు గూనించారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రం నుంచి వచ్చిన బాపతు అప్పు 20 కోట్లు చూపించారు. ఏ విధంగా చేస్తారో ప్రజలకు తెలియకుండా చేశారు. ఇది ఘోరమైన అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను. వెచుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధిని గురించి సభా నాయకులు జిల్లావారీ లెక్కలను ఇస్తామని అన్నారు. వీలైనంత త్వరగా ఇప్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మంచి నీటి సప్లయకి ఇరిగేషనుకు ఈ విధంగా ఏ ఏ జిల్లాలలో ఎంత 1958 నుంచి 1968 వరకు ఖర్చు చేశారో లెక్కలు ఇవ్వాలి. ఏ ఏ ప్రాంతాలను ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేసినదో దానితో ఋజువు అవుతుంది. వచ్చే ఏడాది నుండి ఇయర్లీ ప్లాను చేసి ఏ ఏ జిల్లాకు ఎంత ఖర్చు చేసేది చెబుతామని అన్నారు. తెలంగాణా, రాయలసీమ అని ఎన్ని పేర్లు చెప్పినా పొదుగుచేతులవారు పంచుకోవటం జరుగుతోంది. జిల్లావారీగా లెక్కలు కావాలి. అభివృద్ధి ప్రణాళికలు కావాలి. అందుకు చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంటుంది. వేసంగి వస్తున్నది కనుక అన్ని ప్రమాదాలు చాలా తీవ్రంగా జరుగుతున్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లా సోంపేట తాలూకాలో ఫిబ్రవరి 28, 28 న మార్చి 13 న గ్రామాలలో అన్ని ప్రమాదాలు జరిగాయి. ఒక్క సోంపేట తాలూకాకు సంబంధించే ఇట్లా వుంటే జిల్లాలో అనేక గ్రామాలలో అన్ని ప్రమాదాలనేవి ప్రతి సంవత్సరం ఉంటున్నవే. ఇది అనేకసార్లు మనవి చేశాను, యోచిస్తాం అంటున్నారు. ఇప్పటికి 20 సంవత్సరాలైనది. కాలిపోయినవారికి రో రూపాయలు యిస్తున్నారు. మళ్ళా గడ్డి, కమ్మివేసి కట్టుకుంటే కాలిపోతున్నాయి. మళ్ళా యిస్తున్నారు. రికరింగుఎక్స్‌పెండిచర్ విపరీతంగా జరుగుతున్నది. అంతకంటే ఫైర్ బ్రూచ్ ఏస్సెస్టాన్ షీటుస్ యిచ్చి తిరిగి అన్ని ప్రమాదం రాని రీతిగా సహాయం అందజేసే విధానం ఆలోచించాలి అని ఎన్నిసార్లు చెప్పినప్పటికీ ఆలోచించకపోవడము శోచనీయము. అందుచేత దానిగురించి ఆలోచించాలి. వంశధార ప్రాజెక్టుగురించి యిందాక కాలి అలెన్స్ లో చెప్పారు. నేను వినయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నదేమంటే వంశధార ప్రాజెక్టు కట్టకపోతే శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజలు సహించరు. ఇది బెదిరింపుకాదు వందసంవత్సరాల చరిత్ర, స్వతంత్రం రాక ముందు, వచ్చిన తరువాత ప్రతి కాంగ్రెసుమంత్రి ఓదో భూలోకస్వర్గం చూపిస్తాం. 1962 ఎలక్షన్ నుండు పునాదిరాయి వేశారు. అయిపోయినతరువాత సమాధిరాయి క్రింద మార్చేశారు. 12 లక్షలు తగులబెట్టారు. సబుడివిజనుకి కట్టిన ఇళ్ళలో కుక్కలు స్కలు మూలుగుతున్నాయి. 1969-70 లో వంశధార ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయాలి. ఇన్వెస్టిగేషన్ చేస్తున్నాం, అది చేస్తున్నాం, కానిడబ్బు లేదు అని ప్రయోజను లేదు. ప్రభుత్వము తలపెడితే ఏదయినా చేయగలుగుతుంది. ఢిల్లీ ప్రభుత్వమునుంచి డెబ్బలాడి తెచ్చుకుంటారో ఏ మి చేస్తారో దానితో మా గుని మి స్తం లేదు. 1969-70 లో వంశధార ప్రాజెక్టు ప్రారంభించబడి తీరాలి. అవి జరగకపోతే జిల్లా ప్రజలు సహించరు. వనసనందివాడ ప్రాజెక్టుగురించి చెప్పాలి. ఇదివరకు సంకీర్ణ బ్రిడ్జి కట్టారు దానికి ప్రారంభోత్సవం చేయడానికి మంత్రిగారు బయలుదేరినరోజునే వరదవచ్చి ప్రారంభోత్సవం చేసింది. బ్రిడ్జి పడిపోయింది. వనసనందిపాడు రెగ్యులేటర్ కం-బ్రిడ్జి

వేస్తామని 8 సంవత్సరాలనుంచి చెబుతున్నారు అదికూడా జరగడం లేదు. ఈవిషయంలో మారుమూలల పడిఉన్న జిల్లాలను గురించి గుర్తుపెట్టుకోండి లేకపోతే తీవ్రమైన పరిణామాలు వస్తాయి. నిజాంసాగర్ ఏకాలం నాటిదో, సగం సిల్ట్ అయిపోయింది. వాటరు లెవెల్ తగిపోయింది అని ఆందోళన ఉన్నది. సిల్ట్ క్లియరెన్స్ చేయాలి. ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తున్నది? స్లానుక్రింద అంతమొత్తం ఎవరు పంచుకుంటున్నారో కాని పనులుజరగడంలేదు ల్యాండ్ రెవెన్యూ గురించి ఒకమాట మనవి చేయాలి. ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో వచ్చింది ఆగ్రామంలో జరిగిన అత్యాచారాలగురించి చెబుతూ ఉంటే రినిమ్యూ మంత్రిగారు చూస్తామని చక్కగా చెబుతున్నారు ప్రభుత్వం చేసినచట్టాలను ప్రభుత్వోద్యోగులే గౌరవించడంలేదు. శిస్తులు వసూలుచేసే ముందు డిమాండు నోటీసు ఉండాలి అని చట్టముఉంది. కాని డిమాండునోటీసు యివ్వకుండా అక్కడికక్కడ జప్తు నోటీసు వ్రాస్తున్నారు. శాసనసభ పాసుచేసిన చట్టాన్ని గౌరవించకపోతే నడిరోడ్డుమీద నిలబెట్టి కాల్చి తగులబెట్టకూడదా? ఉద్యోగులకు చట్టాలయందు నిబంధనలవట్ల గౌరవంలేనప్పుడు ప్రజలు తీవ్రంగా ఎదురుకున్నప్పుడు ఆతప్పు ప్రభుత్వానిదే అవుతుందిగాని ప్రజలది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. సక్రమంగా జప్తులు చేయవద్దని ఎవరూ అనడం లేదు. ప్రజాభిప్రాయంద్వారా మార్పుచేసేవిషయం ప్రజలు చూసుకుంటారు చట్టాన్ని అనుసరించి చర్యలు తీసుకోవచ్చును. కాని చట్టాన్ని అతిక్రమిస్తే ప్రజలు ఆవిషయాన్ని నేలెత్తి చూపెడితే అధికార్లమీద జోక్యము చేసుకున్నారని అబద్ధంబోర్డు వ్రాసి పోలీసు కిమినలు చర్యలు జరుగుతున్నాయి. ఈమర్కాల్లాన్ని ఆపండి. దీనిని పోలీసు రాజ్యంగా మార్చకండి అని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రులవైన ఆరోపణలను గురించి క్రిందటిసారి చెప్పాను. ఎందుకుజంతుతున్నారు. తెలిసో తెలియకో ఆరోపణ చేస్తే అర్థంలేదని సమాధానము చెప్పినంతమాత్రాన సరిపోతుండా విచారణచేయండి. వేస్తే ఆరోపణలు అబద్ధమని తేలిననాడు ఆరోపణచేసిన మెంబరుకే తలవంపులు. తిమ్మా రెడ్డిగారిమీద రుజువుచేస్తానని సభ్యులు అన్నప్పుడు విచారణ పెట్టడానికి ఏమిభయం? ప్రజలలో అది నిరాధారమని తేలిననాడు సభ్యునికి తలవంపులు జరుగుతుంది. మంత్రిగారి కీర్తి ప్రతిష్టలు ఎన్నోరెట్లు పెరుగుతుంది. కాబట్టి విచారణకు ఎందుకు సిద్ధపడకూడదు? అధికారంలోఉండి నిరాధారము అని చెప్పినందువల్ల ప్రయోజనములేదు. గిల్ గారిని పంజాబులో అరెస్టుచేశారు ఇటువంటి సంఘటనలలో అధికారములో ఉన్నప్పుడే సక్రమమైన మార్గాన పెట్టడానికి ప్రయత్నించవలసి ఉంటుంది. పదే పదే చెబుతున్నాము అనుకోండి. సభ్యులకు మంత్రులకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలగురించి సభానాయకులు ప్రతిమారు ఈ ప్రశ్న వస్తున్నప్పుడు తప్పకుండా వ్రాస్తాం అంటున్నారు. ఏదో వారికి కన్వీనియంట్లుగా ఉన్న ఉత్తరాలకు జవాబు వ్రాస్తారు. లేకపోతే ఊరుకోడము పాలసీగా పెట్టుకున్నారేమో తెలియదు. కొన్నింటికి వ్రాయరు. ఏమి సాంప్రదాయమో, ఏమిమర్కాడో తెలియదు. అందునల్ల నిజంగా ఏదయినా చేయదలచుకుంటే వేస్తామని చెప్పండి. లేకపోతే చేయలేమని చెప్పండి.

మెజారిటీ ఉంది, అధికారము ఉంది అని ఊరుకుంటే మంచిదికాదు. సభ్యులు ఉత్తరాలు వ్రాసి నప్పుడు ఎన్నాలెట్లు మెంటే సమాధానము అనుకోవడము న్యాయముకాదు. ఒక సమయమీద ఒక సభ్యుడు వ్రాసినప్పుడు పరిస్థితి ఏమిటో తెలియజేసేటట్లు వంపవచ్చు. నెలరోజులలోపల రిజిస్ట్రు తెలియజేసే సాధన దాయం లేనప్పుడు డెమాక్రసీ అని ఏవిధముగా అనిపించుకుంటుందో తమరే పరిశీలించవలసి వుంటుంది. పొగాకుగురించి యిప్పుడే చెప్పారు. క్రొత్త పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. నేను ఆ ప్రాంతము వాడిని కాను గాని నాకు తెలిసినంతవరకు రాష్ట్రంలో తిరుగుతున్నప్పుడు తెలుసుకున్న పరిస్థితి. బయర్లు చిన్న చిన్న వ్యాపారస్తులు రైతుల దగ్గర నరుకును కొని నిలవ అయిపోయాయని అందోళన చేసి ఢిల్లీని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆశ్రయించి మార్కెట్లు సంపాదించి తమ నిలువలను విడుదల చేసుకున్న ఓషయము గతపదాది చూశాము. ఈ పడు రైతుల దగ్గర నిలువ ఉండిపోయింది. ఒకటోరకం పొగాకు అక్కడక్కడ కొన్ని కంపెనీలు కొనడం తరువాత ఆర్డర్లు లేవు కనుక తక్కిన రకాలు కొనలేదు. వారికి బ్యారెన్సులో కాల్చి గ్రేడు చేసి డబ్బు చేసుకోవడం తప్ప మరొక వ్యవహారం చేతకాదు. నేను ఓంగోలు చిలకలూరి పేట తిరిగి వచ్చాను ప్రతి రైతు దగ్గర పొగాకు నిలవలున్నాయి. గాలికి డిటీరియరేటు అయి పోతున్నాయి. ప్రభుత్వం శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తున్నాం అంటున్నారు. శ్రద్ధగా అనేసి ఊరుకుంటే యిప్పుడన్న పరిస్థితి బాధాకరంగా ఉన్నది. అనేక వ్యవహారాలలో ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకుని కార్యక్రమాలు నడిపించేటప్పుడు దీనిలో కూడా జోక్యం కలిగించుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా మార్కెట్లు కలిగించాలి. దేశంలో పండుతున్న పొగాకులో 80% ఆంధ్ర కేంద్రం పండుతున్నది. పొగాకు మీద 150 కోట్ల రూపాయలు ఎస్సయిజు వస్తుంది. టీకి బోర్డు ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో పండుతున్న పొగాకువల్ల 150 కోట్ల ఎస్సయిజు రివిన్యూ వస్తుంది 30-40 కోట్ల రూపాయలు ఫారిన్ ఎక్స్చేంజి సంపాదిస్తున్నది. అటువంటి ఇండస్ట్రీ పట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉదాసనత చూపడం జరుగుతూ ఉంటే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అడగలేక సాధించలేకపోతే తీవ్రమయిన నష్టం కలుగుతుంది. కాబట్టి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మన విచేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితిపైన ఒకమాట చెప్పాలి. శాంతిని కాపాడవలసినది అందరి బాధ్యత అని కమరు ఇందాక అన్నారు. దుర్మార్గాన్ని జరిపే దానికి ఎవ్వరూ కూడా పూనుకోకూడదు అని చెబితే న్యాయముగా వుండేదేమో! యథారాజా తథా ప్రజా అనేది తమకు తెలిసినదే. పరిపాలన చేస్తున్న ప్రభుత్వము మీతో ఒక మాట నాతో ఒక మాట ఐరస్పర విరుద్ధమైన భావాలతో వ్యవహారం చేస్తూ, దానివల్ల ఏమైనా అశాంతి ఏర్పడితే శాంతిని కాపాడండి, శాంతిని కాపాడండి అని చెప్పడమూనా! పాపముచేసేది ఒకరు. అనుభవించేది ఇంకోకరు. తెలంగాణాకు యిచ్చిన రక్షణాలు ఎవరివల్ల పోయినవో వారూ ఒప్పుకొంటున్నారు. బాధ్యతా రహితమైన మంత్రివర్గ సవర్తనవల్ల పోయిన రక్షణలకు శిక్ష సామాన్య ప్రజలకా! అధికారములో వుండి రక్షణలను మొదట ర్నంవత్సరాలు అమలు జరుపలేదు. రెండవసారి 5 సంవత్సరాలు అమలు

ఈ ప్రణాళిక ద్వారా సంపాదించే 5 వందల million dollars అన్నీ మనం బుణాలకు కట్టడానికే పోతావుంది. బుణాలు చెల్లించవలసిన అవసరం లేక పోతావుంది. 588 million dollar ల బుణం వుంటే 5 వందల మినియన్ డాలర్లు ఖర్చుపెట్టేది లెక్కతీసినట్లయితే కేవలం బుణం చెల్లించడానికే సరిపోదు. 88 మిలియన్ డాలర్ల బుణం యింకా బాకీ వుంటామన్నమాట. ప్రణాళిక చేసుకోకుండా, కట్టడాలు కట్టించుకోకుండా, నిర్మాణాలు చేయకుండా వచ్చిన డబ్బునంతా కేవలం బుణాలు చెల్లించమనుకుంటేకూడా మనదేశానికి యింకా 88 million డాలర్ల బుణం మనదేశానికి మిగుల్తావుండే; ఇంతటి ఆర్థిక దుర్బిళంలో, దరిద్రంలో దేశాన్ని దిగజార్చగలిగినామంటే దీనికి ఘనత, ఈ ప్రతిష్ఠ, ఈ కీర్తి ఈ దేశాన్ని పాలించిన కాంగ్రెస్ పార్టీదేతప్ప యింకొకటి లేదు. అసలు self generating economy అనేది లేదు. ఎప్పటికప్పుడు డబ్బుతెచ్చుకోవడం, మందిపాలు చేయడం, ఖర్చులు పెట్టుకోడం, స్వార్థపరవర్గాలు వాని యిష్టమొచ్చినట్లు వాని వాని ప్రయోజనాలు సాధించుకొని ఈ ప్రస్తుత పరిపాలనలో బ్రతకండి, మేయండి, హాయిగావుండండి అనేటటువంటి వైఖరిని దేశంలో కలుగజేసే ఒక పాలకవర్గాన్ని సృష్టించి దానికి బలమైన హాంసులు, ఊంసులు తయారుచేసుకోవడానికి ఆలోచించినారుకాని, self generating economy కొరకు కొన్ని కోట్ల బుణాలైన తెచ్చి ఖర్చుపెట్టి 5 సంవత్సరాలు, లేదా, 10 సంవత్సరాలలో స్వయం సంపూర్ణమై దేశంలో ఒక దేశోద్ధారక దృష్టితో, దేశభక్తితోని పునర్నిర్మాణం కొరకు ప్రయత్నం చేస్తామనే ఆలోచన పూర్తిగా మృగ్యమై పోయి ఈనాడు ఈ దారిద్ర్యానికి తీసుకువచ్చినటువంటి ఈ పరిపాలనావ్యవస్థను చక్కపెట్టాలంటే దీనికి మూలమైనటువంటి అంశాలు, మేమివ్వగలిగిన సలహాలు ఏమీలేవు. కాని యిప్పటికైనా దీనిలో కొద్దో గొప్పో మార్పులు తేవాలంటే పరిపాలనావ్యవహారాలలో, డబ్బు పంపకాలలో మార్పు తీసుకువచ్చి అసలు డబ్బును ఖర్చుపెట్టే పద్ధతులలో ప్రజోపయోగమైనటువంటి developmental కార్యక్రమాలపైన కేంద్రీకరించి మీగతా ఖర్చులను కూడా radical గా తగ్గించే పద్ధతులలో ఆలోచిస్తే ఏమైనా కొద్ది మార్పులు తీసుకురావడానికి అనకాళం వుంటుందితప్ప వేరేలేదు. అధ్యక్షా, యిప్పుడే ఇంకొక ముఖ్యమైన సమస్యను నేను మీదృష్టికి తీసుకురాదల్చుకున్నాను. అది ఈనాడు మన ఆంధ్రదేశంలో మనల్నందర్నీ కలవరపెడుతున్నటువంటి సమస్య. తెలంగాణా ప్రాంతంలో తెలంగాణా ప్రజలకు, విద్యార్థులే అనండి, యువకులే అనండి, సామాన్య ప్రజలనే అనండి బ్రహ్మాండమైన ఒక ఆందోళన యిప్పుడు బయలుదేరింది. ఈ ఆందోళన గురించి నేను వివరాలలోకి పోను, ఘటనలలోకి పోదల్చుకోలేదు. ఘటనలలోకి పోయేకంటే, ఈ పరిణామాలకు కారణం ఏమిటి? అని చెప్పి మనం ఒకసారి పరిశీలన చేయాలి. ఆంధ్రరాష్ట్రం పర్వతప్పడు మా పార్టీ ప్రధానబాధ్యత వహించిన పార్టీగా మేము భావించినప్పటికీనీ మేము ఆశించింది, కోరింది ఏమిటంటే ఈ రాష్ట్రాన్ని క్రమక్రమంగా అభివృద్ధిచేసి యిటు తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి అప్పుడు యిచ్చినటువంటి హామీలను గ్యారంటీలను ప్రభుత్వం తప్పకుండా అమలుపరచినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అది

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కానిప్పండి లేక యింకొక ప్రభుత్వం కానీయండి. ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మే మనుకున్నటువంటి social changes రాలేకపోయినప్పటి కిన్ని కనీసం ఈ ఉభయ ప్రాంతాలమధ్య భావసమైక్యతైనా వస్తుందేమోననే ఆ ఆశతోనే ఈ విశాలాంధ్రను సాధించడానికి మా పార్టీ త్రికరణకుద్దితో మున్ముందునుంచి పోరాడిందని నేను సర్వంగా చెప్పగలచుకున్నాను. ఈనాడు ప్రజాసామాన్యంలో వచ్చిన ఆశలన్నీ యిప్పుడు లేకుండాపోయినాయి ఆహామీ అను గౌరవించి ఈ సమస్యను సున్నితమైన సమస్యగా భావించి క్రమక్రమంగా సమస్యను సక్రమంగా పరిష్కారం చేసే ఆలోచన లేకుండా ప్రభుత్వం ఈ 12 సంవత్సరాలలోను, తెలంగాణా ప్రజలకిచ్చినటువంటి హామీలను పూర్తిగా ఒకటి తరువాత ఒకటి ఉల్లంఘించిందని చెప్పడానికి విచారకరంగానేవుంది. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు చెప్పినారు, అంకెలుకూడా యిచ్చినారు. నేను అప్పుడే మనవిచేసినాను. ఈ అంకెలలో యిచ్చినటువంటి అభివృద్ధినిచూసేటట్లయితే ఆ దెవర్నీకూడా సంతృప్తి పెట్టలేదు. అంకెలు అనేకంగా అభివృద్ధి అవుతున్నాయి అసలు అభివృద్ధిని అంకె లలో చూడకూడదు. మానవుల చైతన్యంలో వందలసంవత్సరాల జానిసత్వంలో సలిగిపోయినటువంటి ఈ చేశక్రజలననేకాదు, యావద్భారత ప్రజలు ఈ అభివృద్ధిని అంకెలలో లెక్కపెట్టి సంతృప్తిపడడానికి తయారుగాలేరు బ్రహ్మాండమైన ప్రగతికొరకు ఉప్పెనలాగ పొంగుతూ వచ్చినటువంటి కోరికలు, ఆశయాలు, ఆదర్శాలు, వాటి పురోగమనం కొన్ని అంకెలలోకాదు. కట్టలు తెంచుకొని బ్రహ్మాండంగా ముందుకు పోదామనుకునేటటువంటి ప్రజానీకాన్ని సంతృప్తి పరచాలనే పరిపాలన, అగ్నికాభివృద్ధిని కొన్ని అంకెలలో చూపించితే అది అభివృద్ధికాదు. ఆ విధంగా సంతృప్తిపరచలేరు. నిజమే అంకెలు నేనుకూడా అంగీకరించను. 4 schools కు వెళ్లి 46 schools అయినవా లేవా అని ప్రశ్న వేస్తే జనసంబంధకాళా మంత్రిగారికి నేను చెప్తాను, "అవునండి అయినావని" చెప్పి. కాని అంకెలతోని మానవుని ప్రవృత్తి మారుతుందని, సంతృప్తి వస్తుందని సంతృప్తిలో ఆ విధంగా స్థిరత్వం వచ్చిందనే విధంగా ఎవరైనా ఆలోచిస్తే అసలు దేశం యొక్క ఆర్థిక విధానం, సాంఘిక చైతన్యం, ముందుకు పోవాలని, పురోగ మించాలనే ఆ కాంక్షను అనుగుణ్యంగా చానిని గమనించే విధానంలో లేకుండా పోతున్నవని మనవిచేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజలు అసలు ఆ ఆకాంక్ష లేకుండాపోతున్నారు. ఈ 12 సంవత్సరాల పరిపాలనలో కొంత అభివృద్ధి వచ్చినప్పటికీనీ, కొన్ని మాగులు వచ్చినప్పటికీనీ, కొన్ని గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చినప్పటికీనీ యిదికాదు ఈ నాడు చూడవలసింది. చాళ్ళ మనస్సులలో ఆదర్శంగా ముందుకు వస్తున్నటువంటి అభిప్రాయాలకు, ఆశయాలకు సంతృప్తి కరమైనటువంటి పరిష్కారం తెలంగాణా చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఆంధ్రలో చేసిందా అంటే నేను స్పష్టంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్ర లోను లేదు, తెలంగాణాలోకూడా లేదు. అసలు సమస్య పరిష్కారం అంటూ జరగిందని కాని, ప్రజాఉద్యమానికి సంతృప్తి కరమైనటువంటి పరిష్కారం జరగ దని కాని చెప్పడమేకాదు. తద్వ్యతిరేకంగా అనేక కోరికలు సాధన కాకుండా, కనీసం న్యాయమైన సమస్యలుకూడా పరిష్కారం కాకుండా వీధి ప్రజలయొక్క

కనీసపు కూలీ, జీతాల సమస్యలకు కూడా పరిష్కారమే లేకుండాపోతున్నటువంటి పరిపాలనలో ఈ నాడు యిది ఉన్నప్పుడు ఇప్పుడు యిక్కడ లెక్కలు తీస్తే అధ్యక్షా తెలంగాణాలో ఎన్ని కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు కాలేదన్న విషయాన్ని మనముండా కలిసి, లేక పెద్దమనుష్యులు కలిసి, కుమార్ లలిత్ గారి opinion తీసుకుందాము, ఒక expert opinion, తీసుకుందాము అని అనుకున్నాము వారి report యీవేళ మనముందుకు వచ్చింది. ఏమిటి కుమార్ లలిత్ గారి opinion? ఈ వారి opinion లో, క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే అధ్యక్షా-అందరికీ కాపీలిచ్చినారు-నేను ఆ వివరాలలోకి పోనక్కరలేదు కాని యిదివరకే రిజియనల్ కమిటీ కోరి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు, cabinet కూడా అంగీకరించిన మేరకే, ఈ రిపోర్టులోని కొన్ని భాగాలు తీసుకొని పరిశీలన చేయాలి. మొట్టమొదట కుమార్ లలిత్ గారు నిష్పాక్షికంగా, sincere గా honest గా విషయాన్ని పరిశీలన చేసినారని చెప్పి నేను మీ ముందు మనవిచేయ దలచుకున్నాను వారి రిపోర్టును కనుక జాగ్రత్తతో ఆలోచించి మన సమస్య పరిష్కారం కొరకు అంకెలను కూడుకుందామనే అభిప్రాయం వున్నట్లయితే తప్పని సరిగా అది మన పరిష్కారానికి ప్రాతిపదికగా పనిచేస్తుందని ఏ మాత్రం నమ్మకం లేదు. అందులో వారు చెప్పించేమిటి? గత 12 సంవత్సరాలలో దాదాపు 64 కోట్ల రూపాయలు రెవెన్యూ పద్దులపైనే తెలంగాణాలో surpluses ఉన్నాయని స్పష్టంగా తేల్చినారు. ఇంతేకాకుండా capital account పై 17 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కువగా ఖర్చయినవి కాబట్టి, లేక corporations పై 12 సంవత్సరాలలో 12 కోట్లు తెలంగాణా వాటాకు నష్టం వచ్చింది కాబట్టి ఈ రెండు పద్దులూ మినహాయించాలన్నారు. ఈ రెండు పద్దుల గురించి, రిజియనల్ కమిటీలో ఈ అంకెల గురించి, వారు కూడిన పద్ధతి గురించి, అసలు నష్టాలకు సంబంధించి తీసిన లెక్కల గురించి యిదివరకు మేమెన్నడూ పరిశీలన చేయలేదు. కాబట్టి తిరిగి పరిశీలన చేయాలని నా అభిప్రాయం. అన్నీ పరిశీలనచేసినప్పటికీ, చేసినతరువాత ఆ అంకెల గురించి ఒక finality కి రావచ్చు. కాని ఈ నాడు అభిప్రాయజేధములు లేని అంకెలుకూడా స్పష్టంగా వున్నాయి. ఈ నాడు కుమార్ లలిత్ గారు 34 కోట్లు అని చెప్తూ యింకొక రెండు పద్దులు చూపించి అదికూడా కూడుకున్నట్లయితే 42 కోట్లు అవుతుందని చెప్పినారు. ఆ రెండు పద్దుల గూర్చికూడా కొద్దిపాటి అభిప్రాయజేధం వున్నప్పటికీని స్వయంగా వారి సలహాప్రకారం గవర్నమెంటు ఒప్పుకునే పద్ధతి బట్టి చూస్తే 42 కోట్లు అనే అంకె మనం ఈ నాడు అంగీకరించడానికి అనుగుణ్యమైన అంకె. దానితోపాటు యింకొక ముఖ్యవిషయాన్ని, గురించి ప్రస్తావించాలి. అది ఈ ప్రభుత్వానికి తెలిసినవిషయమే, cabinet కూడా అంగీకరించినదే. కుమార్ లలిత్ గారికి cabinet కూడా తీర్మానంద్వారా తన అంగీకారాన్ని తెలిపినదే. అదేమిటంటే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఈ 12 సంవత్సరాలనుండి ఎన్ని రూపాయలు minus అయినాయో అక్కడ ఎక్కువగా ఖర్చయినాయో, రెవెన్యూ account లో ఎంత over-spending జరిగిందో దానిలో సగభాగం న్యాయంగా తెలంగాణాకు చెందవలసిందేకదా! తెలంగాణాలో అడబ్బుమేరకు అదనంగా ఖర్చు అయింద

వలసిందే కదా. అందుకొరకు ఆ హక్కు న్యాయంగా తెలంగాణకు చెందుతుందని చెప్పి ఆంధ్రలో ఎంత minus ఖర్చయిందో దానిలో సగభాగం తెలంగాణకు ఐదుకట్టాలని రీజియనల్ కమిటీ కోరడం, cabinet అంగీకరించడం ఆ ఆంగీకారాన్ని కుమార్ లలిత్ గార్కి తెల్పడం వారుకూడా దానికి అంగీకరించడం జరిగింది. కాని వారు లెక్కలు తీసేటప్పుడు "గవర్నమెంట్ యిచ్చిన clarification ప్రకారం ఏ capital వద్దు నుంచి తీసుకువచ్చి ఈ బొక్కను పూర్ణుకున్నారో అవి దొరికి చుకొని దానిలో సగం ఐదుకట్టాలని ప్రభుత్వంవారు clarification యిచ్చినారు కాబట్టి నేను ఏదిచూసినా ఈ మహాసముద్రంలో 10, 18 accounts ఉన్నాయి కనుక దేనికి correlate చేయలేకపోయినాను. అందువలననే ఈ అంకె అలా పెట్టినా" నని చెప్పినారు. As a matter of principle, as a matter of policy Regional Committee, Government కూడా అంగీకరించిన వద్దులు చూస్తే ఈ నాడు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఎంత minus expenditure చేయడం జరిగిందంటే అది కుమార్ లలిత్ గారు యిచ్చిన వివరాల వల్ల స్పష్టంగా 54 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయినదని తెలుస్తూవుంది. ఆ విధంగా చూస్తే యీనాడు కనీసం తెలంగాణకు 26-27 కోట్ల రూపాయలు ఆంధ్రప్రాంతంలో మైనస్ అయిన దానిలో సగం రావాలి. కాబట్టి అధ్యక్షా! ఒకటి రెండు లెక్కలున్నాయి. 47 వట్ల 22 రి అవుతున్నది. తెలంగాణ ప్రాంతానికి నిజాం నవాబు పోతూ పోతూ పెద్దమనిషి గుప్తధనం 12 కోట్ల సెక్యూరిటీస్ ఇచ్చిపోయినాడు. ఆ సెక్యూరిటీస్ ఇంకా ఉన్నాయి. ఆ సెక్యూరిటీస్ కలిపితే...

మిస్టర్ స్పీకర్:— రీజియన్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత మీరు డిటైల్లుగా చెప్పవచ్చు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— కాబట్టి యీ మూడు వద్దులు కూడితే 75-80 కోట్లు మధ్యన తెలంగాణకు సంబంధించిన సర్వీస్ ఉందని బాధ్యతాయుతమయిన అభిప్రాయంలో ఉన్నాము. అయితే యీ అంకెలు 5-10 కోట్లు అటూ ఇటూ అయినా 4-5 కోట్లుకు మాకు వట్టంపులేదు. అందరూ సర్దుబాటు చేసి ఉభయ ప్రాంతాల అభివృద్ధి కాంక్షించేవారమేకాని తెలంగాణ ప్రాంతంలో ప్రజలకు ఆ డబ్బు ఖర్చుచేయలేదు; ఇతర ప్రాంతాలలో ఖర్చుచేశారనే ఆపోహ, అనుమానం లేకుండా వారి డబ్బు వారికి ఖర్చుచేయాలి. ఒక విషయం చెప్పి ఊరుకుంటాను. అటు ఊరేగింపులు, ఉద్యమాలే కాకుండా పిల్లలు లాటీ డెబ్బలు తినడం అనేకం జరుగుతున్నాయి. ఇవాళ అసెంబ్లీ ముందు జరిగింది. యీ సమస్యకు పరిష్కార మార్గమేమిటి? రెండు పరిష్కార మార్గాలున్నాయి. ఒకటి గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తుందో లేదో నాకు అనుమానం. అసెంబ్లీ అయిన తరువాత పకడ్ బందీగా పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఆధారంగా చేసుకుని యీ అల్లరి నా కళ్లం వచ్చిన పద్ధతిలో అణచడానికి పూనుకుంటాను, నెమ్మదిగా ప్రశాంతంగా మా పార్టీవారు నిర్ణయించిన విధంగా చేస్తాను తప్ప నేను భయపడేవాడిని కాను అనే పద్ధతిలో ముఖ్యమంత్రిగారు ధయిర్యంగా నిర్ణయానికి వస్తే రావచ్చు.

అయితే యీ తెలంగాణా ప్రజలకు ఇదివరకే బ్రహ్మాండమయిన ఇబ్బందులు పడిన తెలంగాణా ప్రజల కంట్లో మన్ను పోయడం, వారి కంట్లో నిప్పుపోయడం వారిని రెచ్చగొట్టడం అవుతుందే తప్ప ఇంకొక విధంగా కాదు కాబట్టి అటువంటి ఆలోచన ఉంటే అది వెంటనే వదులుకుని సవ్యమయిన ఉభయ ప్రాంతాల అయిక్యతకు కృషి చేయాలే తప్ప వేరుకాదు. రెండవది ముఖ్యమంత్రిగారు ఎలా చేయాలనేది అడుగుతున్నారు. కాంగ్రెసు మిత్రులు చాలమంది ఏమీ చేయాలంటున్నారు. ఎక్కువగా మీరు ప్రజల మనోవేదన వారి సమస్యలు గుర్తించి మా పార్టీలో మీకున్న కుమ్ములాటలు తగ్గించుకొనడానికి ఆ అవసరాలు మీరు మైనసు చేసుకుని త్యాగం చేసి వారి ప్రయోజనాలను గుర్తించి ముందుకు పోతామనే ధైర్యం ఉంటే పరిష్కారమార్గమంటూ లేకపోలేదు. యీనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వచ్చి యీ డబ్బులో 180 కోట్లలో అయిదు సంవత్సరాలలో ఇవ్వడానికి నిర్ణయించాను. యీ సంవత్సరం 15-16 కోట్లు ఇస్తాను, ప్రణాళిక తయారు చేస్తున్నాను అని చెప్పినట్లయితే తప్పనిసరిగా కొంత మార్పు వస్తుంది. సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం తరువాత కొంత టైము తీసుకుని ఉద్యోగాలు సవరించే అవకాశాలు చేస్తే రెండవ మార్పు వస్తుంది. యీ కాలంలో విశాలాంధ్ర కొరకు పాటుపడే మాబోటి వారికి సమస్యలు అర్థంచేసుకుని ప్రజలను సమాధానం చెప్పి ముందుకు పోవడానికి దోహదకారిగా ఉంటుంది తప్ప వేరుకాదు. అట్లాగ కాకుండా మీరు పట్టుదలతో పరిస్థితులు అట్లాగ సాగనివ్వండి అనుకుంటే దేశాన్ని బాధ్యత లేకుండా వదలిపెట్టిన వారవుతారు. ప్రమాదాలకు కష్టనష్టాలకు బాధ్యులుగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉంటుంది. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు రాజీనామా చేసినా వారి ప్రభుత్వం రాజీనామా చేసినా దేశానికేమీ ప్రయోజనంలేదు. సమయానికి చేయవలసిన నిర్ణయాలు చేయకుండా పరిస్థితి దిగజారి చెడగొట్టిన బాధ్యత దానికి ఉన్న నష్టపరిహారం యీ పార్టీ, యీ ప్రభుత్వం అనుభవించవలసివస్తుందని మనవి చేస్తూ యీ సమస్యను 1, 2, 3 అనే వర్గతీలో ఒక డాటా పెట్టుకుని దానికొరకు మంత్రులందరు బయలుదేరండి. ఆశ్చర్యం అధ్యక్షా! పరిస్థితులు చెడిపోతుంటే మంత్రులు వెళ్లి మీటింగులు పెట్టి విషయాలుచెప్పే పరిస్థితులు లేకపోతే మంత్రులు కాదు. కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకులులేనా ఏమిటి కాంగ్రెసు పార్టీకి దరిద్రం, నిర్మాణ దారిద్రం, సిద్ధాంత దారిద్ర్యం, భావ దారిద్ర్యం సర్వవిధాలుగా ఉన్న పార్టీ యీ దేశాన్ని పరిపాలించడంలో ధైర్యంగా ఉంటుందనే యీ దేశం యొక్క దౌర్భాగ్యం అధ్యక్షా! ఖర్చు. అయితే యీ దేశ ప్రజలు యీ రోజు కావడంతో యింకొక నాలుగు రోజుల్లో మేల్కొంటారు. తెలంగాణా పోరాటం వల్ల కాకపోవచ్చు... ప్రత్యేక తెలంగాణా దూపేణా కాకపోవచ్చు. ప్రత్యేక మయిన వద్దతులు కాకపోవచ్చు, హింసాపూరితమయిన వద్దతులు కాకపోవచ్చు. కాని ప్రజాస్వామ్యాన్ని పూర్తిగా విశ్వసించి ప్రజాస్వామిక వద్దతుల ద్వారా యీ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పక్షపాతాలతో కూడిన నాయకులను చంకలో పెట్టుకొని అందరినీ బుజ్జగించుకుని నడిపిద్దామనుకునే దుష్టపరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా బ్రహ్మాండమయిన ప్రజా పోరాటానికి మా పార్టీ నాయకత్వం వహి

స్తుందని చెప్పి మరల నేను ఒకసారి మనవి చేస్తూ, కాంగ్రెసు పార్టీని పౌచ్ఛరిక చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలవతిరావు:—అధ్యక్షా! మరొక పదకొండు గంటల కాలంలో కీలకనామ సంవత్సరం నిష్క్రమించి సౌమ్యనామ సంవత్సరం ఉదయించబోతున్నది. ఈ సంధ్యాకాలంలో రేపు మనం అంతా ఇక్కడుండే అపకాశంలేదు కనుక మన ప్రథమ ధర్మం ఏమంటే యీ కీలకనామ సంవత్సరంలో అసాధారణమైన పరిస్థితులలో అందులో సంవత్సరాది పండగనే ముగించే శాసన సభను తమకు ఆతి చాకచ్యంగా యుక్తాయుక్తంగా నిర్వహించి సౌమ్యమార్గంలోకి తీసుకుని వెళ్ళినందులకు తమకు దన్యవాదాలే కాకుండా ప్రత్యేక ఆభినందనలు కూడ అర్పిస్తూ తమ ద్వారా కాంగ్రెసు నాయకులకు ప్రతిపక్షనాయకులకు, ఇతర సభ్యులకు యీ సౌమ్య సంవత్సరములో సర్వేజనానుభవోభవస్తు అని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ నా ఉపన్యాసాన్ని ప్రారంభిస్తాను. అయితే ఈ సౌమ్య సంవత్సరంలో సౌమ్యంగా చేయాలంటే కావలసిన చర్యలు కనపడుతున్నాయి. ఇప్పుడే రాజేశ్వరరావుగారు ఏవో కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. నాకు బడ్జటులో మాట్లాడే అవకాశం లేకపోయింది. బడ్జటు ఆరు నెలల బడ్జటు అని ఒక కొత్త పోజులో కూడ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఒకటి పుస్తకం ఇన్ని పేజీలలో ఇవ్వకుండా వాటిని విడదీసి ప్లాన్ స్కీము, నాన్ ప్లాన్ స్కీము అని ఇచ్చారు. ఆ విధంగా చేసినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు. నేను యీ సందర్భంలో కోరేది యీ నాన్ ప్లాన్ స్కీము అనేదానిమీద కొంత కంట్రోలింగు ఉంది. నాన్ ప్లాన్ స్కీము డిఫినిషను నాకు అర్థం అయినంతవరకు వారు చెప్పించేమంటే ఎక్స్పెండిచరు ఆన్ ప్లాన్ స్కీము అంటే కేపిటల్ షర్స్కు ఖర్చు అయ్యేది, నాన్ ప్లాన్ స్కీము అంటే దానికి అమలుజరిగే ఉద్యోగుల చిల్లర ఖర్చులకయ్యేది అని. ఇప్పుడు మన తలంగాడా సోదరులు ఇచ్చిన రిజినల్ కమిటీ రిపోర్టు చూస్తే ఒకేఒక వాక్యం చదువుతాను. రెండవ ప్రధానిక ఆఖరుకిది Report by Mr. Narasa Reddy-- "The Revenue and Capital amount of Andhra Area during the Second Five Year Plan period was a deficit by Rs. 41.34 crores and this would indicate that Telangana area surpluses of revenue and capital amount was spent in Andhra Area under Non-Plan Schemes." ఈ నాన్ ప్లాన్ స్కీము అంటే నాబోటివాడికి అర్థం కావడంలేదు. అందువలన ఈ సంవత్సరం నాన్ ప్లాన్ స్కీముకు ఒక పుస్తకం ఇచ్చినట్టుగానే మిగత యింతవరకు జరిగిన నాన్ ప్లాన్ స్కీముకు ఒక పుస్తకము ఇప్పించమని ప్రార్థిస్తున్నాను. రెండవ విషయం తమకు తెలుసు. ప్రపంచానికి అవకాశం అంతా ఒకటే నక్షత్రాలన్నీ ఒకటే కాని గుడింతంలో ఒక్కొక్క గుడింతం మారుతుంది. మన ప్రాంతాలలో చూస్తే ఈ పంచాంగము లలో విడపర్తివారి పంచాంగం అని ఒకటుంది, గుప్తాగారి పంచాంగం అని ఒకటుంది. ఒక పంచాంగానికి ఒక పంచాంగానికి కుదరదు. ప్రకృతిలో ఉన్న ఆకాశం నక్షత్రాలు ఒకటయినా గుడింతంలో తేడా ఉండి అనేక రకాల యిన పంచాంగాలు వస్తున్నప్పుడు మానవులు తయారు చేసిన యీ లెక్కలలో అనేక తేడాలు రావచ్చు, సంభవం. అది మానవమాత్రులకు ఉండేటటువంటిది.

అందువలన దానిని కుమారలలితగారు ఏదోచేశారు, అందులో లోపాలున్నవి. దానిలోకి పోవడం సమంజసంకాదు. నేను మనవిచేసేది మన ముఖ్యమంత్రిగారు రిజిస్టర్ కమిటీవారికి ఒక అగ్రతాంబూలం ఇచ్చారు. ఆ అగ్రతాంబూలం ఏమిటి? కేబినెట్ వారు కూడ దానిని పరిశీలించక పూర్వమే రిజిస్టర్ కమిటీవారు యీ లలిత రిపోర్టును పరిశీలించి వారి రిపోర్టు కేబినెట్ కు అందింది. కేబినెట్ వారు పరిశీలించి యీ సభవారికి ఒక అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడే మన మిత్రులు రాజేశ్వరరావుగారు అంకెలన్నీ చెలికే గాండుగాబరా అవుతున్నది. ఆ మాట అనకూడదేమో తమించండి. కొంచెం పల్ రేట్ ఎక్కువయినది. ఎక్కువయినా బాధలేదు. యీ రోజులలో హార్టు పీసి హార్టు మార్చేటప్పుడు యీ మాటలవల్ల వచ్చే హాక్ కు మనిషి చచ్చిపోతాడనే భయం అక్కరలేదు. అందువలన నేను కోరేదేమంటే రిజిస్టర్ కమిటీ రిపోర్టుమీద కేబినెట్ ఆభిప్రాయం వీటన్నింటినీ....

ఒక గౌరవసభ్యుడు :—ఆ గాండ్ గాబరా అనేమాట ఉపసంహరించుకుంటే బాగుంటుంది.

డా॥ టి.వి.ఎస్. చలపతిరావు :—ఉపసంహరించుకుంటాను. దానికే పల్స్ రేట్ అని మార్చాను కాదండి. దానిని ఎక్వంట్ చేసినా నాకు అభ్యంతరంలేదు. అందువలన నేను మనవిచేసేది కేబినెట్ ఆభిప్రాయం వచ్చిన తదుపరి యీ లోపున సుప్రిం కోర్టు గల్లంతు కూడ తేలిపోతుంది.—నేను ఇందాక మనవిచేశాను— సౌమ్యనామ సంవత్సరం ఇంకొక పదకొండు గంటలలో ప్రవేశిస్తుంది. ఆ సౌమ్య వాతావరణ యదార్థస్థితి ఇందాక చెప్పినట్లుగా నాన్ ప్లాన్ స్కిమ్ము ఏమిటో ఏప్రియలు సెలలో ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి అందరికీ అర్థం అయేటట్లు చెబితే తప్పకుండా పేరుకు తగినట్లుగా సౌమ్యంగానే పరిష్కారం అవుతుందనే ధృఢ విశ్వాసం నాకు ఉన్నది అధ్యక్షా. ఎందువల్లనంటే యిప్పుడే చెప్పాను. వారు, యీ deficit ఆంధ్ర ప్రాంతానికి తీసుకు వెళ్ళారన్నారు. ఇప్పుడు లలితకుమార్ రిపోర్టు వచ్చింది. వారు వెళ్ళూ వెళ్ళూ ఒక ఉత్తరం వ్రాసి వెళ్ళారు. అందులో చివరి వాక్యంలో ఏమి ఉన్నదంటే—“from the accounts it is not possible to specify from what source the revenue deficit has been met. ఇది చాల clinching statement. అలాంటప్పుడు ఇది వరకుఉన్న పాత ఆభిప్రాయాల మీద ఆధారపడి ఆభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చితే దానివల్ల reactions వస్తాయని ఆభి ప్రాయపడుతూ ఆ రిపోర్టును రిజియనల్ కమిటీ పరిశీలించేలోగా మనం నిశ్శబ్దంగా ఉండటం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ రిపోర్టు స్టీల్ కవర్ ముఖ్యమంత్రి గారు యిక్కడనే చింపి, దానిని రిజియనల్ కమిటీ పరిశీలిస్తుందని చెప్పారు. ఆ రిపోర్టు కేబినెట్ కు కూడ వెళ్ళకుండా రిజియనల్ కమిటీకే యిచ్చారనంటే ఎంతో ప్రాధాన్యత ఉన్నది, బాధ్యత కూడ ఉన్నది. ఇప్పుడే లచ్చన్నగారు, రాజేశ్వర రావుగారూ చెబుతూ—యిది పోలీసు రాజ్యం అన్నారు. నేను కూడ భయపడి బయట స్టూడెంట్లు దెబ్బలు తింటున్నారేమోనని కిటికీలోనుంచి చూశాను. అది పరిష్కారం చేయవలసిన మార్గం ప్రాతి పక్షలలోను రిజియనల్ కమిటీలోను

ఉన్నదని నేను అభిప్రాయపడి ఒక సూచన చేయడానికి సాహసిస్తున్నాను, ఈ జనవరి 19 నుంచి కొన్ని positive events జరిగాయి. అయితే రాజేశ్వరరావు గారు చెబుతూ కాంగ్రెసుకు దరిద్రం వట్టిందన్నారు. మాకున్న దరిద్రం తెలుసు మాకున్న ఐశ్వర్యం వారికి మాకు అందరికీ తెలుసు. వారు కూడ అఖిలపక్ష ఒడంబడిక మీద సంతకం చేసినారు. ఒకవేళ కాంగ్రెసువారు ముసలివారై రెండు పీఠాకాంక్షలున్నారేమోనని వారనుకుంటూంటే, పడుచువారై నటువంటివారు మంచి organisational machinery కలిగినటువంటివారు, వారు యీ అఖిలపక్ష ఒడంబడిక గురించి ఎందుకు ప్రచారం చేయటంలేదు? ఒడంబడికమీద సంతకం చేసినప్పుడు వారికి భాద్యత ఉన్నదికదా? అది అన్ని పక్షాలవారు commit అయిన ఒడంబడిక గాని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ఒక్కరిదే కాదు. కనుక దానిని ప్రచారం చేసి దేశంలో ఉన్న కల్లోల పరిస్థితులు నివారించవలసిన భాద్యత వారిపై ఉన్నప్పుడు రాజేశ్వరరావుగారు కాంగ్రెసుయొక్క దారిద్ర్యాన్ని గురించి వాపోయే కంటే గ్రామ గ్రామానికి తిరిగి—మేము ఉన్నామయ్యా యువకులం, కాకాని వెంకటరత్నంగానికి పట్టి పూర్తి అయిపోయింది వారంతా ముసలివారై పోయారు, నేను లీడ్ చేస్తున్నానని ముందుకువచ్చి చేయవచ్చుగదా? రాజకీయంగా వారికి, వారి పార్టీ కూడ లాభదాయకమేగదా? అలాంటప్పుడు యీ అవకాశం ఎందుకు జారవిడుస్తున్నారు? లలిత కుమార్ రాజపూర్వమే యిక్కడ సర్వీసెస్ గురించి Section 115, clause 5 of SRC Act క్రింద ఒక machinery create చేశారు. ఇటువంటి positive events జరిగినప్పుడు మనం ఆలోచించాలి. ఈ సమావేశంలో పార్టీల ప్రమేయం లేకుండా అన్ని ప్రాంతాలవారు తెలంగాణా రక్షణలు అమలు జరపాలనే మాట్లాడుతున్నారు. కనుక ఆంధ్ర ప్రాంతంవారి యొక్క bonafides, good will, atmosphere అర్థం చేసుకోవాలి. అక్టోబరు 1958 లోనే దీనికి సంబంధించి 5 years extend చేశారు గదా? అప్పుడు—యిది one way traffic గా ఉన్నదని, యీ extend చేయడంవల్ల ఆంధ్రకు అవకాశం చేస్తున్నారని ఏ ఒక రై నా, ఏ ఒక్క పేపరుగాని, నంబ్రగాని, అన్నారా? ఇంతకంటే ఆంధ్రప్రాంతం మనస్తత్వాన్ని అర్థం చేసుకొనుటకు ఏమి దృష్టాంతంకావాలి? నేను మనవి చేసేది—19 జనవరి తరువాత positive steps తీసుకొన్నారు. లలిత కుమార్ రిపోర్టు వచ్చింది. అది కేబినెట్ పరిశీలనకు కూడ పంపింపింపి రిజియనల్ కమిటీకి యిచ్చారు. Plaintiff దాఖలుచేస్తున్నది వారు కనుక ఆ plaintiff కు counter కూడ చేయకుండా వారి చేతుల్లో వెట్టారు. నేను అడిగేది—యీ రెండు ఉద్యమాలను విరమించండి అని చెప్పే భాద్యత రిజియనల్ కమిటీమీద ఉన్నదా, లేదా? అని అడుగుతున్నాను—రిజియనల్ కమిటీ యివాళ సమావేశం అవుతున్నారు కాబట్టి వారు పిలుపు యిచ్చి—యీ ఉద్యమాలు విరమించండని, యీ అఖిలపక్ష ఒడంబడిక ఏకగ్రీవంగా అమలుజరుపువారని విజ్ఞప్తి చేయవలసిన భాద్యత ఉన్నదా, లేదా. అని కోరుతున్నాను—ఇంకొకవిషయం—దాదాపు 1875 లో ఆమెరికాలోకూడ Northern States, Southern States కు తగాదాలు వచ్చాయి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ధనవంతులు ఎట్లా ఉన్నారని అనుకుంటున్నారో అక్కడ Northern

States లో gold mines ఉన్నవని ఆనాడు అనుకొన్నారు— Southern States కు అనుమానం వుట్టింది. అప్పుడు లింకన్ మహాశయుడు civil war అయిన తరువాత చెప్పారు.

“With malice towards none, with charity for all, with firmness in right as God gives to us to see right, let us thrive on to finish the work we are in; to bind up Nations' wound; to care for him who shall have borne the battle and for his widow and his orphan, to do all which may achieve and cherish just and lasting peace among ourselves and with all Nations.” Would there be a more wiser word than that of Lincoln which will go and appeal directly to all those who are in this House or outside the House and it is a sacred duty of not only the Congress but of every Member of this House irrespective of party labels, to carry on this message to the nook and corner of this country and to immediately call on the agitators to stop their agitation because they are seized of the matter and co-operate with the Government to restore peace and order in the State.

Thank you, Sir.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా! ఇప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాల సమస్య ప్రముఖంగా రావడం, దానికి సంబంధించి అనేక సమస్యలు ఉన్నట్టి కావడంతో ఒక విషయం మరవకూడదు. తెలంగాణా ప్రాంత సమస్య కాని, రాయలసీమ ప్రాంత సమస్య కాని ఎచ్చినప్పుడు మొత్తం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పాలనలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యొక్క పరిస్థితి ఏమిటి? అందులో భాగంగా తెలంగాణా పరిస్థితి, రాయలసీమ పరిస్థితి, శ్రీకాకుళం పరిస్థితి తప్పనిసరిగా చేరివుంటుంది. మొత్తం 4 కోట్ల జనాభా కలిగిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈ కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో బారతదేశంలో ఏ స్థానం ఆక్రమిస్తోందో చూడాలి. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు జన పార్టీ మెజారిటీ పార్టీ అని, సుస్థిర పరిపాలన కలది అని చెప్పున్నప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిస్థితి చూస్తే అది యీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో అధోగతి పాలవుతుంది. ప్రభుత్వం వారు ప్రకటించిన రిపోర్టు ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ వైశాల్యంలో మొత్తం బారత దేశంలో అయిదవది. జనాభాలో నాలుగవది. అయినప్పుడు agricultural production per capita net income చూసినప్పుడు 13 వ స్థానంలో ఉన్నది. Industrial output 12 వ స్థానంలో ఉన్నది. Per capita Electricity consumption లో 11 వ స్థానంలో ఉన్నది. Per capita net income లో పోల్చితే 8వ స్థానంలో ఉన్నది. వైద్యం, విద్యలో 10వ స్థానంలో ఉన్నది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తి విషయంలో మనరాష్ట్రం ధాన్యా గారమని చెప్పుకుంటున్నారు కాని ఉత్పత్తి చూస్తే 64-65 లో 75.82 లక్షల టన్నులు, 65-66 లో 80.1 లక్షల టన్నులు, 66-67 లో 83 లక్షలు, 67-68 లో 87.48 లక్షలు ఈవిధంగా చూసినప్పుడు ఉత్పత్తి growth క్రమంగా లేక పడిపోతోంది. ఆంధ్రదేశం మెజారిటీ ప్రాంతంలో నిర్జల నీటువనరులు లేని పరిస్థితిలో ఉన్నది. తెలంగాణాలో వ్యవసాయ సంక్షోభం ఎక్కువ ఏ ఒక్క Major ప్రాజెక్టు లేదు. నిర్జల నీటి వనరులు లేకుండా ఎక్కువ ఆకాశం మీద ఆధారపడి పురాణ కాలములోవలె రైతు ఎదురు చూస్తున్న పరిస్థితి ఈ నాటికి ఆంధ్ర దేశంలో అత్యధిక భాగం

వున్నది. ప్రభుత్వం సామ్రాజ్య వాదులకాలంలో ఒక విషయం చెప్పారు. రాయలసీమ పన్నెండేళ్ల కొకసారి కరువు వాతవడతోందన్నారు. సేటి ప్రభుత్వ రిపోర్ట్స్ ప్రకారమే—రాయలసీమ నాలుగేండ్లకు ఒకసారి కరువు వాత పడుతున్నది. తెలంగాణా ఐదేండ్లకు ఒకసారి కరువువాత పడుతున్నది. ఆంధ్రదేశం కాంగ్రెస్ ప్రభువుల పరిపాలనలో సానాటికి దిగజారిపోతున్నది. సాంఘిక న్యాయంపని, ఖాసంస్కరణలని పన్నేవానికే ఖూమి అని వారి నోటి నుండి గంభీరంగా మాటలుగావటం చూస్తే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. వీరు లాండ్ సీజింగ్ యాట్టు చేసినారు. దీని ఫలితాలు చూస్తే—వీరియొక్క ఖాసంస్కరణల చట్టం ఎంత బూటకంగా చూపెడుతున్నారో, యీ ఖాసంస్కరణల తతంగం ఎంత నాటకంగా తయారైనదో స్పష్టంగా కనబడుతుంది. ఖూమి గరిష్టపరిమితికి మించి ఉన్న ఖూమి విస్తీర్ణము 89,0494 హెక్టార్స్ అని తేల్చారు. అందులో ఎంత తీసుకొన్నారు అంటే—దానికి సంబంధించి అంకే లేదు. అంటే తీసుకొన్నది లేదు అని భావించాలి తప్ప మరొకటిలేదు. విస్తీర్ణానికి ఎక్కువ ఉన్న కేసులు—బినామీ పట్టాలు వగైరా పోను—ప్రకటించిన కేసులు 26,591. ఇన్ని గరిష్టపరిమితికి మించిన ఖూమి కేసులు ఉంటే—ఒక్క కేసులో కూడ ఖూమి తీసుకొని వంచిన పాపాన పోలేదు. కాని తాము బ్రహ్మాండంగా ఖాసంస్కరణలు అమలు జరుపుతున్నామని గంభీరంగా రెవెన్యూమంత్రిగారు ఉపన్యసిస్తారు. కాని పేద ప్రజానీకానికి ఖూమి వంచినది లేదు. వారు మాట్లాడే మాటలకు చేసే చేతలకు ఎంతో తేడా ఉంది. వారు ఖాసంస్కరణలు అమలుపరుస్తున్నామని చెప్పటం—జనాన్ని వంచనచేయడం కాదా అని అడుగుతున్నాను. 1951 లో ప్రభుత్వం కౌలుదార్ల రక్షణకు ఒక చట్టం చేస్తే—నేటికి 100 కి 57 మంది కౌలు దార్లు ఖూమినుండి బేదఖలు అయినారు. మొత్తం ఖూమిలో 59 శాతం ఖూమి కౌలుదార్ల చేతులలోనుండి ఖూస్వాములకు ఏదోవిధంగా లాక్కోబడింది. వీరు చెప్పే సాంఘిక న్యాయంలో ఏమి చెరుగుతున్నది? నిరుద్యోగం తామర తంపరగా చెరుగుతున్నది. నిరుద్యోగం గురించి స్వయంగా వీరి ప్రచారకలే పేర్కొన్నాయి. నిరుద్యోగులు 3 వ ప్రచారక ప్రారంభంలో 3,75,000 ఉంటే, 3 వ ప్రచారక ఆఖరుకు 7 లక్షలమంది అయినారు. 4 వ ప్రచారక ప్రారంభంలో 10 లక్షలు కాగలరని, 4 వ ప్రచారక ఆఖరుకు 13 లక్షలు ఉండగలరని వీరి రిపోర్టు ప్రకటించింది. ఈ నిరుద్యోగుల సంఖ్యలో—గ్రామాలలో నిరుద్యోగులుగా ఉన్న వ్యవసాయకూలీలు, కార్మికులు, పేదరైతులు చేరలేదు. గ్రామాలలో ఉన్న వ్యవసాయ కార్మికులు పేదరైతులుగాని వసులులేక, యీనాడు పొట్ట చేతపట్టుకొని వలసపోయి పనులు లేక ఆకలి చావులు చస్తున్న ఆ జనాభా యీ లెక్కలో చేరలేదు. వీరి ప్రచారకలు ఎంత దుస్థితిలో ఉన్నవో చెప్పటానికి—వీరి ప్రచారకలో వ్రాసిన అంశాన్ని నేను మనవిచేస్తే సరిపోతుంది. "The first plan achieved considerable success; the performance of the second plan was however not satisfactory; the record of the third plan however not prima facie been good." ఇది ప్రోగ్రెసా? దీనిని ప్రగతి అని చెప్పవచ్చునా? ప్రగతి క్రిందికి పోతున్నదని వారి ప్రచారకలో చెప్పలేక

చెప్పలేక చెప్పుకున్నమాట కాదా? బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి ప్రభుత్వం సుస్థిరమైన ప్రభుత్వమని ఇంతకాలం చెప్పుకొంటూ వచ్చింది. రక్షణాదిలో వస్తున్న అనేక ప్రవాహాలకు తట్టుకొని వర్షాలకు, రాళ్లకు తట్టుకొని. యీ సమస్యలో చాలా సుస్థిరంగా నడుస్తున్న పడవగా బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఊరేగుతూ చెప్పుకొన్నారు. కాని యీనాటి పరిణామాలు ఒక విషయాన్ని స్పష్టం చేసినవి. అది బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి ప్రభుత్వం యొక్క బండారాన్ని బయటపెట్టింది. వారి బ్రహ్మాండం కాస్త బ్రద్దలవుతున్నదని, వారి బోటులో నీరు వచ్చినది అనే విషయాన్ని స్పష్టం చేసినవి. అందుకనే ప్రతిపక్షంలో ఉన్న కమ్యూనిస్టుపార్టీ యీ ప్రభుత్వంపై అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ఇక్కడ పెట్టాము. అది ఎడ్మిట్ కాలేదని వారు సంబరపడవచ్చును. కాని ఇక్కడ ఉన్న ఆన్ని పక్షాలవారు, అన్ని పార్టీలవారు వారిపైన అవిశ్వాసాన్ని వెల్లడించారు. ఈ 15 రోజుల శాసనసభాసమావేశాల్లో ప్రతివారు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారి ప్రభుత్వంపై అవిశ్వాసాన్ని వెల్లడించారు. వెల్లడిస్తే బ్రహ్మానంద రెడ్డిగాకు ఏమి చెబుతున్నారు? నా ద్యూటీని వదలటం నా నైజం కాదని—చెబుతారు. అది మేము ఏనాడో అనుకొన్నాము. వారు తమంతట తాము వెళ్ళిపోవటం వారి గుణం కావని నాకు తెలుసు. కాని యీనాటి దేశపరిస్థితులను చూసినట్లయితే యీ ప్రవాహం ఇక్కడకు కూడ రాకతప్పదు. ఉత్తరాదిన చూసుకొంటే—ఇంతకాలం తమ పార్టీ అధికారంలో ఉన్న దేశం క్రమక్రమంగా రానురాను సామ్రాజ్యవాదులకు పరాధీనం అవుతున్న పరిస్థితులలో పెట్టుబడిదారులయొక్క దోపిడికి బలిఅవుతున్న ప్రజానీకం తిరగబడి అనేకరూపాల్లో తమ యొక్క ప్రభుత్వాన్ని త్రోసి పారేయటం జరిగింది. తమ పార్టీ వటాపంచలై, రూపంలేకుండా, ముక్కు మొగం లేకుండా, దారి తెన్నులు లేకుండా పడిఉన్నది. ఇక్కడకూడ ఆ పరిస్థితి రాకమానదు. ఇట్టి పరిస్థితిలో తాము పోకపోయినట్లయితే, తమని పొమ్మంటే పోకపోతే, తాము చూరువట్టుకొని వేలాడితే, తమరిని బలవంతంగా ప్రజలు నెట్టివేసే రోజు రాకమానదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల):—అధ్యక్షా, మొత్తంమీద తెలంగాణాలో ప్రారంభమైనటువంటి ప్రాంతీయతత్వం క్రమంగా రాయలసీమకు వ్యాపించింది. రాయలసీమనుంచి నిన్ననే కోస్తా జిల్లాలకు వ్యాపించింది. దీని దుష్ఫలితాలు ఏవిధంగా ఉంటాయో....

Sri G. Sivayya :—No, Sir, it has not spread to Rayalaseema. We are not for separatism. We are only just asking the Government to get Central Government help.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:—ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాంఛ అని చెప్పలేదు. ప్రాంతీయతత్వం అని చెప్పాను. అందువల్ల గౌ. సభ్యులు చాలా పొరపాటు వడ్డారు. ప్రాంతీయతత్వం వేరు, ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాంఛ వేరు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ప్రాంతీయ అభిమానం అంటే అందరం అంగీకరిస్తాము. ప్రాంతీయ అభిమానం అంటే సరిపోతుంది.

శ్రీ స్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్షా, వారి నాయకుడు ఇవాళ లోక్ సభలో ఏమి చెప్పారో చూడండి. ప్రాంతీయత త్యాగిని ప్రాంతీయ అభిమానానికి తేడా ఉన్నది అని అనుకొంటే—ప్రాంతీయ అభిమానం అనే చెబుతున్నాను. ఇదంతా కేవలం ఉద్యోగాలకోసము, అదనంగా డబ్బు ఖర్చు వెట్టాలనే దానికోసము ప్రారంభమయింది అనుకోవటం భ్రమ. దీనికి వెనకాల నిగూఢమైన కారణాలు ఉన్నవి. దాని ఫలితం—ఇవాళ మనసులు విరిగిపోయాయి, అది ప్రధానంగా గమనించవలసిన విషయము. మన ఆధ్యాత్మిక వేత్త వేమన ఇనుము విరిగిపోతే—రెండు పూడు సార్లు కాచి లతించటానికి సాధ్యపడుతుందిగాని, మనసు విరిగితే అతుటం కష్టం—అని చెప్పారు కాబట్టి దీని వెనకాల ఉన్న నిగూఢమైన కారణాలు ఏమిటో మనం గ్రహించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మన ముఖ్యమంత్రిగారు—మనకు నాయకత్వం వహించిన ముఖ్యమంత్రిగారు—దీనిని గ్రహించే దానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఉద్యోగాలు, డబ్బు అని—వారంకోసం ప్రయోగం చేస్తున్నటువంటి పదజాలం తప్ప వేరే కాదు. ప్రధానంగా—ఎవరు ఎన్నిమాటలు చెప్పినా—దీనికి వెనకాల ఉన్న కారణాలను మనం తెలుసుకొనటానికి ప్రయత్నం చేసి పరిష్కార మార్గాల కనుక్కోకపోతే మనం ఇంకా విపత్కర పరిస్థితులలోనికి పోవటం సంభవిస్తుందనే భయం మాత్రం వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

డ్రైనేజ్ సెన్ వేయాలి అన్నారు. డ్రైనేజ్ సెన్ కు ఒక చట్టాన్ని కూడ అంగీకరించాము. స్టేట్ లెవల్ ఒక కమిటీ, కృష్ణా వెస్టర్న్ డెల్టా కు ఒకటి, కృష్ణా సెంట్రల్ డెల్టా కు ఒకటి అలాగే గోదావరి డెల్టా కు ఒకటి ఈ విధంగా సబ్ కమిటీస్, రిజనల్ కమిటీస్ వేయాలి అన్నారు. ఈ రిజనల్ కమిటీలు అన్నీ ఆయా ప్రాంతాలలో అమలు పరచేటటువంటి పథకాలు రూపొందిస్తాం అని చెప్పారు. ఇప్పుడు మనం గోదావరి బారేజ్ ఉన్నది. గోదావరి బారేజ్ కడుతున్నాము. అ డ్యాన్స్ కంట్రీబ్యూషన్ యివ్వమని అడుగుతున్నాము. ఇప్పటికప్పుడే ప్రభుత్వము వారు డ్రైనేజ్ కట్టవలసిందని నోటిఫై చేశారు తప్ప ఆ ప్రాంతాలలో అమలు పరచబోతున్నటువంటి పథకాలు ఏమిటి అనే విషయాన్ని గాని, వాటిని అజమాయిషీ చేయవలసిన కమిటీలను గాని ప్రభుత్వము వారు యంతవరకు నిర్ణయం చేయలేదు. బాక్ వర్డ్ క్లాస్ కమిషన్ ను 1968 ఏప్రిల్ లో ఏర్పాటు చేశారు. మూడు మాసాలలో రిపోర్టు వస్తుందని చెప్పారు. వారికి ఉద్యోగాల విషయంలో ఉండవలసిన అర్హతల ఏమిటో, స్కాలర్ షిప్స్ వ్యవహారంలో టెక్నికల్ అండ్ ప్రొఫెషనల్ కాలేజెస్ లో ఉండవలసిన అర్హతలు ఏమిటో అలాగే సమస్త వ్యవహారాలు పరిశీలించి మూడు మాసాలలో రిపోర్టు యిస్తుందని చెప్పితే—యిప్పుడు మనం 1969 లో ఉన్నాము. సంవత్సరం గడచింది, ఒక ఇన్ ఫురమ్ రిపోర్టు అయినా తీసుకొని—జూలై లో ఆకడమిక్ యియర్ వస్తున్నది. అందువల్ల టెక్నికల్ అండ్ ప్రొఫెషనల్ కాలేజెస్ లో బాక్ వర్డ్ క్లాస్ సెన్ కు రిజర్వేషన్ యిప్పించే విషయం తప్పనిసరిగా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఆంధ్ర దేశం అపారంగా ఆహారధాన్యాలు పండిస్తున్నది. మనం తిని పరాయివారికి పంచిపెడుతున్నాము. లాభసాటిగా గాకుండా ప్రభుత్వం వారు నిర్ణయించిన ధరకు యిస్తున్నారు ప్రభుత్వం వారు ఫెర్టిలైజర్స్ మీద ఎక్సైజ్ డ్యూటీ వేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మనం వాడకం చేసే ఫెర్టిలైజర్స్ మీద ఎక్సైజ్ డ్యూటీ రిజేట్ తెచ్చుకొనేరానికి మన ప్రభుత్వం పోరాడాలి గాని ఈ ఎక్సైజ్ డ్యూటీ దేశానికి సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి వారు తీసివేయడంలేదు అనే దానితో మనం ఆగకుండా ఈ ఫెర్టిలైజర్ డ్యూటీ మనం రిజేట్ అయినా తెచ్చుకొని యిక్కడ వ్యవసాయాభివృద్ధి కోసం ఏమీ చేసే విధానం ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే వారు అడిగిన ధరకు మనం బియ్యాన్ని యిస్తున్నాము. ఇక్కడ పొచ్చు ధరలకు మన కన్సూమర్స్ కొంటూ ఉన్నారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించాలి.

ఆంధ్ర దేశంలో చేమగ్గాలమీద చీరలు విశేషంగా తయారు అవుతున్నాయి. దీనికి జరి మెటలిక్ యారన్ ఈ రెండూ కూడ విశేషంగా అంచులకోసం, కమ్ములకోసం ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈ మెటలిక్ యారన్ జపాన్ నుంచి వస్తున్నది. జరి అంతా సూరత్ నుంచి వస్తున్నది రాష్ట్రాలన్నిటిలో కంటే విశేషమైన చేమగ్గాలు ఆంధ్ర దేశంలో ఉన్నాయి. మెటలిక్ యారన్ యూనిట్, జరి యూనిట్ పెట్టవలసియున్నదని తమకు తెలుసు. గత రెండు సంవత్సరాలుగా చేనేత సహకార సంఘాలకు ప్రభుత్వం వారు యివ్వలేదని రిజేట్, మధ్య మధ్యలో కొంత బకాయి తీరుస్తూ ఉన్నప్పటికీ ఈ నాటికి కూడ 75 లక్షల రూపాయలు ఉన్నవి. సస్టి మెంటరీ గ్రాంట్స్ పేరుతో అనేక కోట్ల రూపాయలకు కావలసిన మార్గాలు కనుక్కొంటున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు మా రిజేట్ ను కూడ యిప్పించవలసిందని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతం నిర్మాణ దశలో 75 లక్షల పెట్టుబడి పెట్టిన మూడు మిల్లులకు గ్యారంటీ యిప్పించి హైయర్ లోన్స్ యిప్పించేందుకు ప్రభుత్వం వారు శ్రద్ధ సహించాలి.

Mr. Speaker :—I have got only 16 minutes. I am not in a position to give opportunity to all Members. Is the House prepared to sit till 2-30 ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఒకటిన్నరకల్లా క్లోక్ చేస్తాము అన్నారు. ఇంకా మూల్లాడడానికి అవకాశం యివ్వమంటే అరగంట ఎక్స్టెండ్ చేశాము అన్నారు. దానిలో 5 నిమిషాలు లచ్చన్నగారి కోటా ఉన్నది. వారి కోటా వీరి కోటా పోతే యింకేమి ఉన్నది.

Mr. Speaker :—Unless the Members co-operate, it is impossible to give opportunity to all. If the House has no objection, we shall sit till 2-30 p. m.

Sri K. Brahmananda Reddy :—We have got Council at 3 p. m. today.

Mr. Speaker :—I am sorry I am not able to give opportunity to all Members.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—సౌమ్య సంవత్సరం వస్తున్నది. అఖి నందనలు చెప్పకుండాము. 1969 దురదృష్టంతో ప్రారంభం అయింది ముందుకు వెడదాము. ఒక దురదృష్టం ఏమంటే—కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో రాయలసీమలో గాని ఉత్తర ఏర్పాడులో గాని పుట్టినవాడు అక్కడ భాషలో ముద్దాయి అయినాడు. తెలంగాణాలో పుట్టినవాడు ఇక్కడ భాషలో ముద్దాయి అయినాడు. అక్కడ ముద్దాయి అంటే accused ఇక్కడ భాషలో ముద్దాయి అంటే complainant. మా గతి ఏమిటి? అసలు ఎందుకు ఈ దురదృష్టం వచ్చినది; మేము చేసినటువంటి మహాపాపం ఏమిటి? తప్పులు ఉంటే ప్రభుత్వానిది బాధ్యత. ఆ ప్రభుత్వం నేరం అంతా మా నెత్తిన ఎందుకు వేయాలి? మేము 19 వ తారీఖున కూర్చోని బాధ్యత వహిస్తాము అంటే దానికి తగిన పరిష్కారము చేయక పోవడం ఏమిటి? సంతకం చేసిన మిత్రులు కూడ ఇప్పటికి Accused గా భావించడానికి కారణం ఏమిటి? ఏమైనా మేము తలవొగ్గి ఉండ దలచుకొన్నాము. భారత దేశంలో అంధ ప్రాంతం సమైక్యంగా ఉండాలని, దానికి ఏ త్యాగాలు కావాలన్నా మమ్మల నంరినీ చావమన్నా చావదానికి తయారుగా ఉన్నాము. విడిపడడానికి వీలు లేదని మాత్రం ఒకసారి, రెండు సార్లు, మూతుసార్లు మనని చేసి నేను ముగిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—Perhaps I will be violating the convention that the Member has to wind up.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాధం :—అధ్యక్షా, తెలంగాణాలో గాని, ఆంధ్రలో గాని ఆందోళన దౌర్జన్యం చూస్తూ ఉంటే నాకు ఒకటి జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఇది ఇద్దరు అన్నదమ్ముల తాలూకు సమస్య. ఇద్దరు అన్నదమ్ములు మంచికో చెడ్డకో కలిసారు. ఒకప్పుడు కలిసే ఉండేవారు. పేరు పడ్డారు. మళ్ళీ ఈనాడు కలిసారు. కలిసిన తరువాత, 12 సంవత్సరాలు వాయిగా గడుపుకొన్నాము ఇప్పుడు ఎందుకు వచ్చినాయి ఈ శేధాలు? నాకు అర్థం కావడం లేదు. నాకు ఒక విషయం జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఇద్దరు అన్నదమ్ములు సవ్యంగా పోతున్నారు కాని ఎవరు చెప్పినందువల్లనో, వారిలో వారికి పుట్టినందువల్లనో విశేధాలు వచ్చినాయి. అన్నభార్య, తమ్ముడు భార్య ఆ యిద్దరు యిల్లాలు జట్టుపట్టుకొని ప్రాకులాడి, పిల్లలను గ్రుద్దుకొంటూ, రక్కుకుంటూ ఏ విధంగా వారు తగాయివా వడి విశేధాలు చేసుకొంటున్నారో ఆదే పద్ధతిలో ఈనాడు ఈ అన్నదమ్ముల మధ్య యీ విశేధాలు కల్పించుకొన్నారు. అయితే యిది ఎట్లా సామరస్యంగా పరిష్కారం చేసుకోవడం? ఎవరో పెద్ద మనుష్యులు వెళ్ళి అడిగారు. ఏమిటి ఇదంతా అని. పెద్దన్న య్యోమో నిర్లక్ష్యంగా చెయ్యి ఊపుతున్నాడు. తమ్ముడు దగ్గరకు వెడితే పట్ల యికిలించి నప్పుతున్నాడు. ఆ పద్ధతిలో అయింది ఈ నాడు ముఖ్యమంత్రి తాలూకు తత్వం, కాబినెట్ తాలూకు తత్వం. వీరు యిద్దరు కూర్చోని ఏమిటి పరిష్కార మార్గం అని యింతవరకు ఆలోచించారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ ఆందోళన ఎందుకు పుట్టింది. ఎవరివల్ల పుట్టింది, ఏ కారణం చేత పుట్టింది అని ఒకసారి అయినా కాబినెట్ లో వీరు ఆలోచించి ఒక పరిష్కార మార్గానికి ఏమైనా దారి తీసుకొన్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఇంతవరకు అదేమీ కన్పించ

లేదు. ఎందుకు ఈ సమస్య పరిష్కారం చేసుకోరు? ఈ విధంగా డిరు కొన్నంత వరకు యిది పరిష్కారం ఆవుతుందని అనుకుంటే పొరపాటు ఈ నాడు ఉద్యోగస్థులు శాధవడుతున్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా నుంచి, విశాఖ పట్టణం జిల్లా నుంచి వచ్చి యిక్కడ పని చేస్తున్నారు. వారు చదువు ఉన్నది. అయ్యా, మేము ఉద్యోగాలు చేస్తున్నాము. ఇరుగు పొరుగు తలంగాణా వాళ్లం, ఆంధ్రులం ఉన్నాము. కాని మేము ఆంధ్రులం కన్పిస్తే తలంగాణావారు, ఇది ఆన్ పార్లమెంటరీ అనుకోను. ఇప్పుడు ఆంధ్రులు పోతులు లాగా బలిసి పోతున్నారు. ఎప్పుడు యిక్కడ నుంచి పోతారు. ఎప్పుడు మేము శాగుగా సుఖపడతాము అని అంటూ ఉంటే వీరు చాలా హ్యూమిలియేటరీగా శాధ వడు తున్నారు. ఆ తత్వాన్ని ఎట్లా పరిష్కారం చేసుకొంటారు? ఏ విధంగా యీ మనస్సులు కలుస్తాయో అర్థం కావడం లేదు. ఆ మనస్సులు కలియడానికి పరి పాలనలో ఉన్న పెద్దలు ఏదైనా ఆలోచించి పరిష్కారానికి వస్తారా? లేకపోతే ఈ తెలంగాణా ప్రాంతంలో జరిగే ఈ దౌర్జన్యాలు రాయలసీమకు ప్రాకితే, ఆంధ్ర కోస్తా ప్రాంతాలకు ప్రాకినట్లయితే ఇది దేనికి దారి తీస్తుందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారి ట్రైమ్ లోనే యిప్పుడే మనం యిస్తూనే ఉన్నాము. స్టిల్ ప్లాంట్ యాజిటేషన్, దౌర్జన్యాలు ఏ విధంగా దారి తీసి నాయో. యిక్కడ షేర్ పెంచినప్పుడు స్టూడెంట్స్ ఏ విధంగా దౌర్జన్యానికి దారి తీసినారో అది. యిది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ట్రైమ్ లోనే జరిగింది. ఇంక మూడవది జరుగుతోంది. బ్రహ్మానందరెడ్డి గారి ట్రైమ్ లో యింకా ఎన్ని యిటు వంటి అప్రెసిటీస్ జరుగుతాయో నాకు అర్థం కావడం లేదు. సంజీవ రెడ్డిగారు చీఫ్ మినిస్టర్ గిరి చేశారు సంజీవయ్యగారు చేశారు. ఆ 7, 8 సంవత్సరాల కాలంలో ఈ దౌర్జన్యాలు ఇటువంటి పనులు చూడలేదు. ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలంలో యిటువంటి దౌర్జన్యాలకు దారి తీసే పనులు దేశంలో జరుగుతూ ఉంటే ముఖ్యమంత్రి గారు చీమ కట్టినట్లు కూడా ఆలోచించకుండా, ఏదో టోపీ ఎగురవేసుకొని యిలాగ చెయ్యి ఎగురవేసుకొని వారు సమాధానాలు అసెంబ్లీలో చెపుతూ ఉంటే దేశం శాగువడుతుందా అని ఒకటే ప్రశ్న వేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇది కలియగం అని, అది కూడ కొంచెం జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, లచ్చన్నగారు చర్చను ప్రారంభిస్తూ శాక్ వర్డు క్లాస్ కి కమీషన్ విషయం చెప్పారు. ప్రగడ కోటయ్య గారు కూడ చెప్పారు. నేను యిదివరకు శాక్ వర్డు క్లాస్ కి కమీషన్ వేయడం, పారిని తొందరగా నివేదిక యివ్వవలసిందని చెప్పడం జరుగుతూ వచ్చినది. మీకు తెలుసు. అది ఒక reason వై ఆధారపడి వుండాలనే ఎక్స్-చీఫ్ జస్టిస్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటుచేశాము. జూన్ నాటికి రిపోర్టు యిస్తామని వారు చెబుతున్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—June end కి report వస్తే, ప్రభుత్వం తీసుకొనే నిర్ణయాలు 69-70 కి అమల్లోకి రావడానికి అవకాశం వుంటుందో, లేదో నెల విస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు యింకొక నెల ముందుగా ఇస్తే ఇంకా మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. అది వచ్చిన తరువాత, దానిని ప్రభుత్వం సమగ్రముగా ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. Farm duty గురించి-నిజమే ఇది State subject. State subject పై encroachment అనే భావం వున్నదికాబట్టి, యిది చర్చనీయవలసిన విషయమని చెప్పాను. ప్రస్తుతం ఎవరయితే heavy taxes కడుతున్నారో అటువంటిపారిశ్రామిక farm tax కూడా కలువడానికి నాకు ఆశ్చర్యంలేదన్నాను అందు ఇది ఎంత ఆస్తికి చెడతారు? ఏ conditions పై చేస్తారనేదికూడా నేను చెప్పడం తటస్థించినది.

ఇంక debts ను గురించి చెప్పాను. మనం యింటరెస్టు 34 కోట్లు pay చేయవలసివుంటుందని చెప్పడం తటస్థించింది. Fifth Finance Commissionను అన్ని రాష్ట్రాలూ చూశాయి. ఆయా రాష్ట్రాలలో ప్రణాళికా కార్యక్రమం జయ ప్రదంగా సాగాలంటే-యా repayment లో నులువైన వద్దతులు రావాలని చెప్పడం జరిగింది. ఇది అన్ని రాష్ట్రాలకూ సంబంధించిన విషయం. ఇన్ఫ్రాగ్రేషన్ ఎక్కువ paying అందు, అందుచేత ఏ ఏ రాష్ట్రాలలోనయితే ఇన్ఫ్రాగ్రేషన్ అప్పు ఎక్కువగా వున్నదో వారికి special గా ఛండవిలసిన ఏ ఏ సెషన్లు వుండాలి. మేము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పాము, స్టాన్డార్డ్ కమిషన్ కు చెప్పాము. గౌరవ సభ్యులు statistics కావాలన్నారు. అవి తయారుచేస్తూనే అనులుజరుపుతారు.

వంశధారగురించి ప్రశ్నితరాల సమయంలో వచ్చింది. నేనూ చెప్పాను— నిజమే; ఈ సుధ్య వారు చేసిన సంగతి నిజమే. దానిపై యిన్వెస్టిగేషన్ కొరకు ఆఫీసర్ పంపి నెలవైన అయింది. ఎంటనే దీనికొంక గట్టిగా ప్రయత్నం మన స్ఫూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వం పుట్టకం. మరొకటిమీకాదు. నిజాంసాగర్ విషయంలో యిక్కడి రైతులుకూడా నోమలిల, ఏలేరు రైతులవలె ముందుకువచ్చి "మేము భరిస్తాం, యీ కట్టను పెంచవలసింది" అని చెబుతున్నారు. ఆ కార్యక్రమం చురుగ్గానే సాగుతున్నది. ఇటీవలకు అనేకసార్లు ఈ సభలో అనుకున్నాం— మంజీరాపై వేరే ఒక dam కట్టడానికి యిన్వెస్టిగేషనుకు ఆర్డర్ చెయ్యడం. దానికి అవసరమైనదంతా ఏర్పాటుచేయడంకూడా జరిగినదని మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నిజమే, టోబాకో విషయం చాలాముఖ్యమైనది. ఆంధ్రదేశంలో, గుంటూరుజిల్లా వారికి చెప్పనక్కరలేదు—ఈ విషయం ఎంత ముఖ్యమైనదో. దీని వలన foreign exchange వస్తుంది. రైతులమండిగాని, ఆఫీసర్లు అయితేనేమి, వర్తకప్రతినిధులైతేనేమి అనేక డెలిగేషన్లు వెళ్ళడం, రిప్రజెంటేషన్లు పోవడం జరుగుతున్నది. దీనినొక Statutory Board ద్వారా ఆలోచిస్తే యీ సమస్య కాళ్ళవంకా పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ విధంగా ఏర్పడుతుందని మేము ఆశించడానికి అవకాశం ఏర్పడుతున్నది. నేనిప్పుడు రాజేశ్వర రావు గారి వువన్యాసంలోకి పోను. ఆ విషయం రీజినల్ కమిటీకి పంపించడం జరిగింది. వారియొక్క remarks వచ్చిన తరువాతనే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంక ఎవరు చెప్పినప్పటికీ-రాష్ట్రంలో కొంత development జరగలేదని చెప్పడానికి పిలువేదు. మొత్తంమీద economic matters కు

సంబంధించి reorientation రావలసిన అవసరం వున్నదని నేను చెప్పాను, కొంత adjustment చేసుకోవలసిన అవసరమున్నదని చెప్పాను. ఈ విషయం National Development Council లో కూడా చెప్పడం జరిగింది. దేశం మొత్తంమీద వున్న పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని దీని స్వరూపం మార్చవలసిన అవసరమున్నదని నేను బాగా అభిప్రాయపడుతున్నాను. చాలామంది ప్రజాళిక need based అని అలోచించినట్లయితే backward గా వున్న sectors backwardగానే ఉండిపోయే ప్రమాదమున్నది. అందువల్ల రిసోర్స్ సెన్స్ లో దీనిని సమన్వయం చేయాలి ముందుకు తోవలసిన అవసరముంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. మనకు దేశం మొత్తం బాక్ వర్క్. బాక్ వర్క్ రీజియన్లు దేశం మొత్తంపైన వున్నాయి. చాలా అధ్యాన్నమైన పరిస్థితులు దేశవ్యాప్తంగాకూడా వున్నసంగతి మనం కళ్లతో చూస్తున్నాము. కేవలం ఒక రీజియను అనో, జిల్లా గురించో, చాలాకా గురించో మాట్లాడి ప్రయోజనంలేదు. కాంప్రమోన్సివ్ గా బాక్ వర్క్ పరియోస్ ను ఒక స్పెషల్ దృష్టిలో కేంద్రప్రభుత్వం చూడవలసిన బాధ్యత వున్నది. అది కేవలం ఒక సెంట్రల్ సెక్టారు ఇండస్ట్రీస్ పెట్టినంతమాత్రాన సరిపోయేది కాదు. స్టేటు సెక్టారులో కావలసిన పనులు చేసుకోవడానికి దోహదం కలిగించే ఫైనాన్సియల్ రిసోర్సెస్ కూడా అవసరం. నేను నిన్న యీ సభలోకూడా మనవి చేశాను. స్టేటు సెక్టారు అంటే కేవలం ఇరిగేషను పెట్టు తున్నాము. ఎలక్ట్రిసిటీ స్కూల్లు, ఆస్పత్రులు పెడుతున్నాము, అనే మాటలు కాకుండా ఎంపాయిమెంటు అవర్చుకొంటున్నామని, ఇండ స్ట్రీయల్ వెల్త్ కు క్రియేట్ చేసుకోవడానికి కాసి నాలుగవ ప్రధానిలో దేశం మొత్తంపైన ఎట్లా ఉన్నప్పటికీనీ మన రాష్ట్రంలో పెట్టుకొన్న 30 కోట్లతోనే యీ ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటు వస్తుంగా అంటే కాదు. దానికి ఫినాన్సింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్లు కావాలి. ఉదాహరణకు ఎల్. ఐ. సి వున్నది, ఎల్. ఐ. సి ది పబ్లిక్ మనీ. ఇది ఇండియా గవర్నమెంటుచేత గ్యారంటీ చేయబడుతోంది అనుకుంటాను. అటువంటప్పుడు ఎల్. ఐ. సి. డబ్బు స్టేటు సెక్టారు ఇన్వెస్టి మెంటుకూ, పబ్లిక్ సెక్టారు ఇన్వెస్టి మెంటుకు ఎందుకు రాకూ డదు? After all, Government of India or this or any other institution is not a profit-making organisation. కొన్ని వందల కోట్లు, వేల కోట్ల డబ్బు పబ్లిక్ సెక్టారు ఇన్వెస్టి మెంటుకు, స్టేటు సెక్టారు ఇన్వెస్టి మెంటులోకి రావడానికి అవకాశం వున్నది.

శ్రీ చావిలాల్ గోపాల కృష్ణయ్య:— పబ్లిక్ నుంచి డబ్బు పనులు చేసి నేషనల్ కేషనులో ప్రయివేటు ఇండివిడ్యువల్స్ రూ, ఇండస్ట్రీయలిస్టులకూ యిస్తున్నారు. అది మన పాలసీ.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— నేను చెప్పేది వినండి. నాభావం చారి భావంతో ఏకీకరిస్తున్నది. ఆ కంపెనీలో వేసి 9 పర్సెంటు తెచ్చుకుందామా, 10 పర్సెంటు తెచ్చుకుందామా అనే దృష్టి ప్రభుత్వానికి వుండవలసిన అవసరం లేదు. పబ్లిక్ ఇన్వెస్ట్ మెంటుకూ, స్టేటు సెక్టారులో ఇన్వెస్టి మెంటుకు నిధులు

అవకాశం దొరికినట్లయితే స్టేటు సెక్టారులో పనులను కార్యక్రమంపై నవే ఎక్కువగా రీజినల్ ఇంచార్జును కలెక్టు చేసే వద్దని వుంటుంది తప్ప లేకపోతే సెంట్రల్ సెక్టారు ఇన్వెస్ట్మెంటువల్లకే రీజినల్ ఇంచార్జును కంట్రీటుగా క్యూర్ చేయలేము. అందుకనే మేము యీ పాయింట్ ఆఫ్ య్యూ కూడా స్ట్రెస్ చేసి చెప్పడం జరుగుతోంది స్టేటు రెస్పాన్సిబిలిటీస్ ఎక్కువగా వున్నప్పుడు, దానికి అనుగుణంగా రిసోర్సెస్ ఎక్కువగా కావాలంటే సెంట్రల్ తో తగాదా అని కాదు. నీ భాగమింత, నా భాగమింత అని కాదు. ఆ రెస్పాన్సిబిలిటీస్ మిట్ కావడానికి మనకున్న అనేక రకాలైన రిసోర్సెస్ లోనే వాటిని ఎట్లా రీ డెరెక్టు చేయాలనే విషయం మాట్లాడుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఇది నేను క్రొత్తగా చెప్పడం లేదు. ఇదివరకే నేను చెప్పడం జరిగింది. బాక్ వర్డ్ పరియోస్ డెవలప్ మెంటు అనుకన్నప్పుడు ఎక్కువగా స్టేటు సెక్టారులో స్టేటును బలపరచడంలో, స్టేటుకు ఎక్కువ నిధులు సహాయం చేయడంలోనే ఇంచార్జును కొంతవరకైనా రెస్పాన్సిబిలిటీస్ చేయడానికి మార్గం వుంటుందిని మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఒక నోటు కూడా అందరికీ యిప్పించాను. ఈ రాష్ట్రంలో ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటుకు తీసుకొనే చర్యల గురించి అందులో వుంది అదికూడా మనం గమనించాలి. ఆ విధంగా మనం గట్టిగా కృషి చేయవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఫర్మిలైజర్ డ్యూటీ గురించి మనం ప్రాటెస్టు చేస్తున్నాము. ఫర్మిలైజర్స్ కన్ట్రాక్టును దేశంలో యింకా ఎంత రేజీ చేయాలి తప్ప దానపైన ఇప్పుడే మనం ఒక డ్యూటీ విధించి కన్ హిబిట్ చేసి, రైతులు వాడుకోడానికి శక్తి లేకుండా చేస్తే—దానిపైన నాలుగు కోట్ల రూపాయలు వస్తుందేమో గాని ప్రాడక్టును మాత్రం దేశం మొత్తంమీద తగ్గిపోతుంది, ఇది చాల ప్రమాదకరమైన విషయమని మా అభిప్రాయం. ఇదే విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా తప్పకుండా క్లియరుగా వ్యక్తం చేయగలమని మనవి చేస్తున్నాను డ్రెయినేజీ సెస్సు గురించి చెప్పారు. ఇప్పుడు నోటిఫికేషన్లు జరుగుతున్నాయి. ఆ చట్టం క్రింద ఎన్ని కమిటీలున్నాయో అవి కాన్ స్టిట్యూట్ అవుతాయి. ఆ కమిటీలే ఏ కార్యక్రమం చేసుకోవాలనే నిర్ణయం చేసుకొనే అవకాశం దొరుకుందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను ఎన్నిసార్లు చెప్పినప్పటికీ వాదోపవాదాలకు దిగి అన్ని పార్టీలవారూ ఇంట్రగ్రేటెడ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను సమర్థిస్తున్నప్పటికీ, ఏదో చెబుతున్నారు. నేను డెప్రికేట్ చేసేది ఏమంటే— సమర్థిస్తున్నప్పటికీ అందులో మళ్ళా కాస్త పెట్టి ఇంకొక వాదనం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అభిప్రాయాలు కలిగిన అన్ని పార్టీల వారమూ, స్నేహితులమూ జనసమూహాన్ని కలుసుకొని చెప్పవలసిన బాధ్యత చాలా ఎక్కువగా వున్నది. దీనిని మనం నిర్వహించాలని నేను మళ్ళా కోరుతున్నాను. వాదోపవాదాలు అనవసరం. నేను మొన్ననే చెప్పినట్లు ఏ విషయంలో తగాదాలు వున్నప్పటికీ, యిబ్బందులున్నప్పటికీ, వాటిని మనం మనసులో పెట్టుకున్నప్పటికీ కూడా యీ విషయంలో మాత్రం అందరికీ ఏకాభిప్రాయం వుండడం మంచిది. ఆ ఏకాభిప్రాయంతో వున్న దానికి అమలు చేయడంలో కీర్షుంగా చేసుకోవడం కూడా చాలా అవసరమని నేను వినయపూర్వకంగా మీ అందరికీ

మనవిచేస్తూ దానికి దోహదం చేయవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. మూలలోటు వున్నా, ఎవరి లోటువున్నా తప్పకుండా సరిదిద్దుకోడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతాయి అందులో సందేహం ఏమీ లేదు. వెనక పెద్దలు అంటున్నట్టి, తరువాత మొన్న 19వ తేదీన అన్ని పార్టీలవారు అనుకున్నట్టి శు. చ. తప్పకుండా ఇంట్ల మెంటు చెయడంలో ఎవరికీ భేదాభిప్రాయం వుండకూడదు. వూరికి వచ్చేటప్పుడు లేదు అనికూడా నేను అనుకుంటున్నాను ఆ మాదిరిగా ప్రభుత్వం ముందుగా పోవాలని భావిస్తూ నేను నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా, ఈ ఉదయం నేను అరణ్యాల గురించి, యీనాడున్న పరిస్థితి గురించి తమ సృష్టికి తెచ్చాను మీరు ఎంత మొత్తుకున్నా అరణ్యరోదనంవలనే వుంటే ....

Sri K. Brahmananda Reddy :—On 17-3-1969, Sarada Girls School, Lal Darwaza, in the old city was functioning when 7 girls from D. S Rao Memorial School went to the Sarada school, threatened the Headmistress and asked her to close down the school. The S. I. on the spot intervened and interrogated the 7 girls. In the meantime, the parents of the girls came to Chatri Naka Police Station where the girls were handed over to the parents.

Mr. Speaker : Now, the question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969, be read a first time.”

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969, be read a second time.”

Mr. Speaker :—Motion moved.
(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969, be read a second time.”

The motion was adopted.

Clauses 2, 3, Schedule, Clause, 1 Enacting Formula and Long Title.

Mr. Speaker :—The question is :

“That Clauses 2, 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title be added to the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 2, 3, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969, be read a third time.”

Mr. Speaker:— Motion moved.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఈ అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు మిస్ అప్రోప్రియేట్ కాకుండా ఉండాలంటే డిటెయిల్డ్ బడ్జెట్ కానన సభకు ఎప్పుడు అందిస్తారో దయ చేసి ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇది డిటెయిల్డ్ బడ్జెటు. డిమాండ్లతో కూడిన బడ్జెటు ఆగస్టులో వస్తుంది.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్న ఆరెస్టులను గురించి చెప్పారు. కానీ అది అక్కడ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా లేదు. పోలీసు వారు దౌర్జన్యాలు చేస్తున్నారే. విపరీతమైన ఘోరాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—రెండు సంవత్సరాలుగా చెబుతున్నా పీవర్చు కో ఆవరేటవ్ సొసైటీలు పని చేయలేని స్థితిలో ఉన్నాయి. వాటికి సహాయం చేసి పరిష్కార మార్గం కనుక్కోవాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—సహాయపడాలనే ఉద్దేశం ఉంది.

Mr. Speaker:—The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969. be read a third time.”

The motion was adopted.

I now request the Chief Minister to move the other Bill.

THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION BILL, 1969

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1969, be read a first time.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :— The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1969, be read a first time.”

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1969, be read a second time.”

Mr. Speaker :— Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

“That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1969, be read a second time.”

The motion was adopted.

Clause 2, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Mr. Speaker :—The question is :

“That Clause 2, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and Long Title be added to the Bill ”

The motion was adopted.

Clause 2, Schedule, Clause 1, Enacting Formula and long Title were added to the Bill.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I beg to move :

“ That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1969, be read a third time.”

Mr. Speaker :—Motion moved.
(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

“ That the Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1969, be read a third time.”

The motion was adopted.

ANNOUNCEMENT

re : STATISTICS FOR THE SESSION

Mr. Speaker :—From 3-3-1969 to 18-3-1969, the number of days for which the Assembly sat 12; the number of hours worked 16 hours 54 minutes.

శ్రీ బి రత్నసభాపతి :—ఇండాక పురుషోత్తమరావు గారు మాట్లాడ దలచుకుంటే అంతా అయిపోయిన తరువాత మాట్లాడ వచ్చును అన్నారు. అంతా ఐపోతోంది. ఎప్పుడు ఆయన మాట్లాడాలి.

Mr Speaker :—Let me finish this. It will take a minute. No of questions answered orally . 275; No. of questions for which answers were placed on the Table of the House. .36; No. of short notice questions . .7; No. of supplementaries . .882; No. of speeches made by Ministers .48; No. of speeches made by members . .228; Call attention notices admitted and statements made . .41; Rulings given by Speaker on Privilege motions .3; No. of Bills passed . .2; Position of the House as on 8-3-1969: Besides the Speaker; Congress . .201; Democratic Front . .36; Communist Party of India . .10; Communist Party of India (Marxists) .8; People's Democratic Group . .8; Jana Sangh . .3; Republican Party . .2; Samyukt Socialist Party . .1; Independents . .16; Nominated . .1; Vacant . .1; Total No. 287.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ప్రొద్దుట తమ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పుడు సమాధానం చెబుతున్నాము అన్నారు. పరిస్థితి తమకు తెలియనిది కాదు. ఈ హాస్ ముందుగానే లాఠీ చార్జీ ఐనది. ఇంత తీవ్రంగా ఆందోళన జరుగుతున్నప్పుడు దానిని అణచడానికి ఎన్నో ఘోరమైన కార్యక్రమాలు చేస్తుంటే ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమీ కాలేదంటున్నారు.

Announcement :
e: Statistics for the Session.

18th March, 1969. 548

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆయనకు వచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషను చెప్పారు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—ఆడపిల్లలను మాన్ హాస్పిటల్స్ కేసినట్లు వేపర్లలో వచ్చింది.

Mr. Speaker :—That is your version. That is not the Information which the Chief Minister got.

దయచేసి విచారణ చేయించి పోలీసు వారేదైనా అక్రమంగా చేసి ఉంటే చూడండి.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—మనం తేచిపోతున్నాము. వ రిస్టి తి ని గమనించకుండా అంతా అణచివేస్తాం అనే ఖోరణీలో పోతున్నారు.

The House now stands adjourned SINE DIE.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ తరపునే చెబుతున్నాను.

The House then adjourned SINE DIE.

INDEX TO THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT
CONTENTS

Vol. III—No. I

14th March, 1969 (Friday 23rd Phalgun 1890 S. E.

	PAGES
Oral Answer to Questions	1
Business of the House	23
Calling attention to matters of Urgent Public Importance	
re : Maintenance of Buckingham canal from mileage 36 to 175.	24
re : Release of water for Dalva crop in Krishna western delta.	25
Papers laid on the Table :	
Amendment to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations 1963	26
Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles, Rules, 1964.	26
Amendment issued under section 3 of the Andhra Pradesh District Collector's Powers Delegation Act 1861.	26
Amendment to the Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Rules, 1965.	26
Motion under Rules 265 of the Assembly Rules.	
Leave of absence to Sri Swajhachalapathi Ramakrishna Ranga Rao, M.L.A. (Adopted)	26
Business of the House :	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)—General discussion-not concluded.	

	PAGES
Point of Information :	
<i>re</i> : Regularising the services of Sri Ajarialah	282
Papers laid on the Table :	
Notifications issued under the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963	281
Amendments to the Andhra Pradesh Public Libra- ries Rules	284
Amendments to the Andhra Pradesh Municipalities (Duty on Property) Rules, 1964	284
Amendment to Rule 2 (m), 12 (2)k, 22C(2) and 49(2) of A.P. C.S. Rules, 1964	284
Amendment to Rule 12 (d) of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules, 1964	285
Presentation of the Report of the Committee on Public Accounts	285
Business of the House	285
Presentation of the Report of the Regional Committee	285
<i>re</i> : Andhra Pradesh Housing Board (Amendment) Bill, 1968	285
Point of Information :	
<i>re</i> : Removal of village servants	286
<i>re</i> : Report of Sri Kumar Lalit	286
Government Motion :	
<i>re</i> : Election of the Member of the Committee on Public Accounts	287
Supplementary Estimates of Expenditure for 1969- 70 (Passed)	288
Discussion on the Drinking Water Scarcity in some parts of the State	309
Discussion on the Agro Industries	309
Vol III—No. IV.	
18TH MARCH, 1969 (Tuesday) 26th Phalgun 1890 S.E.	
Oral Answers to Questions	418

Condolence Motion :	PAGES
Short Notice Questions and Answers	480
Unstarred Questions and Answers	447
Points of Information :	
<i>re</i> : Arrest of some students in Hyderabad ..	476
<i>re</i> : Closure of colleges affiliated to Osmania University.	477
<i>re</i> : Proposal to instal a statue of late Sri Ambedkar.	481
<i>re</i> : Demise of Sri M. Subba Reddy former M.L.A.	482
Point of Information :	
<i>re</i> : Hunger strike by Sri Kameswara Rao ..	482
Mesages from the Council :	
<i>re</i> : Nominations to the Public Accounts Committee	489
<i>re</i> : Nominations to the Estimates Committee ..	490
<i>re</i> : Nomination to the Regional Posts and Telegraphs Advisory Committee.	491
<i>re</i> : Nomination to the vacancy on Committee on Public Accounts	491
Point of Information :	
<i>re</i> : Village establishment	491
Announcement :	
<i>re</i> : Resignation from the membership of the Public Accounts Committee	492
Calling attention to matters of urgent public importance:	
<i>re</i> : Cell created for receiving complaints from Scheduled Castes and Scheduled Tribes ..	492
<i>re</i> : Alleged death of Sri Ramalingaiah in Palacole .	496
<i>re</i> : Fire accident in Chouduvada	498
<i>re</i> : Fire accident in Mahadevapuram	499
<i>re</i> : Affairs of Repalle Panchayat Samithi ..	500
<i>re</i> : Non-payment of salaries, etc., to teachers ..	500
<i>re</i> : Starting of Junior Colleges	508

	PAGES
<i>re</i> : Release of water for standing crops in Irigapaka lanka, Nandigama lanka and Penumaka lanka .	505
<i>re</i> : Alleged unfair practices by the management of the Sarvaraya Textile, Kakinada ..	506
<i>re</i> : Unsold tobacco in the State	509
<i>re</i> : Putting post-operation stitches by ward boys in Osmania Hospital	512
Points of Information :	
<i>re</i> : Activities of the small scale Industrial Development Corporation	512
<i>re</i> : Elections to the Hyderabad Municipal Corporation	518
Papers laid on the Table : ..	
Notification issued under the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1968	514
(G. O. Ms. No. 120, Home (Tr. II) Department, dated 25-1-1968).	
Amendment to the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Advance Betterment Contributor.) Rules, 1956	514
Amendment to Rules issued in G. O. Ms. No. 2874, Education. dated 1-8-1962	514
Amendment to Rules issued in Ms. No. 78, Education. dated 18-1-1968	514
Rules relating to Municipal Corporation Employees Conduct Rules, 1968, framed under sub-section (2) of Section 585 of the H.M.C. Act, 1955 ..	514
Presentation of the Reports of the Committee on Estimates	514
Adoption of the Reports of the Committee on Privileges	515
Government Bills :	
The Andhra Pradesh Agricultural Pests and Diseases (Amendment) Bill, 1969	515
The Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969 (Passed),	515
The Andhra Pradesh Appropriation Bill, 1969 Passed.	541
<i>re</i> : Statistics for the Session	542

GENERAL INDEX

A.

ABRAHAM, SRI B.

Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69 328-31

Adoption of the Report of the Committee of Privileges 515

ANJANI REDDY, SRI T.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
Vote on Account
General Discussion 80-82

ANJAN REDDY, SRI K.

Release of guides prior to the Publication of text books 224-26

Announcement re .

Nomination to Committee on Estimate .. 182

Nominations to Committee on Privileges .. 181-82

Nomination to Public Accounts Committee .. 181

Nomination to the Regional Posts and Telegraphs Advisory Committee 491

Resignation from the membership of the Public Accounts Committee 492

Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A. .. 127-181

Statistics for the Session 542-43

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70—
Vote on Account.

General Discussion 28-91

Voting of Demands 158-215

APPALA NAIDU, SRI S.R.A.S.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70—
Vote on Account.
General Discussion 48-49

APPA RAO, SRI G.B.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
Vote on Account.	
General Discussion	72-75

Point of Information re :

Levy collections in Visakhapatnam District ..	186
---	-----

APPA RAO, SRI M.R.

Drinking water scarcity in some parts of the State	
Discussion re :	366-87

BADRIVISHAL, SRI PITTI B

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70	
(Vote on Account)	
General Discussion	51-54

Call Attention re :

Putting post-operation stitches by ward boys in	
Osmania Hospital	512

Condolence Motion re :

Demise of Sri M. Subba Reddy former M. L. A. ..	485
---	-----

Qn. re :

Donation of wheat by Charitable organisations ..	455-57
--	--------

BEAGAVANTHA RAO, SRI A.

Call Attention re :	
Affairs of Repalle Panchayat Samithi	500

BHOOM RAO, SRI R.

Call Attention re :	
Formation of silt in Nizamsagar Reservoir ..	279-80

Bills (Government):

Andhra Pradesh Agricultural Pests and Diseases	
(Amendment) Bill, 1969-Leave for introduction ..	515

Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account)	
Bill 1969	515-542

BRAHMANANDA REDDY, SRI K.**Announcement re :**

Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A. ..	127-128
---	---------

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70

Vote on Account :		
Voting of Demands		178-203
Bills (Government) :		
Audhra Pradesh Appropriation (Vote on Account)		
Bill 1969		586-5 2
Calling Attention re :		
Alleged raid in Mudumala		262-63
Enhancement of minimum charges on power consumption for agricultural purposes ..		138-139
Police firing at Kulakahura		266-68
Alleged death of Sri Ramalingaiah in Palacole ..		497-98
Cell created for receiving complaints from Scheduled Castes and Tribes		493-94
Condolence Motion re :		
Demise of Sri M. Subba Reddy former M. L. A. ..		482-83
Point of information re :		
Regularising the Services of Sri Ajariah ..		282-84
Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69		340-42
Business of the House		22-23, 27-28 150-53, 216 259-60 282-285
BUTCHIRAYUDU, SRI K.		
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70		
Vote on Account. ..		
General Discussion		87-89
Calling Attention re :		
Non-supply of water for second crop in East Godavari District		146-147
Deductions from Amounts payable to Ryots by Chagellu Sugar Factory		220-222
Discussion on Agro-Industries		407-408
Qus. re :		
Bridge at Gajjaram village		16
Issue of Pattas to Harijans		429-430

C.

Calling Attention to matters of Urgent Public Importance
re :

Affairs of Repalle Panchayat Samithi	500
Agitation of Municipal Employees Union Vijayawada	277-79
Agro-based Industrial Development in East Godavari District	143-145
Alleged death of Sri Ramalingiah in Palacole ..	496-98
Alleged raide in Mudumala	261-64
Alleged unfair practices by the management of the Sarvaraya Textiles, Kakinada	506-509
Alternate Accommodation for families evicted for second Railway Bridge on Godavari ..	268-69
Cell created for receiving complaints from Scheduled Castes and Tribes	492-96
Delimitation of Municipal Constituencies in Twin Cities	142-148
Enhancement of Minimum Charges on Power consumption for agricultural purposes	184-140
Extending Golkonda Express upto Berhampur ; need for	272-75
Fire Accident at Yellareddy on 18-2-1969 ..	269-70
Fire Accident in Choudavada	498-99
Fire Accident in Mahadevapuram	499-500
Formation of silt in Nizamsagar reservoir ..	279-80
Inclusion of Kakinada Port Development in the State Fourth Five-Year Plan	275-77
Maintenance of Buckingham Canal	24-25
Non-payment of salaries, etc., to teachers ..	500-508
Non-supply of water for second crop in East Godavari District	145-148
Notice by Assistant Grain Purchasing Officer in Guntur District regarding Levy paddy ..	270-72
Police firing at Kulakaluru	264-68

Putting post-operation stitches by ward boys in Osmania Hospital	512
Release of water for Daiva Crop in Krishna Water Delta	25-26
Release of water for standing crop in Irigipaka lanka. Nandigama Lanka and Penumaka lanka ..	505-506
Sanction of remission in Visakhapatnam taluk ..	140-142
Starting of Junior Colleges	508-505
Unsold tobacco in the state	509-11
Cane price	226-29

CHALAPATHI RAO, DR. T.V.S.

Announcement re :

Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A. ..	180-81
---	--------

Bills (Government):

Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill 1969	517-80
Marketing Facilities for Mangoes	258-54

Qn, re :

Medicines to Primary Health Centres	481-82
---	--------

CHANDRASEKHARA REDDY, G.V.

Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	889-91
---	--------

CHENCHURAMA NAIDU, SRI N.

Calling Attention re :

Agitation of Municipal Employees Union Vijaya- wada	277-79
Delimitation of Municipal Constituencies in twin cities	142-148

CHENNIAH, SRI Y. Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
(Vote on Account)

General Discussion	55
----------------------------	----

CHINNA NAGIAH, SRI M.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
Vote on Account

General Discussion	..	..	..	61-62
--------------------	----	----	----	-------

Condolence Motion re :

Demise of Sri M. Subba Reddy former M. L. A.	..	..	..	482-89
--	----	----	----	--------

Cro-cum-Loan system	..	..	..	255-56
---------------------	----	----	----	--------

D.

Deductions from Amounts payable to Ryots by Chagellu Sugar Factory	..	..	..	220-222
---	----	----	----	---------

Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	..	..	..	369-398
---	----	----	----	---------

Dues to Ryots from Pithapuram Sugar Factory	..	..	..	228
---	----	----	----	-----

E.

ESWARA REDDY, SRI A.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
(Vote on Account)

General Discussion	..	..	..	33-34
--------------------	----	----	----	-------

Qns. re :

Gold Sahasranamamala to Lord Venkateswara	..	..	..	461
---	----	----	----	-----

Rocket Launching Station	..	..	..	96
--------------------------	----	----	----	----

Vigilance organisation in the Electricity Board	..	..	..	104-106
---	----	----	----	---------

ESWARI BAI, SMT. J.

Announcement re :

Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A.	..	..	..	180
--	----	----	----	-----

Calling attention to matter of urgent public impor- tance re :	..	..	..	
---	----	----	----	--

Enhancement of minimum charges on power con- sumption for agricultural purposes	..	..	..	188
--	----	----	----	-----

Fire accident at Yellareddy on 18-2-1969	..	..	..	269
--	----	----	----	-----

Condolence Motion re :

Demise of Sri M. Subba Reddy former M. L. A.	..	..	..	484-86
--	----	----	----	--------

Financial Assistance to Government Servants for trip to holy places	..	..	..	250
--	----	----	----	-----

Qns. re :

Kancha—Land	425-26
Property tax by Ravindra Bharathi	121
Trade Union Organisations	461-75
Waste land in Yellareddy taluk	424-35
Super Bazaar at Secunderabad	258
Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69	336-38

ESWAR REDDY, SRI K.

Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69	326-28
--	--------

F.

Facilities in the Kakimada Engineering College Hostel	254-55
Financial Assistance to Government Servants for trips to Holy Places	250
Financial Assistance to Kaya Co-operative Society ..	256-57

G.

GOPALAKRISHNAYYA, SRI VAVILALA.

Announcement re :

Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A. ..	129-130
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 Vote on Account	
General Discussion	89-91
Voting of Demands	165
Bills (Government) :	
Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill 1969	584-85
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Enhancement of minimum charges on power consumption for agricultural purposes	185-186
Extending Golkonda Express upto Berhampur need for	278-75
Starting of Junior Colleges	508

Condolence motion re :	
Demise of Sri M. Subba Reddy former M. L. A. ..	484-85
Point of Information re :	
Regularising of the Services of Sri Ajariah ..	282-84
Qns. re :	
Conference of South India Apex Weavers Societies .	116-19
Punjab New Capital (Periphery) Act	120-21
Rations to Prisoners	458-60
GOVERDHAN REDDY, SRI P.	
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	391-92
Government Motion re :	
Election of one Member to the Committee on Public Accounts	287-88
GOVINDA RAO, SRI K.	
Announcement re:	
Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A. ..	181
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 Vote on Account	
General Discussion	69-71
Discussion on Agro-Industries	399-401
Jaggery Marketing Board	228-24
Paddy Seed	252-58
Qns. re :	
Employees in Bharat Heavy Plates and Vessels ..	122-126
Illicit sale of Rectified Spirit	419-21
K G. Hospital, Visakhapatnam	445-47
Machinery Purchased from Soviet Union for Lower Sileru Project	126-27
Sugar Cane Cess Roads	20

GOWD, SRI N.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
(Vote on Account)

General Discussion	..	..	..	33
--------------------	----	----	----	----

GOWD, SRI R.R.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
(Vote on Account)

General Discussion	..	..	..	36-37
--------------------	----	----	----	-------

GUNNAYYA, SRI P.

Condolence Motion re :

Demise of Sri M. Subba Reddy, former M. L. A.	..	..	..	486
---	----	----	----	-----

Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	..	..	..	384-85
---	----	----	----	--------

Protection of Cows	..	..	..	257
--------------------	----	----	----	-----

Qn. re : Godavari Barrage	..	..	..	8
---------------------------	----	----	----	---

GURUMURTHY, SRI B.V.

Calling Attention re :

Agro-based Industrial Development in East Goda- District	..	..	..	145-145
---	----	----	----	---------

H.

Halco Tiger Power Drills	..	..	..	257
--------------------------	----	----	----	-----

Hybrid Jawar Seeds	..	..	..	251-252
--------------------	----	----	----	---------

I.

IBRAHIM ALI ANSARI, SRI MOHD.

Call Attention re :

Putting post operation stitches by ward boys in Osmania Hospital	..	..	..	512
---	----	----	----	-----

J.

JAGANNADHAM, SRI S.

Bills (Government) :

Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1969	..	..	..	585-86
--	----	----	----	--------

Drinking water scarcity in some parts of the State.				
---	--	--	--	--

Discussion re :	..	..	..	387-89
-----------------	----	----	----	--------

Qn. re :			
Vamsadhara Project	..	..	441-44
Jaggery Marketing Board	..	..	223-24
JAIPAL REDDY, SRI S.			
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)			
General Discussion	..	..	42-44-58
JANGA REDDY, SRI C.			
Condolence Motion re :			
Demise of Sri M. Subba Reddy, former M. L. A.	..	..	485
Discussion of Agro-Industries	..	..	405
Drinking water scarcity in some parts of the State			
Discussion re :	..	..	380-82
Qn. re :			
Central D.A. to State Government employees	..	..	99-104
JAYAPRADA, SMT. B.			
Drinking water scarcity in some parts of the State			
Discussion re :	..	..	379-80
K.			
KHAJA NIZAMUDDIN, SRI			
Calling Attention re :			
Enhancement of minimum charges on power consumption for agricultural purposes	..	..	186
KOTIAH, SRI PRAGADA.			
Bills (Government) :			
Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account)			
Bill, 1969	..	..	582-84
Kurnool Market Yard	..	..	245-46
L.			
LATCHANNA, SRI G.			
Announcement re :			
Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A.	..	..	128
Bills (Government) :			
Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account)			
Bill 1969	..	..	515-25

Calling Attention re :		
Alleged raid in Mudumalu	261-62	63-64
Condolence Motion re :		
Demise of Sri M. Subba Reddy former M. L. A. ..	488-84	
LINGA REDDY, SRI D.		
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)		
General Discussion	60-61	
Losses in Cattle-cum-Dairy Farms at Pedavegi ..	236-245	
Loss sustained by Cooperative Societies ..	247-250	
M.		
MADHAVA RAO, SRI A.		
Announcement re :		
Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A. ..	129	
Calling Attention to matters of urgent public importance re :		
Enhancement of Minimum charges on power consumption for agricultural purposes ..	187	
Qns. re :		
Filling of T.B. Civil Surgeons vacancies ..	416-17	
Tender for supply of liquor from Hyderabad to Warangal	427	
MADHUSUDAN REDDY, SRI P.		
Purchase of Sugar Cane by Nizam Sugar Factory ..	217-220	
MAHANANDA, SRI R.		
Discussion Agro-Industries	405-406	
Financial Assistance to Kaya Co-operative Society ..	256-57	
Qns. re :		
Accumulation of coal stock at Singareni Mines ..	120	
Audit of Taluk Office, Anapur	138-34	
Deputation of Medical Students to Foreign Countries	426-27	
Ethyl Alcohol order 1966	107-109	
446-2		

Government Building for the Chairman S.R.T.C. ..	109-110
Grant of Pattas	428-29
Human Poisoning Cases	432-33
Interest on subsistence Loans	414-15
Investment by Government in Tata Engineering and Locomotive Co., Ltd., Bombay	96
Nuclear Power Project	94-95
Post-Graduate Medical Education Research Centre ..	417
Survey of Export promotion	14
Tenders for Brass Tubes	119-20
Tower at Loc 56 of Nellore Ongole 132 K.V. line ..	113-14
Unauthorised cutting of Government Areas ..	434-36
Under valuation of contract stamps	421-22
Vaddimadugu Tank	17-18
Supplementary Estimates of Expenditure for 1969-69	315-23
MAHENDRANATH, SRI P.	
Qn. re :	
Teccavi Loans	434
MALLA REDDY, SRI J	
Discussion on Agro-Industries	403-404
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re.	385-86
Marketing Facilities for Mangoes	253-54
Mechanised Agricultural Farm	257-58
Messages from the Council re :	
Nominations to the Estimates Committee ..	490
Nominations to the Public Accounts Committee ..	489-490
Motion under rule 265—re :	
Leave of absence to Sri Swethachalapathi Rama- krishna Ranga Rao, M. L. A.	27
M.S.N. Charities	229-235

MUNISWAMAPPA, SRI V.

Qn. re :		
Repairs to Avalakonda Belhajakondiga Road	..	19-20

MUNUSWAMY, SRI K.

Qns. re :		
Salaries to the Aided School Teachers	..	437-38
Sullurpet Sriharikota Road	.. ..	15-16
Seed Farm at Sullurpet	.. ..	251

MUNUSWAMY, SRI K.

Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69	.. ..	335-36
--	-------	--------

MURTHY, DR. T.S.

Announcement re :		
Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A.	..	129
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 Vote on Account.		
General Discussion	.. ..	81-86

N.**NARASIMHAM, SRI D.**

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 Vote on Account.		
General Discussion	.. ..	77-78

NARASIMHA RAMAYYA, SRI R.

Drinking water scarcity in some parts of the States.		
Discussion re :	.. ..	383

NARASIMHA RAO, SRI P.V.

Call Attention re :		
Non-payment of salaries etc., to Teachers	..	502-503
Starting of Junior Colleges	.. ..	503-506

NARASIMHA REDDY, SRI B.

Bills (Government)		
Andhra Pradesh Appropriation (Vote) on Account)		
Bill 1969	.. ..	530-32

Condolence Motion re :		
Demise of Sri M. Subba Reddy former M. L. A.	..	484
NARASINGA RAO, SRI J.V.		
Calling Attention re :		
Extending Golkonda Express upto Berhampur- need for	.. .. .	273
Inclusion of Kakinada Port Development in the State Fourth Five-Year Plan	.. ..	275-77
Maintenance of Buckingham Canal	.. ..	25
Resolutions Government re :		
Nomination to the Regional Posts and Telegraphs Advisory Committee	.. .. .	149
NARAYANA MURTHY, SRI V.		
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re.	.. .. .	388-84
NARAYANA, SRI K.S.		
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account.)		
General Discussion	.. .. .	49-51
Calling Attention re :		
Delimitation of Municipal Constituencies in twin cities	.. .. .	142-148
NARAYANA SWAMY, SRI K.		
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 Vote on Account.		
General Discussion	.. .. .	75-77
NARAYAN REDDY, SRI K.V.		
Call Attention re :		
Alleged unfair practices by the management of the Sarvaraya Textiles, Kakinada	.. .. .	508-509
Unsold Tobacco in the State	.. .. .	511
NIBANJAN RAO, SRI B.		
Qns. re :		
Artificial rains	.. .. .	418

Bridge on Budameru	10
Hospital at Gannavaram	417-18
Minor Irrigation works	16-17
Redesigning of Canal System in Krishna-Godavari Deltas	3
T.A. & D.A. of Ministers	447-48
Nominations to the House Committee	216

O.

OWAISI, SRI SULTAN SALAUDDIN.

Announcement re :

Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M. L. A. ..	131
---	-----

P.

Paddy Seed	252-53
Paddy Strain "Ilamsa"	258

PALAVELLI, SRI V.

Call Attention re :

Fire accident in Choudavada	498-99
Discussion on Agro-Industries	408
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	372-74

Qn. re :

Russian Tractors	454
--------------------------	-----

Paper laid on the Table re :

Amendment to rules issued in G.O. Ms. No. 2874
Education, Dated 1-8-1962.

Papers laid on the Table re :

Amendment to rules issued in G.O. Ms. No. 78, Education, dated 18-1-1968	514
---	-----

Amendment to the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules	284-85
---	--------

Amendment to the Andhra Pradesh Irrigation (Levy of Betterment contribution and Advance Better- ment contribution) Rules, 1965	514
--	-----

Amendments to the Andhra Pradesh Libraries Rules	284
Amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964	27
Amendment to the Andhra Pradesh Municipalities (Duty on Property) Rules, 1965	284
Amendments to Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963	26
Amendment to Bhoodan and Gramdan Rules, 1965 ..	27
Amendment under section 3 of the Andhra Pradesh District Collectors, Powers Delegation Act, 1961 ..	27
Notification issued under section 9 (1) of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 ..	148
Appropriation Accounts 1967-68	118
Notifications issued under the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963	284
Notification under Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963	514
Rules relating to Municipal Corporation Employees Conduct Rules	514
Rules relating to Municipal Corporation of Hyderabad (Duties) Rules 1968	149
PAPI REDDY, SRI B.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 Vote on Account.	
General Discussion:	30
PARANKUSAM, SRI M.B.	
Qn. re :	
Amadalavalasa Co-operative Sugar Factory ..	488-41
Repairs to Navagam—Jamaparakota Road ..	15
PITCHIAH, SRI P.	
Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69	333-34
Point of Information re :	
Activities of the Small Scale Industrial Development Corporation	512

Arrest of some students in Hyderabad	476
Closure of Colleges affiliated to Osmania University ..	477-81
Elections to the Hyderabad Municipal Corporation ..	518
Hunger strike by Sri Kameswar Rao	489
Levy collections in Visakhapatnam District	183
Proposal to instal a statue of late Sri Ambedker	481-82
Regularising the services of Sri Ajarah	282-84
Removal of Village Servants	286
Report of Kumar Lalit	286
Village Establishment	491
PRABHAKAR RAO, SRI KUDIPUDI	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account).	
General Discussion	55-58
Calling Attention to matters of urgent public Importance re :	
Enhancement of Minimum Charges on Power consumption for agricultural purposes	187
Non-supply of water for second crop in East Goda- vari District	146
PRAGADA KOTIAH, SRI	
Qn. re :	
Petition from the Chirala Citizens against the Administration	97-98
PRAKASAM, SRI D.	
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	882-88
Presentation of Reports of the Committee on Esti- mates 10th Report 1968-69	514
Protection of Cows	257
Public Accounts Committee Report--Presentation of ..	285
Purchase of Sugarcane by Nizama Sugar Factory	217-220
446-4	

PURUSHOTHAM RAO, SRI T.

Qn. re :

Audit of Gopathi Panchayat	..	..	2
Mechanised Agricultural Farm	..	..	257-58

Q.

Questions re :

Accumulation of coal stock at Singareni Mines	..	..	120
Allotment of land to Landlords of Arutla	..	..	422-24
Amadalavalasa Co-operative Sugar Factory	..	..	488-41
Artificial rains	..	..	418
Assistant Mechanical Engineers	..	..	449-50
Audit of Gopathi Panchayat	..	..	2
Audit of Taluk Office, Armur	..	..	433-34
Ayacut under Wyra Project	..	..	430-31
Beggar House at Halapet	..	..	110-12
Betterment levy for Godavari Anicut	..	..	8-5
Book on Export Promotion	..	..	18-19
Bridge at Gajjaram-Village	..	..	16
Bridge near Konduru village	..	..	20-21
Bridge on Budameru	..	..	10
Bridge over Krishna River	..	..	2-3
Central D.A. to State Government Employees	..	..	99-104
Conference of South India Apex Weavers Societies	..	..	116-19
Deputation of Medical Students to Foreign Committee	..	..	428-27
Display of quotations of Vemana and Sumathi in R.T.C. Buses	..	..	449
Distillation of Oil from Chillies	..	..	22-23
Donation of wheat by Charitable organisations	..	..	455-57

Electricity to Madhavaram Villages	113
Employees in Bharat Heavy Plates and Vessels ..	122-126
Encroachment fees to Panchayats by R.T.C. ..	449
Encroachment of Land in Musi Project Area ..	415-16
Ethyl Alcohol order 1966	107-109
Filling of T.B. Civil Surgeons vacancies ..	416-17
Fire Accident at Kothagudem Thermal Station ..	114-16
Forest Welfare Fund	457
Godavari Barrage	3
Gold Sahasranamamala to Lord Venkateswara ..	461
Government Building for the Chairman S.R.T.C. ..	109-110
Grant of Pattas	428-29
High Yielding varieties	450-53
Hospital at Gannavaram	417-18
House sites to Sweepers and Scavengers ..	98-99
Human Poisoning Cases	482-88
Illicit sale of Rectified Spirit	419-21
Interest on Subsistence Loans	414-15
Investment by Government in Tata Engineering and Locomotive Co., Ltd., Bombay	96
Issue of Pattas to Harijans	429-480
Kancha Land	425-26
K.G. Hospital, Visakhapatnam	445-47
Machinery purchased from Soviet Union for Lower Sileru Project	126-27
Medicines to Primary Health Centres	431-32
Minor Irrigation Works	16-17
Misappropriation of funds in Pathapatnam Pan- chevat	1-2

Nuclear Power Project	94-95
Old Age Pensions	418-19
Pedda Panjani Tank	21-22
Petition from the Chirala Citizens against the Administration	97 98
Pochampad Project	11-18
Post-Graduate Medical Education Research Centre..	417
Promotion of Managers as B.D.Os.	9
Property tax by Ravindra Bharathi	121
Punjab New Capital (Periphery) Act	120-21
Purchase of Transformers	104
Rations to Prisoners	458-60
Redesigning of Canal system in Krishna Godavari Deltas	3
Relieving of Nurses from Clerical duties	486
Repairs to Avalakonda Belijakondiga Road	19-20
Repairs to Navagam—Jamaparakota Road	15
Retrenchment of Employees in Revenue Department	427-28
Retrenchment of Secondary Grade Teachers	486-87
Rocket Launching Station	96
Russian Tractors	454
Salaries to the Aided School Teachers	487-88
Sales teams to South East Asian Countries	7-9
Salt Factory	106-107
Shifting of P.H.C. at Peddagopathi	10
Sivoijama Lands in Anantapur	484
Southern Regional Power Grid	98-94
Sugarcane Cess Roads	20
Sullurpet—Sriharikota Road	15-16

Supplying Electricity to villages in Parvatipuram Taluk	112-13
Survey for lift irrigation scheme	13-14
Survey of Export Promotion	14
T.A. and D.A. of Ministers	447-48
Taccavi Loans	484
Tender for supply of liquor from Hyderabad to Warangal	427
Tenders for Brass Tubes	119-20
Tower at Loc 51 of Nellore Ongole 132 K.V. Line	113-14
Trade Agent at London	5-7
Trade Union Organisations	461-75
Unauthorised cutting of Government Trees	434-36
Under valuation of contract stamps	421-22
Vaddalimadugu Tank	17-18
Vamsadhara Project	441-44
Vanaspathi Manufacturing Plant at Adoni	96-97
Vigilance Organisation in the Electricity Board	104-106
Waste land in Yellareddy Taluk	424-25

R.

RAGHAVA REDDY, SRI N.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Enhancement of Minimum charges on power consumption for agricultural purposes	134-135, 139-140
Discussion on Agro-Industries	404-405
Loss sustained by Co-operative Societies	247-250
Qns. re :	
Allotment of land to Landlords of Arutla	422-24
Bridge over Krishna River	2-3
Encroachment of Land Musi Project Area	415-16

RAJAB ALI, SRI MOHD.

Drinking water scarcity in some parts of the State
Discussion re. 378-79

Qns. re :

Ayacut under Wyra Project. 430-31

Shifting of P.H.C. at Peddagopathi 10

Survey for lift irrigation scheme 18-14

RAJAN, SRI T.C.

Qns. re :

Losses in Cattle-cum-Dairy Farms at Pedavegi 236-245

Beggar House at Lalapet 110-12

Distillation Oil from Chillies 22-23

Forest Welfare Fund 457

Pedda Panjani Tank 21-22

Petition from the Chirala Citizens against the
Administration 97-98

Promotion of Managers as B.D.Os. 9

Purchase of Transformers 104

Trade agent at London 5-7

Teachers Welfare Fund 246-47

RAJA RAO, SRI M.B.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
(Vote on Account)

General Discussion 31-32

RAJESWARA RAO, SRI CH.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70
(Vote on Account)

General Discussion 40

Bills (Government) :

Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account)
Bill, 1969 525-27

Calling Attention to matters of urgent public importance re :	
Enhancement of Minimum Charges on Power consumption for agricultural purposes	186
Condolence Motion re :	
Demise of Sri M. Subba Reddy, former M.L.A.	484
RAJU, SRI V.B.	
Calling attention re :	
Alternate accommodation for the families evicted for the construction of Second Railway Bridge on Godavari	268-69
Fire accident at Yellareddy on 18-2-1969	269-70
Fire accident in Choudavada	499
Fire accident in Mahadevapuram	500
Notice given by Assistant Grain purchasing officer in Guntur district regarding levy paddy	271-72
Sanction of remission in Visakhapatnam taluk	140-142
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :-	894-98
RAMANADHAM, SRI K.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)	
Voting of Demands	165-172
RAMANIAH, SRI B.V.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)	
General Discussion	64-66
Call. Attention re :	
Cell created for receiving complaints from Scheduled Castes and Tribes	492-98
Non-supply of water for second crop in East Godavari district	145-146
RAMA RAO, SRI V.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)	
General Discussion	83-84

Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69	381-88
RAMASWAMY, SRI T.	
Call Attention re :	
Affairs of Repalle Panchayat Samithi	500
RAMIAH, SRI K.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)	
General Discussion	58-59
RAMI REDDY, SRI A.	
Call Attention re :	
Police firing at Kulakaluru	264-66
RAMULU, SRI N.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)	
General Discussion	38-40
Qn. re :	
Misappropriation of funds in Pathpatnam Panchayat	1-2
RANGIAH SHETTY, SRI K.C.	
Announcement re :	
Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M.L.A.	180
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)	
General Discussion	82-88
RAO, SRI C.V.K	
Announcement re :	
Resignation of Sri T. Nagi Reddy, M.L.A.	180
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 (Vote on Account)	
General Discussion	28-30
Call Attention re :	
Alleged unfair practice by the management of the Sarvaraya Textiles, Kakinada	506-508

Agro-based Industrial Development in East Godavari district	143-145
Enhancement of minimum charges on power consumption for agricultural purposes	137
Inclusion of Kaknada Port Development in the State Fourth Five-Year Plan	275-77
Cane Price—	
Condolence Motion re :	
Demise of Sri M. Subba Reddy former M.L.A.	485
Drinking water scarcity in some parts of the State, Discussion re :	392-93
Dues to Ryots from Pithapuram Sugar Factory	223
Facilities in the Kakinada Engineering College Hostel	254-55
CHARITIES M.S.N.	229-23
Qns. re :	
High Yielding Varieties	450-53
Pochampad Project	11-13
Relieving of Nurses from Clerical duties	486
Sales teams to South East Asian Countries	7-9
RATNA SABHAPATHY, SRI B.	
Qn. re :	
Electricity to Madhavaram villages	113
Regional Committee Report Presentation of	285
Release of guides prior to the publication of Text Books	224-26
Resolutions (Government) re :	
Nomination to the Regional Posts and Telegraphs Advisory Committee	149
Rulings by the Chair—	
On privilege Motion against the D.E.O. Srikakulam	281-82
S.	
SANJEEVA REDDY, SRI G.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70, Vote on Account	
General Discussion	66-69

SANTOSH CHAKRAVARTHY, SRI

Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	385
---	-----

SANYASI RAO, SRI P.

Call Attention re :	
Agitation of Municipal Employees Union, Vija- wada	277-79
Sanction of remission in Visakhapatnam taluk ..	140-142
Drinking water scarcity in some parts of the State, Discussion re	382

SAROJINI, SMT. B.

Drinking water scarcity in some parts of the State. Discussion re :	379
--	-----

SATYANARAYANA RAJU, SRI P.O.

Hybrid Jowar Seeds	251-252
Paddy Strain "Hamsa"	258
Qns. re :	
Book on Export Promotion	18
Display of quotations of Vemana and Sumathi in R.T.C. Buses	449
Southern Regional Power Grid	93-94
Trade agent at London	5-7
Vanaspathi Manufacturing Plant at Adoni ..	96-97

SATYANARAYANA RAJU, SRI R.

Calling Attention re :	
Alternate Accommodation for families evicted for second Railway Bridge on Godavari	268
Qns. re :	
Betterment levy for Godavari Ancient	3-5
House-sites to Sweepers and Scavengers	98-99

SATYANARAYANA RAO, SRI G.

Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70 Vote on Account	
General Discussion	82-88

Qn. re :		
Fire Accident at Kothagudem Thermal Station ..		114-16
SATYANARAYANA, SRI T.		
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70		
Vote on Account		
General Discussion		44-46
Supplementary Estimates of Expenditure for		
1968-69		388-40
Seed Farm at Sullurpet		251
SESHAVATHARAM, SRI P.		
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70		
Vote on Account		
General Discussion		59-60
Call Attention re :		
Alleged death of Sri Ramalingaib in Palacole ...		496-97
Qn. re :		
Betterment levy for Godavari Anicut		3-5
SHETKAR, SRI APPA RAO.		
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70		
Vote on Account		
General Discussion		46-48
SIDDA REDDY, SRI S.		
Call Attention re :		
Formation of silt in Nizamsagar Reservoir		279-80
Release of water for Dalva Crop in Krishna Water		
Delta		26
Release of water for standing crop in Irrigapa-		
Lanka, Nandigama Lanka and Penumala Lanka ..		506
SIVIAH, SRI G.		
Discussion on Agro-Industries		407
Drinking water scarcity in some parts of the State, ...		
Discussion re :		875-76
Qns. re :		
Retrenchment of Employees in Revenue Depart-		
ment		427-28

Retrenchment of Secondary Grade Teachers ..	486-87
Sales teams to South East Asian Countries ..	7-9
SOMESWARA RAO, SRI K.—	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70- Vote on Account :	
General Discussion	35-36
SPEAKER, MR.	
Condolence Motion re :	
Demise of Sri M. Subba Reddy, former M.L.A. ..	487-489
Rulings of the Chair :	
On Privilege Motion against the D.E.O., Srikakulam	281-82
SUBBA RAMI REDDY, SRI B.—	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70- Vote on Account :	
General Discussion	40-42
SUBBA RAMI REDDY, SRI G.	
Discussion on Agro-Industries	404
SUBBA RAO, SRI B.	
Drinking water scarcity in some parts of the State	
Discussion re :	376-77
SUBBARAYUDU, SRI C.	
Discussion on Agro-Industries	407
SURBAIAH, SRI P.	
Condolence Motion re :	
Demise of Sri M. Subba Reddy, former M.L.A. ..	487
Crop-cum-Loan system	255-56
Qr. re :	
Sivoojama Lands in Anantapur	484
Super Bazaar at Secunderabad	258
Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69	288-369

SURYANARAYANA, SRI G.**Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70-****Vote on Account :**

General Discussion	..	..	..	86-87
--------------------	----	----	----	-------

T.

Teachers Welfare Fund	..	..	..	246-47
-----------------------	----	----	----	--------

THIMMAYYA SHETTY, SRI T.G.L.—**Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70-****Vote on Account :**

General Discussion	..	..	..	71-72
--------------------	----	----	----	-------

Kurnool Market Yard	..	..	..	245-46
---------------------	----	----	----	--------

THIMMA REDDY, SRI G.**Call Attention re :**

Fire accident in Mahadevapuram	..	..	..	499-500
--------------------------------	----	----	----	---------

Discussion on Agro-Industries	..	..	..	402-403
-------------------------------	----	----	----	---------

THIMMA REDDY, SRI P.**Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70-****Vote on Account :**

Voting of Demands	..	..	..	172-173
-------------------	----	----	----	---------

Discussion on Agro-Industries	..	..	..	408-413
-------------------------------	----	----	----	---------

Tobacco Growing Villages	..	..	..	285-86
--------------------------	----	----	----	--------

V.**VADAPALLI, SRI E.****Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70****Vote on Account :**

General Discussion	..	..	..	78-80
--------------------	----	----	----	-------

Drinking water scarcity in some parts of the State

Discussion re :	..	..	..	380
-----------------	----	----	----	-----

Qn. re :

Salt Factory	..	..	..	106-107
--------------	----	----	----	---------

VEMAIHAH, SRI S.**Calling Attention re :**

Maintenance of Buckingham Canal	..	..	..	24-25
---------------------------------	----	----	----	-------

Release of water for standing crop in Irigipathalanka, Nandigama Lanka and Penumala lanka ..	505-506
Halco Tiger Power Drills	257
Qn. re :	
Assistant Mechanical Engineers	449-50
Sales teams to South East Asian Countries ..	7-9
VENKANNA, SRI G.C.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70- Vote on Account :	
General Discussion	62-64
Discussion on Agro-Industries	406-407
VENKATESAM, SRI D.	
Condolence Motion re :	
Demise of Sri M. Subba Reddy, former M.L.A. ..	486
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	898
Qn. re :	
Old Age Pensions	418-19
VENKATESAM, SRI P.	
Discussion on Agro-Industries	401-402
VENKATANARAYANA, SRI M.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70- Vote on Account :	
General Discussion	54-55
Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re :	874-75
VENKATESWARLU, SRI K.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1969-70- Vote on Account :	
General Discussion	86
VENKATRAMI NAIDU, SRI M.	
Qn. re :	
Supplying Electricity to villages in Parvatipuram Taluk	112-18

VENKAT RAO, SRI Y.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Enhancement of Minimum charges on power consumption for agricultural purposes 137

Notice by Assistant Grain purchasing Officer in Guntur district regarding levy paddy.. .. 270

Release of water for Dalva Crop in Krishna water Delta 25-26

Unsold Tobacco in the State 509-10

Qn. re :

Encroachment fees to Panchayats by R.T.C. .. 449

VENKATA REDDY, SRI G.

Call Attention re :

Non-payment of salaries etc., to Teachers .. 500-501

Condolence Motion re :

Demise of Sri M. Subba Reddy, former, M.L.A. .. 486

Tobacco growing villages 235-36

Supplementary Estimates of Expenditure for 1968-69 323-26

VENKATAREDDY, SRI P.

Qn. re :

Vaddimadugu Taluk 17-18

VENKAT REDDY, SRI V.

Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re : 394

VENKATASUBBAIAH, SRI P.

Qn. re :

Bridge near Konduru village 20-21

VIMALA DEVI, SMT. M.

Drinking water scarcity in some parts of the State Discussion re : 377-78

